ανήνεγκεν εν τῷ σώματι αυτοῦ επὶ τὸ ξύ
λον, ἵνα ταῖς αμαρτίαις απογενόμενοι, τῇ
δικαιοσύνῃ ζήσωμεν, οὗ τῷ μώλωπι αυ=
τοῦ ιάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώ=
μενα, αλλ᾽ επεστράφητε νῦν επὶ τὸν ποι=
μένα καὶ επίσκοπον τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Cap.3.

Ὁμοίως αἱ γυναῖκες υποτασσόμεναι τοῖς
ιδίοις ανδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες απει=
θοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν α
ναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, ε=
ποπτεύσαντες τὴν εν φόβῳ αγνὴν αναστρο
φὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω ουχ ὁ ἔξωθεν εμπλο=
κῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ εν
δύσεως ιματίων κόσμος, αλλ᾽ ὁ κρυπτὸς
τῆς καρδίας ἄνθρωπος εν τῷ αφθάρτῳ
τοῦ πραέος καὶ ησυχίου πνεύματος, ὅ ε=
στιν ενώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. οὕτω
γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες αἱ ελπί=
ζουσαι επὶ τὸν θεὸν εκόσμουν εαυτάς υ=
ποτασσόμεναι τοῖς ιδίοις ανδράσιν, ὡς
σάρρα υπήκουσε τῷ αβραάμ κύριον αυ=
τὸν καλοῦσα, ἧς εγενήθητε τέκνα αγαθο=
ποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν
πτόησιν. οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦν
τες κατὰ γνῶσιν, ὡς ασθενεστέρῳ σκεύει
τῷ γυναικείῳ απονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ
συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εις τὸ μὴ
εγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. τὸ δὲ
τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς,
φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, φιλόφρονες,
μὴ αποδιδόντες κακὸν αντὶ κακοῦ ἢ λοι=
δορίαν αντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ ευ=
λογοῦντες, ειδότες ὅτι εις τοῦτο εκλή=
θητε ἵνα ευλογίαν κληρονομήσητε. ὁ γὰρ
θέλων ζωὴν αγαπᾶν καὶ ιδεῖν ἡμέρας αγα
θάς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αυτοῦ απὸ
κακοῦ, καὶ χείλη αυτοῦ τοῦ μὴ λαλῆ=
σαι δόλον. εκκλινάτω απὸ κακοῦ, καὶ
ποιησάτω αγαθόν, ζητησάτω ειρήνην καὶ
διωξάτω αυτήν, ὅτι οφθαλμοὶ κυρί=
ου επὶ δικαίους καὶ ὦτα αυτοῦ εις δέη=
σιν αυτῶν. πρόσωπον δὲ κυρίου ε=
πὶ ποιοῦντας κακά, τοῦ εξολοθρεῦσαι
αυτοὺς εκ γῆς. καὶ τίς ὁ κακώσων υ=
μᾶς, εὰν τοῦ αγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε.
αλλ᾽ εἰ καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην, μα=
κάριοι. τὸν δὲ φόβον αυτῶν μὴ φοβηθῆτε,
μηδὲ ταραχθῆτε. κύριον δὲ τὸν θεὸν αγι
άσατε εν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι δὲ
αεὶ πρὸς απολογίαν παντὶ τῷ αιτοῦντι υ=
μᾶς λόγον περὶ τῆς εν ὑμῖν ελπίδος, μετὰ

pertulit in corpore ſuo ſuper lignum:
vt peccatis mortui
iuſtitie viuamus: cuius liuore
ſanati eſtis. Eratis enim ſicut oues erran
tes: ſed conuerſi eſtis nunc ad paſtorem
et epiſcopum animarum noſtrarum.

Cap.3.

Similiter et mulieres ſubdite ſint — A
viris ſuis: vt et ſi qui nõ credunt — Colo.3.c. Ephe.5.c.
verbo per mulierum conuerſationem
ſine verbo lucrifiant: conſiderantes
in timore ſanctam conuerſationem
veſtrã. Quarum nõ ſit extrinſecus
capillatura aut circũdatio auri aut indu
mẽti veſtimẽtorum cultus: ſed q̃ abſcõditus eſt
cordis homo in incorruptibilitate
quieti et modeſti ſpiritus: qui eſt
in cõſpectu dei locuples. Sic
enim aliquando et ſancte mulieres ſperantes
in deo ornabant ſe ſubiecte
proprijs viris: ſicut
Sara obediebat Abrae dominum eum — Gene.18.b.
vocãs: cuius eſtis filie benefacientes:
et non pertimentes vllam
perturbationẽ. Viri ſimiliter cohabitãtes — B
ſecundum ſciẽtiã: quaſi infirmiori vaſculo
muliebri impartiẽtes honorem tanquam
coheredibus gratie vite: vt non
impediantur orationes veſtre. In fide autem — Pro.20.b. Roma.12.d
omnes vnanimes compatientes:
fraternitatis amatores: miſericordes: mode
ſti: humiles: nõ reddẽtes malũ pro malo: nec
maledictũ pro maledicto: ſed econtrario bñ
dicentes: quia in hoc vocati eſtis:
vt bñdictionẽ hereditate poſſideatis. Qui — ps.33. Iaco.1.d.
enim vult vitã diligere: et dies videre bo
nos: coerceat linguam ſuam a
malo: et labia eius ne loquantur
dolum. Declinet autem a malo: et
faciat bonum: inquirat pacem et
ſequatur eam: quia oculi domini
ſuper iuſtos: et aures eius in preces
eorum. Vultus autem dñi ſuper
facientes mala.
Et quis eſt qui vobis noceat: — C
ſi boni emulatores fueritis. — c.boni geni tiui caſus.ſ.
Sed et ſi quid patimini propter iuſtitiam: beati.
Timorẽ autem eorum ne timueritis: — Mat.5.a.
neque perturbemini. Dñm autem xpm ſanctifi
cate in cordibus veſtris: parati
ſemper ad ſatiſfactionem omni poſcẽti vos
rõnem de ea q̃ in vobis eſt ſpe: ſed cum

© Biblioteca Nacional de España

πραΰτητος και φόβου, συνείδησιν ἔχοντες
αγαθήν, ἵνα εν ω καταλαλοῦσιν υμών ως
κακοποιών, καταισχυνθώσιν οι επηρεάζον-
τες υμών την αγαθήν εν Χριστώ αναστρο-
φήν. κρεῖττον γαρ αγαθοποιοῦντας ει θέ-
λοι το θέλημα του θεοῦ πάσχειν, η κακο-
ποιοῦντας. ότι και Χριστός άπαξ περί α-
μαρτιών έπαθε δίκαιος υπέρ αδίκων, ἵνα η-
μας προσαγάγη τω θεώ, θανατωθείς μεν
σαρκί, ζωοποιηθείς δε πνεύματι. εν ω και
τοις εν φυλακή πνεύμασι πορευθείς εκή-
ρυξεν απειθήσασι ποτέ, ότε απεξεδέχετο η
του θεοῦ μακροθυμία εν ημέραις νώε κα-
τασκευαζομένης κιβωτοῦ, εις ην ολίγαι του-
τέστιν οκτώ ψυχαί διεσώθησαν δι ύδατος,
ω αντίτυπον νυν και ημάς σώζει βάπτισμα,
ου σαρκός απόθεσις ρύπου, αλλά συνει-
δήσεως αγαθής επερώτημα εις θεόν, δι ανα-
στάσεως ιησοῦ Χριστοῦ, ος εστίν εν δεξιά
του θεοῦ πορευθείς εις ουρανόν, αποταγέν-
των αυτώ αγγέλων και εξουσιών και δυ-
νάμεων. Cap.4.

Χριστοῦ ουν παθόντος υπέρ ημών σαρ-
κί, και υμείς την αυτήν έννοιαν οπλίσασ-
θε. ότι ο παθών εν σαρκί, πέπαυται αμαρ-
τίας, εις το μηκέτι ανθρώπων επιθυμίαις
αλλά θελήματι θεοῦ τον επίλοιπον εν
σαρκί βιώσαι χρόνον. αρκετός γαρ υμίν ο
παρεληλυθώς χρόνος του βίου το θέλη-
μα των εθνών κατεργάσασθαι, πεπορευμέ-
νους εν ασελγείαις, επιθυμίαις, οινοφλυγί-
αις, κώμοις, πότοις και αθεμίτοις ειδωλο-
λατρίαις. εν ω ξενίζονται, μη συντρεχόντων
υμών εις την αυτήν της ασωτείας ανάχυ-
σιν βλασφημοῦντες, οι αποδώσουσι λό-
γον τω ετοίμως έχοντι κρίναι ζώντας και νε-
κρούς. εις τοῦτο γαρ και νεκροίς ευηγγελί-
σθη, ἵνα κριθώσι μεν κατά ανθρώπους σαρ-
κί, ζώσι δε κατά θεόν πνεύματι. πάντων δε
το τέλος ήγγικε. σωφρονήσατε ουν και νή-
ψατε εις τας προσευχάς, προ πάντων δε
την εις εαυτούς αγάπην εκτενή έχοντες. ό-
τι η αγάπη καλύψει πλήθος αμαρτιών. φι-
λόξενοι εις αλλήλους, άνευ γογγυσμών. έ-
καστος καθώς έλαβε χάρισμα, εις εαυτούς
αυτό διακονοῦντες ως καλοί οικονόμοι ποι-
κίλης χάριτος θεοῦ. ει τις λαλεί ως λόγι-
α θεοῦ, ει τις διακονεί, ως εξ ισχύος ως χο-
ρηγεί ο θεός, ἵνα εν πάσι δοξάζηται ο θεός
διά ιησοῦ Χριστοῦ, ω εστίν η δόξα και το
κράτος εις τους αιώνας των αιώνων, αμήν.
αγαπητοί μη ξενίζεσθε τη εν υμίν πυρώ-
σει προς πειρασμόν υμίν γινομένη, ως ξέ-

modeſtia ⁊ timore: cõſciẽtiã hñtes
bonã: vt in eo ꝙ detrahunt de vobis
confundantur qui calumniantur
veſtrã bonã in xp̃o cõuerſationem.
Melius ẽ ei vt bñfaciẽtes ſi volũtas dĩ
velit pati q̃ȝ malefacientes.
Qꝛ ⁊ xp̃s ſemel pro peccatis noſtris Hebre.9.d
mortu9 ẽ iuſtus ꝓ iniuſtis: vt nos Roma.5.b
offerret deo: mortificatos quidem
carne: viuificatos aũt ſpũ. In quo ⁊ his
q̇ in carcere erãt ſpũ veniẽs p̃dicauit: qui D
increduli fuerant aliqñ: qñ expectabant Mat.24.c
dei patiẽtiã in dieb9 noe cũ fabricaret Luce.17.f
arca: in qua pauce idest
octo anime ſalue facte ſunt per aquã:
ꝙ ⁊ nos nunc ſilis forme ſaluos facit
baptiſma: nõ carnis depoſitio ſordiuꝫ:
ſꝫ ꝯſcie bone iterrogatio i deũ: ꝑ reſur
rectionẽ ieſu xp̃i a mortuis: q̇ eſt i dexte
ra dei: degluttiẽs mortẽ vt vite eterne here
des efficeremur: ꝓfect9 i celũ ſubiectis ſi
bi angelis ⁊ ꝑtãtib9 ⁊ ꝟtutib9. Cap.4.

Chriſto igitur paſſo in carne: A
⁊ vos eadẽ cogitatiõe armamini:
qꝛ q passus eſt in carne deſijt a p̃ctis:
vt non iam deſiderijs hominum
ſed voluntate dei qḋ reliquum eſt in
carne viuat temporis. Sufficit enim Ephe.4.d
preteritum tempus ad voluntatem Jaco.4.b.
gentium conſummandam his q̇ ambu
lauerũt i luxurijs: deſiderijs: vinolẽtijs:
comeſſatõib9: potatõib9: ebrietatib9: ⁊ il
licitis idoloꝝ cultib9. In quo ãmirant B
nõ ꝯcurrẽtib9 vobis in eandẽ luxurie cõ
fuſionẽ blaſphemãtes: q̇ reddent ratione
ei q̇ parat9 eſt iudicare viuos ⁊ mortu
os. Propter hoc ei ⁊ mortuis euãgeli-
zatũ eſt: vt iudicent q̇dẽ ſꝫ hoies in car
ne: viuãt aũt ſꝫ deũ in ſpũ. Oium autẽ
finis appropinq̃uit. Eſtote itaqꝫ prudẽ
tes ⁊ vigilate in orõnib9: añ omnia aũt
mutuã i vobiſmetipis charitatẽ ꝯtinuam
hñtes qꝛ charitas opit mltitudinẽ p̃ctoꝝ Pro.10.b.
Hoſpitales iuicẽ: ſine murmuratione. Ro.12.c
Vnuſq̇ſqꝫ ſicut accepit grãꝫ i alterutꝝ Hebre 13.a
illã ãminiſtrãtes: ſicut boni diſpenſato- Philip.2.b
res multiformis grẽ dei. Si q̇s loq̇t: C
q̇ſi ſmões dĩ. Si q̇s miſtrat: tãq̃ꝫ ex ꝟ
tute quã ãminiſtrat de9: vt i oib9 hono
rificet de9 ꝑ ieſuꝫ xp̃m: cui eſt glĩa ⁊
imperium in ſecula ſeculorum Amen.
Chariſſimi nolite peregrinari in feruore
q̇ ad temptatiõeꝫ vobis ſit: q̇ſi noui ali

© Biblioteca Nacional de España

μου ὑμῖν συμβαίνοντος, ἀλλὰ καθὸ κοινω-
νεῖτε τοῖς τοῦ χριστοῦ παθήμασι χαίρετε, ἵ-
να καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ
χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀ-
νόματι χριστοῦ μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης
καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ᾽ ὑμᾶς ἀναπαύ-
εται, κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται,
κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑ-
μῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κα-
κοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος. εἰ δὲ ὡς
χριστιανὸς μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ
τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ὅτι ὁ καιρὸς
τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ
θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον ἀφ᾽ ἡμῶν, τί τὸ τέλος
τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ.
καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ
ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται. ὥστε καὶ οἱ πά-
σχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ὡς πι-
στῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐ-
τῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ. Cap. 5.

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ
ὡς συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν
τοῦ χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελ-
λούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός.
ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ,
ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλ᾽ ἑκουσί-
ως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως,
μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλ-
λὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ φα-
νερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν
ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. ὁμοίως
νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις. πάν-
τες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπει-
νοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ θεὸς ὑπε-
ρηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδω-
σι χάριν. ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν
χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ,
πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες
ἐπ᾽ αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. νή-
ψατε, γρηγορήσατε, ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διά-
βολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζη-
τῶν τίνα καταπίῃ. ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ
πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων
τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι. ὁ δὲ θε-
ὸς πάσης χάριτος ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν
αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν χριστῷ ἰησοῦ ὀλί-
γον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στη-
ρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι. αὐτῷ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
ἀμήν. διὰ σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀ-
δελφοῦ ὡς λογίζομαι δι᾽ ὀλίγων ἔγρα-
ψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην
εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ, εἰς ἣν ἑστήκατε.

qd vobis cõtingat: ſed communicantes
chriſti paſſionibus gaudete: vt
τ in reuelatione glorie eius in noie
gaudeatis exultãtes. Si exprobramini
xpi: beati eritis: qm qd ẽ honoris glorie
τ virtutis dei: τ q ẽ ei9 ſpũs ſup vos req
eſcet. D
Nemo autem veſtrum
patiat qſi homicida aut fur aut male
ficus aut alienoꝝ appetitor. Si aũt vt
xpianus: nõ erubeſcat: glorificet autẽ
deum in iſto nomine: qm tempus ẽ vt
incipiat iudicium a domo
dei. Si aũt primũ a nobis: quis finis
eorum qui non credunt dei euangelio?
Et ſi iuſtus vix ſaluabit impius et Prou. 11. d
pctõr vbi parebũt? Itaqʒ τ hi q pati
untur ſecundum voluntatem dei: fideli
creatori commendent animas ſuas
in benefactis. Cap. 5.

Seniores ergo q in vobis ſũt obſecro A
conſenior τ teſtis
xpi paſſionũ: q τ eius que in futuro
reuelanda eſt glorie communicator.
Paſcite q in vobis eſt gregem dei:
puidẽtes nõ coacte: ſʒ ſpõtanee ſm deũ:
neqʒ turpis lucri grã: ſʒ voluntarie:
neqʒ vt dominantes in cleris: ſed
forma facti gregi ex aio. Et cũ apparu B
erit princeps paſtorum percipietis
imarceſſibilẽ glorie coronaʒ. Similiter
adoleſcẽtes ſubditi eſtote ſeniorib9. Oẽs
eni inuicem humilitatem
inſinuate: qꝛ dominus ſuperbis
reſiſtit: humilibus aũt dat
grãm. Humiliamini igitur ſub potenti Jaco. 4. c.
manu dei: vt vos exaltet i tpe viſitatõis:
oẽm ſollicitudineʒ veſtram proijcientes Luce. 12. c. Roma. 12. c
in eũ: qm ipſi cura eſt de vobis. So C
brij eſtote τ vigilate qꝛ aduerſari9 vr̃ dia
bolus tanꝙ leo rugiens circuit querens
quem deuoret. Cui reſiſtite fortes
i fide: ſcientes eandem paſſionẽ ei que
i mundo eſt vr̃e fraternitati fieri. Deus
aũt omnis gratie qui vocauit nos in
eternã ſuã gloriã in xpo ieſu modicum
paſſos: ipſe perficiet: confirmabit:
ſolidabitqʒ. Ipſi gloria D
et imperium in ſecula ſeculorum.
Amẽ. Per ſiluanũ fidelem frẽ vob
vt arbitror breuiter ſcripſi
obſecrans τ conteſtãs hanc
eſſe verã gratiã dei: in qua ſtatis.

© Biblioteca Nacional de España

ἀσπάσεται ὑμάς/ἡ ἐν βαβυλῶνι συνεκλεκτή, καὶ μάρκος/ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι/τοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ, ἀμήν.

/Τέλος/τῆς/τοῦ ἁγίου πέτρου πρώτης ἐπιστολῆς.

Salutat vos eccleſia q̄ eſt i babylōe collecta: τ marcꝰ filius meus. Salutate inuicē in oſculo ſancto. Gratia vobis oibus q̄ eſtis in xp̄o ieſu. Amen.

Explicit ep̄la bti petri apoſtoli prima.

Incipit argumentum in epiſtolam ſecundam.

Simon petrus per fidem huic mundo ſapientes mortuos eſſe declarat: eiſdemq̨ pietatis quanta ſit magnitudo luce ipſa clarius manifeſtat.

Explicit argumentum.

/Ἡ/τοῦ ἁγίου πέτρου καθολικὴ δευτέρα ἐπιστολή. Cap. i.

Σίμων πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος ἰησοῦ χριστοῦ/τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ/τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει/τοῦ θεοῦ καὶ χριστοῦ ἰησοῦ/τοῦ κυρίου ἡμῶν. ὡς πάντα ἡμῖν/τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ/τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ/τῆς ἐπιγνώσεως/τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς. δι᾽ ὧν/τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες/τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν/τῇ πίστει ὑμῶν/τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ/τῇ ἀρετῇ/τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ/τῇ γνώσει/τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ/τῇ ἐγκρατείᾳ/τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ/τῇ ὑπομονῇ/τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ/τῇ εὐσεβείᾳ/τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ/τῇ φιλαδελφίᾳ/τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς/τὴν/τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ἐπίγνωσιν. ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι μυωπάζων, λήθην λαβὼν/τοῦ καθαρισμοῦ/τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον ἀδελφοὶ σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν/τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι. ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν/ἡ εἴσοδος εἰς/τὴν αἰώνιον βασιλείαν/τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ οὐκ ἀμελήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν/τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφόσον εἰμὶ ἐν τούτῳ/τῷ σκηνώματι διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν/ἡ ἀπόθεσις/τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ/ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. σπουδάσω δὲ

Incipit epiſtola ſecunda beati Petri apoſtoli. Cap. i.

Simon petrus ſeruꝰ τ apoſtolꝰ ieſu xp̄i his q̄ coequalem nobiſcū ſortiti ſunt fidē i iuſtitia dei nr̄i τ ſaluatoris ieſu xp̄i. Gratia vobis τ pax adimpleatur in cognitione dei τ chriſti ieſu dn̄i nr̄i. Quō oīa nobis diuine virtutis ſue que ad vitam τ pietatem donata ſunt per cognitionē eius qui vocauit nos propria gloria τ v̄tute. Per quem maxima et p̄cioſa nobis promiſſa donauit: vt per hoc efficiami diuīe ꝯſortes nature: fugiētes eiꝰ q̄ in mundo eſt ꝯcupiſcētie corruptionē. Uos aūt curā oēm ſubinferētes miniſtrate in fide veſtra virtutē: in virtute autē ſciētiā: i ſcīa aūt abſtinētiā: in abſtinentia autē patientiam: in patientia autem pietatem: in pietate autem amorē fraternitatis: in amore āt fraternitatis charitatē. Hec ei ſi vobiſcū aſſint τ ſuperēt: nō vacuos nec ſine fructu vos conſtituent in domini noſtri ieſu xp̄i cognitione. Cui ei non preſto ſūt hec: cecus ē τ manu tēptās: obliuionē accipiēs purgatōis veteꝝ ſuoꝝ delictoꝝ. Quapropter frēs magis ſatagite vt per bona opa certā vr̄aꝫ vocationē τ electionem faciatis. Hec ei facietes non peccabitis aliqñ. Sic ei abūdāter miniſtrabitur vobis introitus in eternum regnū dn̄i τ ſaluatoris nr̄i ieſu xp̄i. Propter qđ vos incipiā ſp̄ cōmonere de his: τ q̄dē ſciētes τ ꝯfirmatos vos in preſenti veritate. Juſtum āt arbitror q̄diu ſuꝫ i hoc tabernaculo ſuſcitare vos i cōmonitione: certus ꝙ velox eſt depoſitio tabernaculi mei: ſ̄m ꝙ τ dominus noſter ieſus xp̄s ſignificauit mihi. Dabo aūt opaꝫ

A (beside "Simon petrus ſeruꝰ…") — B (beside "efficiami diuīe ꝯſortes nature") — C (beside "Quapropter frēs magis")

© Biblioteca Nacional de España

και εκάστοτε έχειν υμάς μετά την εμήν έ-
ξοδον, την τούτων μνήμην ποιείσθαι. ου
γαρ σεσοφισμένοις μύθοις εξακολουθήσαν
τες εγνωρίσαμεν υμίν την του κυρίου ημών
ιησού χριστού δύναμιν και παρουσίαν,
αλλ εποπται γεννηθέντες της εκείνου μεγα
λειότητος. λαβών γαρ παρά θεού πατρός
τιμήν και δόξαν, φωνής ενεχθείσης αυτώ
τοιάσδε υπό της μεγαλοπρεπούς δόξης.
ούτος εστίν ο υιός μου ο αγαπητός, εις ον
εγώ ευδόκησα. και ταύτην την φωνήν η-
μείς ηκούσαμεν εξ ουρανού ενεχθείσαν, συν
αυτώ όντες εν τω όρει τω αγίω. και έχο-
μεν βεβαιότερον τον προφητικόν λόγον. ω
καλώς ποιείτε προσέχοντες ως λύχνω
φαίνοντι εν αυχμηρώ τόπω, έως ου ημέ-
ρα διαυγάσει, και φωσφόρος ανατείλη εν
ταις καρδίαις υμών. τούτο πρώτον γινώσ
κοντες ότι πάσα προφητεία γραφής ιδίας
επιλύσεως ου γίνεται ου γαρ θελήματι αν
θρώπου ηνέχθη ποτέ προφητεία, αλλά υ-
πό πνεύματος αγίου φερόμενοι ελάλησαν
άγιοι θεού άνθρωποι. Cap.2.

Εγένοντο δε και ψευδοπροφήται εν τω
λαώ, ως και εν υμίν έσονται ψευδο-
διδάσκαλοι, οίτινες παρεισάξουσιν αιρέσεις
απωλείας, και τον αγοράσαντα αυτούς
δεσπότην αρνούμενοι, επάγοντες εαυτοίς
ταχινήν απώλειαν. και πολλοί εξακολου-
θήσουσιν αυτών ταις ασελγείαις, δι ους η ο
δός της αληθείας βλασφημηθήσεται. και εν
πλεονεξία πλαστοίς λόγοις υμάς εμπορεύ
σονται. οις το κρίμα έκπαλαι ουκ αργεί και
η απώλεια αυτών ου νυστάξει. ει γαρ ο
θεός αγγέλων αμαρτησάντων ουκ εφείσα
το, αλλά σειραίς ζόφου ταρταρώσας παρέ
δωκεν εις κρίσιν τηρουμένους, και αρχαίου
κόσμου ουκ εφείσατο, αλλά όγδοον νώε
δικαιοσύνης κήρυκα εφύλαξε, κατακλυσμόν
κόσμω ασεβών επάξας, και πόλεις σοδό-
μων και γομόρρας τεφρώσας καταστροφή
κατέκρινεν, υπόδειγμα μελλόντων ασεβείν
τεθεικώς, και δίκαιον λώτ καταπονούμενον
υπό της των αθέσμων εν ασελγεία αναστρο
φής ερρύσατο. βλέμματι γαρ και ακοή ο
δίκαιος, εγκατοικών εν αυτοίς ημέραν εξ η
μέρας ψυχήν δικαίαν ανόμοις έργοις εβα-
σάνιζεν. οίδε κύριος ευσεβείς εκ πειρασμών
ρύεσθαι, αδίκους δε εις ημέραν κρίσεως κο
λαζομένους τηρείν μάλιστα δε τους οπίσω
σαρκός εν επιθυμία μιασμού πορευομέ-
νους και κυριότητος καταφρονούντας. τολ-
μηταί, αυθάδεις δόξας ου τρέμουσι βλασ

& frequēter habere vos poſt obitū meū:
vt horū oīū memoriā faciatis. Non
enim indoctas fabulas ſecuti D
notā fecimus vobis domini noſtri
ieſu chriſti virtutem & preſentiam:
ſed ſpeculatores facti illius magnitudinis.
Accipiens enim a deo patre
honorē & gloriā: voce delapſa ad eum
huiuſcemodi a magnifica gloria.
Hic eſt filius meus dilectus in quo Esaie.42.a Mat.3.g. et.17.b. Mar.1.b. Luce.3.c.
mihi cōplacui: ipſum audite. Et hāc vocē
nos audiuimus de celo allatā: cū eēmus
cum ipſo in mōte ſctō. Et habemus
firmiorem propheticum ſermonē: cui
bene facitis attendentes quaſi lucerne
lucēti in caliginoſo loco: donec dies
eluceſcat: & lucifer oriatur in
cordibus vr̄is. Hoc primū intelligentes
quod omnis prophetia ſcripture propria
interpretatiōe nō fit. Nō enim volūtate hu-
mana allata ē aliqñ prophetia: ſed
ſpiritu ſancto inſpirati locuti ſunt
ſancti dei homines. Cap.2.

Fuerūt vero & pſeudoprophete in A
populo: ſicut & in vobis erūt magi
ſtri mendaces: qui introducent ſectas
perditionis: & eum qui emit eos
dñm negant: ſuperducentes ſibi
celerē perditionē. Et multi ſequentur
eorum luxurias: per quos via
veritatis blaſphemabitur: & in
auaritia fictis v̄bis de vobis negocia-
būtur. Quibus iudiciū iā olim nō ceſſat:
& perditio eorum non dormitat. Si enim
deus angelis peccātibus nō pepercit:
ſed rudētibus inferni detractos in tartarum
tradidit cruciādos in iudiciū reſeruari: &
origināli mūdo nō pepcit: ſed octauū noe Gene.7.a.
iuſtitie preconem cuſtodiuit: diluuium B
mūdo impiorū inducens: & ciuitates ſo
domorū & gomorreorū in cinerē redigēs e
uerſione dānauit: exēplū eorū qui impie ac
turi ſūt ponēs: & iuſtū Loth oppreſſum Gene.19.d
a nephādorū luxurioſa cōuer-
ſatione eripuit. Aſpectu enim & auditu
iuſtus erat: habitans apud eos qui de die in
diē aīam iuſtā iniqs operibus crucia-
bant. Nouit deus pios de temptatione Psal.36.
eripere: iniquos vero in diē iudicii
reſeruare cruciādos. Magis autē eos qui
poſt carnē in cōcupiſcētia immūdicie ābu
lāt dñationesque cōtēnūt audaces ſibi pla
cētes ſectas nō metuūt itroducere blaſ-

© Biblioteca Nacional de España

φημούντες, όπου άγγελοι ισχύι και δυνάμει μείζονες όντες ου φέρουσι κατ' αυτών παρά κυρίω βλάσφημον κρίσιν. ούτοι δε ως άλογα ζώα φυσικά γεγενημένα εις άλωσιν και φθοράν εν οις αγνοούσι βλασφημούντες, εν τη φθορά αυτών καταφθαρήσονται, κομιούμενοι μισθόν αδικίας. ηδονήν ηγούμενοι την εν ημέρα τρυφήν, σπίλοι και μώμοι, εντρυφώντες εν ταις απάταις αυτών συνευωχούμενοι υμίν, οφθαλμούς έχοντες μεστούς μοιχαλίδος και ακαταπαύστους αμαρτίας, δελεάζοντες ψυχάς αστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας έχοντες, κατάρας τέκνα, καταλειπόντες ευθείαν οδόν επλανήθησαν, εξακολουθήσαντες τη οδώ του βαλαάμ του βοσόρ, ος μισθόν αδικίας ηγάπησεν, έλεγξιν δε έσχεν ιδίας παρανομίας. υποζύγιον άφωνον εν ανθρώπου φωνή φθεγξάμενον, εκώλυσε την του προφήτου παραφρονίαν. ούτοι εισί πηγαί άνυδροι, νεφέλαι υπό λαίλαπος ελαυνόμεναι, οις ο ζόφος του σκότους εις αιώνα τετήρηται. υπέρογκα γαρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν εν επιθυμίαις σαρκός ασελγείαις τους ολίγον αποφυγόντας τους εν πλάνη αναστρεφομένους, ελευθερίαν αυτοίς επαγγελλόμενοι, αυτοί δούλοι υπάρχοντες της φθοράσ. ω γαρ τισ ήττηται τούτω και δεδούλωται. οι γαρ αποφυγόντες τα μιάσματα του κόσμου εν επιγνώσει του κυρίου και σωτήροσ ιησού χριστού, τούτοις δε πάλιν εμπλακέντεσ ηττώνται, γέγονεν αυτοίσ τα έσχατα χείρονα των πρώτων. κρείττον γαρ ην αυτοίσ μη επεγνωκέναι την οδόν τησ δικαιοσύνησ, ή επιγνούσιν επιστρέψαι εκ τησ παραδοθείσησ αυτοίσ αγίασ εντολήσ. συμβέβηκε δε αυτοίσ το τησ αληθούσ παροιμίασ. κύων επιστρέψασ επί το ίδιον εξέραμα, και υσ λουσαμένη εισ κύλισμα βορβόρου.

Cap.3.

Ταύτην ήδη αγαπητοί δευτέραν υμίν γράφω επιστολήν, εν αισ διαγείρω υμών εν υπομνήσει την ειλικρινή διάνοιαν, μνησθήναι των προειρημένων ρημάτων υπό των αγίων προφητών και τησ των αποστόλων υμών εντολήσ του κυρίου και σωτήροσ. τούτο πρώτον γινώσκοντεσ, ότι ελεύσονται επ' εσχάτου των ημερών εμπαίκται κατά τασ ιδίασ επιθυμίασ αυτών πορευόμενοι, και λέγοντεσ που εστίν η επαγγελία τησ παρουσίας αυτού. αφ' ης γαρ οι πατέρες εκοιμήθησαν, πάντα ούτωσ

phemātes. Ubi angeli fortitudīe ⁊ virtute cū ſit maiores nō portāt aduerſū ſe a dño execrabile iudicium. Hi vero velut irratiōabilia pecora naturalr̄ in captionē ⁊ in ꝑniciē his q̄ ignorāt blaſphemātes: in corruptiōe ſua peribunt: ꝑcipiētes mercedē iniuſticie. Voluptatē exiſtimātes diei delitias coinq̄nationis ⁊ macule: delicijs affluētes in ꝯuiuijs ſuis luxuriantes vobiſcū: oculos habentes plenos adulterii ⁊ inceſſabilis delicti: pellicentes animas inſtabiles: cor exercitatum in auaritia habentes: maledictionis filij dereliquētes rectam viam errauerunt: ſecuti viam balaam ex boſor: [illegible] q̄ mercedē iniq̄tatꝭ amauit: correptionē habuit ſue veſanie. Subiugale mutū aial in hoīs voce loquens prohibuit prophete inſipientiam. Hi ſūt fōtes ſine aqua: ⁊ nebule turbinibus exagitate: quibus caligo tenebrarū reſeruatur. Superba enim vanitatis loq̄ntes pelliciunt in deſiderijs carnis luxurie eos qui paululū effugiunt: qui in errore conuerſati libertatem illis promittentes: cū ipſi ſerui ſint corruptionis. A quo enim q̇s ſuperatus eſt: hui⁹ ⁊ ſeru⁹ eſt. Si ei refugientes coinquinationes mundi in cognitione dñi nr̄i ⁊ ſaluatoris ieſu xp̄i: his rurſus implicati ſuperantur: facta ſunt eis poſteriora deteriora ꝓorib⁹. Melius ei erat illis non cognoſcere viam iuſtitie: ꝙ̄ poſt agnitionē retrorſū cōuerti ab eo qđ illis traditū ē ſctō mādato. Cōtigit enim eis illud veri prouerbij. Canis reuerſus ad ſuum vomitum: ⁊ ſus lota in volutabro luti.

Cap.3.

Hanc ecce vobis chariſſimi ſecūdā ſcribo epiſtolā: in quibus veſtrā excito in cōmonitiōe ſincerā mentē: vt memores ſitis eoꝝ q̄ ꝑdixi vboꝝ a ſanctis prophetis ⁊ apoſtolorum veſtrorum preceptorum domini ⁊ ſaluatoris. Hoc primum ſcientes ꝙ veniēt i nouiſſimis dieb⁹ i deceptōe illuſores iuxta proprias concupiſcentias ābulātes: dicētes vbi eſt promiſſio aut aduentus eius? Ex quo enim patres dormierūt: omnia ſic

C

D Jude.1.c.

Pro.26.b.

A

1.Tim.4.a 2.Tim.3.a.

© Biblioteca Nacional de España

διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ
αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦ-
σαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδα
τος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, δι' ὧν
ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώ-
λετο. οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐ-
τοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ πυρὶ τη-
ρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας
τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. ἓν δὲ τοῦτο μὴ
λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέ-
ρα παρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔ
τη ὡς μία ἡμέρα. οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς
ἐπαγγελίας ὥς τινες βραδυτῆτα ἡγοῦν-
ται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλό
μενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς με
τάνοιαν χωρῆσαι. ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου
ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ ῥοι
ζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσού
μενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔρ
γα κατακαήσεται. τούτων οὖν πάντων λυ
ομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁ
γίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδο-
κῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς
τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμε-
νοι λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυσούμενα
τακήσεται. καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν
καινὴν κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐπάγγελμα προσ-
δοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. διὸ ἀ-
γαπητοὶ ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσα
τε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι
ἐν εἰρήνῃ, καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακρο
θυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγα
πητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς παῦλος κατὰ τὴν αὐ
τῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς καὶ
ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐ-
ταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστι δυσνόητα τι-
νά, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦ-
σιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν
ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν ἀγαπη
τοὶ προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ
τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέ
σητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν
χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ
σωτῆρος ἰησοῦ χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ
νῦν εἰς ἡμέραν αἰῶνος. ἀμήν.

τέλος τῆς τοῦ ἁγίου πέτρου καθολικῆς
δευτέρας ἐπιστολῆς.

pſeuerāt ab initio creature. Latet eī B
eos hoc: volētes q celi erant
prius τ terra de aqua τ per aquam
conſiſtens dei verbo: per que ille
tūc mūdus aqua inūdatus perijt.
Celi autem qui nunc ſunt τ terra eodē
verbo repoſiti ſunt igni ſeruati
in die iudicij et perditionis
impiorū hoīuꝫ. Unū vero hoc non
lateat vos chariſſimi: qꝛ vnus dies
apud dñꝫ ſicut mille anni: τ mille āni Ps.89.
ſicut dies vnus. Nō tardat dominus
ꝓmiſſionē ſuā ſicut qdā exiſtimāt:
ſꝫ patienter agit propter vos: nolens
aliquos perire: ſed omnes ad penitētiā C
reuerti. Adueniet aūt dies domini 1.The.5.a.
vt fur: in quo celi magno impetu Apo.3.a.
tranſient: elementa vero calore
ſoluent: terra āt τ que in ipſa ſunt opa
exurent. Cū igr hec oīa diſſoluēda ſint
qles opꝫ vos eſſe in ſanctis
ꝯuerſatiōibus τ pietatibus: expectātes
τ properantes in aduentum
diei domini: per quē celi ardentes
ſoluentur τ elementa ignis ardore
tabeſcēt. Nouos vo celos τ nouā terrā Esai.65.c.
ſm promiſſa ipſius expectamus: Apoc.21.a.
i qb9 iuſtitia hitat. Propter qđ chariſ
ſimi hec expectātes: ſatagite D
immaculati τ inuiolati ei inueniri
in pace: τ dñi nrī ieſu xpi lōganimitatē
ſalutē arbitramini: ſicut τ chariſſimus
frater noſter paulus ſm datam ſibi
ſapiāꝫ ſcripſit vobis: ſicut τ
in omnibus epiſtolis loquens in eis
de his: in quibus ſūt quedā difficilia
itellectu: q idocti τ inſtabiles deprauāt:
ſicut τ ceteras ſcripturas ad
ſuam ipſorum ꝑditionē. Uos igit frēs
preſcientes cuſtodite: ne
inſipiētium errore traducti excidatis a
propria firmitate. Creſcite vero in
gratia τ in cognitione domini noſtri et
ſaluatoris ieſu chriſti. Ipſi gloria τ
nunc in diem eternitatis. Amen.

Explicit epiſtola beati Petri apo
ſtoli ſecunda.

Incipit argumentum in epiſtolam beati Johannis apoſtoli primam

Rationē verbi τ q de9 ipſe ſit charitas manifeſtat et ſuſurrones fratrum nec deuꝫ ſcire: nec pios fie
ri poſſe eouſqꝫ diſſertat: vt eſſe comprobet homicidas: eo q odium ſit interfectionis occaſio.

Explicit argumentum.

© Biblioteca Nacional de España

Ἡ τοῦ ἁγίου ἰωάννου καθολικὴ πρώτη ἐπιστολή. Cap.i.

Ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ὑμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἐπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν. ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν, καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστί, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Cap.ii.

Τεκνία μου ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα ἰησοῦν χριστὸν δίκαιον. καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. ἀδελφοὶ οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω

Incipit epiſtola beati Johannis apoſtoli prima. Cap.i.

Quod fuit ab initio quod audiuimus: quod vidimus oculis nostris: quod perſpeximus et manus noſtre contrectauerunt de verbo vite: A
et vita manifeſta eſt: et vidimus et teſtamur et annunciamus vobis vitam eternam: que erat apud patrem et apparuit nobis. Quod vidimus et audiuimus annunciamus vobis: vt et vos B
ſocietatem habeatis nobiſcum: et ſocietas noſtra ſit cum patre et cum filio eius ieſu chriſto. Et ſcribimus vobis vt gaudeatis: et gaudium veſtrum ſit plenum. Et hec eſt annunciatio Joan.6.f
quam audiuimus ab eo: et annunciamus vobis: quoniam deus lux eſt: et tenebre in eo non ſunt vlle. Si dixerimus quoniam C
ſocietatem habemus cum eo et in tenebris ambulamus: mentimur: et veritatem non facimus. Si autem in luce ambulamus: ſicut et ipſe eſt in luce: ſocietatem habemus adinuicem: et ſanguis ieſu chriſti filij eius emundat nos ab omni peccato. Hebr.9.b. Apo.1.b.
Si dixerimus quoniam peccatum non habemus: ipſi nos ſeducimus: et veritas in nobis non eſt. D
Si confiteamur peccata noſtra: fidelis eſt et iuſtus vt remittat nobis peccata noſtra: et emundet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus quoniam non peccauimus: mendacem facimus eum: et verbum eius non eſt in nobis. Cap.ii.

Filioli mei hec ſcribo vobis: vt non peccetis. Sed et ſi quis peccauerit aduocatum habemus apud patrem ieſum chriſtum iuſtum. Et ipſe eſt propiciatio pro peccatis noſtris: non pro noſtris autem tantum ſed etiam pro totius mundi. Et in hoc ſcimus quoniam cognouimus eum: ſi mandata eius obſeruamus. Qui dicit ſe noſſe eum: et mandata eius non cuſtodit: mendax eſt: et in hoc veritas non eſt. Qui autem ſeruat verbum eius: vere in hoc charitas dei perfecta eſt. In hoc ſcimus quoniam in ipſo ſumus. Qui dicit ſe in chriſto manere: debet ſicut ille ambulauit: et ipſe ambulare. Charissimi non mandatum nouum ſcribo A
Infra.4.d

© Biblioteca Nacional de España

υμίν. αλλ εντολήν παλαιάν, ην είχετε απ
αρχής. η εντολή η παλαιά εστίν ο λόγος
ον ηκούσατε απ αρχής. πάλιν εντολήν και
νήν γράφω υμίν, ο εστίν αληθές εν αυτώ
και εν υμίν, ότι η σκοτία παράγεται, και το
φως το αληθινόν ήδη φαίνει. ο λέγων εν τω
φωτί είναι και τον αδελφόν αυτού μισών,
εν τη σκοτία εστίν έως άρτι. ο αγαπών τον
αδελφόν αυτού εν τω φωτί μένει, και σκάν
δαλον εν αυτώ ουκ εστίν. ο δε μισών τον α
δελφόν αυτού εν τη σκοτία εστί και εν τη σκο
τία περιπατεί, και ουκ οίδε που υπάγει, ότι
η σκοτία ετύφλωσεν αυτού τους οφθαλ=
μούς. γράφω υμίν τεκνία, ότι αφέωνται υ
μίν αι αμαρτίαι διά το όνομα αυτού. γρά=
φω υμίν πατέρες, ότι εγνώκατε τον απ αρ=
χής. γράφω υμίν νεανίσκοι, ότι νενικήκατε
τον πονηρόν. γράφω υμίν παιδία, ότι εγνώ
κατε τον πατέρα. έγραψα υμίν νεανίσκοι,
ότι ισχυροί εστέ, και ο λόγος του θεού εν
υμίν μένει, και νενικήκατε τον πονηρόν. μη
αγαπάτε τον κόσμον μηδέ τα εν τω κόσμω.
εάν τις αγαπά τον κόσμον, ουκ εστίν η α=
γάπη του πατρός εν αυτώ. ότι παν το εν τω
κόσμω η επιθυμία της σαρκός και η επιθυ=
μία των οφθαλμών, και η αλαζονεία του βί
ου, ουκ εστίν εκ του πατρός, αλλ εκ του κό
σμου εστί. και ο κόσμος παράγεται, και η ε
πιθυμία αυτού. ο δε ποιών το θέλημα του
θεού, μένει εις τον αιώνα. παιδία, εσχάτη
ώρα εστί. και καθώς ηκούσατε ότι ο αντί=
χριστος έρχεται, και νυν αντίχριστοι πολ=
λοί γεγόνασιν, όθεν γινώσκομεν ότι εσχά=
τη ώρα εστίν. εξ ημών εξήλθον, αλλ ουκ ή
σαν εξ ημών. ει γαρ ήσαν εξ ημών, μεμενή
κεισαν αν μεθ ημών. αλλ ίνα φανερωθώσιν
ότι ουκ εισί πάντες εξ ημών. και υμείς χρίσ
μα έχετε από του αγίου, και οίδατε πάντα.
ουκ έγραψα υμίν ότι ουκ οίδατε την αλή
θειαν, αλλ ότι οίδατε αυτήν, και ότι παν
ψεύδος εκ της αληθείας ουκ εστί. τις εστίν
ο ψεύστης ει μή ο αρνούμενος ότι ιησούς
ουκ εστίν ο χριστός, ούτος εστίν ο αντί=
χριστος, ο αρνούμενος τον πατέρα και τον υ
ιόν. πας ο αρνούμενος τον υιόν, ουδέ τον
πατέρα έχει. υμείς ουν ο ηκούσατε απ αρ=
χής, εν υμίν μενέτω, εάν εν υμίν μείνη ο απ
αρχής ηκούσατε, και υμείς εν τω υιώ και εν
τω πατρί μενείτε. και αύτη εστίν η επαγγε=
λία ην αυτός επηγγείλατο ημίν την ζωήν
την αιώνιον. ταύτα έγραψα υμίν περί των
πλανώντων υμάς, και υμείς το χρίσμα

vobis: ſʒ mãdatũ vetus quod habuiſtis
ab initio. Mandatũ vetus eſt verbum B
quod audiſtis. Iterũ mandatum nouum
ſcribo vobis: quod verum eſt in ipſo iohan. 13. g
⁊ in vobis: quia tenebre tranſierunt: ⁊
verũ lumen iã lucet. Qui dicit ſe in i. 4. d
luce eſſe: ⁊ fratrẽ ſuum odit:
in tenebris eſt vſqʒ adhuc. Qui diligit
fratrẽ ſuũ in lumine manet: ⁊ ſcãdalũ
in eo nõ eſt. Qui aũt odit fratrem Leui. 19. c. Infra. 3. c.
ſuũ in tenebris eſt: ⁊ in tenebris
ambulat: ⁊ neſcit quo eat: quia
tenebre obcecauerunt oculos eius.
Scribo vobis filioli quoniam remittũtur vobis
peccata propter nomen eius. Scribo
vobis patres: quoniam cognouiſtis eũ qui ab ini
tio eſt. Scribo vobis adoleſcẽtes: quoniam vici
ſtis malignũ. Scribo vobis infantes quoniam co
gnouiſtis patrẽ. Scribo vobis iuuenes:
quoniam fortes eſtis: ⁊ verbũ dei manet in
vobis: ⁊ viciſtis malignũ. Nolite
diligere mũdũ neqʒ ea que in mundo
ſunt. Si quis diligit mũdũ: non eſt chari
tas patris in eo. Quoniam omne quod eſt in C
mũdo cõcupiſcẽtia carnis eſt: ⁊ cõcupi=
ſcentia oculorum: ⁊ ſuperbia vite: que
non eſt ex patre: ſed ex mundo
eſt. Et mũdus tranſijt ⁊ concupiſcentia
eius. Qui autem facit voluntatem
dei manet in eternũ. Filioli: nouiſſima
hora eſt. Et ſicut audiſtis quia antichriſtus
venit: nunc antichriſti multi h. Venit in gr. pñtis tpis
facti ſunt. Vñ ſcimus quia nouiſſima
hora eſt. Ex nobis prodierũt: ſʒ nõ erãt
ex nobis. Nã ſi fuiſſent ex nobis: permã
ſiſſent vtiqʒ nobiſcũ. Sed vt manife
ſti ſint quoniam nõ ſunt omnes ex nobis. Sed
vos vnctionẽ habetis a ſancto: ⁊ noſtis omnia.
Nõ ſcripſi vobis quaſi ignorãtibus verita
tẽ: ſʒ quaſi ſciẽtibus eã: ⁊ quoniam omne
mẽdaciũ ex veritate nõ eſt. Quis eſt
mendax niſi is qui negat quoniam ieſus
nõ eſt chriſtus? Hic eſt antichriſtus D
qui negat patrem ⁊ filium.
Omnis qui negat filium: nec
patrem habet: qui confitetur filiũ: ⁊ patrem habet.
Vos quod audiſtis ab initio
in vobis permaneat: quia ſi in vobis permãſerit
quod audiſtis ab initio: ⁊ vos in filio ⁊
patre manebitis. Et hec eſt repromiſſio
quã ipſe pollicitus eſt nobis vitam
eternam. Hec ſcripſi vobis de
his qui ſeducunt vos: ⁊ vos vnctionem

© Biblioteca Nacional de España

ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει. καὶ οὐ
χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ'
ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκῃ ὑμᾶς περὶ
πάντων, καὶ ἀληθές ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦ-
δος. καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐ-
τῷ. καὶ νῦν τεκνία μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν
φανερωθῇ ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσ-
χυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.
ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι
πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γε-
γέννηται. Cap. 3.

Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πα-
τήρ, ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο
ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω
αὐτόν. ἀγαπητοὶ νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμέν, καὶ
οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν δὲ ὅτι
ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀ-
ψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων
τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν
καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστι. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρ-
τία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐ-
φανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ
ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ
μένων, οὐχ ἁμαρτάνει. πᾶς ὁ ἁμαρτάνων,
οὐχ ἑώρακεν αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.
τεκνία μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς. ὁ ποιῶν τὴν
δικαιοσύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δί-
καιός ἐστιν. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, ἐκ τοῦ
διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος
ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς
ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ
ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ
οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γε-
γέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα
τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. πᾶς
ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θε-
οῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.
ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ'
ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. οὐ καθὼς
κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀ-
δελφὸν αὐτοῦ. καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐ-
τόν, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. μὴ θαυμάζετε
ἀδελφοί μου εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς
οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τὴν ζωὴν ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς.
ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν, μένει ἐν τῷ θα-
νάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀν-
θρωποκτόνος ἐστί. καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρω-
ποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ
μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγά-
πην τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυ-

quã accepiſtis ab eo maneat in vobis.
Et nõ neceſſe habetis vt aliqs doce-
at vos: ſʒ ſicut vnctio ei9 docet vos de
oĩbus: ⁊ verũ eſt ⁊ non eſt mendaciũ.
Et ſicut docuit vos: manete in eo.
Et nunc filioli manete in eo: vt cũ
apparuerit habeam9 fiduciã: ⁊ nõ ꝯfũ-
damur ab eo in aduentu eius.
Si ſcitis qm̃ iuſtus eſt: ſcitote qm̃ et
omnis qui facit iuſtitiã: ex ipſo natus
eſt. Cap. 3.

Videte q̃lẽ charitatẽ dedit nobis pr̃: A
vt filij dei noiemur ⁊ ſim9. Prop-
ter hoc mũdus nõ nouit nos: q2 nõ no-
uit eũ. Chariſſimi nũc filij dei ſum9: ⁊
nõdũ apparuit qd erim9. Scimus qm̃
cũ apparuerit: ſiles ei erim9: qm̃ vi-
debimus eum ſicuti eſt. Et oĩs q̃ habet
hanc ſpem in eo: ſanctificat ſe:
ſicut ⁊ ille ſctũs eſt. Omnis q̃ facit
pctũ: ⁊ iniqtatẽ facit. Et peccatum
eſt iniqtas. Et ſcitis q2 ille apparuit 1. Pet. 2. d.
vt peccata tolleret: ⁊ Eſai. 53. b.
pctũ in eo nõ eſt. Oĩs q̃ in eo
manet non peccat: ⁊ oĩs qui peccat:
non vidit eum nec cognouit eum.
Filioli nemo vos ſeducat. Qui facit B Mat. 24. a
iuſtitiã iuſtus eſt: ſicut ⁊ ille iuſtus Mar. 13. b.
eſt. Qui facit peccatum ex Luce. 21. b.
diabolo eſt: qm̃ ab initio diabolus Ephe. 5. b.
peccat. In hoc apparuit filius 1. Cor. 2. d.
dei: vt diſſoluat opera diaboli. Omnis Col. 2. d. Apo. 12. c. Iohan. 8. c.
q̃ natus eſt ex deo peccatum non
facit: qm̃ ſemen ipſius in eo manet: ⁊
nõ pot peccare qm̃ ex deo natus eſt.
In hoc manifeſti ſunt filij
dei ⁊ filij diaboli. Omnis
qui non facit iuſtitiã non eſt ex deo:
⁊ qui non diligit fratrem ſuum.
Qm̃ hec eſt ãnũciatio quã audiſtis ab
initio vt diligam9 alterutrũ. Nõ ſicut Gene. 4. b.
cain q̃ ex maligno erat: ⁊ occidit frẽm C
ſuum. Et propter qd occidit eum?
Qm̃ opa eius maligna erãt: frĩs aũt
eius iuſta. Nolite mirari Iohan. 15. c.
fratres ſi odit vos mundus. Nos
ſcim9 qm̃ tranſlati ſumus de morte
ad vitam: quoniam diligimus
frẽs. Qui nõ diligit: manet in morte.
Oĩs qui odit fratrem ſuum homicida Leui. 19. d
eſt. Et ſcitis qm̃ omnis homicida ſup. 2. b. Iohan. 15. b
non habet vitam eternam in ſe
manẽtẽ. In hoc cognouimus charitatẽ
dei: qm̃ ille

© Biblioteca Nacional de España

χὴν αυτοῦ ἔθηκε, καὶ ημεῖς οφείλομεν υπὲρ
τῶν αδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. ος δ' ἂν
ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν α-
δελφὸν αυτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ
σπλάγχνα αυτοῦ πῶς η αγάπη τοῦ θεοῦ μέ-
νει εν αυτῷ. τεκνία μου μὴ αγαπῶμεν λό-
γῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, αλλ' ἔργῳ καὶ αληθεί-
ᾳ. καὶ εν τούτῳ γινώσκομεν ότι εκ τῆς αλη-
θείας εσμὲν, καὶ ἔμπροσθεν αυτοῦ πείσομεν
τὰς καρδίας ημῶν, ότι εὰν καταγινώσκῃ η-
μῶν η καρδία, ότι μείζων εστὶν ο θεὸς τῆς
καρδίας ημῶν, καὶ γινώσκει πάντα. αγαπη-
τοί εὰν η καρδία ημῶν μὴ καταγινώσκῃ η-
μῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν. καὶ ο
εὰν αιτῶμεν λαμβάνομεν παρ' αυτοῦ, ότι
τὰς εντολὰς αυτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ αρεσ-
τὰ ενώπιον αυτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αύτη εστὶν
η εντολὴ αυτοῦ ίνα πιστεύσωμεν τῷ ονόμα-
τι τοῦ υιοῦ αυτοῦ ιησοῦ χριστοῦ, καὶ αγα-
πῶμεν αλλήλους καθὼς έδωκεν εντολήν. καὶ
ο τηρῶν τὰς εντολὰς αυτοῦ, εν αυτῷ μένει,
καὶ αυτὸς εν αυτῷ μένει. καὶ εν τούτῳ γι-
νώσκομεν ότι μένει εν ημῖν, εκ τοῦ πνεύμα-
τος ου έδωκεν ημῖν. Cap. 4.

Αγαπητοὶ μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε,
αλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ εκ
τοῦ θεοῦ εστὶν, ότι πολλοὶ ψευδοπροφῆ-
ται εξεληλύθασιν εις τὸν κόσμον. εν τούτῳ
γινώσκεται τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. πᾶν πνεῦ-
μα ο ομολογεῖ ιησοῦν χριστὸν εν σαρκὶ ελη-
λυθότα, εκ τοῦ θεοῦ εστι. καὶ πᾶν πνεῦμα
ο μὴ ομολογεῖ ιησοῦν χριστὸν εν σαρκὶ ε-
ληλυθότα, εκ τοῦ θεοῦ ουκ εστί, καὶ τοῦτο
εστὶ τοῦ αντιχρίστου, ο ακηκόατε ότι έρχε-
ται καὶ νῦν εν τῷ κόσμῳ εστὶν ήδη. υμεῖς εκ
τοῦ θεοῦ εστὲ τεκνία καὶ νενικήκατε αυτούς,
ότι μείζων εστὶν ο εν υμῖν, ἢ ο εν τῷ κόσ-
μῳ. αυτοὶ εκ τοῦ κόσμου εισί, διατοῦτο εκ
τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ο κόσμος αυτῶν
ακούει. ημεῖς εκ τοῦ θεοῦ εσμέν. ο γινώσκων
τὸν θεὸν, ακούει ημῶν, ος ουκ εστὶν εκ τοῦ
θεοῦ, ουκ ακούει ημῶν. εκ τούτου γινώσκο-
μεν τὸ πνεῦμα τῆς αληθείας καὶ τὸ πνεῦμα
τῆς πλάνης. αγαπητοὶ αγαπῶμεν αλλήλους
ότι η αγάπη εκ τοῦ θεοῦ εστί. καὶ πᾶς ο α-
γαπῶν εκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει
τὸν θεόν. ο μὴ αγαπῶν, ουκ έγνω τὸν θεόν,
ότι ο θεὸς αγάπη εστίν. εν τούτῳ εφανερώθη
η αγάπη τοῦ θεοῦ εν ημῖν, ότι τὸν υιὸν αυ-
τοῦ τὸν μονογενῆ απέστειλεν ο θεὸς εις τὸν
κόσμον ίνα ζήσωμεν δι' αυτοῦ. εν τούτῳ εσ-
τὶν η αγάπη, ουχ ότι ημεῖς ηγαπήσαμεν τὸν
θεὸν αλλ' ότι αυτὸς ηγάπησεν ημᾶς καὶ απέ-
στειλε τὸν υιὸν αυτοῦ ιλασμὸν περὶ τῶν α-
μαρτιῶν η

animam ſuam pro nobis poſuit: et nos debe-
mus pro fratribus animas ponere. Qui
habuerit ſubſtantiam huius mundi: et viderit
fratrem ſuum neceſſe habere: et clauſerit
viſcera ſua ab eo: quomodo charitas dei ma-
net in eo? Filioli mei: non diligamus verbo — Ro. 13. b.
neque lingua: ſed opere et veritate.
In hoc cognoſcimus quoniam ex veritate — D
ſumus: et in conſpectu eius ſuadebimus
corda noſtra. Quoniam ſi reprehenderit nos
cor noſtrum: maior eſt deus
corde noſtro: et novit omnia. Chariſſimi — Joan. 16. f.
ſi cor noſtrum non reprehenderit nos:
fiduciam habemus ad deum: et quicquid
petierimus: accipiemus ab eo: quoniam
mandata eius cuſtodimus: et ea que ſunt pla-
cita coram eo facimus. Et hoc eſt — Joan. 15. c. Infra. 4. c.
mandatum eius: ut credamus in nomine
filii eius ieſu chriſti: et diligamus
alterutrum ſicut dedit mandatum nobis. Et
qui ſervat mandata eius in illo manet:
et ipſe in eo. Et in hoc ſcimus
quoniam manet in nobis: de ſpiritu
quem dedit nobis. Cap. 4.

Chariſſimi nolite omni ſpiritui crede-
re: ſed probate ſpiritus ſi ex — A
deo ſint: quoniam multi pſeudoprophete
exierunt in mundum. In hoc
cognoſcitur ſpiritus dei. Omnis ſpiritus
qui confitetur ieſum chriſtum in carne veniſſe:
ex deo eſt. Et omnis ſpiritus
qui ſolvit ieſum
ex deo non eſt: et hic
eſt antichriſtus de quo audiſtis quoniam venit:
et nunc iam in mundo eſt. Vos ex — Johan. 8. f.
deo eſtis filioli: et viciſtis eum:
quoniam maior eſt qui in vobis eſt: quam qui in
mundo. Ipſi de mundo ſunt: ideo de
mundo loquuntur: et mundus eos — B
audit. Nos ex deo ſumus. Qui novit — ſup. 1. a. Johan. 8. f.
deum: audit nos: qui non eſt ex
deo: non audit nos. In hoc cognoſcimus
ſpiritum veritatis et ſpiritum
erroris. Chariſſimi diligamus nos invicem:
quia charitas ex deo eſt. Et omnis qui dili-
git: ex deo natus eſt: et cognoſcit
deum. Qui non diligit: non novit deum:
quoniam deus charitas eſt. In hoc apparuit — Joan. 3. b.
charitas dei in nobis: quoniam filium ſuum
unigenitum miſit deus in
mundum: ut vivamus per eum. In hoc eſt
charitas: non quaſi nos dilexerimus
deum: ſed quoniam ipſe prior dilexit nos: et mi-
ſit filium ſuum propitiationem pro peccatis noſtris.

© Biblioteca Nacional de España

μῶν. ἀγαπητοί, ει οὕτως ο θεός ηγάπησεν η
μάς, και ημείς οφείλομεν αλλήλους αγα=
πάν. θεόν ουδείς πώποτε τεθέαται. εάν αγα
πώμεν αλλήλους, ο θεός εν ημίν μένει, και
η αγάπη αυτού τετελειωμένη εστίν εν ημίν.
εν τούτω γινώσκομεν ότι εν αυτώ μένομεν
και αυτός εν ημίν, ότι εκ του πνεύματος αυ
τού δέδωκεν ημίν. και ημείς τεθεάμεθα και
μαρτυρούμεν ότι ο πατήρ απέσταλκε τον υ
ιόν σωτήρα του κόσμου. ος αν ομολογήση
ότι ιησούς εστίν ο υιός του θεού, ο θεός εν
αυτώ μένει και αυτός εν τω θεώ. και ημείς
εγνώκαμεν και πεπιστεύκαμεν την αγάπην
ην έχει ο θεός εν ημίν. ο θεός αγάπη εστί,
και ο μένων εν τη αγάπη, εν τω θεώ μένει,
και ο θεός εν αυτώ μένει. εν τούτω τετελεί
ωται η αγάπη μεθ ημών, ίνα παρρησίαν έ=
χωμεν εν τη ημέρα της κρίσεως, ότι καθώς ε
κείνος εστί, και ημείς εσμέν εν τω κόσμω τού
τω. φόβος ουκ εστίν εν τη αγάπη, αλλ η τε
λεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον, ότι ο
φόβος κόλασιν έχει. ο δε φοβούμενος ου
τετελείωται εν τη αγάπη. ημείς αγαπώμεν
αυτόν, ότι αυτός πρώτος ηγάπησεν ημάς.
εάν τις είπη ότι αγαπώ τον θεόν, και τον α=
δελφόν αυτού μισή, ψεύστης εστίν. ο γαρ
μη αγαπών τον αδελφόν αυτού ον εώρακε,
τον θεόν ον ουχ εώρακε πως δύναται α
γαπάν. και ταύτην την εντολήν έχομεν απ
αυτού, ίνα αγαπών τον θεόν, αγαπά και τον
αδελφόν αυτού. Cap.5.

Πας ο πιστεύων ότι ιησούς εστίν ο Χρισ=
τός, εκ του θεού γεγέννηται. και πας ο
αγαπών τον γεννήσαντα, αγαπά και τον γε
γεννημένον εξ αυτού. εν τούτω γινώσκομεν
ότι αγαπώμεν τα τέκνα του θεού, όταν τον
θεόν αγαπώμεν και τας εντολάς αυτού τη
ρώμεν. αύτη γαρ εστίν η αγάπη του θεού,
ίνα τας εντολάς αυτού τηρώμεν, και αι εντο
λαί αυτού βαρείαι ουκ εισίν. ότι παν το γε
γεννημένον εκ του θεού νικά τον κόσμον,
και αύτη εστίν η νίκη η νικήσασα τον κόσμον
η πίστις υμών. τις εστίν ο νικών τον κόσμον
ει μή ο πιστεύων ότι ιησούς εστίν ο υιός του
θεού. ούτος εστίν ο ελθών δι ύδατος και
αίματος ιησούς ο Χριστός. ουκ εν τω ύ
δατι μόνον, αλλ εν τω ύδατι και αίμα
τι. και το πνεύμα εστί το μαρτυρούν ό=
τι το πνεύμα εστίν η αλήθεια. ότι τρείς ει=
σίν οι μαρτυρούντες εν τω ουρανώ, ο πα=
τήρ και ο λόγος και το άγιον πνεύμα, και
οι τρεις εις το εν εισί. και τρείς εισίν οι μαρ
τυρούντες επί της γης, το πνεύμα και το ύ

Chariſſimi ſi deus dilexit nos: 1.Cor.4.d.
τ nos debem9 alterutrũ diligere. Ephe.5.a.
Deũ nemo vidit vnq̃z. Si diligamus Phil.3.c.
inuicez: deus in nobis manet: τ 1.Thc.4.b
charitas eius in nobis perfecta eſt. Joan.13.g.
In hoc cognoſcim9 qm̃ i eo manem9: C
τ ipſe in nobis: qm̃ de ſpũ ſuo
dedit nobis. Et nos vidimus τ
teſtificamur: qm̃ pater miſit filiũ ſuum
ſaluatorẽ mũdi. Quiſq̃s cõfeſſus fuerit
qm̃ ieſus eſt filius dei: deus in
eo manet: τ ipſe in deo. Et nos
cognouim9 τ credidimus charitati
quã h3 de9 i nobis. De9 charitas ẽ:
τ qui manet in charitate i deo manet:
τ de9 i eo. In hoc perfecta eſt
charitas dĩ nobiſcũ vt fiduciã habeam9 D
in die iudicij: q2 ſicut ille
eſt: τ nos ſumus in hoc mundo.
Timor nõ eſt in charitate: ſ3 perfecta
charitas foras mittit timorem: quoniã
timor penam habet. Qui ãt timet nõ
ẽ pfect9 in charitate. Nos ergo diliga
m9 deũ: qm̃ deus prior dilexit nos.
Si q̃s dixerit qm̃ diligo deũ: τ frẽm Sup.2.a.
ſuum odierit mendax: eſt. Qui enĩ3
non diligit fratrem ſuum quem vidit: ſup.2.b.
deũ quẽ non vidit q̃uo põt diligere? Joan.13.g.
Et hoc mandatum habemus a 1.Cor.4.d
deo: vt qui diligit deum: diligat τ Ephe.5.a.
fratrem ſuum. Cap.5. Phili.3.c. 1.Thc.4.b

Omnis q̃ credit qm̃ ieſus eſt xp̃s: A
ex deo natus eſt. Et omnis
q̃ diligit eum q̃ genuit: diligit τ eu3
q̃ nat9 eſt ex eo. In hoc cognoſcimus
qm̃ diligimus natos dei: cu3
deũ diligamus τ mandata ei9 faciam9
Hec enim eſt charitas dei
vt mãdata eius cuſtodiamus: τ man=
data ei9 grauia nõ ſunt. Qm̃ oẽ qđ na
tum eſt ex deo vincit mundum: 1.Co.15.d.
τ hec eſt victoria que vincit mundum
fides noſtra. Quis eſt ãt q̃ vicit mũdũ
niſi qui credit qm̃ ieſus eſt filius
dei? Hic eſt qui venit per aquam τ
ſanguinem ieſus xp̃s. Non in aqua
ſolum: ſed in aqua τ ſanguine.
Et ſpiritus eſt qui teſtificatur quoniam B
xp̃s eſt veritas. Qm̃ tres ſunt
qui teſtimonium dant in celo: pater:
verbum: et ſpiritus ſanctus: τ hi
tres vnum ſunt. Et tres ſunt qui
teſtimoniu3 dant in terra: ſpũs: aqua

Sanctus thomas in expoſitione ſecunde decretalis de ſumma trinitate τ fide catholica tractans iſtu3 paſſum contra abbatem Joachim v3 Tres ſunt qui teſtimonium dant in celo. pater: verbum: τ ſpiritus ſanctus: dicit ad litteram verba ſequentia. Et ad inſinuandam vnitatem trium perſonarum ſubditur τ hii tres vnum ſunt. Quodquidem dicitur propter eſſentie vnitatem. Sed hoc Joachim peruerſe trahere volens ad vnitatem charitatis τ conſenſus inducebat conſequentem auctoritatem. Nã ſubditur ibidem: τ tres ſunt qui teſtimonium dant in terra. ſ. ſpiritus: aqua: τ ſanguis. Et in quibuſdam libris additur: τ hii tres vnum ſunt. Sed hoc in veris exemplaribus non habetur: ſed dicitur eſſe appoſitum ab hereticis arrianis ad peruertendum intellectum ſanum auctoritatis premiſſe de vnitate eſſentie trium perſonarum. Hec beatus thomas vbi ſupra.

© Biblioteca Nacional de España

λων καὶ τὸ αἷμα. εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὑτῷ. ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν υἱόν, ἔχει τὴν ζωήν, ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἐὰν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽ αὐτοῦ. ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον, οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστί, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ, οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ᾽ ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν θεόν, καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. τεκνία φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. ἀμήν.

Τέλος τῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καθολικῆς πρώτης ἐπιστολῆς.

et ſanguis. Si teſtimonium hominum accipimus: teſtimonium dei maius eſt. Qm̄ hoc eſt teſtimoniū dei qđ maius ē: qm̄ teſtificatus eſt de filio ſuo. Qui credit in filium dei: habet teſtimoniū dei in ſe. Qui nō credit filio: mendacem facit eū: quia non credit in teſtimonium quod teſtificatus eſt deus de filio ſuo. Et hoc eſt teſtimoniū qm̄ vitā eternā dedit nobis deus: et hec vita in filio eius eſt. Qui hʒ filiū dei: hʒ vitā: qui non hʒ filiuʒ dei: vitā non habet. Hec ſcribo vobis: vt ſciatis quoniam vitā habetis eternam qui creditis in noīe filij dei. Et hec eſt fiducia quā habemus ad eū: quia quodcūqʒ petierimus ſʒ volūtatē eius: audit nos. Et ſcimus quia audit nos quicquid petierimus. Scimus quoniam habemus petitiones quas poſtulamus ab eo. Qui ſcit fratrem ſuum peccare peccatum non ad mortem: petat et dabitur ei vita peccanti non ad mortem. Eſt peccatū ad mortem: non pro illo dico vt roget quis. Omnis iniquitas peccatuʒ eſt: et eſt peccatum ad mortem. Scimus quia omnis qui natus eſt ex deo non peccat: ſed generatio dei conſeruat eum: et malignus non tāget eū. Scimus quoniam ex deo ſumus: et mūdus totus in maligno poſitus eſt: et ſcimus quoniam filius dei venit: et dedit nobis ſenſuʒ: vt cognoſcamus deum verū: et ſimus in vero filio eius. Hic eſt verus deus et vita eterna. Filioli cuſtodite vos a ſimulachris. Johan. 3. f

Explicit epiſtola beati Johannis apoſtoli prima.

Incipit argumentum in epiſtolam eiuſdem ſecundam.

Vſqʒ adeo ad ſanctam feminam ſcribit: vt eandem dominaʒ non dubitet litteris appellare: eiuſdē quoque filijs teſtimonium quod ambulent in veritate perhibet.

Explicit argumentum.

Ἡ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καθολικὴ δευτέρα ἐπιστολή. Cap. 1.

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν

Incipit epiſtola beati Johannis apoſtoli ſecunda. Cap. 1.

Senior electe dn̄e et natis eius quos ego diligo in veritate: et nō ego ſolus: ſʒ et oēs qui cognouerunt veritatē propter veritatē que permanet in nobis

και μεθ' ημών έσται εις τον αιώνα. έσται μεθ
υμών χάρις, έλεος, ειρήνη από θεού πα=
τρός και παρά κυρίου ιησού χριστού του
υιού του πατρός εν αληθεία και αγάπη. ε=
χάρην λίαν ότι εύρηκα εκ των τέκνων σου
περιπατούντας εν αληθεία, καθώς εντολήν
ελάβομεν παρά του πατρός, και νυν ερω=
τώ σε κυρία ουχ ως εντολήν γράφων σοι
καινήν αλλά ην είχομεν απ' αρχής, ίνα αγα
πώμεν αλλήλους. και αύτη εστίν η αγάπη ί
να περιπατώμεν κατά τας εντολάς αυτού.
αύτη εστίν η εντολή καθώς ηκούσατε απ' αρ
χής, ίνα εν αυτή περιπατήτε, ότι πολλοί
πλάνοι εισήλθον εις τον κόσμον, οι μη ομο
λογούντες ιησούν χριστόν ερχόμενον εν
σαρκί. ούτος εστίν ο πλάνος και ο αντίχρι
στος. βλέπετε εαυτούς, ίνα μη απολέσωμεν
α ειργασάμεθα καλά, αλλά μισθόν πλήρη
απολάβωμεν. πας ο παραβαίνων και μη μέ
νων εν τη διδαχή του χριστού, θεόν ουκ έχ
ει. ο μένων εν τη διδαχή του χριστού ούτος
και τον πατέρα και τον υιόν έχει. ει τις έρ=
χεται προς υμάς και ταύτην την διδαχήν
ου φέρει μη λαμβάνετε αυτόν εις οικίαν, και
χαίρειν αυτώ μη λέγετε. ο γαρ λέγων αυ
τώ χαίρειν, κοινωνεί τοις έργοις αυτού τοις
πονηροίς. πολλά έχων υμίν γράφειν, ουκ
εβουλήθην διά χάρτου και μέλανος, αλλά
ελπίζω ελθείν προς υμάς, και στόμα προς
στόμα λαλήσαι, ίνα η χαρά ημών η πε=
πληρωμένη. ασπάζεταί σε τα τέκνα της αδελ
φής σου της εκλεκτής. αμήν.

Τέλος της του αγίου ιωάννου καθολικής
δευτέρας επιστολής.

7 vobiſcũ erit in eternum. Sit vobiſcũ
gratia: mĩa: pax a deo patre
7 a chriſto
ieſu filio pr̃is i v̾itate 7 charitate. Ga
uiſus ſũ valde qm̃ inueni de filijs tuis
ambulãtes in veritate: ſicut mandatuʒ
accepimus a patre: 7 nũc rogo te domina tibi:
te dña nõ tãq̃ʒ mandatũ nouũ ſcribẽs
ſʒ qđ habuim9 ab initio: vt dili
gam9 alterutrũ. Et hec eſt charitas vt
ambulemus ſcḋm mandata eius.
Hoc ei ē mãdatũ: vt queadmodũ audiſtis ab
initio: i eo ambuletis: qm̃ multi
ſeductores exierũt i mũdũ: q nõ ↄfitē
tur ieſum chriſtum veniſſe in
carnē. Hic eſt ſeductor 7 antixp̃s.
Uidete voſmetipſos ne perdatis
que operati eſtis: ſed vt mercedē plenã
accipiatis. Oĩs q recedit 7 nõ
ꝑmanet in doctrina xp̃i: deũ nõ
hʒ. Qui ꝑmanet in doctrina: hic
prēm 7 filiũ hʒ. Si qs venit
ad vos 7 hanc doctrinam
nõ affert: nolite recipere eũ in domuʒ:
nec aue ei dixeritis. Qui ei dicit illi
aue: communicat operibus eius
malignis. Ecce p̃dixi vobiſ: vt i die dñi nõ
ↄfũdamini. Plura hñs vobis ſcribere:
nolui p chartã 7 attramẽtũ. Spero ei
me futurum apud vos: 7 os ad
os loqui. vt gaudium veſtrũ plenũ ſit. Joan.16.f 1.Joan.1.b.
Salutant te filij ſororis
tue electe.

Explicit epiſtola beati Johannis a
poſtoli ſecunda.

Incipit argumentum in epiſtolam eiuſdem tertiam.

Gaium pietatis cauſa extollit: atqʒ vt in ipſa pietate maneat exhortatur. Diotrepen impietatis 7 ſu
perbie cauſa obiurgat. Demetrio autem bonum teſtimonium perhibet cum fratribus vniuerſis.

Explicit argumentum.

Η του αγίου ιωάννου καθολική τρί
τη επιστολή. Cap.1.

ο πρεσβύτερος γαΐω τω αγαπη=
τώ ον εγώ αγαπώ εν αληθεία. α
γαπητέ περί πάντων εύχομαι
σε ευοδούσθαι και υγιαίνειν, κα
θώς ευοδούταί σου η ψυχή. εχά
ρην γαρ λίαν ερχομένων αδελφών και μαρ
τυρούντων σου τη αληθεία καθώς συ εν αλη
θεία περιπατείς. μειζοτέραν τούτων ουκ έ=
χω χαράν ίνα ακούω τα εμά τέκνα εν αλη
θεία περιπατούντα. αγαπητέ πιστόν ποιείς
ο εάν εργάση εις τους αδελφούς και εις τους

Incipit epiſtola beati Johãnis apo
ſtoli tertia. Cap.1.

Senior Gaio chariſſimo
quē ego diligo i v̾itate.
Chariſſime de oib9 orõ
nē facio ꝓſpe te igredi
7 valere: ſicut ꝓſpere a
git aĩa tua. Gauiſ9 ſũ valde venientibus
frib9 7 teſtimoniũ ꝑhibētib9 v̾itati tue:
ſicut tu i v̾itate ãbulas. Maius hoꝝ
nõ hẽo gaudiũ: q̃ʒ vt audiã filios meos
i v̾itate ãbulare. Chariſſime fidelr̃ facis
q̃cq̃d oparis i fratres: 7 hoc i

ξέμους, οι εμαρτύρησαμ σου/Τη αγάπη ε=
μώπιομ εκκλησίας, ους καλώς ποιήσεις προ
πέμψας αξίως/Του θεού. υπέρ γαρ/Του ο=
μόματος αυτού εξήλθομ μηδέμ λαμβάμοντες
από/Τωμ εθμώμ. ημείς ουμ οφείλομεμ απο
λαμβάμειμ/Τους Τοιούτους, ίμα συμεργοί γε
μώμεθα/Τη αληθεία. έγραψα/Τη εκκλησία,
αλλ/ο φιλοπρωτεύωμ αυτώμ Διοτρεφήσ
ουκ επιδέχεται ημάς. Διατούτο εάμ έλθω
υπομμήσω αυτού/Τα έργα α ποιεί, λό=
γοις πομηροίς φλυαρώμ ημάς. και μη αρκού
μεμος επί Τούτοις, ούτε αυτός επιδέχεται
/Τους αδελφούς, και/Τους βουλομέμους κω
λύει και εκ/Της εκκλησίας εκβάλλει. αγαπη=
τέ μη μιμού/Το κακόμ, αλλά/Το αγαθόμ./ο
αγαθοποιώμ, εκ/Του θεού εστίμ./ο κακοποι=
ώμ, ουχ εώρακε/Τομ θεόμ. Δημητρίω μεμαρ=
τύρηται υπό πάμτωμ και υπ αυτής/Της α=
ληθείας, και ημείς δε μαρτυρούμεμ και οίδα
τε ότι/η μαρτυρία ημώμ αληθής εστί. πολ=
λά είχομ γράφειμ, αλλ ου θέλω διά μέλα=
μος και καλάμου σοι γράψαι. ελπίζω δε ευ
θέως ιδείμ σε, και στόμα προς στόμα λα
λήσομεμ. ειρήμη σοι. ασπάζομται σε/οι φίλοι.
ασπάζου/Τους φίλους κατ όμομα αμήμ,

/Τέλος/Της/Του αγίου ιωάμμου καθο
λικής Τρίτης επιστολής.

peregrios: q̄ teſtimōiū reddiderūt chari
tati tue i ↄſpectu eccleſie: quos bñ facies
deducens digne deo. Pro noīe enim
eius profecti ſunt nihil accipientes
a gētilib9. Nos ergo debem9 ſuſcipere C
huiuſmodi: vt coopatores ſimus
veritatis. Scripſiſſez forſitā eccleſie:
ſed is q̄ amat p̄matū gerere i eis dio=
trepes non recipit nos. Propter hoc ſi
venero cōmoneā ei9 opa q̄ facit: vbis
malignis garriēs i nos. Et q̄ſi nō ei iſta
ſufficiant: neqȝ ipſe ſuſcipit
frēs: ⁊ eos q̄ ſuſcipiūt ꝓhibet:
⁊ de eccleſia eiicit. Chariſſime
noli imitari malum: ſed qđ bonum eſt.
Qui bñ facit: ex deo eſt: q̄ male facit D
nō videt deū. Demetrio teſtimōiū red
dit ab oībus ⁊ ab ipſa veritate:
ſȝ ⁊ nos teſtimoniū ꝓhibem9: ⁊ noſti
q̄m teſtimoniū nr̄m verū eſt. Multa
habui tibi ſcribere: ſed nolui p atramē=
tū ⁊ calamū ſcribere tibi. Spero autem
ꝓtin9 te videre: ⁊ os ad os loq̄mur.
Pax tibi. Salutant te amici.
Saluta tu amicos nominatim.

Explicit epiſtola beati Iohan
nis apoſtoli tertia.

Incipit argumentum in epiſtolam beati Iude apoſtoli.

Iudas apoſtolus fratres de corruptoribus vie veritatis ita informat: vt illicitum eſſe diſſertet de ſub iugo ſemel erutos: ſeruitutis denuo operam ſuam officijs nouare ſeruilibus.

Explicit argumentum.

/Η/Του αγίου ιούδα καθολική επιστολή

Ιούδας Χριστού ιησού δούλος αδελ
φός δε ιακώβου/Τοις εμ θεώ πατρί
ηγιασμέμοις, και ιησού Χριστώ Τε
τηρημέμοις κλητοίς. έλεος υμίμ και
ειρήμη και αγάπη πληθυμθείη. αγαπητοί
πάσαμ σπουδήμ ποιούμεμος γράφειμ υμίμ
περί/Της κοιμής σωτηρίας, αμάγκημ έσχομ
γράψαι υμίμ, παρακαλώμ επαγωμίζεσθαι
άπαξ παραδοθείση/Τοις αγίοις πίστει. πα=
ρεισέδυσαμ γαρ Τιμές άμθρωποι/οι πάλαι προ
γεγραμμέμοι εις Τούτο/Το κρίμα ασεβείς,/Τημ
/Του θεού ημώμ χάριμ μετατιθέμτες εις ασέλ
γειαμ, και/Τομ μόμομ θεόμ και δεσπότημ/Τομ
κύριομ ημώμ ιησούμ Χριστόμ αρμούμεμοι.
υπομμήσαι δε υμάς βούλομαι ειδότας υ=
μάς άπαξ Τούτο, ότι/ο κύριος λαόμ εκ γης
αιγύπτου σώσας,/Το δεύτερομ/Τους μη πι

Incipit epiſtola btī Iude apl̄i. Ca. i.
i Iudas ieſu chriſti ſeru9 frater A
āt iacobi: his q̄ ſunt i deo pr̄e
dilectis: ⁊ xp̄o ieſu ↄſeruatis
⁊ vocatis. Mia vobis ⁊
pax ⁊ charitas adimpleat. Chariſſimi
oēȝ ſollicitudinē faciēs ſcribēdi vobis
de cōi vr̄a ſalute: neceſſe habui
ſcribere vobis: deprecans ſupcertari
ſemel tradite ſāctis fidei. Subintroierūt
.n. q̄dā homines q̄ oliȝ p̄ſcripti ſunt
in hoc iudicium impij: f. Impii nti caſus. p. n.
dn̄i nr̄i grāȝ trāſferētes in luxuriam:
⁊ ſolum dominatorem ⁊
dn̄ȝ noſtrum ieſum xp̄m negantes.
Cōmonere āt vos volo ſciētes B
ſemel omnia: q̄m ieſus pplm̄ de terra
egypti ſaluās: ſcđo eos q̄ nō crediderūt

© Biblioteca Nacional de España

στεύσαντας ἀπώλεσεν ἀγγέλους τε τοὺς μὴ
τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπο
λιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν με=
γάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τε
τήρηκεν. ὡς σόδομα καὶ γόμορρα καὶ αἱ
περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρό
πον ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω
σαρκὸς ἑτέρας πρόκειται δεῖγμα πυρὸς αἰ
ωνίου, δίκην ὑπέχουσαι. ὁμοίως μέντοι καὶ
οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσι,
κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφη=
μοῦσιν. ὁ δὲ μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος ὅτε τῷ
διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ
τοῦ μωϋσέος σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρί
σιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν ἐπιτι
μήσαι σε κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴ=
δασι βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς
τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθεί
ρονται. οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ κάϊν ἐ=
πορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ βαλαὰμ μισ=
θοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ κορὲ
ἀπώλοντο. οὗτοι εἰσὶν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑ=
μῶν σπιλάδες συνευωχούμενοι ὑμῖν, ἀφό
βως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι
ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθι=
νοπώρινα ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζω
θέντα, κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζον
τα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆ=
ται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετή
ρηται. προεφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδο=
μος ἀπὸ ἀδὰμ ἐνὼχ, λέγων. ἰδοὺ ἦλθε κύ
ριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ ποιῆσαι κρί
σιν κατὰ πάντων, καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς
ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀ
σεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάν=
των τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ
ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. οὗτοί εἰσι γογγυσταὶ
μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν
πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑ
πέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας
χάριν. ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνήσθητε τῶν ῥη
μάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστό=
λων τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι ἔ
λεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται
ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ἑαυτῶν πο=
ρευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀπο
διορίζοντες, ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑ
μεῖς δὲ ἀγαπητοὶ τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν πίστει
ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πνεύματι ἁγί
ῳ προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ
τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυ
ρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον.
καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι, οὓς δὲ ἐν

perdidit. Angelos vero qui non
ſeruauerūt ſuū pricipatū: ſz dereliqrunt
ſuum domicilium in iudicium magni
diei vīculis eternis ſub caligīe reſerua
uit. Sicut ſodoma ꝛ gomorra ꝛ
finitime ciuitates ſimili modo
exfornicate: ꝛ abeuntes poſt C
carnē alterā facti ſunt exemplū ignis e
terni penā ſuſtinētes. Silr ꝛ
hi carnem quidem maculant:
dñationē aūt ſpernūt: maieſtatē aūt blaſ
phemāt. Cū michael archāgel9 cum
diabolo diſputās altercaretur de
moyſi corpore: non eſt auſus iudiciū
inferre blaſphemie: ſz dixit imperet zach.3.a.
tibi de9. Hi aūt q̄cūqz q̄dē ignorāt bla
ſphemāt: quecūqz aūt naturaliter tanq̄
muta aīalia norūt: in his corrūpuntur.
Ve illis quia in via cayn abierunt D
ꝛ errore balaam mercede
effuſi ſunt: ꝛ in contradictione chore
perierunt. Hi ſunt in epulis ſuis
macule conuiuantes: ſine timore 2.Pe.2.d
ſemetipſos paſcētes: nubes ſine aq̄ que
a ventis conferuntur: arbores autūna=
les infructuoſe: bis mortue erradicate:
fluctus feri maris deſpumantes m. Feri nominatiuus p. n.
ſuas ꝓfuſiones: ſidera errantia:
quibus procella tenebrarū ſeruata eſt E
in eternū. Prophetauit aūt ꝛ de his ſe
ptim9 ab adā enoch dicēs. Ecce venit zach.14.a.
dñs in ſctīs milibus ſuis facere iudiciū Mat.24.d.
contra omnes: ꝛ arguere omnes Apo.1.b
ipios de oibus operibus impietatis
eoꝝ: quibus ipie egerūt: ꝛ de omnib9
duris q̄ locuti ſunt cōtra deū
peccatores impij. Hi ſūt murmuratores
queruloſi: ſm deſideria ſua
ambulātes: ꝛ os eoꝝ loqtur ſuperba:
mirantes perſonas queſtus
cā. Vos aūt chariſſimi memores eſtote F
verboꝝ que ꝑdicta ſunt ab apoſtolis
dñi noſtri ieſu xpi: qui dicebant
vobis. Qm̄ in nouiſſimis tpib9 venient 1.Tim.4.a
illuſores ſz deſideria ſua ambulātes in 2.Tim.3.a.
impietatibus. Hi ſunt qui ſegregāt ſe= 2.Pe.3.a.
metipſos: animales: ſpūꝫ nō hñtes. Vos
aūt chariſſimi ſupedificātes voſmetipſos
ſāctiſſime nr̄e fidei: in ſpū ſctō
orātes: voſmetipſos in dilectiōe dei
ſeruate: expectātes miſericordiam dñi
noſtri ieſu xpi in vitā eternā.
Et hos q̄dē arguite iudicatos: illos ve

© Biblioteca Nacional de España

φόβῳ σώζετε ἐκ τοῦ πυρός ἁρπάζοντες, μι
σοῦντες καὶ τὸν ἀπό τῆς σαρκός ἐσπιλωμέ=
νον χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι αὐ=
τούς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατ ἐνώπιον
τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιά=
σει, μόνῳ σοφῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ με
γαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Τέλος τῆς τοῦ ἁγίου ἰούδα καθολικῆς
ἐπιστολῆς.

ro ſaluate de igne rapientes. Alijs au= G
tem miſeremini in timore:
odiētes ⁊ eam que carnalis eſt maculatā
tunicā. Ei aūt q̄ potens eſt vos ꝯſerua
re ſine pctō: ⁊ cōſtituere ante cōſpectuꝫ
glorie ſue immaculatos in exultatione
in aduentu domini noſtri ieſu chriſti:
ſoli dō ſaluatori nr̄o ꝑ ieſuꝫ xp̄ꝫ dn̄ꝫ nr̄ꝫ
glīa ⁊ magnificentia: imperium ⁊ po
teſtas ante omnia ſecula: ⁊ nunc ⁊
in omnia ſecula ſeculorum. Amen.

Explicit epiſtola beati Jude a
poſtoli.

Incipit prologus in Apocalypſiꝫ beati Johannis apoſtoli.

OMnes qui pie volunt viuere in chriſto: ſicut ait apoſtolus: pſecutionē patientur: iuxta illud. Fili accedens ad ſeruitutem dei: ſta in timore ⁊ prepara animam tuam ad temptationem. Temptatio nanqꝫ eſt vita hominis ſuper terraꝫ. Ne autem fideles deficiant in his: conſolatur eos dominus atqꝫ confirmat dicēs. Uobiſcum ſum vſqꝫ ad conſummationem ſeculi ⁊ nolite timere puſillus grex. Propterea videns deus pater tribulationes quas paſſura erat eccleſia ab apoſtolis fundata ſupra petram chriſtum: vt minus timeatur: diſpoſuit vna cum filio ⁊ ſpiritu ſancto eas reuelare. Reuelauit autem tota trinitas chriſto ſecundum humanitatem. Chriſtus vero iohanni per angelum. Johannes eccleſie: de qua reuelatione hunc librum compoſuit. Unde ⁊ liber iſte Apocalypſis dicitur .i. reuelatio: qꝛ hic continentur que deus reuelauit iohanni: ⁊ iohannes eccleſie: quanta ſcꝫ eccleſia paſſa ſit in tempore primitiuo: ⁊ nunc patiatur: ⁊ nouiſſime temporibus antichriſti paſſura ſit: quando tanta erit tribulatio: vt ſi fieri poſſet etiam moueantur electi. Et que pro his ⁊ nunc et in futuro premia ſit ſuſceptura: vt quos denunciata ſuplicia terrent: promiſſa premia letificent. Ideo iſte liber inter reliquas ſcripturas noui teſtamenti prophetie nomine cēſetur: que alijs eſt excellentior prophetijs. Sicut enim nouum teſtamentum preſtat veteri: euangelium legi: ita hec prophetia prophetijs veteris teſtamenti: qꝛ de chriſto ⁊ eccleſia magna ex parte iam adimpleta ſacramenta denunciat. Uel etiam ideo: quia cum alijs vnipharia: iſti tripharia data eſt prophetia ſimul .ſ. preterito ⁊ preſenti ⁊ futuro. Ad cuius confirmandaꝫ auctoritateꝫ occurrit iam autoritas mittentis deferentis ⁊ accipientis. Mittentis .ſ. trinitatis: et deferentis .ſ. angeli: ⁊ accipientis .ſ. iohannis. Cum autem iohanni hec in viſione fuerint reuelata: et ſint tria genera viſionuꝫ: ſub quo genere contineātur videndum eſt. Uiſio enim alia corporalis: quando videlicet corporalibus oculis aliquid videmus. Alia ſpiritualis ſeu imaginaria: cum videlicet dormientes vel vigilantes imagines reruꝫ cernimus: quibus aliquid ſignificatur: ſicut vidit pharao ſpicas ⁊ moyſes rubuꝫ ardere: ille dormiens: iſte vigilans. Alia intellectualis: quando videlicet ſpirituſancto reuelante intellectui mentis veritatē myſterioruꝫ ſicut eſt capimus: quomodo vidit iohānes que in hoc libro referuntur. Non enim figuras tantum ſpiritu vidit: ſed ⁊ earum ſignificata mente intellexit. Uidit autem iohannes ⁊ ſcripſit in pathmos inſula relegatus a domitiano in exilio principe impiiſſimo: hac euꝫ ad ſcribendum compellente cauſa: qꝛ dum exul teneretur a domitiano in pathmos inſula i eccleſijs quibus preerat multa pullularunt atqꝫ inoleuerunt vitia atqꝫ diuerſe hereſes. Erant enim quidam heretici ibi dicentes chriſtum non fuiſſe ante mariam: qꝛ temporaliter de ea natus erat: quos iohannes in principio euangelij ſui redarguit dicens. In principio erat verbum. Et in hoc libro cum dicit alpha ⁊ o .i. principium ⁊ finis. Dicebant etiam quidam eccleſiam pondere tribulationum ante finem ſeculi defiturā: ⁊ pro labore non premium eternum ſuſcepturam. Horum ergo errores volens deſtruere iohannes oſtendit chriſtum principium eſſe ⁊ finem. Unde eſaias. Ante me nō eſt formatus deus: ⁊ poſt me non erit: ⁊ eccleſiam per exercitiuꝫ tribulationum non deſinere ſed proficere: ⁊ pro his brauium eternum recipe. Scribit autem iohannes ſeptem eccleſijs aſie ⁊ earum ſeptem epiſcopis: de predictis inſtruens: ⁊ in eis ꝑ eam totam generalem eccleſiam docens. Eſt itaqꝫ materia iohannis in hoc opere ſtatuꝫ ſpiritualiter aſiane ec

© Biblioteca Nacional de España

cleſie: nec non et totius videlicet que in preſenti patiatur: et in futuro receptura ſit. Intentio vero eius eſt monere ad patientiam que ſeruanda eſt. Tum quia breuis labor: tum qꝛ premiũ magnum. Modus tractandi talis: primo premittit prologum et ſalutationem: vbi reddit auditores benignos et attentos: quo premiſſo: accedit ad narrationem. Ante narrationem vero oſtendit chriſtum eſſe ab eterno ſine principio et fine. Inducens ipſum loquentez. Ego ſum alpha et o: ideſt principium et finis. Poſtea accedẽs ad narrationem diſtinguit ſeptem viſiones: quibus terminatis iſte liber conſummatur. Premittit autem prologuz dicens. Apocalypſis ihesu chriſti: ſubaudis hic eſt. ſicut in alijs: viſio eſaie: hec eſt: et parabole ſalomonis ſunt hec.

Item alius prologus in apocalypſim.

Iohanes apoſtolus et euangeliſta a chriſto electus atqꝫ dilectus in tanto amore dilectionis vberior habitus eſt: vt in cena ſupra pectus eius recumberet: ⁊ ad crucez aſtanti ſoli matrem propriam commendaſſet. Ut quẽ nubere volentem ad amplexum virginitatis aſciuerat: ipſi etiaz cuſtodiendam virginem tradidiſſet. Hic itaqꝫ cum propter verbum dei et teſtimonium ihesu chriſti in pathmos inſulaz ſortiretur exilium: illic ab eodem apocalypſis preoſtẽſa deſcribitur. Ut ſicut in principio canonis .i. libri geneſeos incorruptibile principium prenotatur: ita etiam incorruptibilis finis per virginem in apocalypſi redderetur: dicentis. Ego ſum alpha et o: initium et finis. Hic eſt iohannes qui ſciens ſuperueniſſe ſibi diem egreſſionis de corpore: conuocatis in epheſo diſcipulis deſcendit in defoſſum ſepulture ſue locum: orationeqꝫ completa reddidit ſpiritum: tam a dolore mortis factus extraneus quam a corruptione carnis noſcitur alienus. Cuius tamen ſcripture diſpoſitio vel libri ordinatio ideo a nobis per ſingula non exponitur: vt neſcientibus inquirendi deſiderium collocetur: et querentibus laboris fructus et deo magiſterij doctrina ſeruetur.

Explicit prologus.

Incipit argumentum.

Apocalypſis iohannis tot habet ſacramenta quot verba. Paruz dixi: et pro merito voluminis laus omnis inferior eſt. In verbis ſingulis multiplices latent intelligentie.

Explicit argumentum.

Ἀποκάλυψις / Του [b]αγίου [c]αποστόλου [d]και [e]ε
υαγγελιστού [f]ιωάννου / Του [g]θεολόγου. Ca.i.

α ποκάλυψις [b]ιησού [c]Χριστού, [d]ην [e]έ
δωκεν [f]αυτώ / ο [g]θεός [h]δείξαι / Τοις
[i]δούλοις [k]αυτού, [l]α [m]δει [n]γενέσθαι
[o]εν [p]Τάχει, [q]και [r]εσήμανεν [s]αποστεί=
λας [t]διά / Του [u]αγγέλου [x]αυτού Τω
[y]δούλω [z]αυτού [a]ιωάννη, [b]ος [c]εμαρτύρησε / Τον
[d]λόγον / Του [e]θεού, [f]και / Την [g]μαρτυρίαν [h]ιησού
[i]Χριστού [k]όσα [l]είδε, [m]και [n]άτινα [o]εισί, [p]και [q]α [r]Χρη
[s]γενέσθαι [t]μετά [u]Ταύτα. [x]μακάριος / ο [y]αναγινώ
σκων [z]και / οι [a]ακούοντες / Τους [b]λόγους / Της [c]προ
φητίας, [d]και [e]Τηρούντες / Τα [f]εν [g]αυτή [h]γεγραμμέ
να. / ο [i]γαρ [k]καιρός [l]εγγύς. [m]ιωάννης / Ταις [n]επτά
[o]εκκλησίαις / Ταις [p]εν / Τη [q]ασία. [r]Χάρις [s]υμίν [t]και
[u]ειρήνη [x]απὸ / ο [y]ων [z]και / ο [a]ην [b]και / ο [c]ερχόμενος,
[d]και [e]από / Των [f]επτά [g]πνευμάτων [h]α [i]εστίν [k]ενώ
πιον / Του [l]θρόνου [m]αυτού, [n]και [o]από [p]ιησού [q]Χρι
στού, / ο [r]μάρτυς / ο [s]πιστός / ο [t]πρωτότοκος [u]εκ
/ Των [x]νεκρών [y]και / ο [z]άρΧων / Των [a]βασιλέων / Της

Incipit liber apocalypſis [b]beati [c]Iohannis [c]apoſtoli. Cap.i.

a Apocalypſis [b]ieſu [c]xp̃i [d]quam A
[e]dedit [f]illi [g]deus [h]palã [h]facere
[i]ſeruis [k]ſuis [l]q̃ [m]oportet [n]fieri
[p]cito: [q]⁊ [r]ſignificauit [s]mittẽs j.22.b.
[t]per [u]angelum [x]ſuum
[y]ſeruo [z]ſuo [a]iohãni: [b]q̇ [c]teſtimoniũ [c]ꝑhibuit
[d]verbo [e]dei: [f]⁊ [g]teſtimonium [h]ieſu
[i]chriſti [k]quecunqꝫ [l]vidit.
[x]Beatus [y]qui [y]legit infra.22.c.
[z]⁊ [a]audit [b]verba [c]prophetie huius:
[d]⁊ [e]ſeruat [h]ea [h]que [f]in [g]ea [h]ſcripta [h]ſunt.
[k]Tempus [i]enim [l]prope eſt. [m]Iohãnes [n]ſeptẽ [o]eccleſijs q̃ ſunt [p]in [q]aſia. [r]Gr̃a [s]vobis [t]et
[u]pax [x]ab [y]eo [y]q̇ [y]eſt [z]⁊ [a]q̇ [a]erat [b]⁊ [c]q̇ [c]vẽtur9 [c]ẽ:
[d]⁊ [e]a [f]ſeptẽ [g]ſpiritibus [h]qui [k]in [k]conſpectu
[l]throni [m]eius [l]ſunt: [n]⁊ [o]a [p]ieſu [q]xp̃o qui eſt
[r]teſtis [s]fidelis [t]primogenitus
[x]mortuorum [y]et [z]princeps [a]regum

γης,/τω αγαπήσαντι ημάς και λούσαντι
ημάς από/των αμαρτιών ημών εν/τω αί=
ματι αυτού. και εποίησεν ημάς βασιλείαν
ιερείς/τω θεώ και πατρί αυτού. αυτώ/η δό
ξα και/το κράτος εις/τους αιώνας/των αιώ=
νων αμήν. ιδού έρχεται μετά/των νεφελών,
και όψεται αυτόν πας οφθαλμός, και οίτι
νες αυτόν εξεκέντησαν. και κόψονται επ αυ=
τόν πάσαι/αι φυλαί/της γης, ναι αμήν. εγώ
ειμί/το άλφα και/το ω, λέγει κύριος/ο θεός,
/ο ων, και/ο ην, και/ο ερχόμενος,/ο παντο=
κράτωρ. εγώ ιωάννης/ο αδελφός υμών και
κοινωνός εν/τη θλίψει και βασιλεία και υ=
πομονή εν χριστώ ιησού εγενόμην εν/τη
νήσω/τη καλουμένη πάτμω διά/τον λόγον
/του θεού και διά/την μαρτυρίαν ιησού χρι
στού. εγενόμην εν πνεύματι εν/τη κυριακή
ημέρα, και ήκουσα φωνήν οπίσω μου με=
γαλήν ως σάλπιγγος λεγούσης. ο βλέπεις
γράψον εις βιβλίον, και πέμψον/ταις επτά
εκκλησίαις, εις έφεσον, και εις σμύρναν, και
εις πέργαμον, και εις θυάτειρα, καί εις σάρ
δεις, και εις φιλαδέλφειαν, και εις λαοδίκει=
αν, και εκεί επέστρεψα βλέπειν/την φωνήν
ήτις ελάλει μετ εμού, και επιστρέψας εί=
δον επτά λυχνίας χρυσάς, και εν μέσω/των
επτά λυχνιών όμοιον υιώ ανθρώπου ενδε
δυμένον ποδήρη, και περιεζωσμένον προς
/τοις μαζοίς ζώνην χρυσήν./η δε κεφαλή αυ
τού και/αι τρίχες λευκαί ωσεί έριον λευ=
κόν, ως χιών. και/οι οφθαλμοί αυτού ως
φλοξ πυρός, και/οι πόδες αυτού όμοιοι
χαλκολιβάνω, ως εν καμίνω πεπυρωμένοι.
και/η φωνή αυτού ως φωνή υδάτων πολ
λών, και έχων εν/τη δεξιά χειρί αυτού αστέ
ρας επτά, και εκ/τού στόματος αυτού ρομ=
φαία δίστομος οξεία εκπορευομένη. και/η ό
ψις αυτού ως/ο ήλιος φαίνει εν/τη δυνάμει
αυτού. καί ότι είδον αυτόν, έπεσα προς/τους
πόδας αυτού ως νεκρός, και επέθηκε/την
δεξιάν αυτού χείρα επ εμέ, λέγων. μη φο
βού. εγώ ειμί/ο πρώτος και/ο έσχατος και/ο
ζών, και εγενόμην νεκρός, και ιδού ζων ειμί
εις/τους αιώνας/των αιώνων αμήν, και έχω
/τας κλεις/του θανάτου και/του άδου. γρά
ψον ουν α είδες και α εισί, και α μέλλει γε
νέσθαι μετά/ταυτα,/το μυστήριον/των επτά α
στέρων ων είδες επί/της δεξιάς μου, και/τας
επτά λυχνίας/τας χρυσάς./οι επτά αστέρες,
άγγελοι/των επτά εκκλησιών εισί, και/αι επ
τά λυχνίαι ας είδες, επτά εκκλησίαι εισί.

Cap. 2.

terre: qui dilexit nos: ⁊ lauit Hebr. 9. b.
nos a peccatis noſtris in ſanguine 1. Joan. 1. d
B
ſuo: ⁊ fecit nos regnum ⁊
ſacerdotes deo et pr̄i ſuo. Ipſi gloria
⁊ imperium in ſecula ſeculorum.
Amen. Ecce venit cum nubibus: Eſa. 3. c
⁊ videbit eum oīs oculus: ⁊ qui Mat. 24. d
eū pupugerūt. Et plangēt ſe ſup̄ eum Jude. 1. c.
omnes tribus terre: etiam amē. Ego j. 22. c.
ſū alpha ⁊ o: ꝑncipiū ⁊ finis: dicit dn̄s
deus: q̇ eſt: ⁊ q̇ erat: ⁊ q̇ vētur9 ē op̄s.
Ego iohānes frater veſter ⁊
particeps in tribulatiōe ⁊ regno ⁊ patiē
tia in ieſu chriſto fui in
inſula q̄ appellatur patmos ꝑꝑ verbū
dei ⁊ teſtimoniū ieſu chriſti.
Fui in ſpū in dn̄ica Infra. 4. a
die. Et audiui poſt me vocē magnā
C
tanq̄ tube dicentis. Quod vides
ſcribe in libro: ⁊ mitte ſeptem
eccleſijs q̄ ſūt i aſia: epheſo: ⁊ ſmyrne: ⁊
pergamo: ⁊ thyatire: ⁊ ſardis:
⁊ philadelphie: ⁊ laodicie.
Et ꝯuerſus ſum vt viderem vocem
q̄ loq̄bat̄ mecū. Et cōuerſus vidi
ſeptē cādelabra aurea: ⁊ in medio
ſeptē cādelabroꝝ aureoꝝ ſilē filio hoīs
veſtitum podere: ⁊ precinctum ad
mammillas zona aurea. Caput āt eius
⁊ capilli erāt cādidi tanq̄ lana alba: ⁊
tanq̄ nix. Et oculi eius velut infra. 2. c. et 19. c.
flāma ignis: ⁊ pedes eius ſimiles
aurichalco ſicut in camino ardenti.
Et vox illi9 tāq̄ vox aq̄ꝝ mlꝉ
taꝝ: ⁊ hēbat in dextera ſua ſtellas
D
ſeptem. Et de ore eius gladius Infra. 19. c
vtraq; ꝑte acutus exibat. Et facies Mat. 17. a.
eius ſicut ſol lucet in virtute
ſua. Et cum vidiſſem eum: cecidi ad
pedes eius tanq̄ mortuus: ⁊ poſuit
dexterā ſuā ſup̄ me dicēs. Noli timere
Ego ſum primus ⁊ nouiſſimus ⁊ Eſa. 54. a.
viu9: ⁊ fui mortuus: ⁊ ecce ſum viuens Infra. 22. c.
in ſecula ſeculorum: ⁊ habeo
claues mortis ⁊ inferni. Scribe Eſa. 22. f.
ergo q̄ vidiſti ⁊ q̄ ſunt: ⁊ q̄ opꝫ fieri infra. 3. b.
poſt hec: ſacramētū ſeptē ſtellarum Joh. 12. c
quas vidiſti i dextera mea ⁊
ſeptē cādelabra aurea. Septem ſtelle:
angeli ſunt ſeptem eccleſiaꝝ: ⁊
cādelabra ſeptē: ſeptē eccleſie ſunt.

Cap. 2.

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας ἐφέσου γρά-
ψον. τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀ-
στέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν
μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν. οἶ-
δα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπο-
μονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κα-
κούς. καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς
ἀποστόλους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσί, καὶ εὗρες
αὐτοὺς ψευδεῖς, καὶ ἐβάστασας καὶ ὑπομο-
νὴν ἔχεις διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἐκοπία-
σας. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην
σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν
πόθεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον, καὶ τὰ
πρῶτα ἔργα ποίησον. εἰ δὲ μή, ἔρχομαι
σοι ταχύ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ
τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλ-
λὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν νι-
κολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκου-
σάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
τῷ νικῶντι δώσω φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς
ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ
θεοῦ μου. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν σμύρνῃ ἐκ-
κλησίας γράψον. τάδε λέγει ὁ πρῶτος
καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν.
οἶδα σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν
πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλα-
σφημίαν τῶν λεγόντων ἰουδαίους εἶναι ἑ-
αυτούς καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ
σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰ-
δοὺ δὴ μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν
εἰς φυλακήν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλί-
ψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανά-
του, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ
ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει
ταῖς ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ
τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. καὶ τῷ ἀγγέ-
λῳ τῆς ἐν περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον. τά-
δε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον
τὴν ὀξεῖαν. οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κα-
τοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρα-
τεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίσ-
τιν μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ἀντίπας ὁ μάρ-
τυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν
ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ. ἀλλ' ἔχω κατὰ
σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν δι-
δαχὴν βαλαάμ, ὃς ἐδίδαξε τὸν βαλὰκ βα-
λεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραὴλ
φαγεῖν εἰδωλόθυτα, καὶ πορνεῦσαι, οὕτως
ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν
νικολαϊτῶν. ὁμοίως μετανόησον. εἰ δὲ μή,
ἔρχομαί σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐ-
τῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ὁ ἔ-
χων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς

Et angelo epheſi eccleſie ſcribe. A
Hec dicit q̄ tenet ſeptem ſtellas
in dextera ſua: qui ambulat in
medio ſeptē cādelabrorū aureorū. Scio
opera tua & laborem et patientiam
tuam: & q͛ non potes ſuſtinere malos.
Et temptaſti eos qui ſe dicunt
apl'os eſſe & non ſunt: & inueniſti
eos mēdaces. Et patientiā habes & ſu
ſtinuiſti ꝑp̄ nomē meū: & non defeciſti.
Sz habeo aduerſū te pauca: q͛ charita
tē tuā primā reliqſti. Memor eſto ita= B
q3 vnde excideris & age penitentia3: et Infra.3.a.
prima opera fac. Sin autem venio
tibi & mouebo candelabru3 tuum de
loco ſuo: niſi pniam egeris. Sed Luce.13.a.
hoc habes q͛ odiſti facta nicolaitarum:
q̄ & ego odi. Qui h3 aurem audiat:
quid ſpiritus dicat eccleſijs.
Uincenti dabo edere de ligno
vite qd' eſt in paradiſo
dei mei. Et angelo ſmyrne eccleſie
ſcribe. Hec dicit primus
& nouiſſim9: qui fuit mortuus & vixit. C
Scio tribulationē tuā &
pauptatē tuā: ſz diues es: & blaſphema
ris ab his q̄ ſe dicunt iudeos eſſe
& non ſunt: ſed ſunt ſynagoga
ſathane. Nihil horū timeas q̄ paſſurus
es. Ecce miſſurus ē diabol9 aliquos ex
vobis in carcerē: vt tēptemini: & habebi
tis tribulatōe3 dieb9 decē. Eſto fidel' vſ
q3 ad mortē: & dabo tibi coronam vite.
Qui h3 aurē: audiat qd ſpiritus dicat
eccleſijs. Qui vicerit non ledetur a Infra.3.b.
morte ſecunda. Et angelo
pergami eccleſie ſcribe. Hec D
dicit q̄ h3 rhōpheā ex vtraq3 parte
acutam. Scio vbi habitas:
vbi ſedes eſt ſathane: et tenes
nomen meu3: & non negaſti fidem
meam. Et in diebus illis antiphas te
ſtis me9 fidelis q̄ occiſus eſt apud vos:
vbi ſathanas h'itat. Sz habeo aduer=
ſus te pauca: q͛ habes illic tenentes
doctrinā balaā: q̄ docebat balac mitte
re ſcādalū corā filijs iſrael
edere & fornicari: ita
habes & tu tenentes doctrinam E
nicolaitarū. Silr' pniā age: ſi quo mi
nus: veniā tibi cito & pugnabo cū illis
in gladio oris mei. Qui habet
aurem: audiat quid ſpiritus dicat

© Biblioteca Nacional de España

εκκλησίαις. τω νικώντι δώσω αυτώ φαγείν
από του μάννα του κεκρυμμένου, και δώσω
αυτώ ψήφον λευκήν, και επί την ψήφον ό-
νομα καινόν γεγραμμένον, ο ουδείς οίδεν ει-
μή ο λαμβάνων. και τω αγγέλω της εν θυα-
τείροις εκκλησίας γράψον. τάδε λέγει ο υ-
ιός του θεού, ο έχων τους οφθαλμούς αυτού
ως φλόγα πυρός, και οι πόδες αυτού όμοι-
οι χαλκολιβάνω. οίδα σου τα έργα και την
αγάπην και την πίστιν και την διακονίαν και
την υπομονήν σου, και τα έργα σου τα έσ-
χατα πλείονα των πρώτων, αλλ' έχω κατά
σου ότι αφείς την γυναίκα σου την ιεζάβελ
η λέγει εαυτήν προφήτιν, και διδάσκει και
πλανά τους εμούς δούλους, πορνεύσαι και
φαγείν ειδωλόθυτα. και έδωκα αυτή χρό-
νον ίνα μετανοήση, και ου θέλει μετανοήσαι
εκ της πορνείας αυτής. ιδού βάλλω αυτήν
εις κλίνην και τους μοιχεύοντας μετ' αυ-
τής εις θλίψιν μεγάλην, εάν μη μετανοήσω-
σιν εκ των έργων αυτής, και τα τέκνα αυτής
αποκτενώ εν θανάτω, και γνώσονται πάσαι
αι εκκλησίαι ότι εγώ ειμι ο ερευνών νεφ-
ρούς και καρδίας, και δώσω υμίν εκάστω
κατά τα έργα υμών. υμίν δε λέγω τοις λοι-
ποίς τοις εν θυατείροις, όσοι ουκ έχουσι την
διδαχήν ταύτην, οίτινες ουκ έγνωσαν τα
βαθέα του σατανά, ως λέγουσιν ου βαλώ
εφ' υμάς άλλο βάρος, πλήν ο έχετε κρατή-
σατε, άχρις ου αν ήξω. και ο νικών και ο τη-
ρών άχρι τέλους τα έργα μου, δώσω αυτώ
εξουσίαν επί των εθνών, και ποιμανεί αυ-
τούς εν ράβδω σιδηρά, ως τα σκεύη τα κε-
ραμικά συντριβήσεται, ως καγώ είληφα πα-
ρά του πατρός μου, και δώσω αυτώ τον α-
στέρα τον πρωϊνόν. ο έχων ους ακουσάτω
τι το πνεύμα λέγει ταις εκκλησίαις. Cap.3.

Και τω αγγέλω της εν σάρδεσιν εκκλησί-
ας γράψον. τάδε λέγει ο έχων τα επτά
πνεύματα του θεού και τους επτά αστέ-
ρας. οίδα σου τα έργα, ότι όνομα έχεις ότι
ζης, και νεκρός ει. γίνου γρηγορών, και στή-
ριξον τα λοιπά α έμελλες αποβαλείν. ου γαρ
εύρηκα σου τα έργα πεπληρωμένα ενώπιον
του θεού μου. μνημόνευε ουν πως είλη-
φας και ήκουσας, και τήρει, και μετα-
νόησον. εάν ουν μη γρηγορήσης, ήξω ε-
πί σε ως κλέπτης, και ου μη γνως ποί-
αν ώραν ήξω επί σε. αλλ' ολίγα έχεις
ονόματα εν σάρδεσιν, α ουκ εμόλυναν
τα ιμάτια αυτών, και περιπατήσουσι
μετ' εμού εν λευκοίς, ότι άξιοι εισιν. ο νικών

eccleſijs. Uincenti dabo
mãna abſconditum: ⁊ dabo
illi calculũ cãdidũ ⁊ in calculo nomẽ
nouũ ſcriptũ: qđ nemo ſcit niſi
q̇ accipit. Et angelo thyatire
eccleſie ſcribe. Hec dicit filius
dei: qui habet oculos ſupra.1.c.et
tanq̃ flãmã ignis ⁊ pedes eiꝰ ſimiles 19.c.
aurichalco. Noui opa tua ⁊ fidem et F
charitatẽ tuã ⁊ miniſteriũ ⁊
patiẽtiã tuã: ⁊ opera tua nouiſſima
plura prioribus. Sed habeo aduerſus
te pauca: q2 pmittis mulierem hiezabel
que ſe dicit prophetẽ docere ⁊
ſeducere ſeruos meos: fornicari et
mãducare đ idolothytis. Et dedi illi tpſ Job.24.d.
vt pniam ageret ⁊ non vult penitere
a fornicatiõe ſua. Ecce ego mitto eam
in lectuʒ: ⁊ qui mechantur cum ea
in tribulatiõe maxima erũt: niſi penitẽti Mat.4.c.
aʒ ab opibus ſuis egerit: ⁊ filios eius Mar.1.c. Luce.13.a.
interficiã in mortẽ: et ſcient omnes Act.3.d G
eccleſie q2 ego ſuʒ ſcrutans renes Jere.17.b.
⁊ corda: ⁊ dabo vnicuiqʒ veſtrum
ſʒ opa ſua. Uobis aũt dico ⁊ ceteris q̇
thyatire eſtis: q̇cũqʒ non habent
doctrinã hanc: ⁊ q̇ non cognouerunt
altitudieʒ ſathane quẽadmodũ dicũt nõ
mittã ſup vos aliđ põdus: tñ id qđ ha
betis tenete donec veniã. Et q̇ vicerit ⁊
cuſtodierit vſqʒ in finẽ opa mea: dabo
ptãtem ſuper gẽtes: ⁊ reget eas ⌊ illi i.9.c.
in virga ferrea: ⁊ tanq̃ vas figuli ps.2.
confringent: ſicut ⁊ ego accepi a
patre meo: ⁊ dabo illi ſtellã
matutinam. Qui habet aurem audiat:
quid ſpiritus dicat eccleſijs. Cap.3.

Et angelo eccleſie ſardis A
ſcribe. Hec dicit q̇ hʒ ſeptem
ſpiritus dei et ſeptem ſtellas.
Scio opa tua: q2 nomẽ habes q̇
viuas: ⁊ mortuꝰ es. Eſto vigilãs ⁊ cõ
firma cetera q̃ moritura erãt. Non enĩ
inuenio opera tua plena corã
deo meo. In mẽte ergo habe q̃liter ac
cepis ⁊ audieris: ⁊ ſerua ⁊ pniam age.
Si ergo nõ vigilaueris: veniã ad 1.The.5.a
te tanq̃ fur: ⁊ neſcies qua 2.Pet.3.c.
hora veniã ad te. Sed habes
pauca noĩa in ſardis q̇ nõ inq̇nauerũt
veſtimenta ſua: ⁊ ambulabunt
mecũ in albis: q2 digni ſunt. Qui vi ſup.2.b.

© Biblioteca Nacional de España

οὗτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον. τάδε λέγει ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινός ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ δαυίδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει αὐτήν, ὁ μὴ ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει. οἶδά σου τὰ ἔργα. ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοὺ δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ἰουδαίους εἶναι καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ ψεύδονται. ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσι καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἠγάπησά σε, ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ἔρχομαι ταχύ. κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι. καὶ γράψω ἐπ᾽ αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἱερουσαλήμ, ἡ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον. τάδε λέγει ὁ ἀμήν ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ. οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός, ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός, οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὐ ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου, ὅτι λέγεις πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός. συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι χρυσίον παρ᾽ ἐμοῦ πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλούριον ἔγχρισον ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω. ζήλωσον οὖν καὶ μετανόησον. ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω. ἐὰν

cerit ſic veſtietur veſtimentis albis:
⁊ non delebo nomen eius de
libro vite: ⁊ confitebor nomē
eius corā patre meo ⁊ corā
angelis eius. Qui habet aurē audiat
quid ſpūs dicat eccleſijs. Et B
angelo philadelphie eccleſie
ſcribe. Hec dicit ſanctus ⁊ verus ſupra.1.d.
q̄ hꝫ clauem dauid: qui aperit ⁊ Eſa.22.f.
nemo claudit: claudit et Job.12.a.
nemo aperit. Scio opa tua. Ecce dedi
coram te oſtium apertuꝫ: qḋ nemo
pōt claudere: qꝛ modicam habes
virtutem: ⁊ ſeruaſti verbum meum:
⁊ nō negaſti nomē meū. Ecce dabo
de ſynagoga ſatane qui dicunt
ſe iudeos eſſe et non ſunt:
ſed mentiuntur. Ecce faciam illos
vt veniant ⁊ adorent ante
pedes tuos: ⁊ ſcient qꝛ ego dilexi
te: qm̄ ſeruaſti verbum patientie
mee: ⁊ ego ſeruabo te ab hora
temptationis q̄ ventura eſt in
orbem vniuerſum temptare habitantes
in terra. Ecce venio cito. Tene qḋ ha
bes: vt nemo accipiat coronā tuā. Qui C
vicerit: faciā illū colūnaꝫ in templo
dei mei: ⁊ foras nō egredietur amplius.
ſup eū nomē dei mei ⁊ Et ſcribā
nomen ciuitatis dei mei noue
hieruſalem: que deſcendit de celo
a deo meo: ⁊ nomen meum
nouū. Qui hꝫ aurem audiat q̇d ſpūs
dicat eccleſijs. Et angelo
laodicie eccleſie ſcribe. Hec dicit
amen teſtis fidelis et verus: qui eſt
principiū creature dei. Scio opa tua:
qꝛ neqꝫ frigidus es neqꝫ calidus: vti=
nā frigidus eſſes aut calidus: ſed qꝛ tepi
dus es ⁊ nec frigidus nec calidus: inci
piā te euomere ex ore meo: qꝛ dicis ꝙ
diues ſum ⁊ locupletatꝰ: ⁊ nullius
egeo: ⁊ neſcis qꝛ tu es
miſer ⁊ miſerabilis ⁊ pauper
⁊ cecus ⁊ nudus. Suadeo tibi D
emere a me aurū ignitum probatū:
vt locuples fias: ⁊ veſtimentis albis
induaris: vt non appareat confuſio
nuditatis tue: ⁊ collyrio inunge
oculos tuos vt videas.
Ego quos amo: arguo et caſtigo.
Emulare ergo et pniam age. Ecce
ſto ad oſtium et pulſo. Si

© Biblioteca Nacional de España

τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν
θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ
δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.
ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ
θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα
μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.
ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει
ταῖς ἐκκλησίαις. Cap. 4.
Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγ-
μένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώ-
τη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ'
ἐμοῦ λέγουσα. ἀνάβα ὧδε καὶ δείξω σοι ἃ
δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενό-
μην ἐν πνεύματι. καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν
τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος
ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ,
καὶ ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὁμοία ὁρά-
σει σμαραγδίνῳ, καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου
θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες. καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους
εἶδον τοὺς εἰκοσιτέσσαρας πρεσβυτέρους κα-
θημένους περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευ-
κοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους
χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται
ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ ἑπτὰ
λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ
θρόνου αὐτοῦ, αἵ εἰσιν ἑπτὰ πνεύματα τοῦ
θεοῦ, καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασ-
σα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ, καὶ ἐν μέσῳ
τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσα-
ρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ
ὄπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέ-
οντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ,
καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς
ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀε-
τῷ πετωμένῳ. καὶ τέσσαρα ζῶα ἓν καθ' ἓν
αὐτῶν ἔχον ἀνὰ πτέρυγας ἓξ κυκλόθεν
καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀ-
νάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτός,
λέγοντα. ἅγιος ἅγιος ἅγιος. ἅγιος ἅγιος
ἅγιος, ἅγιος ἅγιος ἅγιος, κύριος ὁ θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ὁ ἦν, καὶ ὁ ὤν, καὶ ὁ ἐρχόμε-
νος. καὶ ὅταν δώσει τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν
καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρό-
νου τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
πεσοῦνται οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἐ-
νώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ
προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, καὶ βάλλουσι τοὺς στεφά-
νους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες.
ἄξιος εἶ ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἅγιος
λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύ-
ναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ
θέλημά σου εἰσὶ καὶ ἐκτίσθησαν. Cap. 5.

quis audierit vocē meā: ⁊ aperuerit
mihi ianuā: intrabo ad illum: ⁊
cenabo cū illo: ⁊ ipſe mecum.
Qui vicerit dabo ei ſedere mecum in
throno meo: ſicut et ego vici ⁊ ſedi
cū prē meo in throno eius.
Qui hꝫ aurē audiat quid ſpūs dicat
eccleſijs. Cap. 4.
Poſt hec vidi: et ecce oſtiū apertum A
in celo: et vox prima
quā audiui tāq̄ tube loqn̄tis mecū
dicēs. Aſcēde huc ⁊ oſtendā tibi que
opꝫ fieri poſt hec. Et ſtatī fui
in ſpiritu. Et ecce ſedes poſita erat in ſup. 1. c.
celo: ⁊ ſupra ſedē ſedēs: et q̄ ſedebat
ſimilis erat aſpectui lapidis iaſpidis et
ſardij: ⁊ iris erat ī circuitu ſedis ſilis
viſiōi ſmaragdine. Et in circuitu ſedis
ſedilia vigintiq̄ttuor: ⁊ ſupra thronos B
vigintiquatuor ſeniores ſedentes
circūamicti veſtimentis albis:
et in capitibus eorum corone
auree. Et de throno procedebant
fulgura et voces et tonitrua: ⁊ ſeptem
lāpades ardentes ante
thronū: que ſunt ſeptem ſpiritus
dei. Et in conſpectu ſedis tāq̄ mare
vitreū ſimile cryſtallo: et in medio
ſedis et in circuitu ſedis quattuor
animalia plena oculis ante et
retro. Et animal primū ſimile leoni: C
⁊ ſecundum ſimile vitulo:
⁊ tertiū aīal hn̄s faciē quaſi
hōis: et quartum aīal ſimile aquile
volāti. Et q̄ttuor aīalia ſingula
eorū habebāt alas ſenas: et in circuitu
et intus plena ſūt oculis. Et requiē
nō habebant die ac nocte
dicentia. Sanctus ſanctus ſanctus Eſa. 6. b.
dominus deus
omps: q̄ erat: et qui ē: et qui vēturus ē.
Et cū darēt illa aīalia gliā et honorē D
et bn̄dictionē ſedenti ſuper thronum
viuēti in ſecula ſeculorū:
procidebant vigītiq̄ttuor ſeniores ante
ſedentem in throno: et
adorabāt viuentē in ſecula
ſeculorum: et mittebant coronas
ſuas ante thronum dicentes.
Dignus es dn̄e deus noſter
accipere gloriam et honorē et virtutē:
q2 tu creaſti oīa: et propter
volūtatē tuā erāt ⁊ creata ſunt. Cap. 5.

© Biblioteca Nacional de España

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ μεγάλῃ. τίς ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι. μὴ κλαῖε. ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα ἡ ῥίζα δαυίδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγισμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, ἅ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθε καὶ εἴληφε ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον. καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων, καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες. ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγισμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν, καὶ πᾶν κτίσμα ὅ ἐστιν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἅ ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, πάντας ἤκουσα λέγοντας τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἀρνίῳ. ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα λέγοντα τὸ ἀμήν. καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν.

Cap. 6.

Et vidi in dextera ſedentis A
ſupra thronū librum ſcriptum
intus et foris ſignatum
ſigillis ſeptē. Et vidi angelū fortem
pdicātē voce magna. Quis eſt dignus
aperire librū et ſoluere ſignacula
eius? Et nemo poterat neqꝫ in celo
neqꝫ in terra neqꝫ ſubtus
terram aperire librum: neqꝫ reſpicere
illū. Et ego flebam multū: qm̄ nemo
dignus inuentus eſt aperire librum:
nec videre eum. Et vnus de
ſenioribꝰ dixit mihi. Ne fleueris. Ec
ce vicit leo de tribu iuda radix B
dauid aperire librum et ſoluere ſeptē
ſignacula eius. Et vidi et ecce in
medio throni et quattuor animaliū
et in medio ſeniorum agnum
ſtantē tanqꝫ occiſū: habentē cornua
ſeptem et oculos ſeptem: qui ſūt ſeptē
ſpiritus dei miſſi in
oēm terrā. Et venit et accepit de
dextera ſedentis in throno librum.
Et cum aperuiſſet librū: quattuor J.6.a.
aialia et viginti quattuor ſeniores ceciderūt
corā agno hn̄tes ſinguli citharas C
et phialas aureas plenas odoramētorū:
que ſunt orationes ſanctorum: et
cātabāt cāticū nouū dicētes. Dignus
es dn̄e accipe librū et aperire ſignacula
eius: qm̄ occiſus es: et redemiſti nos Infra.7.d.
deo in ſanguine tuo ex oī tribu
et lingua et populo et natione: et fecí
ſti nos deo noſtro regnum et
ſacerdotes: et regnabimꝰ ſup terrā. Et
vidi et audiui vocē angelorū multorū
in circuitu throni et animalium et
ſeniorum: et erat numerus eorum D
milia milium danie.7.b.
dicētiū voce magna. Dignus eſt
agnus qui occiſus eſt accipe virtutē
et diuinitatē et ſapiētiā et fortitudinem
et honorē et glīā et bn̄dictionē: et oēꝫ
creaturam que in celo eſt et ſuper
terrā et ſub terra: et que ſunt in mari:
et que in eo: omnes audiui
dicentes ſedenti in throno
et agno. Bn̄dictio et honor et
gloria et poteſtas in ſecula ſeculorum.
Et quattuor animalia dicebant
amen. Et vigintiquattuor ſeniores ceci
derunt in facies ſuas: et adorauerunt vi
uentem in ſecula ſeculorum.

Cap. 6.

© Biblioteca Nacional de España

Και είδον ότι ήνοιξε το αρνίον μίαν εκ των επτά σφραγίδων, και ήκουσα ενός εκ των τεσσάρων ζώων λέγοντος, ως φωνή βροντής. έρχου και είδον. και ιδού ίππος λευκός, και ο καθήμενος επ αυτόν έχων τόξον, και εδόθη αυτώ στέφανος, και εξήλθε νικών, και ίνα νικήση. και ότι ήνοιξε την δευτέραν σφραγίδα, ήκουσα του δευτέρου ζώου λέγοντος. έρχου. και εξήλθεν άλλος ίππος πυρρός, και τω καθημένω επ αυτόν εδόθη αυτώ λαβείν την ειρήνην εκ της γης, ίνα αλλήλους σφάξωσι, και εδόθη αυτώ μάχαιρα μεγάλη. και ότε ήνοιξε την σφραγίδα την τρίτην, ήκουσα του τρίτου ζώου λέγοντος. έρχου και είδον. και ιδού ίππος μέλας, και ο καθήμενος επ αυτόν έχων ζυγόν εν τη χειρί αυτού. και ήκουσα φωνήν εν μέσω των τεσσάρων ζώων λέγουσαν. χοίνιξ σίτου δηναρίου, και τρείς χοίνικες κριθής δηναρίου, και το έλαιον και τον οίνον μη αδικήσης. και ότε ήνοιξε την τετάρτην σφραγίδα, ήκουσα φωνήν του τετάρτου ζώου λέγοντος. έρχου και είδον, και ιδού ίππος χλωρός, και ο καθήμενος επάνω αυτού όνομα αυτώ θάνατος, και ο άδης ακολουθεί μετ αυτού, και εδόθη αυτώ εξουσία επί το τέταρτον της γης αποκτείναι εν ρομφαία και εν λιμώ και εν θανάτω, και υπό των θηρίων της γης. και ότε ήνοιξε την πέμπτην σφραγίδα, είδον υποκάτω του θυσιαστηρίου τας ψυχάς των ανθρώπων των εσφαγισμένων διά τον λόγον του θεού και διά την μαρτυρίαν του αρνίου ην είχον, και έκραξαν φωνή μεγάλη λέγοντες. έως πότε ο δεσπότης ο άγιος και αληθινός ου κρίνεις και εκδικείς το αίμα ημών εκ των κατοικούντων επί της γης. και εδόθη αυτοίς ίνα αναπαύσωνται έτι χρόνον, έως ου πληρωθώσι και οι σύνδουλοι αυτών και οι αδελφοί αυτών, οι μέλλοντες αποκτείνεσθαι ως και αυτοί. και είδον και ότε ήνοιξε την σφραγίδα την έκτην, και σεισμός μέγας εγένετο, και ο ήλιος μέλας εγένετο ως σάκκος τρίχινος, και η σελήνη εγένετο ως αίμα, και οι αστέρες του ουρανού έπεσον εις την γην, ως συκή βάλλει τους ολύνθους αυτής υπό μεγάλου ανέμου σειομένη. και ο ουρανός απεχωρίσθη ως βιβλίον ελισσόμενον, και παν όρος και νήσος εκ των τόπων αυτών εκινήθησαν, και οι βασιλείς της γης και οι μεγιστάνες και οι χι-

Et vidi q aperuiſſet agnus vnum de ſeptem ſigillis: et audiui vnum A
de quattuor animalibus dicens tanquam voce tonitrui. Ueni et vide. Et vidi: et ecce equus albus: et qui ſedebat ſuper illum habebat arcum: et data eſt ei corona: et exiuit vincens vt vinceret. Et cum aperuiſſet ſigillum ſecundum: audiui ſecundum animal dicens. Ueni et vide. Et exiuit alius equus rufus: et qui ſedebat ſuper illum datum eſt ei vt ſumeret pacem de terra: et vt inuicem ſe interficiant: et datus eſt ei gladius magnus. Et cum aperuiſſet ſigillum tertium: audiui tertium animal dicens.
Ueni et vide. Et ecce equus B
niger: et qui ſedebat ſuper illum habebat ſtateram in manu ſua. Et audiui tanquam vocem in medio quattuor animalium dicentem. Bilibris tritici denario vno: et tres bilibres hordei denario vno: et vinum et
oleum ne leſeris. Et cum aperuiſſet ſigillum ſup.5.b.
quartum: audiui vocem quarti animalis dicentis. Ueni et vide: et ecce equus pallidus: et qui ſedebat ſuper eum nomen illi mors: et infernus ſequebatur eum. Et data eſt illi poteſtas ſuper quattuor partes terre: interficere gladio fame et morte
et beſtijs terre. Et cum C
aperuiſſet ſigillum quintum: vidi ſubtus altare animas interfectorum propter verbum dei: et propter teſtimonium quod habebant: et clamabant voce magna
dicentes. Uſque quo domine ſanctus Infra.19.a.
et verus non iudicas et non vindicas ſanguinem noſtrum de his qui habitant in terra? Et date ſunt illis ſingule ſtole albe: et dictum eſt illis vt requieſcerent adhuc tempus modicum: donec compleantur conſerui eorum et fratres eorum qui interficiendi ſunt ſicut et illi. Et vidi cum aperuiſſet ſigillum
ſextum: et ecce terremotus magnus factus eſt: Mat.27.f.
et ſol factus eſt niger tanquam ſaccus cilicinus:
et luna tota facta eſt ſicut ſanguis: D
et ſtelle de celo ceciderunt ſuper terram: ſicut ficus emittit groſſos ſuos cum a vento magno mouetur. Et celum receſſit ſicut liber inuolutus: et omnis mons et inſula de locis ſuis mote ſunt: et reges terre et principes et tribuni

© Biblioteca Nacional de España

λίαρχοι και/οι πλούσιοι και/οι ισχυροί και πας δούλος και πας ελεύθερος έκρυψαν εαυτούς εις/τα σπήλαια και εις/τας πέτρας /των ορέων, και λέγουσι/τοις όρεσι και/ταις πέτραις πέσετε εφ ημάς και κρύψατε ημάς από προσώπου/του καθημένου επί/του θρόνου και από/της οργής/του αρνίου, ότι ήλθεν/η ημέρα/η μεγάλη/της οργής αυτού, και τις δύναται σταθήναι. Cap.7

Και μετά τούτο είδον τέσσαρας αγγέλους εστώτας επί/τας τέσσαρας γωνίας/της γης, κρατούντας/τους τέσσαρας ανέμους/της γης, ίνα μη πνέη άνεμος επί/της γης μήτε επί/της θαλάσσης μήτε επί παν δένδρον. και είδον άλλον άγγελον αναβαίνοντα από ανατολής ηλίου, έχοντα σφραγίδα θεού ζώντος, και έκραξε φωνή μεγάλη/τοις τέσσαρσιν αγγέλοις, οις εδόθη αυτοίς αδικήσαι/την γην και/την θάλασσαν, λέγων. μη αδικήσατε/την γην μήτε/την θάλασσαν μήτε/τα δένδρα, άχρις ου σφραγίσωμεν/τους δούλους/του θεού ημών επί/των μετώπων αυτών. και ήκουσα/τον αριθμόν/των εσφραγισμένων εκατόν και τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες εσφραγισμένοι, εκ πάσης φυλής υιών ισραήλ. εκ φυλής ιούδα, δώδεκα χιλιάδες εσφραγισμένοι. εκ φυλής ρουβείν, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής γαδ, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής ασήρ, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής νεφθαλείμ, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής μανασσή δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής συμεών, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής λευί, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής ισαχάρ, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής ζαβουλών, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής ιωσήφ, δώδεκα χιλιάδες. εκ φυλής βενιαμίν, δώδεκα χιλιάδες εσφραγισμένοι. μετά ταύτα είδον, και ιδού όχλος πολύς ον αριθμήσαι ουδείς εδύνατο εκ παντός έθνους και φυλών και λαών και γλωσσών, εστώτες ενώπιον/του θρόνου και ενώπιον/του αρνίου, περιβεβλημένοι στολάς λευκάς, και φοίνικες εν/ταις χερσίν αυτών, και κράζουσι φωνή μεγάλη λέγοντες. η σωτηρία/τω θεώ ημών/τω καθημένω επί/του θρόνου και/τω αρνίω. και πάντες/οι άγγελοι ειστήκεισαν κύκλω/του θρόνου και/των πρεσβυτέρων και/των τεσσάρων ζώων, και έπεσον ενώπιον/του θρόνου επί/τα πρόσωπα αυτών, και προσεκύνησαν/τω θεώ, λέγοντες αμήν. η ευλογία και/η δόξα και/η σοφία και/η ευχαρι

et diuites τ fortes τ omnis ſeruus τ liber abſconderunt ſe in ſpeluncis τ in petris montiuȝ: τ dicunt montibus τ Infra.9.b.
petris cadite ſuper nos τ abſcōdite nos Esa.2.d
a facie ſedentis ſuper Luce.23.c.
thronum τ ab ira agni: Osee.10.c
qm̄ venit dies magnus ire ipſoꝝ: τ quis poterit ſtare? Cap.7.

Post hec vidi quatuor angelos A
ſtantes ſuper quattuor angulos terre: tenentes quattuor ventos terre ne flarent ſuper terram neqȝ ſuper mare neqȝ in vllaȝ arborē. Et vidi alteꝝ angelū aſcēdētē ab ortu ſolis hn̄tē ſignum dei viui: τ clamauit voce magna quatuor angelis: q̇bus datū eſt nocere terre τ mari
dicens. Nolite nocere terre τ mari J.9.a.
neqȝ arboribus: quoadusqȝ ſignemus ſeruos dei noſtri in
frontibus eoꝝ. Et audiui numerum B
ſignatorum centum quadraginta Infra.9.a.
quattuor milia ſignati ex oī tribu filioꝝ iſrael. Ex tribu iuda duodecim milia ſignati. Ex tribu rubē: duodeci milia ſignati. Ex tribu gad: duodeci milia ſignati. Ex tribu aſer: duodeci milia ſignati. Ex tribu neptali duodeci milia ſignati. Ex tribu manaſſe: duodeci milia ſignati. Ex tribu ſimeō: duodeci milia ſignati. Ex tribu leui: duodecim milia ſignati. Ex tribu yſachar: duodeci milia ſignati Ex tribu zabulō: duodeci milia ſignati. Et tribu ioſeph: duodeci milia ſignati. Ex tribu beniami: duodeci milia ſignati.
Poſt hec vidi turbā magnā quā di= C
numerare nemo poterat ex oib9 gētib9 τ tribubus τ populis τ linguis: ſtantes ante thronū τ in cōſpectu agni: amicti ſtolis albis: τ palme in manibus eoꝝ: et clamabant voce magna dicentes. Salus deo noſtro qui ſedet ſuper thronū τ agno. Et omnes angeli ſtabant in circuitu throni τ ſeniorum τ quattuor aīaliū: τ ceciderūt in cōſpectu throni in facies ſuas: τ adorauerūt deū dicētes amē. Bn̄dictio τ claritas et ſapientia et grāꝝ actio:

© Biblioteca Nacional de España

στία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἰσχὺς τῷ
θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων
μοι. οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς
τὰς λευκὰς τίνες εἰσί, καὶ πόθεν ἦλθον. καὶ εἴ
πον αὐτῷ. κύριέ μου σὺ οἶδας. καὶ εἶπέ μοι.
οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς
μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν,
καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνί
ου. διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ
θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυ
κτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ
τῷ θρόνῳ σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. οὐ πινάσου
σιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδ' οὐ μὴ πέ
σῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, ὅ
τι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποι-
μανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζω
ῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν
δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Cap. 8.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην,
ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώρι
ον. καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἳ ἐνώ
πιον τοῦ θεοῦ ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐ-
τοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. καὶ ἄλλος ἄγγελος
ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔ-
χων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ
θυμιάματα πολλά. ἵνα δώσῃ ταῖς προσευ
χαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήρι
ον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀ
νέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευ
χαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐ-
νώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος
τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ
πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
γῆν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀ
στραπαὶ καὶ σεισμός. καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ
ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν ἑ-
αυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλ
πισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα
ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν. καὶ τὸ τρί
τον τῆς γῆς κατεκάη,
καὶ πᾶς χόρτος χλω
ρὸς κατεκάη. καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλ
πισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα καιόμενον ἐβλήθη εἰς
τὴν θάλασσαν. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θα
λάσσης αἷμα, καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτι
σμάτων ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς,
καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν. καὶ
ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς
λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν πο
ταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ
τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ ἄψινθος,

honor ⁊ virtus et fortitudo
deo noſtro i ſecula ſeculorū: amē.
Et reſpōdit vnꝰ de ſenioribus ⁊ dixit
mihi. Hi q amicti ſunt ſtolis
albis q ſunt ⁊ vnde venerūt? Et dixi D
illi. Dñe mi tu ſcis. Et dixit mihi.
Hi ſunt qui venerunt de tribulatione
magna: ⁊ lauerunt ſtolas ſuas ſup. 5. c.
⁊ dealbauerunt eas in ſanguine agni.
Ideo ſunt ante thronum
dei: ⁊ ſeruiunt ei die ac nocte
in templo eius: ⁊ qui ſedet in
throno hītabit ſuper illos. Nō eſurient Eſa. 25. c.
neqꝫ ſitiēt amplius: neqꝫ cadet Hiere. 31. b.
ſup illos ſol neqꝫ vllus eſtus: quoniā Infra. 21. a.
agnus qui in medio throni eſt reget
illos: ⁊ deducet eos ad vite
fōtes aqrū: ⁊ abſterget deus omnem
lachrymā ab oculis eorum. Cap. 8.

Et cū aperuiſſet ſigillum ſeptimuꝫ A
factū ē ſilētiū in celo qſi media
hora. Et vidi ſeptē angelos ſtātes i
cōſpectu dei: ⁊ date ſunt illis
ſeptē tube. Et alius angelus
venit: ⁊ ſtetit ante altare: habens
thuribulum aureum: ⁊ data ſunt illi
incēſa multa: vt daret de orationibus
ſctōrū oīm ſuper altare
aureum qđ ē añ thronū dei. Et aſcēdit
fumus incenſorum de orationibus
ſanctorum de manu angeli coram
deo. Et accepit angelus B
thuribulū aureū: ⁊ impleuit illud de
igne altaris: ⁊ miſit in
terrā: ⁊ fctā ſūt tonitrua ⁊ voces ⁊ ful
gura ⁊ terremotꝰ magnꝰ. Et ſeptē āgeli
q habebāt ſeptē tubas preparauerūt ſe
vt tuba canerēt. Et pmus angelꝰ tuba
cecinit: ⁊ facta eſt grādo ⁊ ignis mix-
ta in ſanguine: ⁊ miſſuꝫ eſt i terrā. Et
tertia pars terre combuſta eſt: ⁊ tertia
ps arboꝝ ꝯcremata ē: ⁊ oē fenū viride
cōbuſtū eſt. Et ſcđs angelus tuba ceci C
nit: ⁊ tāqꝫ mōs magnus igne ardēs miſ
ſus ē i mare. Et fctā ē tertia ps maris
ſanguis: ⁊ mortua eſt tertia pars crea
ture eorū que habebant animas
i mari: ⁊ tertia ps nauiū iterijt. Et
tertiꝰ angelꝰ tuba cecinit: ⁊ cecidit de
celo ſtella magna ardens tanquā
facula: et cecidit in tertiā ptē fluminū
⁊ in fontes aquaruꝫ: et
nomē ſtelle dicitur abſinthium:

© Biblioteca Nacional de España

και εγένετο το τρίτον των υδάτων εις άψινθον, και πολλοί των ανθρώπων απέθανον εκ των υδάτων, ότι επικράνθησαν. και ο τέταρτος άγγελος εσάλπισε, και επλήγη το τρίτον του ηλίου και το τρίτον της σελήνης και το τρίτον των αστέρων, ίνα σκοτισθή το τρίτον αυτών, και η ημέρα μη φαίνη το τρίτον αυτής, και η νυξ ομοίως. και είδον και ήκουσα ενός αετού πετομένου εν μεσουρανήματι λέγοντος φωνή μεγάλη τρις. ουαί, ουαί, ουαί, τοις κατοικούσιν επί της γης εκ των λοιπών φωνών της σάλπιγγος των τριών αγγέλων των μελλόντων σαλπίζειν. Cap. 9.

Και ο πέμπτος άγγελος εσάλπισε, και είδον αστέρα εκ του ουρανού πεπτωκότα εις την γην, και εδόθη αυτώ η κλείς του φρέατος της αβύσσου, και ήνοιξε το φρέαρ της αβύσσου. και ανέβη καπνός εκ του φρέατος ως καπνός καμίνου καιομένης, και εσκοτίσθη ο ήλιος και ο αήρ εκ του καπνού του φρέατος. και εκ του καπνού εξήλθον ακρίδες εις την γην, και εδόθη αυταίς εξουσία ως έχουσιν εξουσίαν οι σκορπίοι της γης. και ερρέθη αυτοίς ίνα μη αδικήσωσι τον χόρτον της γης, ουδέ παν χλωρόν, ουδέ παν δένδρον, ει μή τους ανθρώπους μόνους, οίτινες ουκ έχουσι την σφραγίδα του θεού επί των μετώπων αυτών. και εδόθη αυταίς ίνα μη αποκτείνωσιν αυτούς, αλλ' ίνα βασανίσωσι μήνας πέντε, και ο βασανισμός αυτών ως βασανισμός σκορπίου όταν πλήξη άνθρωπον. και εν ταις ημέραις εκείναις ζητούσιν οι άνθρωποι τον θάνατον, και ου μή ευρήσουσιν αυτόν, και επιθυμήσουσιν αποθανείν, και φεύξεται απ' αυτών ο θάνατος. και τα ομοιώματα των ακρίδων όμοια ίπποις ητοιμασμένα εις πόλεμον, και επί τας κεφαλάς αυτών ως στέφανοι χρυσοί, και τα πρόσωπα αυτών ως πρόσωπα ανθρώπων. και είχον τρίχας ως τρίχας γυναικών, και οι οδόντες αυτών ως λεόντων ήσαν, και είχον θώρακας ως θώρακας σιδηρούς, και η φωνή των πτερύγων αυτών ως φωνή αρμάτων ίππων πολλών τρεχόντων εις πόλεμον, και έχουσιν ουράς ομοίας σκορπίοις και κέντρα, και εν ταις ουραίς αυτών εξουσίαν έχουσι του αδικήσαι τους ανθρώπους μήνας πέντε. έχουσαι βασιλέα επ' αυτών άγγελον της αβύσσου, όνομα αυτώ εβραϊστί αββαδών, εν δε τη ελληνική όνομα έχει ο απολλύων. η ουαί η μία

Et fctā eſt tertia ps aquarū in abſinthi
uz: τ multi hominum mortui ſunt D
de aqs: q: amare facte ſunt. Et qrtus
angelus cecinit: τ percuſſa eſt
tertia pars ſolis τ tertia pars lune
τ tertia pars ſtellarum: ita vt obſcura
retur tertia ps eorum: τ diei nō luceret
ps tertia: τ noctis ſimiliter. Et vidi
τ audiui vocē vni9 aquile volantis per
mediū celi dicētis voce magna.
Ve ve habitantibus in
terra de ceteris vocibus
trium angelorum qui erant
tuba canituri. Cap. 9.

Et qntus angelus tuba cecinit: τ A
vidi ſtellam de celo cecidiſſe
in terrā: et data eſt ei clauis
putei abyſſi: et aperuit puteū
abyſſi: et aſcendit fumus putei 7.14.c.et.
ſicut fum9 fornacis magne: et obſcura 19.a.
tus eſt ſol et aer de fumo
putei. Et de fumo putei exierūt locuſte
in terram: et data eſt illis poteſtas
ſicut hñt poteſtatē ſcorpiones terre.
Et preceptum eſt illis ne lederent
fenū terre neq3 omne viride neq3
omnem arborem: niſi tantum homines Ezech. 9.b
qui non habent ſignum dei ſupra. 7.a.
in frōtibus ſuis. Et datum eſt illis
ne occiderent eos: ſed vt
cruciarēt mēſibus qnq3: τ cruciatus
eorum vt cruciatus ſcorpij cum pcutit B
hoīe3. Et in diebus illis querent ſupra. 6.d.
homines mortem et non inuenient Eſa. 2.d
eam: et deſiderabunt mori: Oſee. 10.c
et fugiet mors ab eis. Et Luce. 23.c.
ſilitudies locuſtarum ſimiles equis ſap. 16.b
paratis in prelium: et ſuper capita
earum tanq3 corone ſiles auro: et
facies earum ſicut facies hominum.
Et hēbāt capillos ſicut capillos mulierū:
et dētes earū ſicut dētes leonum erāt.
Et habebant loricas ſicut loricas ferre
as: et vox alarum earum
ſicut vox curruū equorū multorū currē
tiū i bellū: et habebant caudas ſimiles
ſcorpionu3: et aculei erant in caudis
earum: et ptās earum nocere regē
hoib9 mēſibus quinq3. Et hēbāt ſup ſe
angelum abyſſi: cui nomen
hebraice abaddon: grece
aūt apollyō: et latine hñs nomē extermi
nans. Ve vnum C

© Biblioteca Nacional de España

ἀπήλθεν, ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαί μετὰ
ταῦτα. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤ
κουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτ=
των τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώ
πιον τοῦ θεοῦ, λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ
ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα, λῦσον τοὺς τέσσα
ρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ πο
ταμῷ τῷ μεγάλῳ εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν
οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν
ὥραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτεί=
νωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθ
μὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππου μυριά=
δες μυριάδων, ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.
καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει,
καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώ
ρακας πυρίνους καὶ ἰακινθίνους καὶ θειώ=
δεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ
λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκ
πορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ἀπὸ
τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν
τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ
τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευο=
μένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξου
σία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστί
καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν. αἱ γὰρ οὐραὶ αὐ
τῶν ὅμοιοι ὄφεσιν ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν
αὐταῖς ἀδικοῦσι. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ
πων οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς
ταύταις, οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν
χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ
δαιμόνια, καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ
ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ τὰ λίθινα, καὶ
τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται, οὔτε ἀ
κούειν, οὔτε περιπατεῖν, καὶ οὐ μετενόησαν
ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμα
κιῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν,
οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν. Cap. 10.

Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνον
τα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιβεβλημένον νε=
φέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πό
δες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός. καὶ εἶχεν ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλιδάριον ἀνεῳγμένον,
καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ
τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς
γῆς, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων
μυκᾶται. καὶ ὅτε ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς, καὶ ὅτε ἐλά=
λησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν καὶ
ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν.
σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ καὶ
μετὰ ταῦτα γράφεις. καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶ=
δον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς

abijt: ⁊ ecce veniūt adhuc duo ve poſt
hec. Et ſext9 āgel9 tuba cecinit: ⁊ au
diui vocem vnam ex quattuor cornibus
altaris aurei qđ eſt ante oculos
dei: dicentē ſexto angelo
qui habebat tubam. Solue quattuor
angelos qui alligati ſunt in flumine
magno eufrate. Et ſoluti ſunt
quattuor angeli qui parati erant in
horā ⁊ diē ⁊ mēſē ⁊ annū: vt occiderēt
tertiam partem hoim. Et numerus
equeſtris exercitus vicies milies
dena milia: ⁊ audiui numerum eoꝝ.
Et ita vidi equos in viſione:
⁊ qui ſedebant ſuper eos habebāt lori
cas igneas ⁊ hyacithinas ⁊ ſulphureas:
⁊ capita equorū erant tanq̄ȝ capita
leonum: ⁊ de ore eorum procedit
ignis ⁊ fumus ⁊ ſulphur. Et ab
his tribus plagis occiſa eſt
tertia pars hominum de igne ⁊ de
fumo ⁊ ſulphure que procedebant
ex ore ipſorum. Poteſtas enim
equorum in ore eorum eſt
⁊ in caudis eorum. Nam caude eoꝝ
ſimiles ſerpentibus habētes capita: ⁊ i
his nocent. Et ceteri homines
qui non ſunt occiſi in his plagis
neqȝ pniam egerunt de operibus
manuum ſuarum vt non adorarent
demonia ⁊ ſimulacra aurea ⁊
argentea ⁊ erea ⁊ lapidea ⁊
lignea: q̄ neqȝ videre pñt neqȝ audire
neqȝ ambulare: ⁊ non egerunt pniam
ab homicidijs ſuis neqȝ a veneficijs
ſuis neqȝ a fornicatione ſua
neqȝ a furtis ſuis. Cap. 10.

Et vidi aliū angelū fortē deſcēdentē
de celo amictum nube
⁊ iris in capite eius. Et
facies eius erat vt ſol: ⁊ pedes
eius tanq̄ȝ colūne ignis. Et hēbat in
manu ſua libellum apertuȝ:
⁊ poſuit pedem ſuum dextrum ſupra
mare: ſiniſtrum aūt ſuper terrā:
⁊ clamauit voce magna quēad=
modū cū leo rugit: ⁊ cū clamaſſet locuta ſūt ſepteȝ
tōitrua voces ſuas. ⁊ cū locuta fuiſſet
ſeptē tōitrua voces ſuas: ⁊ ego ſcriptur9 e
raȝ: ⁊ audiui vocē de celo dicētē mihi.
Signa q̄ locuta ſunt ſeptē tonitrua: ⁊
noli ea ſcribere: ⁊ angelus quem vidi Daniel. 12. c
ſtanteȝ ſupra mare ⁊ ſupra terram

D
A
B

© Biblioteca Nacional de España

ἦρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐ
ρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰ-
ῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν
καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ,
καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρό
νος οὐκ ἔτι ἔσται, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ
σαλπίζειν τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ,
ὃ εὐηγγελίσατο τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς
προφήτας. καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐ
ρανοῦ πάλιν λαλοῦσα μετ᾽ ἐμοῦ καὶ λέ-
γουσα. ὕπαγε λάβε τὸ βιβλιδάριον τὸ ἀνε
ῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶ
τος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀ
πῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ.
δός μοι τὸ βιβλιδάριον, καὶ λέγει μοι. λάβε
καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν
κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυ
κὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλιδάριον ἐκ
τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐ
τό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυ
κύ, καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτὸ ἐπικράνθη ἡ κοιλία
μου, καὶ λέγει μοι. δεῖ σε πάλιν προφητεῦ
σαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἐπὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ
βασιλεῦσι πολλοῖς. Cap. 11.
Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, καὶ
εἱστήκει ὁ ἄγγελος λέγων. ἔγειραι καὶ
μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσια
στήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.
καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε
ἔξωθεν, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσεις, ὅτι ἐδόθη
τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατή
σουσι μῆνας τεσσαρακονταδύο, καὶ δώσω
τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου καὶ προφητεύσου-
σιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περι-
βεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖ
αι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρί
ου τῆς γῆς ἑστῶσαι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀ
δικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος
αὐτῶν, καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν,
καὶ εἴ τις θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ
αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσί
αν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ
τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξου
σίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐ
τὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πλη
γῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι. καὶ ὅταν τελέσωσι
τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖ
νον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ᾽ αὐτῶν πό
λεμον, καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐ
τούς, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατεί
ας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται
πνευματικῶς σόδομα καὶ αἴγυπτος, ὅπου

leuauit manum ſuam ad celum
⁊ iurauit per viuentem in ſecula
ſeculoꝝ: qui creauit celum
⁊ ea que in eo ſunt: ⁊ terraȝ ⁊ ea q̄ i ea C
ſunt: ⁊ mare ⁊ ea que i eo ſunt: qꝛ tp̄s
non erit amplius: ſed in diebus
vocis ſeptimi angeli cum ceperit
tuba canere: cōſummabit myſteriū dei:
ſicut euangelizauit p̄ ſeruos ſuos
ꝓphetas. Et audiui vocē de celo
iterum loquentē mecum ⁊ dicentem.
Uade ⁊ accipe librum apertum
de manu angeli ſtantis
ſupra mare ⁊ ſup terrā: ⁊ abij
ad angelum dicens ei vt
daret mihi librū: ⁊ dixit mihi. Accipe D
librū ⁊ deuora illum: ⁊ faciet amarica
ri vētrē tuū: ſȝ i ore tuo erit dul
ce tanq̄ȝ mel. Et accepi librum de Eze.3.a.
manu angeli ⁊ deuoraui illum:
⁊ erat in ore meo tanq̄ȝ mel dulce:
et cū deuoraſſem eum amaricatꝰ ē ven
ter meꝰ: ⁊ dixit mihi. Opꝫ te iterum ꝓ-
phetizare gētibꝰ ⁊ populis ⁊ linguis et
regibus multis. Cap. 11.
Et datus ē mihi calamꝰ ſimilis virge A
⁊ dictū eſt mihi. Surge
metire tēplū dei et altare:
et adorātes in eo.
Atriū aūt qd' eſt foris templū eijce
foras ⁊ ne metiaris illud: q̄m datū eſt
gentibus: et ciuitatē ſctām calcabunt
menſibus quadraginta duobꝰ: ⁊ dabo
duobꝰ teſtibꝰ meis: ⁊ ꝓphetabunt
diebꝰ mille ducētis ſexaginta amicti
ſaccis. Hi ſunt due oliue
⁊ duo cādelabra in conſpectu domini
terre ſtātes: et ſi qs voluerit eos noce-
re: ignis exiet de ore
eoꝝ ⁊ deuorabit inimicos eorum:
⁊ ſi quis voluerit eos ledere ſic opꝫ
eū occidi. Hi hn̄t ptātem B
claudēdi celū ne pluat
diebus prophetie illoꝝ: ⁊ poteſtateȝ
habent ſuper aquas conuertendi eas
in ſanguinē ⁊ percutere terrā oī plaga
quotienſcunqȝ voluerint. Et cū finierit
teſtimonium ſuum: beſtia q̄ aſcendit
de abyſſo faciet aduerſus eos bellū:
⁊ vincet illos ⁊ occidet eos:
⁊ corpora eorum iacebunt in plateis
ciuitatis magne que vocatur
ſpūaliter ſodoma ⁊ egyptꝰ: vbi

© Biblioteca Nacional de España

και ο κύριος αυτῶν εσταυρώθη, και βλέπουσιν εκ των λαων και φυλῶν και γλωσσῶν και εθνῶν τα πτώματα αυτῶν ημέρας τρεις ἥμισυ, και τα πτώματα αυτῶν ουκ αφήσουσι τεθῆναι εις μνῆμα, και οι κατοικοῦντες επι της γης χαίρουσιν επ αυτοίς, και ευφρανθήσονται, και δῶρα πέμψουσιν αλλήλοις, ότι ούτοι οι δύο προφῆται εβασάνισαν τους κατοικοῦντας επί της γης. και μετά τρεις ημέρας και ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς εκ του θεοῦ εισῆλθεν επ αυτούς, και έστησαν επί τους πόδας αυτῶν, και φόβος μέγας επέπεσεν επί τους θεωροῦντας αυτούς. και ἤκουσα φωνῆς μεγάλης εκ του ουρανοῦ λεγούσης αυτοίς. ανάβητε ὧδε. και ανέβησαν εις τον ουρανόν εν τη νεφέλη, και εθεώρησαν αυτούς οι εχθροί αυτῶν. και εν εκείνη τη ημέρα εγένετο σεισμός μέγας, και το δέκατον της πόλεως έπεσε, και απεκτάνθησαν εν τω σεισμῶ ονόματα ανθρώπων χιλιάδες επτά, και οι λοιποί ἔμφοβοι εγένοντο, και έδωκαν δόξαν τω θεῶ του ουρανοῦ. η ουαί η δευτέρα απῆλθεν, η ουαί η τρίτη ιδού έρχεται ταχύ. και ο έβδομος άγγελος εσάλπισε, και εγένοντο φωναί μεγάλαι εν τω ουρανῶ, λέγουσαι. εγένετο η βασιλεία του κόσμου του κυρίου ημῶν και του χριστοῦ αυτοῦ, και βασιλεύσει εις τους αιῶνας των αιώνων. και οι είκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οι ενώπιον του θεοῦ καθήμενοι επί τους θρόνους αυτῶν, έπεσον επί τα πρόσωπα αυτῶν, και προσεκύνησαν τω θεῶ, λέγοντες. ευχαριστοῦμεν σοι κύριε ο θεός ο παντοκράτωρ, ο ὢν, και ο ἦν, και ο ερχόμενος, ότι είληφας την δύναμίν σου την μεγάλην και εβασίλευσας. και τα έθνη ωργίσθησαν, και ἦλθεν η οργή σου, και ο καιρός των νεκρῶν κριθῆναι και δοῦναι τον μισθόν τοις δούλοις σου τοις προφήταις και τοις αγίοις και τοις φοβουμένοις το όνομα σου τοις μικροίς και τοις μεγάλοις, και διαφθεῖραι τους διαφθείροντας την γην. και ηνοίγη ο ναός του θεοῦ εν τω ουρανῶ, και ὤφθη η κιβωτός της διαθήκης του κυρίου εν τω ναῶ αυτοῦ, και εγένοντο αστραπαί και φωναί και βρονταί και χάλαζα μεγάλη. Cap. xii.

Και σημεῖον μέγα ὤφθη εν τω ουρανῶ. γυνή περιβεβλημένη τον ἥλιον, και η σελήνη υποκάτω των ποδῶν αυτῆς, και επί της κεφαλῆς αυτῆς στέφανος αστέρων δώδεκα, και εν γαστρί έχουσα, έκραζεν ωδίνουσα και βασανιζομένη τεκεῖν. και ὤφθη άλλο σημεῖον εν τω ουρανῶ. και ιδού δράκων

et dominus eorum crucifixus eſt: et videbunt de tribubus et populis et linguis et gentibus corpora eorum per tres dies et dimidium: et corpora eorum non ſinent poni in monumentis: et inhabitantes terram gaudebunt ſuper illos et iocundabuntur: et munera mittent inuicem: quoniam hi duo prophete cruciauerunt eos qui habitabant ſuper terram. Et poſt dies tres et dimidium ſpiritus vite a deo intrauit in eos: et ſteterunt ſuper pedes ſuos: et timor magnus cecidit ſuper eos qui viderunt eos. Et audierunt vocem magnam de celo dicentem eis. Aſcendite huc. Et aſcenderunt in celum in nube: et viderunt illos inimici eorum. Et in illa hora factus eſt terremotus magnus: et decima pars ciuitatis cecidit. Et occiſa ſunt in terremotu nomina hominum ſeptem milia: et reliqui in timorem ſunt miſſi: et dederunt gloriam deo celi. Ve ſecundum abijt: et ecce ve tertium veniet cito. Et ſeptimus angelus tuba cecinit: et facte ſunt voces magne in celo dicentes. Factum eſt regnum huius mundi domini noſtri et Chriſti eius: et regnabit in ſecula ſeculorum Amen. Et viginti quattuor ſeniores qui in conſpectu dei ſedent in ſedibus ſuis ceciderunt in facies ſuas: et adorauerunt deum dicentes. Gratias agimus tibi domine deus noſter omnipotens: qui es et qui eras: et qui venturus es: quia accepiſti virtutem tuam magnam et regnaſti. Et irate ſunt gentes: et aduenit ira tua: et tempus mortuorum iudicari et reddere mercedem ſeruis tuis prophetis et ſanctis et timentibus nomen tuum puſillis et magnis: et exterminandi eos qui corruperunt terram. Et apertum eſt templum dei in celo: et viſa eſt arca teſtamenti in templo eius. Et facta ſunt fulgura et voces et terremotus et grando magna. Cap. xii.

Et ſignum magnum apparuit in celo. Mulier amicta ſole et luna ſub pedibus eius: et in capite eius corona ſtellarum duodecim: et in vtero habens clamabat parturiens et cruciatur vt pariat. Et viſum eſt aliud ſignum in celo. Et ecce draco

C Eze.37.c.

Act.1.b. Luce.24.g

D

A

© Biblioteca Nacional de España

μέγας πυρρός ἔχων κεφαλάς επτά και κέρα
τα δέκα, και επί τας κεφαλάς αυτού επτά
διαδήματα, και η ουρά αυτού σύρει το τρί-
τον των αστέρων του ουρανού, και έβαλεν
αυτούς εις την γην. και ο δράκων έστηκεν ε
νώπιον της γυναικός της μελούσης τίκτειν,
ίνα όταν τέκη το τέκνον αυτής καταφάγη.
και έτεκεν υιόν άρρενα, ος μέλλει ποιμα
νείν πάντα τα έθνη εν ράβδω σιδηρά. και ηρ
πάγη το τέκνον αυτής πρός τον θεόν και
προς τον θρόνον αυτού, και η γυνή έφυγεν
εις την έρημον, όπου έχει εκεί τόπον ητοι-
μασμένον από του θεού, ίνα εκεί εκτρέφω-
σιν αυτήν ημέρας χιλίας διακοσίας εξήκον-
τα. και εγένετο πόλεμος εν τω ουρανώ. ο
μιχαήλ και οι άγγελοι αυτού του πολε-
μήσαι μετά του δράκοντος, και ο δράκων ε-
πολέμησε και οι άγγελοι αυτού, και ουκ ίσ
χυσεν, ουδέ τόπος ευρέθη αυτώ έτι εν τω ου
ρανώ. και εβλήθη ο δράκων ο μέγας ο όφις
ο αρχαίος ο καλούμενος διάβολος, και σα
τανάς ο πλανών την οικουμενήν όλην εβλή
θη εις την γην, και οι άγγελοι αυτού μετ
αυτού εβλήθησαν. και ήκουσα φωνήν με-
γάλην εν τω ουρανώ λέγουσαν. άρτι εγέ-
νετο η σωτηρία και η δύναμις και η βασιλεία
του θεού ημών και η εξουσία του χριστού
αυτού, ότι κατεβλήθη ο κατήγορος των α-
δελφών ημών, ο κατηγορών αυτών ενώπι
ον του θεού ημών ημέρας και νυκτός. και αυ
τοί ενίκησαν αυτόν διά το αίμα του αρνίου
και διά τον λόγον της μαρτυρίας αυτών,
και ουκ ηγάπησαν την ψυχήν αυτών άχρι
θανάτου. διατούτο ευφραίνεσθε οι ουρανοί
και οι εν αυτοίς σκηνούντες. ουαί τη γη και
τη θαλάσση, ότι κατέβη ο διάβολος προς υ
μάς, έχων θυμόν μέγαν, ειδώς ότι ολίγον
καιρόν έχει. και ότε είδεν ο δράκων ότι εβλή
θη εις γην, εδίωξε την γυναίκα, ήτις έτεκε
τον άρρενα και εδόθησαν τη γυναικί δύο πτέ
ρυγες του αετού του μεγάλου, ίνα πέτη-
ται εις την έρημον εις τον τόπον αυτής, ό-
πως τρέφηται εκεί καιρόν και καιρούς και
ήμισυ καιρού από προσώπου του όφεως.
και έβαλεν ο όφις εκ του στόματος αυτού
οπίσω της γυναικός ύδωρ ως ποταμόν, ί-
να αυτήν ποταμοφόρητον ποιήση. και εβοή-
θησεν η γη τη γυναικί, και ήνοιξεν η γη το στό
μα αυτής, και κατέπιε τον ποταμόν ον εβα
λεν ο δράκων εκ του στόματος αυτού. και
οργίσθη ο δράκων επί τη γυναικί, και απήλ
θε ποιήσαι πόλεμον μετά των λοιπών του
σπέρματος αυτής των τηρούντων τας εντο

magnꝰ rufus hñs capita ſeptẽ ⁊ cor-
nua decẽ: ⁊ in capitibꝰ ſuis ſeptem
diademata: ⁊ cauda eiꝰ trahebat terti
aꝫ partẽ ſtellarũ celi: ⁊ miſit
eas in terrã. Et draco ſtetit ante B
mulierem que erat paritura:
vt cũ pepiſſet filium eiꝰ deuoraret.
Et pepit filiũ maſculũ q̇ recturꝰ erat
oẽs gẽtes in virga ferrea. Et raptꝰ eſt
filius eius ad deum ⁊
ad thronũ eius: ⁊ mulier fugit
in ſolitudinẽ vbi habebat locũ paratũ
a deo: vt ibi paſcãt
eam diebus mille ducẽtis ſexaginta.
Et factũ eſt p̃liũ magnũ in celo.
Michael ⁊ angeli eius preliabantur
cum dracone: ⁊ draco pugnabat
⁊ angeli eius: ⁊ non valuerunt
neqꝫ locꝰ inuentꝰ eſt eoꝝ ampliꝰ in ce
lo. Et ꝓiectꝰ eſt draco ille magnꝰ ſer
pẽs antiquꝰ q̇ vocat̃ diabolus: ⁊ ſatha
nas q̇ ſeducit vniuerſũ orbẽ ꝓiectꝰ ẽ
in terram: ⁊ angeli eius cum
illo miſſi ſũt. Et audiui vocẽ magnam C
in celo dicenteꝫ. Nunc facta eſt
ſalus ⁊ virtus ⁊ regnũ
dei noſtri ⁊ ptãs chriſti
eiꝰ: qꝛ proiectꝰ eſt accuſator fratruꝫ
nroꝝ: q̇ accuſabat illos ante ꝯſpectuꝫ
dei noſtri die ac nocte. Et ipſi
vicerunt eũ propter ſanguinem agni:
⁊ propter verbum teſtimonij ſui:
⁊ nõ dilexerunt animas ſuas vſqꝫ ad
mortẽ. Propterea letamini celi
et q̇ habitatis in eis. Ve terre ⁊
mari: qꝛ deſcẽdit diabolus ad vos:
habens iram magnam ſciẽs ꝙ modicũ
tp̃s hꝫ. Et poſtquã vidit draco ꝙ ꝓ
iectꝰ eẽt i terrã: ꝓſecutꝰ ẽ mulierẽ: q̃ pe
perit maſculũ. Et date ſunt mulieri ale D
due aq̇le magne vt volaret
in deſertũ in locũ ſuuꝫ: vbi
alitur per tempus ⁊ tempora ⁊
dimidium temporiſ a facie ſerpentiſ.
Et miſit ſerpens ex ore ſuo
poſt mulierẽ aquã tãꝗ flumen: vt
eã faceret trahi a flumine. Et adiuuit
terra mulierꝫ: et aperuit os
ſuũ: et abſorbuit flumẽ qđ miſit
draco de ore ſuo. Et
iratus eſt draco in mulierꝫ: et abijt
facere prelium cum reliquis de
ſemine eius qui cuſtodiunt mandata

© Biblioteca Nacional de España

λάς τού θεού, και εχόντων τήν μαρτυρίαν
τού ιησού. και εστάθην επί τήν άμμον τής θα
Και είδον εκ τής θαλάσσης Ca. 13. λάσσης
θηρίον αναβαίνον έχον κέρατα δέκα και
κεφαλάς επτά, και επί τών κεράτων αυτού
δέκα διαδήματα, και επί τάς κεφαλάς αυ=
τού ονόματα βλασφημίας. και τό θηρίον ό εί
δον ήν όμοιον παρδάλει, και οι πόδες αυ=
τού ως άρκτου, και τό στόμα αυτού ως
στόμα λέοντος. και έδωκεν αυτώ ο δράκων
τήν δύναμιν αυτού και τόν θρόνον αυτού
και εξουσίαν μεγάλην. και μίαν εκ τών κε
φαλών αυτού ωσεί εσφαγμένην εις θάνα=
τον, και η πληγή τού θανάτου αυτού εθερα
πεύθη. και εθαύμασεν όλη η γη οπίσω τού
θηρίου. και προσεκύνησαν τώ δράκοντι τώ
δεδωκότι τήν εξουσίαν τώ θηρίω και προσε
κύνησαν τώ θηρίω, λέγοντες τίς όμοιος τώ
θηρίω, και τίς δυνατός πολεμήσαι μετ αυ
τού. και εδόθη αυτώ στόμα λαλούν μεγά=
λα και βλασφημίαν, και εδόθη αυτώ εξου=
σία πόλεμον ποιήσαι μήνας τεσσάρακοντα
δύο. και ήνοιξε τό στόμα αυτού εις βλασ
φημίαν προς τόν θεόν βλασφημήσαι τό όνο
μα αυτού και τήν σκηνήν αυτού και τούς εν τώ
ουρανώ σκηνούντας. και εδόθη αυτώ ποιή
σαι πόλεμον μετά τών αγίων και νικήσαι αυ
τούς. και εδόθη αυτώ εξουσία επί πάσαν φυ
λήν και γλώσσαν και έθνος, και προσκυνή=
σουσιν αυτώ πάντες οι κατοικούντες επί τής
γής, ών ου γέγραπται τό όνομα εν τώ βι=
βλίω τής ζωής τού αρνίου τού εσφαγμένου
από καταβολής κόσμου. εί τις έχει ούς ακου
σάτω. εί τις έχει αιχμαλωσίαν υπάγει, εί=
τις εν μαχαίρα αποκτενεί, δεί αυτόν εν μα=
χαίρα αποκτανθήναι. ώδε εστίν η υπομονή,
και η πίστις τών αγίων. και είδον άλλο θη
ρίον αναβαίνον εκ τής γής, και είχε κέρατα
δύο όμοια αρνίω. και ελάλει ως δράκων.
και τήν εξουσίαν τού πρώτου θηρίου πά=
σαν ποιεί ενώπιον αυτού, και εποίει τήν γήν
και τούς εν αυτή κατοικούντας ίνα προσ=
κυνήσωσι τό θηρίον τό πρώτον, ού εθερα=
πεύθη η πληγή τού θανάτου αυτού. και
ποιεί σημεία μεγάλα και πύρ, ίνα εκ τού
ουρανού καταβαίνη επί τήν γήν ενώπιον
τών ανθρώπων. και πλανά τούς εμούς τούς
κατοικούντας επί τής γής διά τά σημεία, ά
εδόθη αυτώ ποιήσαι ενώπιον τού θηρίου, λέ
γων τοίς κατοικούσιν επί τής γής ποιήσαι οι
κόνα τώ θηρίω, ό είχε τήν πληγήν τής
μαχαίρας, και έζησε. και εδόθη αυτώ
πνεύμα δούναι τή εικόνι τού θηρίου,

dei: ⁊ habent teſtimonium
ieſu xpi: et ſteti ſup arenā maris A
Et vidi de mari Cap. 13.
beſtiā aſcēdentez hñtē capi=
ta ſeptē ⁊ cornua decē: ⁊ ſup cornua e
i9 decē diademata: ⁊ ſuper capita eius
noīa blaſphemie. Et beſtia quaz vidi
ſimilis erat pardo: ⁊ pedes eius
ſicut pedes vrſi: ⁊ os eius ſicut
os leonis. Et dedit illi draco
virtutem ſuam
⁊ ptātez magnaz. Et vidi vnū de capi
tibus ſuis quaſi occiſum in mortez:
⁊ plaga mortis eius curata eſt.
Et admirata eſt vniuerſa terra poſt
beſtiam. Et adorauerunt draconez:
q dedit poteſtatez beſtie: ⁊ adorauerūt
beſtiam dicentes. Quis ſimilis
beſtie ⁊ quis poterit pugnare cum ea?
Et datū eſt ei os loquens magna B
⁊ blaſphemias: ⁊ data eſt ei poteſtas
facere bellum menſes quadraginta
duos. Et aperuit os ſuū i blaſphemi
as ad deū: blaſphemare nomen
eius ⁊ tabernaculū eius ⁊ eos qui in
celo hitāt. Et datū ē illi bellū facere
cum ſanctis: ⁊ vincere eos.
Et data ē illi ptās in omnē tribū ⁊ po
pulum ⁊ linguā ⁊ gentez: ⁊ adorauerūt
eā omnes qui inhabitabant
terrā: quoꝝ nō ſūt ſcripta noīa i libro ī.20.d
vite agni qui occiſus eſt Phil.4.a.
ab origine mundi. Si qs hʒ aurē audi C
at. Qui i captiuitatē duxerit i captiuita
tē vadet: q i gladio occiderit opʒ eū gla Mat.26.c.
dio occidi. Hic eſt patientia Gene.9.a
⁊ fides ſctōꝝ. Et vidi aliam beſtiam
aſcendentez de terra: ⁊ habebat cor=
nua duo ſilia agni. Et loqbat ſicut dra
co. Et ptātem prioris beſtie omnem
faciebat in cōſpectu ei9: ⁊ fecit terram
⁊ habitantes in ea adorare
beſtiam primā: cuius curata eſt
plaga mortis. Et
fecit ſigna magna vt etiā ignē faceret dē
celo deſcendere in terram ꝑ in cōſpectu
hominum. Et ſeduxit D
habitantes in terra ꝑꝑ ſigna que
data ſūt illi facere i ꝯſpectu beſtie: di
cens hītantib9 i terra vt faciāt imaginē
beſtie que habet plagam
gladij: ⁊ vixit. Et datum eſt illi vt
daret ſpiritum imagini beſtie:

© Biblioteca Nacional de España

και ίνα λαλήση η εικών του θηρίου, και ποιεί τους μη προσκυνούντας τη εικόνι του θηρίου ίνα αποκτανθώσι. και ποιεί πάντας τους μικρούς και τους μεγάλους και τους πλουσίους και τους πτωχούς και τους ελευθέρους και τους δούλους ίνα δώσιν αυτοίς χαράγματα επί της χειρός αυτών της δεξιάς, η επί των μετώπων αυτών, και ίνα μήτις δύνηται αγοράσαι η πωλήσαι, ει μη ο έχων το χάραγμα η το όνομα του θηρίου, η τον αριθμόν του ονόματος αυτού. ώδε η σοφία εστίν. ο έχων νουν ψηφισάτω τον αριθμόν του θηρίου. αριθμός γαρ ανθρώπου εστί, και ο αριθμός αυτού εστίν εξακόσιοι εξήκοντα εξ.

Cap. 14

Και είδον και ιδού αρνίον εστηκός επί το όρος σιών, και μετ αυτού εκατόν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες έχουσαι το όνομα αυτού και το όνομα του πατρός αυτού γεγραμμένον επί των μετώπων αυτών. και ήκουσα φωνήν εκ του ουρανού ως φωνήν υδάτων πολλών και ως φωνήν βροντής μεγάλης, και η φωνή ην ήκουσα ως κιθαρωδών κιθαριζόντων εν ταις κιθάραις αυτών, και άδουσιν ωδήν καινήν ενώπιον του θρόνου και ενώπιον των τεσσάρων ζώων και των πρεσβυτέρων, και ουδείς εδύνατο μαθείν την ωδήν, ει μη αι εκατόν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες οι ηγορασμένοι από της γης. ούτοι εισίν οι μετά γυναικών ουκ εμολύνθησαν, παρθένοι γαρ εισίν. ούτοι εισίν οι ακολουθούντες τω αρνίω όπου γαρ αν υπάγη. ούτοι υπό ιησού ηγοράσθησαν από των ανθρώπων απαρχή τω θεώ και τω αρνίω, και εν τω στόματι αυτών ουχ ευρέθη ψεύδος. άμωμοι γαρ εισί. και είδον άλλον άγγελον πετόμενον εν μεσουρανήματι έχοντα ευαγγέλιον αιώνιον ευαγγελίσασθαι τους καθημένους επί της γης και επί παν έθνος και φυλήν και γλώσσαν και λαόν, λέγων εν φωνή μεγάλη. φοβήθητε τον θεόν και δότε αυτώ δόξαν ότι ήλθεν η ώρα της κρίσεως αυτού, και προσκυνήσατε τω ποιήσαντι τον ουρανόν και την γην και την θάλασσαν και πηγάς υδάτων. και άλλος άγγελος δεύτερος ηκολούθησε λέγων. έπεσεν έπεσε βαβυλών η μεγάλη, εκ του οίνου του θυμού της πορνείας αυτής πεπότικε πάντα τα έθνη. και άλλος άγγελος τρίτος ηκολούθησεν αυτοίς, λέγων εν φωνή μεγάλη. εί τις προσκυνεί το θηρίον και την εικόνα αυτού, και λαμβάνει χάραγμα επί του μετώπου αυτού η επί την χείρα αυτού, και αυτός πίεται εκ του οίνου του

⁊ vt loquatur imago beſtie: ⁊ faciet vt quicũqꝫ nõ adorauerit imaginẽ beſtie: occidatur. Et faciet oẽs puſillos ⁊ magnos ⁊ diuites ⁊ pauperes et liberos ⁊ ſeruos habere characterem in dextera manu aut in frontibus ſuis: et ne q̇s poſſit emere aut vendere: niſi q̇ habeat characterem aut nomẽ beſtie: aut numeruꝫ nominis eiꝰ. Hic ſapia ẽ. Qui hꝫ itellectũ cõputet numerũ beſtie. Numerus enim hominis eſt: ⁊ numerꝰ eius ſexcenti ſexaginta ſex.

Cap. 14.

ET vidi: ⁊ ecce agnus ſtabat ſupra mõtẽ ſiõ: ⁊ cũ eo cẽtũ q̃dragin ta quattuor milia habentes nomẽ eiꝰ et nomẽ patris eius ſcriptum in frontibus ſuis. Et audiui vocem de celo tanq̃ꝫ vocem aq̃ꝝ multaꝝ ⁊ tãq̃ꝫ vocem tonitrui magni: ⁊ vocẽ quã audiui ſicut citharedorũ citharizantiũ in citharis ſuis: ⁊ cãtabant quaſi canticum nouũ ante ſedẽ ⁊ ante q̃ttuor animalia ⁊ ſeniores: ⁊ nemo poterat diſcere canticuꝫ niſi illa centum q̃dragi ta q̃ttuor milia q̇ empti ſunt de terra. Hi ſunt qui cum mulieribus non ſũt coinq̇nati: virgines ei ſũt. Hi ſequuntur agnũ quocunqꝫ ierit. Hi empti ſunt ex omnibus primitie deo ⁊ agno: ⁊ in ore eorum nõ ẽ iuẽtũ mẽdaciũ. Sine macl'a ei ſũt añ thronũ dei. Et vidi alteꝝ angelũ volãtẽ ꝑ mediũ celũ hñtẽ euãgeliũ eternuꝫ vt euãgelizaret ſedentibus ſuꝑ terrã ⁊ ſuꝑ oẽꝫ gentẽ ⁊ tribum ⁊ linguã ⁊ pplꝫ: dicẽs magna voce. Timete dñꝫ: ⁊ date illi honorẽ: qꝛ venit hora iudicij eius: ⁊ adorate eũ qui fecit celum ⁊ terram ⁊ mare ⁊ fontes aquarum. Et alius angelus ſecutus eſt dicens. Cecidit cecidit babylõ illa magna: q̃ a vino ire fornicatiõis ſue potauit omnes gentes. Et tertiꝰ ãgelꝰ ſecutꝰ eſt illos dicẽs voce magna. Si q̇s adorauerit beſtiam et imagineꝫ eiꝰ: ⁊ acceperit characterem in fronte ſua aut in manu ſua: hic bibet de vino

A
B
ps.33
ps.145.
Act.14.c.
j.18.a.
Jere.51 a.
Eſaie.21.c.

© Biblioteca Nacional de España

θυμού/Του θεού/Του κεκερασμένου ακρά=
του εμ/Τω ποτηρίω/Της οργής αυτού, και
βασανισθήσεται εμ πυρί και θείω εμώπιομ
/Τωμ αγίωμ αγγέλωμ και εμώπιομ/Του αρ=
νίου. και/ο καπνός/Του βασανισμού αυτωμ
εις αιώνας αιώνωμ αναβαίνει και ουκ έχου
σιν ανάπαυσιν ημέρας και νυκτός/οι προσ=
κυνούντες/Το θηρίον και/Την εικόνα αυτού,
και είτις λαμβάνει/Το χάραγμα/Του ονόμα
τος αυτού. ώδε υπομονή/Των αγίων εστίν,
ώδε/οι Τηρούντες/Τας εντολάς/Του θεού
και/Την πίστιν/Του ιησού, και ήκουσα φω
νής εκ Του ουρανού λεγούσης μοι. γράψον
μακάριοι/οι νεκροί/οι εν κυρίω αποθνήσκον
τες. απάρτι λέγει ναι/Το πνεύμα ίνα ανα=
παύσωνται εκ/Των κόπων αυτών. /Τα δε έρ
γα αυτών ακολουθεί μετ αυτών. και εί=
δον, και ιδού νεφέλη λευκή, και επί/Την νε
φέλην καθήμενος όμοιος υιώ ανθρώπου, έ
χων επί/Της κεφαλής αυτού στέφανον χρυ
σούν, και εν/Τη χειρί αυτού δρέπανον οξύ,
και άλλος άγγελος εξήλθεν εκ/Του ναού
κράζων εν φωνή μεγάλη/Τω καθημένω επί
/Της νεφέλης. πέμψον/Το δρέπανον σου
και θέρισον, ότι ήλθεν/η ώρα/Του θερίσαι,
ότι εξηράνθη/ο θερισμός/Της γης. και έβαλεν
/ο καθήμενος επί/Την νεφέλην/Το δρέπανον
αυτού επί/Την γην, και εθερίσθη/η γη. και
άλλος άγγελος εξήλθεν εκ/Του ναού/Του
εν/Τω ουρανώ, έχων και αυτός δρέπανον ο
ξύ. και άλλος άγγελος εξήλθεν εκ/Του θυ=
σιαστηρίου, έχων εξουσίαν επί/Του πυρός,
και εφώνησε κραυγή μεγάλη/Τω έχοντι/Το
δρέπανον/Το οξύ, λέγων. πέμψον σου/Το
δρέπανον/Το οξύ, και Τρύγησον/Τους βό=
τρυας Της αμπέλου/της γης, ότι ήκμασαν/αι
σταφυλαί αυτής. και έβαλεν/ο άγγελος
/το δρέπανον αυτού εις/την γην, και ετρύ
γησε/την άμπελον/της γης, και έβαλεν εις
/την ληνόν/του θυμού/Του θεού/τον μέγαν.
και επατήθη/η ληνός έξωθεν/της πόλεως,
και εξήλθεν αίμα εκ/Της ληνού άχρι/Των χα
λινών/των ίππων από σταδίων χιλίων εξα
κοσίων.

Cap.15.

Και είδον άλλο σημείον εν/τω ουρανώ
μέγα και θαυμαστόν, αγγέλους επτά
έχοντας πληγάς επτά/τας εσχάτας, ότι
εν αυταίς ετελέσθη/ο θυμός/του θεού. και
είδον ως θάλασσαν υελίνην πυρί μεμιγμέ
νην, και τους νικώντας εκ/του θηρίου και εκ
/της εικόνος αυτού και εκ/του αριθμού
/του ονόματος αυτού, εστώτας επί/την θά
λασσαν/την υελίνην, έχοντας κιθάρας/του
θεού, και άδουσι/Την ωδήν μωϋσέος/Του

ire dei qd mixtum eſt mero
in calice ire ipſius: et
cruciabitur igne et ſulphure in cõſpectu
angelorũ ſanctorum ⁊ añ cõſpectũ agni. C
Et fumus tormentorum eorum ſupra.9.a.
deſcendet in ſecula ſeculorum: nec habẽt et.ij.19.a.
requiẽ die ac nocte qui adorauerunt
beſtiam et imaginem eius:
⁊ ſi quis acceperit characterem nominis
eius. Hic patientia ſanctorum eſt:
qui cuſtodiunt mandata dei
⁊ fidem ieſu. Et audiui vocem
de celo dicentem mihi. Scribe
beati mortui qui in domino moriuntur.
Amodo iam dicit ſpiritus vt requieſcãt
a laboribus ſuis. Opera enim
illorum ſequuntur illos. Et vidi:
⁊ ecce nubẽ candidam: et ſuper nubem
ſedentem ſimilem filio hoīs: habentem
in capite ſuo coronam auream:
et in manu ſua falcem acutam.
Et alius angelus exiuit de templo
clamãs voce magna ad ſedentem ſuper
nubem. Mitte falcem tuam D
⁊ mete: qꝛ venit hora vt metatur:
qm̄ aruit meſſis terre. Et miſit
qui ſedebat ſuper nubem falcem
ſuam in terram et meſſuit eam. Et
alius angelus exiuit de templo: qd eſt
in celo: habens et ipſe falcem acutã.
Et alius angelus exiuit de altari:
qui habebat poteſtatem ſupra ignem:
⁊ clamauit voce magna ad eum q̄ habe
bat falcem acutam dicens. Mitte falcẽ
tuã acutã ⁊ vindemia botros
vinee terre: quoniam mature ſunt
vue eius. Et miſit angelus
falcẽ ſuã acutã in terram: ⁊ vindemiauit
vineã terre: ⁊ miſit in
lacũ ire dei magnũ.
Et calcatus eſt lacus extra ciuitatẽ:
et exiuit ſanguis de lacu vſq; ad frenos
equorum per ſtadia mille ſexcenta.

Cap.15.

Et vidi aliud ſignum in celo A
magnũ ⁊ mirabile: angelos ſeptẽ
hñtes plagas ſeptẽ nouiſſimas: quoniã
in illis conſũmata eſt ira dei. Et
vidi tanq̃ mare vitreũ mixtũ
igne: ⁊ eos qui vicerunt beſtiam et
imaginẽ eius: ⁊ numerũ
nois eius ſtantes ſupra mare
vitreum habentes citharas
dei: ⁊ cantantes canticum moyſi

© Biblioteca Nacional de España

B

δούλου του θεού και την ωδήν του αρνίου, λέγοντες. μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου κύριε ο θεός ο παντοκράτωρ, δίκαιαι και αληθιναί αι οδοί σου ο βασιλεύς των εθνών. τις ου μη φοβηθή σε κύριε, και δοξάση το όνομα σου, ότι μόνος άγιος ει, ότι πάντα τα έθνη ήξουσι και προσκυνήσουσιν ενώπιον σου, ότι τα δικαιώματα σου εφανερώθησαν. και μετά ταύτα είδον και ηνοίγη ο ναός της σκηνής του μαρτυρίου εν τω ουρανώ. και εξήλθον οι επτά άγγελοι οι έχοντες τας επτά πληγάς εκ του ουρανού, οι ήσαν ενδεδυμένοι λίνον και καθαρόν και λαμπρόν, και περιεσζωσμένοι περί τα στήθη ζώνας χρυσάς, και εν εκ των τεσσάρων ζώων έδωκε τοις επτά αγγέλοις επτά φιάλας χρυσάς γεμούσας του θυμού του θεού του ζώντος εις τους αιώνας των αιώνων. και εγεμίσθη ο ναός καπνού εκ της δόξης του θεού και εκ της δυνάμεως αυτού, και ουδείς ηδύνατο εισελθείν εις τον ναόν άχρι τελεσθώσιν αι επτά πληγαί των αγγέλων.

Cap. 16.

Και ήκουσα φωνής μεγάλης εκ του ναού λεγούσης τοις επτά αγγέλοις. υπάγετε εκχέατε τας φιάλας του θυμού του θεού εις την γην. και απήλθεν ο πρώτος και εξέχεε την φιάλην αυτού επί την γην, και εγένετο έλκος κακόν και πονηρόν εις τους ανθρώπους τους έχοντας το χάραγμα του θηρίου και τους προσκυνούντας τη εικόνι αυτού. και ο δεύτερος άγγελος εξέχεε την φιάλην αυτού εις την θάλασσαν, και εγένετο αίμα ως νεκρού, και πάσα ψυχή ζώσα απέθανεν εν τη θαλάσση. και ο τρίτος άγγελος εξέχεε την φιάλην αυτού εις τους ποταμούς και τας πηγάς των υδάτων, και εγένετο αίμα. και ήκουσα του αγγέλου των υδάτων λέγοντος. δίκαιος ει ο ων, και ο ην ο όσιος, ότι ταύτα έκρινας, ότι αίμα αγίων και προφητών εξέχεαν, και αίμα αυτοίς έδωκας πιείν άξιοι εισί. και ήκουσα εκ του θυσιαστηρίου λέγοντος. ναι κύριε ο θεός ο παντοκράτωρ, αληθιναί και δίκαιαι αι κρίσεις σου. και ο τέταρτος άγγελος εξέχεε την φιάλην αυτού επί τον ήλιον, και εδόθη αυτώ καυματίσαι τους ανθρώπους εν πυρί. και εκαυματίσθησαν οι άνθρωποι καύμα μέγα, και εβλασφήμησαν οι άνθρωποι το όνομα του θεού του έχοντος την εξουσίαν επί τας πληγάς ταύτας, και ου μετενόησαν δούναι αυτώ δόξαν. και ο πέμπτος άγγελος εξέχεε την φιάλην αυτού επί τον θρόνον του θηρίου, και εγένετο η βασιλεία αυτού

ſerui dei ⁊ canticum agni dicẽtes. Magna ⁊ mirabilia ſũt opa tua domine deus omnipotens: iuſte ⁊ vere ſunt vie tue domine rex ſeculoꝝ. Quis nõ timebit te dñe ⁊ magnificabit nomẽ tuũ? Qꝛ ſolus piꝰ es: qm̃ oẽs gentes veniẽt ⁊ adorabunt in ꝯſpectu tuo: qm̃ iudicia tua manifeſta ſũt. Et poſt hec vidi: ⁊ ecce aptũ ẽ templũ tabernaculi teſtimonij in

C

celo. Et exierũt ſeptẽ angeli habentes ſeptem plagas de templo veſtiti lino mundo et candido: ⁊ precincti circa pectora zonis aureis. Et vnũ de q̃ttuoꝛ aĩalibꝰ

D

dedit ſeptem angelis ſeptem phialas aureas plenas iracundie dei viuentis in ſecula ſeculorum. Et ĩpletũ ẽ tẽplũ dei fumo a maieſtate dei ⁊ de virtute eius: ⁊ nemo poterat introire in tẽplum donec ꝯſũmarent ſeptẽ plage ſeptẽ angeloruꝫ.

Cap. 16.

A

ET audiui vocẽ magnaꝫ de templo dicentẽ ſeptẽ angelis. Ite ⁊ effundite ſeptẽ phialas ire dei in terrã. Et abijt pꝛimꝰ angelus ⁊ effudit phialã ſuã in terram: ⁊ factum eſt vulnus ſeuũ ⁊ peſſimũ in homines qui habebãt characterem beſtie ⁊ in eos q adorauerũt beſtiã ⁊ imagineꝫ eiꝰ. Et ſcd̃s angelus effudit phialam ſuã in mare: et factus eſt ſanguis tanq̃ꝫ mortui: ⁊ oĩs aĩa viuẽs mortua ẽ in mari. Et tertius effudit phialam ſuam ſuper flumina et ſuper fontes aq̃ꝝ: ⁊ factus eſt ſanguis. Et audiui angelũ aquarũ dicentem.

B

Juſtus es dñe q es ⁊ q eras ſctũs: q hoc iudicaſti: qꝛ ſãguinẽ ſctõꝝ ⁊ ꝓphetarũ effunderũt: ⁊ ſãguinẽ eis dediſti bibere. Digni eĩ ſũt. Et audiui de altari dicẽtẽ. Etiã dñe deus oĩpotens vera ⁊ iuſta iudicia tua. Et quartus angelus effudit phialam ſuam in ſolem ⁊ datũ eſt illi eſtu affligere hoĩes ⁊ igni. Et eſtuauerunt hoĩes eſtu magno: ⁊ blaſphemauerunt nomen dei habentis ꝑtãteꝫ ſuper has plagas: neqꝫ egerunt penitentiam vt darent illi gloriam. Et quintus angelus effudit phialam ſuam ſuper ſedem beſtie: ⁊ factum eſt regnum eius

© Biblioteca Nacional de España

B εσκοτωμένη, καὶ ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας
αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ ἐβλασφήμησαν
τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐ
τῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετε
νόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ ὁ ἕκτος
ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
ποταμὸν τὸν μέγαν εὐφράτην, καὶ ἐξη=
ράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁ=
C δὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡ=
λίου. καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δρά
κοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου
πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι.
εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα
D σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς
τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς
εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς με
γάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. ἰδοὺ
ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγο=
ρῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ
γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχη=
μοσύνην αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς
εἰς τόπον τὸν καλούμενον ἑβραϊστὶ ἀρμα
A γεδών. καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν
φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἐξῆλθε φω
νὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀ
πὸ τοῦ θρόνου λέγουσα. γέγονε. καὶ ἐγέ
νοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί, καὶ
σεισμὸς ἐγένετο μέγας οἷος οὐκ ἐγένετο
ἀφ᾽ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς
τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. καὶ ἐγέ
νετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ
αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. καὶ βαβυ=
λὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,
δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ
θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος
ἔφυγε, καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. καὶ χά=
λαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει
B ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ
ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς
πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ
πληγὴ αὐτῆς σφόδρα. Cap.17.

Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν
ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλη=
σε μετ᾽ ἐμοῦ λέγων. δεῦρο δείξω σοι τὸ
κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημέ=
νης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν, μεθ᾽ ἧς
ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύ
σθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου
τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρη
μον ἐν πνεύματι καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην
ἐπὶ θηρίον κόκκινον γέμον ὀνομάτων βλασ
φημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δε

tenebroſum: ⁊ cōmanducauerūt linguas
ſuas pre dolore: ⁊ blaſphemauerunt
deum celi pre doloribus
et vulneribus ſuis: et nō egerūt penitētiā
ex operibus ſuis. Et ſextus C
angelus effudit phialam ſuam in
flumē illud magnū eufratē: et ſiccauit
aquam eius: vt prepararetur via
regibus ab ortu ſolis.
Et vidi de ore draconis
et de ore beſtie et
de ore pſeudopropbete exire
ſpūs tres immūdos in modū ranarum.
Sunt .n. ſpūs demoniorū facientes
ſigna: ⁊ procedunt ad reges
totius terre congregare illos
in ꝑliū ad diē magnū
omnipotentis dei. Ecce ſupra.5.a.
venio ſicut fur. Beatus qui vigilat 1.The.5.a
et cuſtodit veſtimenta ſua ne 2.Pe.3.c.
nudus ambulet ⁊ videant turpitudinē Mar.24.g
eius. Et congregauit illos Luce.12.c.
in locū q̄ vocat̄ hebraice hermagedon. 2.Co.5.a.
Et ſeptimus angelus effudit D
phialam ſuā in aerem: et exiuit vox
magna de templo a
throno dicens. Factū eſt. Et fctā ſunt
fulgura et voces ⁊ tonitrua: et
terremot9 factus eſt magn9 q̄lis nūq̄ fu
it ex quo homines fuerunt ſuper terram
talis terremot9 ſic magn9. Et facta eſt
ciuitas magna in tres partes: et
ciuitates gentiū ceciderunt. Et babylon
magna venit in memoriam ante deum:
dare illi calicem vini
indignatiōis ire ei9. Et omnis inſula
fugit: et montes non ſunt iuēti. Et grā
do magna ſicut talentū deſcendit
de celo in homines: et
blaſphemauerunt homines deum ꝓpter
plagā grādinis: qm̄ magna facta eſt
vehementer. Cap.17

Et venit vnus de ſeptē angelis A
q̄ hēbant ſeptē phialas. Et locut9
ē mecū dicēs. Ueni ⁊ oſtendā tibi
dānationē meretricis magne que ſedet
ſuper aquas multas: cū qua
fornicati ſunt reges terre: ⁊ inebriati ſunt
qui inhabitant terram de vino
proſtitutionis eius. Et abſtulit me in
ſpū i dſertū. Et vidi mulierē ſedētē ſup
beſtiā coccineā plenā noibus blaſphemie:
hn̄tē capita ſeptē et cornua decem.

© Biblioteca Nacional de España

κα. καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφύ=
ραν καὶ κόκκινον, κεχρυσωμένη χρυσῷ
καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα
χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέ=
μον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς
πορνείας αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς
ὄνομα γεγραμμένον μυστήριον, βαβυ=
λὼν ἡ μεγάλη ἡ μήτηρ τῶν πόρνων καὶ
τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ εἶδον τὴν
γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν
ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων
ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα
μέγα, καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος. διατί ἐθαύ=
μασας. ἐγώ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυ=
ναικός καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐ
τὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ
δέκα κέρατα. τὸ θηρίον ὃ εἶδες, ἦν καὶ οὐκ
ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσ=
σου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν, καὶ θαυ=
μάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν
οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλί=
ον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέ=
ποντες τὸ θηρίον, ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστι. καὶ
παρέσται. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπ
τὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ
κάθηται ἐπ' αὐτῶν, καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰ=
σίν. οἱ πέντε ἔπεσον, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος
οὔπω ἦλθε. καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐ=
τὸν δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ
οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοος ἐστί, καὶ
ἐκ τῶν ἑπτά ἐστί, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπά=
γει. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες, δέκα βασι
λεῖς εἰσίν, οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον,
ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμ
βάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώ
μην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξου=
σίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. οὗτοι με
τὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἀρνί=
ον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστί
καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. καὶ λέγει
μοι. τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὗ ἡ πόρνη κάθηται
λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσί, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσ=
σαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θη=
ρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην, καὶ ἠ=
ρημωμένην ποιήσουσιν αὐτήν, καὶ γυμνὴν
ποιήσουσιν αὐτήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς
φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυ
ρί. ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν
ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι
γνώμην μίαν, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐ
τῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ λόγοι

Et mulier erat circundata purpura
⁊ coccino ⁊ inaurata auro
⁊ lapide precioſo ⁊ margaritis: habens
poculum aureũ in manu ſua plenum
abominatione ⁊ immundicia
fornicationis eius. Et in fronte eius
nomen ſcriptum myſteriũ: babylon B
magna mater fornicationum ⁊
abominationum terre. Et vidi
mulierem ebriam de ſanguine
ſctorũ ⁊ de ſanguine martyrum
ieſu. Et miratꝰ ſũ cũ viderẽ illã admira=
tiõe magna: ⁊ dixit mihi ãgelꝰ. Quare
miraris: Ego dicã tibi ſacramẽtũ mu=
lieris ⁊ beſtie que portat eam:
que habet capita ſeptem et [non
cornua decẽ. Beſtia quã vidiſti fuit ⁊
eſt: ⁊ aſcenſura eſt de abyſſo:
⁊ in interitũ ibit: ⁊ mirabuntur
inhabitantes terram quorum
non ſunt ſcripta nomina in libro
vite a conſtitutione mundi: videntes
beſtiam que erat ⁊ non eſt. Et C
hic eſt ſenſus qui hʒ ſapiã. Septẽ
capita ſeptem montes ſunt: ſuper quos
mulier ſedet: ⁊ reges ſeptem ſunt.
Quinqʒ ceciderũt: vnus eſt: et alius
nõdũ venit. Et cũ venerit opʒ illũ breue
tpꝰ manere. Et beſtia que erat ⁊
non eſt: ⁊ ipſa octaua eſt: et
de ſeptem eſt: et in interitum vadet.
Et decẽ cornua q̃ vidiſti: decem reges
ſunt: qui regnum nondum acceperunt
ſʒ ptãtẽ tanq̃ reges vna hora accipient
poſt beſtiam. Hi vnũ conſilium
habent: ⁊ virtutem et poteſtatem
ſuam beſtie tradent. Hi cum D
agno pugnabunt: et agnus
vincet illos: q̃m dñs dñorum eſt Apoc.19.c.
⁊ rex regũ: et qui cum illo ſunt 1.Thi.6.d
vocati ⁊ electi ⁊ fideles. Et dixit
mihi. Aq̃s q̃s vidiſti vbi meretrix ſedet:
populi ſunt ⁊ gentes et lingue:
⁊ decẽ cornua que vidiſti in beſtia:
hi odient fornicariam: et deſolatam
facient illam et nudam:
et carnes eius
manducabunt: ⁊ ipſaʒ igni cõcremabũt.
Deus eñ dedit in corda eorum
vt faciant qd̃ placitum eſt illi:
vt dent regnum ſuum
beſtie: donec conſummentur verba

© Biblioteca Nacional de España

του θεοῦ καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἐστὶν ἡ πόλις
ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βα-
σιλέων τῆς γῆς. Cap. 18.
Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον κα-
ταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐ-
ξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς
δόξης αὐτοῦ, καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ,
λέγων. ἔπεσεν ἔπεσε βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ
ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων καὶ φυλα-
κὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυ-
λακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμι-
σημένου, ὅτι ἐκ τοῦ θυμοῦ τοῦ οἴνου τῆς
πορνείας αὐτῆς πεπότικε πάντα τὰ ἔθνη,
καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευ-
σαν. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμε-
ως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. καὶ ἤ-
κουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγου-
σαν. ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ
συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ
ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε, ὅτι ἐ-
κολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐ-
ρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν αὐτῆς ὁ θεὸς τὰ ἀ-
δικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ, ὡς καὶ αὐ-
τὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ δι-
πλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς. ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ
ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδό-
ξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δό-
τε αὐτῇ βασανισμόν, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς
λέγει ὅτι κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ
εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μι-
ᾷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος
καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυ-
θήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας
αὐτήν. καὶ κλαύσουσι καὶ κόψονται ἐπ' αὐ-
τὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορ-
νεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι
τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, ἀπὸ
μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βα-
σανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες. οὐαὶ οὐαὶ ἡ πό-
λις ἡ μεγάλη βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυ-
ρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ
ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν
ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς
ἀγοράζει οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύ-
ρου καὶ λίθου τιμίου καὶ μαργαρίτου καὶ
βύσσου καὶ πορφυροῦ καὶ σηρικοῦ καὶ κοκ-
κίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύινον καὶ πᾶν σκεῦος
ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τι-
μιωτάτου, καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ
μαρμάρου, καὶ κινάμωμον καὶ θυμιά-
ματα, καὶ μύρον καὶ λίβανον, καὶ οἶ-
νον καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον

dei. Et mulier q̄z vidiſti ē ciuitas
magna que hʒ regnū ſuper reges
terre Cap. 18.
ET poſt hec vidi aliū angelū deſcē- A
dentē de celo habentem poteſtatē
magnā: ⁊ terra illuminata eſt a
gloria ei⁹. Et exclamauit in fortitudie
dicēs. Cecidit cecidit babylō magna ⁊ ſupra.14.b
fcta ē habitatio demonioꝝ et cuſtodia Hie.51.a. Eſa.21.c.
omnis ſpūs immūdi: et cuſtodia
oīs volucris immunde et odibilis:
q̄r de vino ire
fornicatiōis eius biberunt oēs gentes.
Et reges terre cum illa fornicati ſūt:
⁊ mercatores terre de virtute
delitiaꝝ eius diuites facti ſunt. Et au-
diui aliam vocem de celo dicentem.
Exite de illa populus meus: ⁊ ne B
participes ſitis delictorum eius: et
de plagis eius nō accipiatis. Qm̄ pue-
nerunt pctā eius vſqȝ ad celum:
⁊ recordatus eſt dominus iniquitatum
eius. Reddite illi ſicut ⁊ ipſa
reddidit vobis: ⁊ duplicate duplicia
ſm̄ opera eius. In poculo quo
miſcuit vobis: miſcete illi duplū. Quā-
tū gl'ificauit ſe ⁊ i delitijs fuit: tm̄ date
illi tormētū ⁊ luctū: quia in corde ſuo
dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua non Eſa.47.a.
ſum: et luctum nō videbo. Ideo i vna C
die venient plage eius: mors
et luctus ⁊ fames: ⁊ igne comburetur:
q̄r fortis eſt dñs deus qui iudicauit
illā. Et flebūt et plangent ſe ſup illaȝ
reges terre qui cum illa fornicati ſunt
et in delicijs vixerunt: cum viderint
fumum incendij eius:
longe ſtantes propter timorē tormētoꝝ
eius: dicentes. Ve ve ciuitas illa Iere.51.b.
magna babylon ciuitas illa fortis:
q̄m vna hora venit iudiciuȝ tuum. Et
negociatores terre flebunt et lugebunt
ſuper illā: q̄m merces eorum nemo
emet ampli⁹: merces auri ⁊ argenti
⁊ lapidis pcioſi ⁊ margarite et
byſſi ⁊ purpure et ſerici et coccini: D
et oē lignū thyinum: et omnia vaſa
eboris de lapide precioſo
et eramento: et ferro et
marmore: et cinamomū et amomuȝ ⁊
et vnguenti et thuris et vini
et olei et ſimile et tritici

© Biblioteca Nacional de España

και κτήνη και πρόβατα και ίππων και ραί-
δων και σωμάτων και ψυχάς ανθρώπων.
και η οπώρα της επιθυμίας της ψυχής σου
απήλθεν από σου, και πάντα τα λιπαρά και
τα λαμπρά απώλοντο από σου, και ουκέτι
ου μή ευρήσεις αυτά. οι έμποροι τούτων
οι πλουτήσαντες απ' αυτής από μακρόθεν
στήσονται διά τον φόβον του βασανισμού
αυτής, κλαίοντες και πενθούντες και λέγον
τες ουαί ουαί η πόλις η μεγάλη η περιβεβλη
μένη βύσσινον και πορφυρούν και κόκκινον,
και κεχρυσωμένη εν χρυσώ και λίθω τιμίω
και μαργαρίταις, ότι μιά ώρα ηρημώθη ο
τοσούτος πλούτος. και πας κυβερνήτης και
πας ο επί των πλοίων πλέων και ναύται
και όσοι την θάλασσαν εργάζονται, από μα
κρόθεν έστησαν, και έκραζον βλέποντες τον
καπνόν της πυρώσεως αυτής, λέγοντες. τις
ομοία τη πόλει τη μεγάλη. και έβαλον χούν
επί τας κεφαλάς αυτών, και έκραζον κλαίον
τες και πενθούντες και λέγοντες. ουαί ουαί
η πόλις η μεγάλη εν η επλούτησαν πάντες
οι έχοντες τα πλοία εν τη θαλάσση εκ της
τιμιότητος αυτής, ότι μιά ώρα ηρημώθη. ευ
φραίνου επ' αυτή ουρανέ και οι άγιοι και οι
απόστολοι και οι προφήται, ότι έκρινεν ο θε
ός το κρίμα υμών εξ αυτής. και ήρεν εις άγ
γελος ισχυρός λίθον ως μύλον μέγαν, και
έβαλεν εις την θάλασσαν λέγων. ούτως ορ
μήματι βληθήσεται βαβυλών η μεγάλη πό
λις, και ου μή ευρέθη έτι. και φωνή κιθαρω
δών και μουσικών και αυλητών και σαλπι
στών ου μή ακουσθή εν σοι έτι, και πας τε
χνίτης πάσης τέχνης ου μή ευρεθή εν σοι έτι,
και φωνή μύλου ου μή ακουσθή εν σοι έτι,
και φώς λύχνου ου μή φανή εν σοι έτι, και
φωνή νυμφίου και νύμφης ου μή ακουσθή
εν σοι έτι, ότι οι έμποροι σου ήσαν οι μεγισ
τάνες της γης, ότι εν τη φαρμακεία σου επλα
νήθησαν πάντα τα έθνη. και εν αυτή αίματα
προφητών και αγίων ευρέθη και πάντων
των εσφαγμένων επί της γης. Cap. 19.

Και μετά ταύτα ήκουσα ως φωνήν όχλου
πολλού μεγάλην εν τω ουρανώ λε-
γόντων αλληλούϊα. η σωτηρία και η δύνα-
μις και η δόξα του θεού ημών, ότι αληθιναί
και δίκαιαι αι κρίσεις αυτού, ότι έκρινε την
πόρνην την μεγάλην, ήτις διέφθειρε την γην
εν τη πορνεία αυτής, και εξεδίκησε το αίμα
των δούλων αυτού εκ χειρός αυτής. και
δεύτερον είρηκεν αλληλούϊα. και ο καπνός
αυτής αναβαίνει εις τους αιώνας των αιώ-
νων. και έπεσον οι πρεσβύτεροι οι εικοσιτέ

τ iumētoꝝ τ ouiū τ equoꝝ τ rhedaruꝫ
τ mancipiorum τ animarum hominū.
Et poma deſiderij anime tue
diſceſſerunt a te: τ oīa pinguia τ
ꝑclara perierūt a te: τ ampli⁹ illa iam
non inuenient mercatores hominum.
Qui diuites facti ſunt: ab ea longe E
ſtabunt propter timorem tormentorum
eius: flentes ac lugentes τ dicentes.
Ve ve ciuitas illa magna q̄ amicta e- Eʒe. 27. b.
rat byſſo τ purpura τ cocco:
τ deaurata ē auro τ lapide precioſo
τ margaritis: qm̄ vna hora deſtitute ſūt
tāte diuitie. Et oīs gubernator τ
oēs qui in lacum nauigant τ naute
τ qui in mari operantur: longe
ſteterūt: τ clamauerunt videntes
locum incendij eius: dicentes. Que F
ſilis citati huic magne? Et miſerūt pul
uerē ſup capita ſua: et clamauerūt flē
tes τ lugentes: dicentes. Ve ſunt oēs
ciuitas illa magna: in q̄ diuites facti
q̄ hēbant naues in mari de
ꝑcijs ei⁹: qm̄ vna hora deſolata ē. E-
xulta ſup eā celū τ ſancti
apli τ prophete: qm̄ iudicauit deus
iudiciū vrm̄ de illa. Et ſuſtulit vn⁹ āge
lus fortis lapidē q̄ſi molarē magnū: et G
miſit in mare dicens. Hoc impetu Iere. 51. c.
mittetur babylon ciuitas illa magna:
τ vltra iā non inuenietur. Et vox citha
redoꝝ τ muſicoꝝ τ tibia canentiū
τ tuba nō audiet i te ampli⁹: τ oīs ar
tifex oīs artis nō inueniet in te āpli⁹:
τ vox mole nō audiet i te ampli⁹.
Et lux lucerne nō lucebit i te āpli⁹: τ
vox ſponſi τ ſponſe non audietur
adhuc i te: q2 mercatores tui erāt ꝑnci
pes terre: q2 in veneficijs tuis errauerūt
oēs gētes: τ in ea ſanguis
ꝓphetaꝝ τ ſctōꝝ inuentus eſt: τ oīm
qui interfecti ſunt in terra. Cap. 19

Poſt hec audiui q̄ſi vocē magnā tu A
baꝝ multaꝝ in celo dicentium
alleluia. Salus τ virtus τ gloria
dei noſtri: q2 vera
τ iuſta iudicia ſūt ei⁹: qui iudicauit de
meretrice magna q̄ corrupit terram ſup. 6. c.
i ꝓſtitutiōe ſua: τ vīdicauit ſanguineꝫ
ſeruoꝝ ſuoꝝ de manib⁹ eius. Et
iterum dixerunt alleluia. Et fumus ſupra. 9. a. et. 14. c.
eius aſcendit in ſecula ſeculorum.
Et ceciderunt ſeniores vigintiquatuor

σσαρες και τα τέσσαρα ζῶα, και προσεκύνη
σαν τῶ θεῶ τῶ καθημένω επι του θρόνου
λεγοντες αμην αλληλούια. και φωνη εκ του
θρόνου εξῆλθε λέγουσα. αινεῖτε τον θεον η
μῶν πάντες οι δοῦλοι αυτοῦ και οι φοβού
μενοι αυτον οι μικροι και οι μεγάλοι. και ή
κουσα ως φωνην όχλου πολλοῦ και ως φω
νην υδάτων πολλῶν, και ως φωνην βρον=
τῶν ισχυρῶν λεγόντων αλληλούια. ότι εβα
σίλευσε κύριος ο θεος ημῶν ο παντοκράτωρ.
χαίρωμεν και αγαλλιώμεθα, και δῶμεν
την δόξαν αυτῶ, ότι ἦλθεν ο γάμος του αρ
νίου, και η γυνη αυτοῦ ητοίμασεν εαυτήν.
και εδόθη αυτῆ ίνα περιβάληται βύσσινον
λαμπρον και καθαρόν. το γαρ βύσσινον τα
δικαιώματα τῶν αγίων εστί. και λέγει μοι.
γράψον. μακάριοι οι εις το δεῖπνον του
γάμου του αρνίου κεκλημένοι. και λέγει μοι
ούτοι οι λόγοι αληθινοι εισι του θεοῦ. και
έπεσον έμπροσθεν τῶν ποδῶν αυτοῦ προ
σκυνῆσαι αυτῶ. και λέγει μοι. όρα μη. σύν
δουλός σου ειμί, και τῶν αδελφῶν σου τῶν
εχόντων την μαρτυρίαν ιησοῦ. τῶ θεῶ προσ
κύνησον. η γαρ μαρτυρία του ιησοῦ εστι το
πνεῦμα της προφητείας. και εἶδον τον ου=
ρανον ανεωγμένον, και ιδου ίππος λευκός,
και ο καθήμενος επ᾽ αυτον καλούμενος πισ=
τος και αληθινος και εν δικαιοσύνη κρίνει και
πολεμεῖ. οι δε οφθαλμοι αυτοῦ φλοξ πυ=
ρός, και επι την κεφαλην αυτοῦ διαδήματα
πολλά, έχων ονόματα γεγραμμένα και όνο
μα γεγραμμένον ο ουδεις οἶδεν ει μη αυ=
τός, και περιβεβλημένος ιμάτιον βεβαμμένον
αίματι, και καλεῖται το όνομα αυτοῦ ο λό=
γος του θεοῦ. και τα στρατεύματα τα εν τῶ
ουρανῶ ηκολούθει αυτῶ επι ίπποις λευ=
κοῖς, ενδεδυμένοι βύσσινον λευκον καθαρόν
και εκ του στόματος αυτοῦ εκπορεύεται ρομ
φαία δίστομος οξεῖα, ίνα εν αυτῆ πατάξη
τα έθνη, και αυτος ποιμανεῖ αυτους εν ράβ
δω σιδηρᾶ και αυτος πατεῖ την ληνον του οί
νου του θυμοῦ της οργῆς του θεοῦ του παν
τοκράτορος. και έχει επι το ιμάτιον και επι
τον μηρον αυτοῦ όνομα γεγραμμένον. βα
σιλευς βασιλέων και κύριος κυρίων. και εί
δον ένα άγγελον εστῶτα εν τῶ ηλίω, και έ
κραξε φωνῆ μεγάλη λέγων πᾶσι τοῖς ορνέ
οις τοῖς πετομένοις εν μεσουρανήματι. δεῦτε
συνάχθητε εις το δεῖπνον το μέγα του θεοῦ
ίνα φάγητε σάρκας βασιλέων και σάρκας
χιλιάρχων και σάρκας ισχυρῶν, και σάρ
κας ίππων και τῶν καθημένων επ᾽ αυτῶν, και
σάρκας πάντων ελευθέρων τε και δούλων

et quattuor animalia: et adorauerunt
deum ſedentem ſuper thronum
dicentes amen alleluia. Et vox de
throno exiuit dicēs. Laudem dicite deo
noſtro oēs ſcti eius: et qui timetis
eum puſilli et magni. Et audiui
quaſi vocē tube magne: et ſicut vocem
aquarū multarum: et ſicut vocē tonitruorum
magnorum dicentium alleluia: quoniam regnauit
dominus deus noſter omnipotens.
Gaudeamus et exultemus: et demus B
gloriam ei: quia venerunt nuptie agni:
et vxor eius preparauit ſe.
Et datū eſt illi vt cooperiat ſe byſſino
ſplēdēti et cādido. Byſſinum enim
iuſtificationes ſūt ſctorum. Et dixit mihi.
Scribe. Beati qui ad cenā Mat.22.a. Luce.14.d
nuptiarum agni vocati ſūt. Et dixit mi=
hi. Hec verba dei vera ſunt. Et
cecidi ad pedes eius vt adorarem
eū. Et dixit mihi. Uide ne feceris: cō Infra.22.b.
ſeruus tuus ſum: et fratrum tuorum
habentium teſtimonium ieſu. Deū ado
ra. Teſtimonium enim eſt
ſpiritus prophetie. Et vidi celum
apertum: et ecce equus albus:
et qui ſedebat ſup eū vocabat fidelis
et verax: et cum iuſtitia iudicat et
pugnat. Oculi aūt eius ſicut flāma ignis: C ſupra.1.c.et 2.c.
et in capite eius diademata
multa: habens nomen
ſcriptū quod nemo nouit niſi ipſe.
Et veſtitus erat veſte aſperſa Eſa.63.a.
ſanguine: et vocabat nomē eius verbum
dei. Et exercitus qui ſunt in
celo ſequebantur eum in equis albis:
veſtiti byſſino albo et mundo:
et de ore eius procedit gladius ex ſupra.1.d.
vtraqz parte acutus: vt in ipſo percutiat
gentes: et ipſe reget eas in virga Ps.2.
ferrea: et calcat torcular vini
furoris ire dei omnipotentis:
et habet in veſtimento et in
femore ſuo ſcriptum. Rex 1.Thi.6.d
regum et dominus dominantium. Et vidi
vnum angelum ſtantem in ſole: et clamauit
voce magna dicens omnibus auibus
que volabant per medium celi. Uenite et D
congregamini ad cenā magnā:
vt manducetis carnes regum et carnes
tribunorum et carnes fortium: et carnes
equorum et ſedentium in ipſis: et
carnes omnium liberorum et ſeruorum et

© Biblioteca Nacional de España

μικρῶν τε καὶ μεγάλων. καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν θείῳ, καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν. Cap. 20.

Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι διάβολος καὶ ὁ σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ οὔτε τῇ εἰκόνι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ χριστοῦ χίλια ἔτη. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ. ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη. καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν γὼγ καὶ τὸν μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην. καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου καὶ τὸ θη

puſillorum et magnorum. Et vidi beſtiam et reges terre et exercitus eorum congregatos ad faciendum prelium cum illo qui ſedebat in equo et cum exercitu eius. Et apprehenſa eſt beſtia et cum ea pſeudopropheta qui fecit ſigna coram ipſo quibus ſeduxit eos qui acceperunt characterem beſtie: et qui adorauerunt imaginem eius. Viui miſſi ſunt hi duo in ſtagnum ignis ardentis et ſulphuris: et ceteri occiſi ſunt in gladio ſedentis ſuper equum qui procedit de ore ipſius: et omnes aues ſaturate ſunt carnibus eorum. Cap. 20

A
Et vidi angelum deſcendentem de celo habentem clauem abyſſi et cathenam magnam in manu ſua: et apprehendit draconem ſerpentem antiquum: qui eſt diabolus et ſathanas: et ligauit eum per annos mille: et miſit eum in abyſſum: et clauſit et ſignauit ſuper illum vt non ſeducat amplius gentes donec conſummentur mille anni: et poſt hoc oportet illum ſolui modico tempore. Et vidi ſedes: et ſederunt ſuper eas: et iudicium datum eſt

B
illis: et animas decollatorum propter teſtimonium ieſu et propter verbum dei: et qui non adorauerunt beſtiam neque imaginem eius: nec acceperunt characterem eius in frontibus aut in manibus ſuis: et vixerunt et regnauerunt cum chriſto mille annis. Ceteri mortuorum non vixerunt donec conſummentur mille anni. Hec eſt reſurrectio prima. Beatus et ſanctus qui habet partem in reſurrectione prima. In his ſecunda mors non habet poteſtatem: ſed erunt ſacerdotes dei et chriſti: et

C
regnabunt cum illo mille annis. Et cum conſummati fuerint mille anni: ſoluetur ſathanas de carcere ſuo: et exibit et ſeducet gentes que ſunt ſuper quatuor angulos terre gog et magog: et congregabit eos in prelium: quorum numerus eſt ſicut arena maris. Et aſcenderunt ſuper latitudinem terre: et circuierunt caſtra ſanctorum et ciuitatem dilectam. Et deſcendit ignis a deo de celo et deuorauit eos: et diabolus qui ſeducebat eos miſſus eſt in ſtagnum ignis et ſulphuris: vbi et beſtia

© Biblioteca Nacional de España

ρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθή
σονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευ=
κόν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ᾽ αὐτόν, οὗ ἀπὸ
προσώπου ἔφυγεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ
τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς
νεκροὺς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς
ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία
ἀνεώχθησαν, καὶ ἄλλο βιβλίον ἀνεώχθη ὅ
ἐστι τῆς ζωῆς. καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν
γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔρ
γα αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν
αὐτῇ νεκρούς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔ
δωκαν τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, καὶ ἐκρίθησαν
ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ὁ θάνα
τος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην
τοῦ πυρός. οὗτος ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ δεύ=
τερος ἡ λίμνη τοῦ πυρός. καὶ εἴ τις οὐχ εὑ
ρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐ
βλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Cap.21.

Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν.
ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη
γῆ παρῆλθε, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἐστὶν ἔτι,
καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν ἱερουσαλὴμ και=
νὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κε
κοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα
φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγού=
σης. ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώ
πων, καὶ σκηνώσει μετ᾽ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λα
ὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται
μετ᾽ αὐτῶν. καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἀ
πὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος
οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή,
οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα
ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρό
νου. ἰδοὺ καινὰ ποιῶ πάντα. καὶ λέγει μοι.
γράψον ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ
πιστοὶ εἰσί. καὶ εἶπε μοι. γέγονα τὸ α καὶ τὸ
ω, ἀρχὴ καὶ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώ
σω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δω=
ρεάν. ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα. καὶ ἔσο
μαι αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. τοῖς
δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ
ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις
καὶ φαρμακοῖς καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶ
σι τοῖς ψευδέσι, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λί=
μνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θά
νατος ὁ δεύτερος. καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπ
τὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας
γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων,
καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ λέγων. δεῦρο δεί
ξω σοι τὴν γυναῖκα τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου

⁊ pſeudopꝛophete cruciabuntur
die ac nocte in ſecula
ſecloꝝ. Et vidi thronū magnū cādidum: D
⁊ ſedentem ſuper eū: a cuius
conſpectu fugit terra ⁊ celū: et
locus nō ē inuentus eis. Et vidi
moꝛtuos magnos ⁊ puſillos
ſtantes in cōſpectu throni: ⁊ libri
apti ſūt: ⁊ ali9 liber apertus eſt qui
eſt vite: ⁊ iudicati ſunt moꝛtui ex his
q̄ ſcripta erāt in libꝛis ſꝫm opera
ipoꝝ: ⁊ dedit mare moꝛtuos qui in
eo erant: ⁊ moꝛs et infernus dederunt
moꝛtuos ſuos q̄ in ipſis erāt: ⁊ iudicatū ē
de ſingulis ſꝫm opa ipoꝝ: ⁊ ifernus ⁊
moꝛs miſſi ſunt in ſtagnum
ignis. Hec eſt moꝛs ſecunda.
Et qui non inuentus eſt supꝛa.13.b.
in libꝛo vite ſcriptus: miſſus eſt
in ſtagnum ignis. Cap.21.

ET vidi celū nouū et terram nouā. A
Primū ei celum et pꝛima Eſa.65.c.
terra abijt: ⁊ mare iam non eſt. et.66 a 2.Pe.3.c.
Et ego iohānes vidi ſctā ciuitatē hieruſalē
nouam deſcendētē de celo a deo
paratam: ſicut ſponſam oꝛnatam
viro ſuo. Et audiui
vocem magnā de throno dicentem.
Ecce tabernaculū dei cū hominibus:
⁊ hitabit cū eis: et ipſi populus
ei9 erūt: ⁊ ipſe deus cum eis erit eoꝝ B
de9. Et absterget de9 oēm lachꝛymam ab supꝛa.7.d.
oculis eoꝛum: et moꝛs Eſa.25.c Jere.31.c.
vltra nō erit neq; luctus neq; clamoꝛ:
neq; doloꝛ erit vltra: quia pꝛima
abierūt. Et dixit qui ſedebat in thꝛono.
Ecce noua facio oīa. Et dixit mihi. Eſaie.43.c
Scribe qꝛ hec vba fideliſſima ſunt ⁊ ve 2.Co.5.d.
ra. Et dixit mihi. Factū eſt. Ego alpha
⁊ o: initiū et finis. Ego ſitienti dabo
de fonte aque vite gratis.
Qui vicerit poſſidebit hec. Et ero Eſa.43.c
illi de9: ⁊ ille erit mihi filius. Hebꝛe.8.d
Timidis aūt et incredulis et C
execratis et homicidis et foꝛnicatoꝛibus
et veneficis et idolatris et omnibus
mendacibus: pars illoꝛum erit in ſtagno
ardēti igne et ſulphure: quod eſt moꝛs
ſcda. Et venit vnus de ſeptem
angelis habentibus phialas
plenas ſeptem plagis nouiſſimis:
⁊ locut9 ē mecū dicēs. Veni et oſtendā
tibi ſponſam vxoꝛem agni.

© Biblioteca Nacional de España

και απήνεγκε με εν πνεύματι επ όρος μέ
γα και υψηλόν, και έδειξε μοι την πόλιν την
μεγάλην αγίαν ιερουσαλήμ καταβαίνου
σαν εκ του ουρανού από του θεού, έχου=
σαν την δόξαν του θεού, ο φωστήρ αυτής
όμοιος λίθω τιμιωτάτω, ως λίθω ιάσπιδι
κρυσταλίζοντι έχουσαν τείχος μέγα και υ
ψηλόν έχουσαν πυλώνας δώδεκα, και επί
τοις πυλώσιν αγγέλους δώδεκα, και ο=
νόματα επιγεγραμμένα, α εστί των δώδε
κα φυλών των υιών ισραήλ. από ανατο=
λών πυλώνες τρείς, και από βορρά πυλώ
νες τρείς, και από νότου πυλώνες τρείς,
και από δυσμών πυλώνες τρείς. και το
τείχος της πόλεως έχον θεμελίους δώδε=
κα, και επ αυτών δώδεκα ονόματα των δώ
δεκα αποστόλων του αρνίου. και ο λαλών
μετ εμού είχε μέτρον κάλαμον χρυσούν,
ίνα μετρήση την πόλιν και τους πυλώ=
νας αυτής. και η πόλις τετράγωνος κείται,
και το μήκος αυτής όσον το πλάτος. και ε
μετρησε την πόλιν τω καλάμω επί σταδί=
ους δώδεκα χιλιάδων δώδεκα το μήκος
και το πλάτος και το ύψος αυτής ίσα εσ
τί. και εμετρησε το τείχος αυτής εκατόν
τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχών μέτρον
ανθρώπου, ο εστίν αγγέλου. και ην η εν
δόμησις του τείχους αυτής ιάσπις και η πό
λις χρυσίον καθαρόν, όμοιον υέλω καθαρώ
και οι θεμέλιοι του τείχους της πόλεως
παντί λίθω τιμίω κεκοσμημένοι. ο θεμέλι=
ος ο πρώτος ιάσπις, ο δεύτερος σάπφειρος
ο τρίτος χαλκηδών, ο τέταρτος σμαραγ=
δος, ο πέμπτος σαρδώνυξ, ο έκτος σάρδιος
ο έβδομος χρυσόλιθος, ο όγδοος βήρυλ
λος, ο ένατος τοπάζιον, ο δέκατος χρυσό
πρασος, ο ενδέκατος υακίνθινος, ο δωδέκα
τος αμέθυστος και οι δώδεκα πυλώνες δώ
δεκα μαργαρίται, ανά εις έκαστος των πυ
λώνων ην εξ ενός μαργαρίτου, και η πλα=
τεία της πόλεως χρυσίον καθαρόν ως ύε=
λος διαυγής. και ναόν ουκ είδον εν αυτή.
ο γαρ κύριος ο θεός ο παντοκράτωρ να
ός αυτής εστί και το αρνίον. και η πόλις
ου χρείαν έχει του ηλίου ουδέ της σελή=
νης ίνα φαίνωσιν εν αυτή. η γαρ δόξα του
θεού εφώτισεν αυτήν, και ο λύχνος αυτής
το αρνίον. και περιπατήσουσι τα έθνη διά
του φωτός αυτής. και οι βασιλείς της γης
φέρουσι την δόξαν και την τιμήν αυτών
εις αυτήν και οι πυλώνες αυτής ου μή κλει
σθώσιν ημέρας. νυξ γαρ ουκ έσται εκεί. και
οίσουσι την δόξαν και την τιμήν των εθνών

Et ſuſtulit me in ſpiritu in mõtē ma=
gnū ⁊ altū: ⁊ oſtendit mihi ciuitatem
ſctām hieruſalem deſcendentem
de celo habentem
claritatem dei: ⁊ lumen eius
ſilē lapidi precioſo tanq̄ lapidi iaſpidis
ſicut cryſtallū. Et hēbat murū magnū et
altū: habētē portas duodecim: ⁊ in D
portis angelos duodecim: ⁊ nomina
inſcripta que ſunt nomina duodecim
tribuum filiorum iſrael. Ab oriente
porte tres: et ab aquilone porte
tres: ⁊ ab auſtro porte tres:
⁊ ab occaſu porte tres: ⁊
murus ciuitatis hñs fūdamēta duodeci:
⁊ in ipſis duodeci nomina duodeciꝫ
apoſtolorum agni. Et qui loquebatur
mecū hēbat mēſurā arūdineam auream
vt metiretur ciuitatem et portas
eiꝰ ⁊ murū. Et ciuitas in q̄dro poſita ē:
⁊ lōgitudo eiꝰ tāta ē q̄ta ⁊ latitudo. Et
mēſus eſt ciuitatē de arūdine aurea ꝑ ſta E
dia duodecim milia: ⁊ longitudo
et altitudo et latitudo eiꝰ eq̄lia ſunt.
Et menſus eſt muros eius centum
q̄dragita q̄tuor cubitorum menſura
hominiꝫ que ē angeli. Et erat ſtructura
muri eius ex lapide iaſpide: ipſa vo ciui
tas aurū mūdū: ſimile vitro mundo:
⁊ fundamenta muri ciuitatis
oī lapide precioſo ornata. Et fūdamētum
primum iaſpis: ſecundum ſaphirus:
tertiū calcedoneus: quartū ſmaragdus: F
quintum ſardonyx: ſextum ſardius:
ſeptimū chryſolithus: octauū beryllus:
nonū topazius: decimū chryſopraſſus:
vndecimū hyacinthus: duodecimuꝫ
amethyſtꝰ. Et duodeci porte: duodeci
margarite ſūt ꝑ ſingulas. Et ſingule por
te erāt ex ſingulis margaritis: ⁊ platea
ciuitatis aurū munduꝫ tanquaꝫ vitrum
ꝑlucidū. Et tēpluꝫ nō vidi in ea.
Dñs eniꝫ deus oīps templuꝫ G
illius eſt ⁊ agnus. Et ciuitas Eſa.60.d.
non eget ſole neqꝫ luna
vt luceant in ea. Naꝫ claritas
dei illuminauit eā: et lucerna eius eſt
agnus. Et ambulabunt gentes in
lumine eius. Et reges terre
afferent gloriaꝫ ſuaꝫ et honoreꝫ
in illā. Et porte eius non claudentur Eſa.60.c
per diē. Nox eniꝫ non erit illic. Et
afferent gl'iam ⁊ honorem gentium

© Biblioteca Nacional de España

εις αυτήν, και ου μή εισέλθη εις αυτήν παν
κοινόν και ποιούν βδέλυγμα και ψεύδος ει
μή οι γεγραμμένοι εν τω βιβλίω της ζωής
του αρνίου Cap. xx.
Και έδειξε μοι ποταμόν καθαρόν ύδατος
ζωής λαμπρόν ως κρύσταλλον εκπορευό
μενον εκ του θρόνου του θεού και του αρνί
ου. εν μέσω της πλατείας αυτής και του πο
ταμού εντεύθεν και εντεύθεν ξύλον ζωής ποι
ούν καρπούς δώδεκα, κατά μήνα έκαστον α
ποδιδούς τον καρπόν αυτού, και τα φύλλα
του ξύλου εις θεραπείαν των εθνών. και παν
κατάθεμα ουκ έσται εκεί, και ο θρόνος του θε
ού και του αρνίου εν αυτή έσται, και οι δού
λοι αυτού λατρεύσουσιν αυτώ. και όψον
ται το πρόσωπον αυτού και το όνομα αυτού
επί των μετώπων αυτών και νυξ ουκ έσται ε
κεί, και χρείαν ουκ έχουσι λύχνου και φω
τός ηλίου, ότι κύριος ο θεός φωτιεί αυτούς,
και βασιλεύσουσιν εις τους αιώνας των αι-
ώνων. και λέγει μοι. ούτοι οι λόγοι πιστοί
και αληθινοί. και κύριος ο θεός των πνευμά
των των προφητών απέστειλε τον άγγελον
αυτού δείξαι τοις δούλοις αυτού α δει γενέσ
θαι εν τάχει. ιδού έρχομαι ταχύ. μακάριος
ο τηρών τους λόγους της προφητείας του
βιβλίου τούτου. καγώ ιωάννης ο ακούων
και βλέπων ταύτα. και ότε ήκουσα και έβλε
ψα έπεσον προσκυνήσαι έμπροσθεν των πο
δών του αγγέλου του δεικνύντος μοι ταύ
τα. και λέγει μοι. όρα μη. σύνδουλος σου
ειμί και των αδελφών σου των προφητών
των τηρούντων τους λόγους του βιβλίου
τούτου. τω θεώ προσκύνησον. και λέγει
μοι. μη σφραγίσης τους λόγους της προφη
τείας του βιβλίου τούτου, ότι ο καιρός εγ
γύς εστί. ο αδικών αδικησάτω έτι, και ο ρυ
παρός ρυπαρευθήτω έτι. και ο δίκαιος δικαι
οσύνην ποιησάτω έτι, και ο άγιος αγιασθήτω
έτι. ιδού έρχομαι ταχύ, και ο μισθός μου
μετ' εμού, αποδούναι εκάστω ως το έργον έ
σται αυτού. εγώ το άλφα και το ω, αρχή και
τέλος, ο πρώτος και ο έσχατος. μακάριοι οι
ποιούντες τας εντολάς αυτού ίνα έσται η ε
ξουσία αυτών επί το ξύλον της ζωής, και τοις
πυλώσιν εισέλθωσιν εις την πόλιν. έξω οι κύ
νες και οι φαρμακοί και οι πόρνοι και οι φο
νείς και οι ειδωλολάτραι και πας φιλών
και ποιών ψεύδος. εγώ ιησούς έπεμψα τον
άγγελον μου μαρτυρήσαι υμίν ταύτα επί
ταις εκκλησίαις. εγώ ειμί η ρίζα και το γένος
του δαυίδ, ο αστήρ ο λαμπρός ο πρωϊ-
νός. και το πνεύμα και η νύμφη λέγουσιν έρ
χου, και ο ακούων ειπάτω έρχου. και ο δι

in illam. Nõ intrabit in eã aliqd
coinqnatũ aut abomiatonẽ faciẽs ⁊ mẽ
daciũ: niſi q ſcripti ſunt in libro vite
agni. Cap. xx.
ET oſtendit mihi fluuium aque A
viue ſplẽdidũ tanq̃ cryſtallũ: ꝓce
dentem de ſede dei et agni.
In medio platee ei⁹ ⁊ ex vtraq; pte Galat.5.d. Eze.47.c
fluminis lignum vite afferens
fruct⁹ duodeci: p meſes ſingulos reddẽs
fructum ſuum: et folia
ligni ad ſanitatẽ gentium. Et omne
maledictũ nõ erit amplius: ſʒ ſedes dĩ
⁊ agni in illa erunt: ⁊ ſerui
eius ſeruient illi. Et videbunt
faciem eius et nomen eius
in frontib⁹ eoꝝ. Et nox vltra nõ erit: Eſa.60.d.
⁊ nõ egebũt luie lucerne: neq; lumine
ſolis: qm̃ dñs deus illuminabit illos:
⁊ regnabunt in ſecula ſeculorum.
Et dixit mihi. Hec verba fideliſſima B
ſunt ⁊ vera. Et domin⁹ deus ſpirituū
prophetarum miſit angelum ⌈ fieri
ſuum oſtendere ſeruis ſuis que oportet
cito. Et ecce venio velociter. Beatus
qui cuſtodit verba prophetie
libri hui⁹. Et ego iohãnes q audiui
⁊ vidi hec. Et poſtq̃ audiſſẽ ⁊ vidiſſẽ:
cecidi vt adorarem ante pedes
angeli qui mihi hec oſtendebat.
Et dixit mihi. Uide ne feceris. Cõſer ſupra.19.b
uus eniʒ tuus ſuʒ ⁊ fratrũ tuoꝝ ꝓpheta
ruʒ ⁊ eoꝝ q̃ ſeruãt ỽba ꝓphetie libri
huius. Deum adora. Et dixit C
mihi. Ne ſignaueris ỽba ꝓphetie
libri huius. Tempus enim prope
eſt. Qui nocet noceat adhuc: ⁊ qui
ĩ ſordib⁹ ẽ ſordeſcat adhuc. Et q̃ iuſt⁹ 1.Joh.3.b
iuſtificet adhuc: ⁊ ſctũs ſanctificetur
adhuc. Ecce venio cito: ⁊ merces mea
mecũ ẽ: reddere vnicuiq; ſʒ opera
ſua. Ego ſuʒ alpha ⁊ o: primus ⁊ no Eſa.44.a.
uiſſimus: principium ⁊ finis. Beati ſupra.1.d.
q̃ lauãt ſtolas ſuas ĩ ſãguie agni: vt ſit
poteſtas eoꝝ in ligno vite: et
p portas intrẽt ciuitatẽ. Foris canes
⁊ venefici ⁊ impudici ⁊ homicide
⁊ idolis ſeruiẽtes: ⁊ omnis qui amat
⁊ facit mẽdaciuʒ. Ego ieſus miſi D
angelũ meũ teſtificari vobis hec in
eccleſijs. Ego ſum radix ⁊ genus
dauid: ſtella ſplendida et matutina.
Et ſpiritus ⁊ ſponſa dicunt veni.
Et q audit dicat veni. Et qui ſitit Eſa.55.a.

© Biblioteca Nacional de España

ψών [e]ερχέσθω/ο [f]θέλων [g]λαβέτω [h]ύδωρ [i]ζωής
[k]δωρεάν. [l]μαρτυρώ [m]εγώ [n]παντί [o]ακούοντι
/τους [p]λόγους/της [q]προφητείας/του [r]βιβλί
ου [s]τούτου [t]εάν τις [x]επιθή [y]επ' [z]αυτά [a]επιθήσαι [b]επ
[c]αυτόν/ο [d]θεός/τας [e]επτά [f]πληγάς/τας [g]γεγραμ
μένας [h]εν/τω [i]βιβλίω [k]τούτω. [l]και [m]εάν [n]τις [o]αφέ
λη [p]από/των [q]λόγων/του [r]βιβλίου/της [s]προ=
φητείας [t]ταύτης, [u]αφέλοι/ο [x]θεός/το [y]μέρος [z]αυ
τού [a]από/του [b]ξύλου/της [c]ζωής [d]και [e]εκ/της [f]πό
λεως/της [g]αγίας/των [h]γεγραμμένων [i]εν/τω [k]βι
βλίω [l]τούτω. [m]λέγει/ο [n]μαρτυρών [o]ταύτα [p]ναι
[q]έρχομαι [r]ταχύ, [s]αμήν. [t]ναι, [u]έρχου [x]κύριε [y]ιη=
σού./η [z]χάρις/του [a]κυρίου [b]ιησού [c]χριστού [d]με
τά [e]πάντων/των [f]αγίων. [g]αμήν.

Τέλος/της [b]αποκαλύψεως.

[e]veniat: ⁊ [f]q̇ [f]vult [g]accipiat [h]aquam [i]vite
[k]gratis. [l]Conteſtoꝛ [m]enim [n]omni [o]audienti
[p]verba [p]prophetie [r]libri
[s]hui⁹. [t]Si [u]q̇ꝫ [x]appoſuerit [y]ad [z]hec: [a]apponet
[b]deus [b]ſuper [c]illuz [f]plagas [g]ſcriptas
[h]in [i]libro [k]iſto. [l]Et [m]ſi [n]quis [o]diminuerit
[p]de [q]verbis [r]libri [s]prophetie
[t]huius: [u]auferet [x]deus [y]partez [z]eius
[a]de [b]libro [c]vite [d]⁊ [e]de [f]ciuitate
[g]ſctā et de his [h]que [h]ſcripta [h]ſūt [i]in [k]libro
[l]iſto. [m]Dicit [n]q̇ [n]teſtimoniū [n]ꝑhibet [o]iſtoꝝ. [p]E
tiā [q]venio [r]cito: [s]amē. [u]Veni [x]dn̄e [y]ieſu.
[z]Gratia [a]dn̄i noſtri [b]ieſu [c]chriſti [d]cuz
[e]omnibus [f]vobis. [g]Amen.

Explicit liber [b]Apocalypſis.

Deo gratias.

Ad perpetuam laudem et gloriam dei ⁊ domini noſtri ieſu chriſti hoc ſacroſanctum opus noui teſtamenti ⁊ libri vite grecis latiniſqꝫ characteribus nouiter impreſſum atqꝫ ſtudioſiſſime emendatum: felici fine abſolutū eſt in hac preclariſſima Cōplutenſi vniuerſitate: de mādato ⁊ ſumptibus Reuerendiſſimi in chriſto patris ⁊ illuſtriſſimi dn̄i domini fratris Frāciſci Ximenez de Ciſneros tituli ſancte Balbine ſancte Romane eccl̄ie preſbyteri Cardinalis hiſpanie Archiep̄i toletani ⁊ Hiſpaniaꝝ primatis ac regnoꝝ caſtelle archicācellarij: induſtria ⁊ ſolertia honorabilis viri Arnaldi guilielmi de Brocario artis impreſſorie magiſtri. Anno domini Milleſimo quingenteſimo decimo quarto. Menſis ianuarij die decimo.

© Biblioteca Nacional de España

Δημητρίου Δουκᾶ τοῦ κρητός.

Εἰ πράξεις ὅσιαι ἀρετή τε βροτοὺς ἐς ὄλυμπον,
ἐς μακάρων χῶρον καὶ βίον οἶδεν ἄγειν,
ἀρχιερεὺς ξιμένης θεῖος πέλει. ἔργα γὰρ αὐτοῦ
ἥδε βίβλος. θνητοῖς ἄξια δῶρα τάδε.

Νικήτου τοῦ φαύστου.

Ζεὺς μακάρων κράντωρ πανυπέρτατος οὐρανιώνων
ἑλλάδος ἧς γαίης πατρίδος εἶδε πόνους.
Τῷ ξιμένει τ᾽ ἐπέτελλεν ἀλιγκίῳ ἀθανάτοισι
τὴν σοφίην βιοτόν θ᾽, ἑλλάδος ὥραν ἔχειν.
Τοῦ δ᾽ ἅμα κηδοσύνην καὶ ἐς ἠέλιον καταδύντα
κείνης γηραλέης λαμπρὰ τέθηλε γένη.
Ζώης μοι ζώης κρονίδα κεχαρισμένε θυμῷ.
ζώης ἀνθρώποις τίμιε ἀρχιερεῦ.
εἵνεκα σῆς ἀρετῆς νεῦσε ζεύς, ὧδε πέπρωται,
ἕξεις ἀθανάτων δώματα μακρόβιος.

Joannis Vergare Toletani artium Magiſtri.

Liber ad lectorem nouum opus admirantem.

Quid nam heres: ſtupiduſq; manes: quid murmura tecum
Lector agis? Quid ſic lumina fixa tenes?
Lector. Miror opus tantum: celeſtia munera miror.
Miror quod fatum ſecula noſtra beat.
Liber. Et merito. Neq; enim maiorum priſca tulerunt
Secula: que vobis tempora veſtra ferunt.
Sed tandem parces: quum quis me emiſerit autor
Diſcas: Nam magnos quid niſi magna decent?
Lector. Eia age pande precor: quis diuum talia mittit
Namq; ego mortalis vix ea facta reor.
Liber. An noſti: quo ſe Toletum preſule iactat?
Cuiq; humeros ornat purpura: Mitra caput?
Franciſci nomen: mores: habituſq; fideſq;
Quiq; niuem cygni nomine: mente: gerit.
Solus iacentes qui hac tempeſtate camenas
Erigit: ⁊ doctis premia digna refert.
Lector. At teneo: noui. Nonne eſt qui nuper ab afris
Oranum expugnans pulchra trophea tulit?
Quiq; academie celebrauit nomine magnum
Complutum: ⁊ muſas quaſq; vigere dedit?
Liber. Recte eſt. Sat noſti. Hic ergo eſt qui ſumptibus amplis
Rem tantam tanto condidit ingenio.
Lector. O res magnifica: o ſemper memorabilis etas
Qua exire atq; legi talia ſorte datum.
Eia age iactatrix repete hic euum omne vetuſtas
Nil par huic operi quod referatur: habes.
O preſul felix hiſpane gloria gentis
Atq; hominum primus: primaq; cura dei.
O doctum ſanctũq; caput: quo fulget aperte
Integritas: grauitas: gratia: muſa: fides.
Viue precor felix felicia tempora reddens:
Et tibi concedat vota petita deus.
Ac liceat ſoli fati peruertere legem.
Cui licitum cunctos ſic ſuperare fuit.

© Biblioteca Nacional de España

Et cum Neſtoreos tandem tranſcenderis annos:
Aut iam cumee ſecula vatis agas:
Celicolum turmis tendens comitatus ad aſtra
Parta prius celi premia ſero petas.

Fredenādus Pincianꝰ cōmēdatariꝰ diui Jacobi in laudeꝫ opis.

Aetheream quiſquis magni penetrare tonantis
Sedem atqꝫ immenſi ſcandere regna poli:
Et feſtas ſuperum felix agitare choreas
Querit:⁊ in tutis tutior eſſe locis:
Caſtalio quiſquis madefactus labra liquore
Noſſe velit varijs verba referre ſonis:
Dogmata ſanctorum per que perdiſcere patrum
Poſſit:et a priſcis ſcripta relicta viris:
Perlegat hec nullo dona interitura ſub euo
Hactenus inuiſas perlege lector opes.
Quas ſi forte rogas dederit quis: maximus ille eſt
Princeps Aonios qui colit vſqꝫ viros:
Nomine Ciſnerius clara de ſtirpe parentum
Et meritis factus clarior ipſe ſuis:
Cura Toletani cuius moderamina cleri
Suſtentat:nulli que ſatis apta viro.
Et quem cardineo ſplendens circundat honore
Purpura:que numeros nunc tenet ipſa ſuos.
Hic eſt pierio exprompſit qui pectore lector
Hec monumenta tuis condita temporibus.
Barbara ſi tanta tribuit tibi nomina Memphis
Pyramis eoo conſpicienda ſolo:
Et Mauſolei nomen memorabile buſti
Eternum que ferunt cares ad aſtra decus:
Ac loca per varias celebrantur plurima laudes
Vates grandiſonis que cecinere modis:
Juſtius heſperie reſonent preconia gentis:
Cedat et Hiſpano gloria cuncta ſolo.
At tibi pro meritis totus pater optime tantis
Sub pedibus mundus ſubiacet ecce tuis.

Magiſtri Bartoli de caſtro Burgenſis.

Hactenus in tenebris iacuere volumina: ſacre
Lux quibus eſt ſophie:nunc tamen ecce patent.
Greca latina ſimul primeue reddita luci
Biblia propellit nubila luce noua.
Terſa decora nitens:omni rutilantior aſtro
Diuine ſophie vera magiſtra patet.
Hanc dedit hiſpanus preſul:cui ſemper in omne
Tempus:et eterno fama perennis erit.
Inuidet hunc nobis etas inſignis auorum:
Namqꝫ cedit tanto gloria priſca viro:
Inuideat licet hunc etas ventura nepotum:
At ſuperat priſcam:namqꝫ manebit opus
Lux oritur ſacre ſophie:procul eſte prophani:
Accedat diuus qui volet eſſe ſophos.

Τέλος.

© Biblioteca Nacional de España

Incipiunt interpretationes hebreorum chaldeorum grecorumqȝ nominum noui teſtamẽti. Et primo in euangelium ſecundum Mattheum.

Capitulum primum.

Interp.
Jeſus.
Chriſtus
Dauid.
Abraam
Iſaac.
Jacob.
Judas.
Phares.
zara.
Thamar.
Eſrom.
Aram.
Amina.
Naaſon
Salmon
Booz.
Raab.
Obed.
Ruth.
Jeſſe.
Salomon
Urias.
Roboam.
Abias.
Aſa.
Joſaphat.
Joram.
Ozias.
Jothan.
Achaz.
Ezechias.
Manaſſes
Amon.
Joſias.
Jechoniaſ
Babylon.
Salathiel
zorobabel
Abiud.
Eliachim.
Azor.
Sadoch
Achim.
Eliud.
Eleazar.
Mathan.
Joſeph
Maria.
Emanuel.
Interp̃.
Jeſus.
Bethleem
Juda.
Herodes.
Magi.
Hieroſoly.

L iber generatiõis. ¶ Je
ſus.) Saluator. ¶ Chri-
ſtus.) Unctus. grecũ eſt.
¶ Dauid.) Dilectus.
¶ Abraã.) Pater mul-
titudinis. ¶ Iſaac.) Ri-
ſus. ¶ Jacob.) Supplã
tator: vel calcaneum: aut
planta. i. veſtigiũ. ¶ Ju-
das.) Laudatio: ſiue cõ
feſſio. ¶ Phares.) Di-
uiſio. ¶ Zara.) Oriens:
vel orientalis: aut clari-
tas. ¶ Thamar.) Palma: vel datylus: ſiue commuta-
tio: vel permutatio: aut amaritudo. ¶ Eſrom.) Sagit-
ta exultationis: ſiue diuiſio cantici: aut atriuȝ: vel fenũ.
Heb. Eſron. ¶ Araz.) Excelſus: vel ſublimis: aut ꝓij
ciens. ¶ Aminadab.) Populus ſpontaneus: ſiue po-
pulus vouens: aut populi princeps. ¶ Naaſon.) Colu
ber: vel ſerpens: aut augurans: vel diuinans: ſiue ene-
us. ¶ Salmon) Pacificus: ſiue perfectus: aut retribu-
ens. ¶ Booz.) In fortitudine: aut in hyrco. ¶ Raab.)
Lata: ſiue dilatata: aut platea. ¶ Obed.) Seruus: aut
operariꝰ. ¶ Ruth.) Saturata: ſiue inebriata. ¶ Jeſſe.)
Ens: ſiue exiſtẽs: aut munus: vel oblatio. ¶ Salomõ.)
Pacificus. ¶ Urias) Ignis domini: ſiue lumen domi
ni: aut lux domini. ¶ Roboã.) Dilatans populum: aut
latitudo vel platea populi: ſiue odor vel odorans cum
populo. ¶ Abias.) Pater domini: vel patris dominꝰ:
aut voluntas domini. ¶ Aſa.) Medicus: aut ſanans. ſy
rum eſt. ¶ Joſaphat.) Dominus iudex: vel domini iu-
dicium. ¶ Joram.) Domini celſitudo: aut domini ſubli
mitas: ſiue domini protectio. ¶ Ozias.) Fortitudo do-
mini: ſiue hyrcus domini. ¶ Jothan.) Conſumatus: ſi-
ue perfectus. Heb. Jotham. ¶ Achaz.) Apprehẽdẽs:
ſiue poſſidens: aut videns. ¶ Ezechias.) Fortitudo do
mini: ſiue apprehenſio domini. ¶ Manaſſes) Oblituſ:
aut obliuio. ¶ Amon.) Fidelis: aut verax: ſeu artifex:
vel nutritius: aut pedagogus. ¶ Joſias.) Ignis domi-
ni: ſiue vrẽs dominus. ¶ Jechonias). Preparatio do
mini: aut firmitas domini. ¶ Babylon.) Confuſio: vel
commixtio. ¶ Salathiel.) Poſtulatus dei: ſiue cõmo
datus dei. ¶ Zorobabel.) Alienus a confuſione: aut a
liena vel extranea confuſio: ſiue extranea commixtio:
aut diſperſio confuſionis vel commixtionis: ſeu circu
lus commixtionis: vel confuſionis. ¶ Abiud.) Pater
laudis vel confeſſionis. ¶ Eliachim.) Dei reſurrectio
vel affirmatio: ſiue deus reſurrectionis vel firmitatis:
aut deus vindicans ¶ Azor.) Adiutor: vel accinctus:
aut ſyriace conuerſus. ¶ Sadoch.) Juſtus: ſiue iuſtifi
catus. ¶ Achim.) Reſurgens: vel confirmans: aut vin
dicans: vel frater eorum. ¶ Eliud.) Deus laudis: ſiue
deus confeſſionis: aut dei laus vel ꝯfeſſio. ¶ Eleazar)
Dei adiutorium: ſiue dei atrium. ¶ Mathan) Donum:
aut lumbus: ſiue mors eorum: vel ſyriace expectatio vel
ſpes. ¶ Joſeph.) Augmentum: vel profectus. ¶ Ma
ria.) Exaltata: vel amaritudinis mare: aut myrrha ma
ris: ſiue doctrix vl̃ magiſtra maris: aut ex ſyro ⁊ hebreo
domina maris. ¶ Emanuel.) Nobiſcum deus. 2.
C Um ergo. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Bethleem.)
Domus panis: ſiue domus belli. ¶ Juda) Lauda
tio: ſiue confeſſio. ¶ Herodes.) Pellis gloria: vel pel
libus glorians: ſiue mons glorie vel arrogantie: aut ſy
riace draco ignitus. ¶ Magi.) Sapientes vel philoſo
phi: aut qui preſunt ſacris hoc eſt ſacerdotes. perſicum
eſt. ¶ Hieroſolyma.) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vl̃
conſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Ju
dei.) Laudantes: ſiue cõfitentes. ¶ Chriſtus.) Unctꝰ.
grecũ eſt. ¶ Iſrael.) Preualens ſiue dominãs cũ deo.
¶ Joſeph) Augmentũ: vel profectus. ¶ Egyptus.)
Anguſtie: ſiue tribulationes. ¶ Hieremia.) Celſitudo
domini: vel ſublimitas domini: aut exaltans dominuȝ.
¶ Rama.) Excelſa: vel ſublimis: aut proiecta. ¶ Ra
chel) Ouis. ¶ Archelaus.) Princeps populi. grecum
eſt. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue cõfeſſio. ¶ Galilea) Uo
lubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Nazareth.) San
ctificata: vel ſeparata: aut coronata: ſi autem per ſade lit
teram ſcribatur: interpretatur cuſtodita: vel florida: aut
virgultum. ¶ Nazareus.) Separatus: ſiue coronatus:
aut ſanctificatus: vel per ſade litteram cuſtodiens: ſiue
floridus: aut virgultum. 3.
I N diebus autem. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſi
ue domini donum: aut domini miſericordia. ¶ Ju
dea.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Eſaias) Salus domi
ni. ¶ Hieroſolyma.) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vl̃
conſumata: ſiue timor perfectus vel cõſumatus. ¶ Jor
danis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel proiectio
iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ⁊ hebreo lebes iudicij.
¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Saducei.) Juſti: vel iuſtificati:
aut ſyriace ſciſi vel ſciſmatici. ¶ Abraam.) Pater multi
tudinis. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Galilea.) Uolubilis:
ſiue volutabilis: aut rota. 4.
T Unc ieſus. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Diabolus) Cri
minator: ſiue calumpniator: aut accuſator. grecum
eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Jo
hannes.) Domini gratia: ſiue domini donuȝ: aut domi
ni miſericordia. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabil̃s
aut rota. ¶ Nazareth.) Sanctificata: vel ſeparata: aut
coronata: ſi autem per ſade litteram ſcribatur: interpre
tatur cuſtodita: vel florida: aut virgultum. ¶ Caphar-
naum.) Ager penitentie: vel villa conſolationis: aut ꝓ-
piciatio penitentis. ¶ Zabulon.) Habitaculum: vl̃ ha
bitans. ¶ Neptalim.) Comparatio: vel equiparatio: a
ut retorſio: vel tortuoſitas. ¶ Eſaias.) Salus domini.
¶ Jordanis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel ꝓ-
iectio iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ⁊ hebreo lebes
iudicij. ¶ Symon.) Audiens vel obediẽs. ¶ Petrꝰ.)
Saxum: vel petra. grecum eſt. ¶ Andreas.) Uirilis vl̃
fortiſſimus. grecum eſt. ¶ Jacobus.) Supplantator: vl̃
calcaneum: aut planta ideſt veſtigium. ¶ Zebedeus.)
Dos: ſiue dotatus: aut fluxus vehemens. ¶ Syria.) He
braice dicitur aram: ⁊ iterpretatur excelſa: vel ſublimis
aut decipiens: ſiue maledictio eorum. ¶ Decapolis)
Decem ciuitatum ſcilicet regio. grecum eſt. ¶ Hieroſo
lyme) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſi-
ue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Judea.) Lauda
tio: ſiue confeſſio. 5.
U Idens autem. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Amen) Ue
re: ſiue fideliter. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Racha)
Uacuus: vel vanus. ¶ Gehenna.) Uallis deceptionis
vel triſtitie aut diuitiarum: vel ſyriace infernus. ¶ Hie
roſolyma.) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſuma
ta: ſiue timor perfectus vel conſumatus. 6.
A Ttendite. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Mã
mona.) Pecunia vel diuitie: aut cupiditas. ſyrum
eſt. ¶ Salomon) Pacificus. 7.
N Olite iudicare. ¶ Phariſei.) Diuiſi. 8.
C Um autem. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Moyſes) At
tractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. ¶ Ca-
pharnaum.) Ager penitentie: vel villa conſolationis:
aut propitiatio penitentis. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideli
ter. ¶ Iſrael.) Preualens ſiue dominans cũ deo. ¶ A
braam.) Pater multitudinis. ¶ Iſaac.) Riſus. ¶ Ja-
cob.) Supplantator: vel calcaneum: aut planta ideſt ve
ſtigium. ¶ Petrus.) Saxum vel petra. grecũ eſt. ¶ E
ſaias.) Salus domini. ¶ Geraſeni.) In greco gergeſe
ni: ⁊ hebraice interpretatur peregrinationi aut confli-
ctui vel ruminationi appropinquantes. 9.
E T aſcendens. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Mattheꝰ)
Donatus. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Johannes.)
Dñi gr̃a: ſiue dñi donũ: aut domini mĩa. ¶ Dauid) Di-
lectus. ¶ Iſrael) Preualens ſiue dominãs cũ deo. 10.

Judei.
Chriſtus
Iſrael.
Joſeph.
Egyptus
Hieremia
Rama.
Rachel.
Archelaꝰ.
Judea
Galilea
Nazareth.
nazareus.
Interp̃.
Johannes
Judea.
Eſaias.
Hieroſoly.
Jordanis.
Phariſei.
Saducei.
Abraam.
Jeſus.
Galilea.
Interp̃.
Jeſus.
Diabolus
Sathanas
Johannes
Galilea
Nazareth
Caphar.
Zabulon.
Neptalim.
Eſaias.
Jordanis.
Symon.
Petrus.
Andreas.
Jacobus
zebedeus
Syria
Decapolis
Hieroſoly.
Judea.
Interp̃.
Jeſus.
Amen.
Phariſei.
Racha.
Gehenna.
Hieroſoly.
Interp̃.
Amen.
Mammo.
Interp̃.
Jeſus.
Moyſes
Caphar.
Amen.
Iſrael.
Abraam.
Iſaac.
Jacob.
Petrus
Eſaias.
Geraſeni
Interp̃.
Jeſus
Mattheus
Johannes
Iſrael.

© Biblioteca Nacional de España

Interp̄. Symon. Petrus. Andreas Philippꝰ Bartholo. Jacobus. Zebedeus Johannes Thomas Mattheus Alpheus. Thadeus. Chananeꝰ Judas. Schari. Jeſus Samarita. Jſrael. Amen. Sodoma. Gomorrei. beelzebub Gehenna.

Et conuocatis.¶Symon.)Audiens vel obedi-
ens.¶Petrus.)Saxum:vel petra.grecum eſt.
¶Andreas.)Virilis vel fortiſſimus.grecuʒ ē.¶Phi
lippus.)Bellicoſus:ſiue amator equorum .grecuʒ eſt.
¶Bartholomeus.)Filius ſuſpendētis aquas. ¶Ja-
cobus.)Supplantator:vel calcaneum:aut planta.i.ve-
ſtigium.¶Zebedeus)Dos:ſiue dotatus:aut fluxus ve
hemens.¶Johannes.)Domini gratia: vel domini do
num:aut domini miſericordia.¶Thomas.) Abyſſus:
vel geminus:⁊ grece didymus appellatur:quod interp̄
tatur gemellus ideſt ille qui cum alio vno ⁊ eodem par
tu naſcitur.¶Mattheus.)Donatꝰ.¶Alpheus.)Mil
leſſimus:vel doctus:aut dux.¶Thaddeus.)Laudās:
vel confitens.¶Chananeus.)Zelotes: vel emulator
vt habetur luce.6.Non eniʒ erat ex chanaan: ſʒ ex cha
na vico galilee que in zelum vel emulationem conuerti
tur.¶Judas.)Laudatio:ſiue ꝯfeſſio.¶Schariotis.)
In greco ſcribitur iſchariotis:⁊ hebraice interpretatur
vir occiſionis:aut vir exterminatiōis vel mortis. ¶Je
ſus.)Saluator.¶Samaritani.)Cuſtodes:vel adamā-
tini:ſiue ſpinoſi:aut feces:vel feculenti.¶Jſrael.)Pre
ualens ſiue dominans cum deo.¶Amen.)Vere: ſiue
fideliter.¶Sodoma.)Secretum eorum: ſiue calx aut
cementum eorum.¶Gomorrei.)Populus rebellis:
ſiue populus timens:aut manipulus: vel ſeruitus: aut
ſyriace lana.¶Beelzebub.)Jdolum muſcarū: aut poſ
ſeſſor muſcarum.¶Gehenna.)Vallis deceptionis vel
triſtitie ſiue diuitiarum:aut ſyriace infernus. 11.

Interp̄. Jeſus. Johannes Chriſtus Amen. Elias. Corozaim bethſaida. Tyrus. Sydon. Sodoma.

Et factum eſt.¶Jeſus.)Saluator. ¶Johānes.)
Domini gratia:ſiue domini donuʒ:aut domini mi
ſericordia.¶Chriſtus.)Unctus.grecum eſt.¶Amē.)
Vere:ſiue fideliter.¶Elias.)Deus dominus:aut for-
tis dominus.¶Corozaim.)Hoc ſecretum meum: vel
hic eſt myſterium.¶Bethſaida.)Domus frugum vel
cibariorum:aut domus venatorum vel inſidiantium.
¶Tyrus.)Hebraice dicitur ſor: ⁊ interpretatur tribu-
latio:vel obſidio:ſiue anguſtia:aut vinculum vel colli-
gatio:ſeu plaſmatio vel figuratio:aut fortitudo:.vel pe-
tra.¶Sydon.)Venatio:aut inſidiatio: ſiue viaticum
vel cibarium:aut nauis iudicij.¶Sodoma.) Secretū
eorum:ſiue calx aut cementum eorum. 12.

Interp̄. Jeſus. Phariſei. Dauid. beelzebub Jonas. Niniuite. Jona. Salomon

In illo tēpore.¶Jeſus.)Saluator. ¶Sabbatū.)
Requies:ſiue ceſſatio.¶Phariſei.)Diuiſi.¶Da
uid.)Dilectus.¶Beelzebub.)Jdolum muſcaruʒ:aut
poſſeſſor muſcarum.¶Sathanas.)Cōtrarius: ſiue ad
uerſarius.¶Jonas.)Columba: ſiue depopulans: vel
deuaſtans.¶Niniuite.) Pulchri:ſiue ſpecioſi:aut ha-
bitacula.¶Jona)Idem quod ionas. ¶Salomon.)
Pacificus. 13.

Interp̄. Jeſus Eſaias. Amen. Diabolus Maria. Jacobus. Joſeph Symon. Judas.

In illo die.¶Jeſus.)Saluator. ¶Eſaias) Salus
domini.¶Amen.)Vere:ſiue fideliter. ¶Diabo-
lus.)Criminator:ſiue calumpniator:aut accuſator. gre
cum eſt.¶Maria.)Exaltata : vel amaritudinis mare:
aut myrrha maris:ſiue doctrix vel magiſtra maris: aut
ex ſyro ⁊ hebreo domina maris.¶Jacobus)Supplā-
tator:vel calcaneum:aut planta.i.veſtigiū. ¶Joſeph.)
In greco ioſes:qđ hebraice poteſt interpretari parcēs:
vel eleuatus:aut exiſtens.¶Symon.) Audiens: vel o
bediens.¶Judas.)Laudatio:ſiue confeſſio. 14.

Interp̄. Herodes. Jeſus. Johannes Herodias. Petrus. Geneſar.

In illo tempore.¶Herodes.) Pellis gloria: vel
pellibus glorians:ſiue mons glorie vel arrogantie:
aut ſyriace draco ignitus.¶Jeſus.)Saluator.¶Johā
nes.)Domini gratia:ſiue domini donum:aut dñi miſe-
ricordia.¶Herodias.)Pellis gloria:vel pellibus glo
rians:ſiue mons glorie vel arrogantie:aut ſyriace drace
na ignita.¶Petrus)Saxum:vel petra. grecum eſt.
¶Geneſar.)In greco geneſareth:⁊ hebraice interpre-
tatur hortus:aut protectio principis:ſiue hortus vel ꝓ
tectio miniſtrantis. 15.

Interp̄. Hieroſoly. Phariſei. Eſaias. Petrus. Jeſus. Tyrus.

Tunc acceſſerunt.¶Hieroſolyme) Viſio pacis:
aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor perfe-
ctus vel cōſumatus.¶Phariſei.)Diuiſi. ¶Eſaias.)
Salus domini.¶Petrus.)Saxum:vel petra.grecum
eſt.¶Jeſus.)Saluator.¶Tyrus.) Hebraice dicitur
ſor:⁊ interpretatur tribulatio vel obſidio:ſiue anguſtia:
aut vinculum:vel colligatio:ſiue plaſmatio: aut figura-
tio:vel fortitudo:aut petra.¶Sydon)Venatio:aut in-
ſidiatio:ſiue viaticum vel cibarium: aut nauis iudicij.
¶Chananea.)Mercatrix:vel negociatrix: ſiue contri
ta vel confracta:aut recte reſpōdens:vel recte affligēs.
¶Dauid)Dilectus.¶Jſrael.) Preualens ſiue domi
nans cuʒ deo.¶Galilea.)Volubilis ſiue volutabilis:
aut rota.¶Magedan.)In greco magdala: ⁊ hebraice
interpretatur turris:vel magnitudo. 16.

Sydon Chananea Dauid. Jſrael. Galilea Magedan

Interp̄. Phariſei. Saducei. Jonas. Jeſus Ceſarea. Philippꝰ Johannes Helias Hieremias Symon. Petrus. Chriſtus Bariona. Hieroſoly. Sathanas Amen.

Et acceſſerūt.¶Phariſei.)Diuiſi.¶Saducei.)
Juſti ſiue iuſtificati:aut ſyriace ſciſi vel ſciſmatici.
¶Jonas.)Columba:ſiue depopulans:vel deuaſtans.
¶Jeſus.)Saluator.¶Ceſarea.) A ceſare cognomi-
nata eſt:ceſar vero a ceſo matris vtero dictus eſt: vel a
ceſarie.i.coma vel capillatura cuʒ qua ortus eſt :vel qđ
ceſios ideſt glaucos habuerit oculos vt quidam volūt.
latinum eſt.¶Philippus)Bellicoſus: ſiue amator e-
quorum.grecum eſt.¶Johānes.)Domini gratia : ſiue
domini donum:aut domini miſericordia. ¶Helias.)
Deus dominus:aut fortis dominus. ¶Hieremias.)
Celſitudo domini:ſiue ſublimitas domini : aut exaltās
dominum.¶Symon.)Audiens vel obediens.¶Pe
trus.)Saxum:vel petra.grecum eſt.¶Chriſtus.)Un
ctus.grecum eſt.¶Bariona)Filius columbe. ex ſyro
⁊ hebreo.¶Hieroſolyma.)Viſio pacis: aut viſio per-
fecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel conſuma
tus.¶Sathanas.)Contrarius ſiue aduerſarius. ¶A
men.)Vere:ſiue fideliter. 17.

Interp̄. Jeſus. Petrus. Jacobus. Johannes Moyſes Helias Amen. galilea. Caphar. Symon.

Et poſt dies ſex.¶Jeſus.)Saluator. ¶Petrꝰ.)
Saxum:vel petra.grecum eſt. ¶Jacobꝰ) Sup-
plantator:vel calcaneum:aut planta ideſt veſtigium.
¶Johannes.)Domini gratia:ſiue domini donum:aut
domini miſericordia.¶Moyſes.)Attractus vel aſſū-
ptus:ſubaudi de aquis.¶Helias.)Deus dominꝰ: aut
fortis dominus.¶Amen.)Vere:ſiue fideliter. ¶Ga-
lilea.)Volubilis ſiue volutabilis:aut rota. ¶Caphar
naum.)Ager penitentie:vel villa conſolationis:aut pro
pitiatio penitentis. ¶Symon.) Audiens vel obedi-
ens. 18.

Interp̄. Jeſus. Amen. gehenna. Petrus.

In illa hora.¶Jeſus.)Saluator.¶Amen.)Vere
ſiue fideliter.¶Gehenna.)Vallis deceptionis vel
triſtitie ſiue diuitiaruʒ:aut ſyriace infernus.¶Petrꝰ.)
Saxum:vel petra.grecum eſt. 19.

Interp̄. Jeſus. galilea. Judea. Jordanis. Phariſei. Moyſes. Amen. Petrus. Jſrael.

Et factum eſt.¶Jeſus.) Saluator. ¶Galilea.)
Volubilis:ſiue volutabilis:aut rota.¶Judea.)
Laudatio:ſiue confeſſio.¶Jordanis.)Fluuius iudicij:
aut demonſtratio vel protectio iudicij:ſeu deſcenſio:aut
ex ſyro ⁊ hebreo lebes iudicij. ¶Phariſei.) Diuiſi.
¶Moyſes.)Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aq̄s.
¶Amen.)Vere:ſiue fideliter.¶Petrus.)Saxū: vel
petra.grecū eſt.¶Jſrael.) Preualens ſiue dominans
cum deo. 20.

Interp̄. Hieroſoly. zebedeus. Jeſus. Hiericho. dauid.

Simile eſt.¶Hieroſolyma.)Viſio pacis: aut viſio
perfecta vel conſumata:ſiue timor ꝑfectus:vel con
ſumatus.¶zebedeus.)Dos:ſiue dotatus : aut fluxus
vehemens.¶Jeſus.)Saluator.¶Hiericho) Luna:
vel menſis:aut odor eius.¶Dauid.)Dilectus. 21.

Interp̄. Hieroſoly. Bethpha. Jeſus Syon. Oſanna. dauid. Hieroſoly. Nazareth. Galilea. bethania. Amen Johannes Phariſei.

Et cum appropinquaſſet.¶Hieroſolyme.)Viſio
pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor
perfectus vel conſumatus. ¶Bethphage.) Domus
oris vallium vel domus bucce vallis:aut domus ficuū
ſcilicet precoquarum.¶Jeſus.)Saluator. ¶Syon.)
Aceruus: vel tumulus:aut ſpecula:vel ſiccitas. ¶O-
ſanna.)Salua obſecro:vel ſalua nunc.¶Dauid.)Dile
ctus.¶Hieroſolyma.)Viſio pacis: aut viſio perfecta
vel conſumata:ſiue timor perfectus vel conſumatus.
¶Nazareth.)Sanctificata:vel ſeparata: aut coronata
ſi autem per ſade litteram ſcribatur:interpretatur cuſto
dita:vel florida:aut virgultuʒ.¶Galilea.) Volubilis:
ſiue volutabilis:aut rota. ¶Bethania.)Domus obe-
dientie vel afflictionis:aut domus cantici : ſiue domus
gratie domini.¶Amen.)Vere:ſiue fideliter. ¶Johā
nes.)Domini gratia:ſiue domini donum : aut domini
miſericordia.¶Phariſei.)Diuiſi. 22.

Interp̄. Phariſei Herodiani

Simile factum eſt.¶Phariſei.) Diuiſi. ¶Hero-
diani.)Pellium gloria:vel pellibus gloriantes:ſi-

© Biblioteca Nacional de España

Ceſar
Jeſus
Saducei
Moyſes
Abraam.
Jſaac.
Jacob
Chriſtus.
Dauid

ue montes glorie vel arrogantie: aut ſyriace dracones igniti. ¶ Ceſar.) A ceſo matris vtero dictus ē: vel a ceſarie. i. coma vel capillatura cuꝫ qua ortus eſt: vel qd̃ ceſios ideſt glaucos habuerit oculos vt quidam volunt. latinum eſt. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Saducei.) Juſti vl' iuſtificati: aut ſyriace ſciſi vel ſciſmatici. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. ¶ Abraā) Pater multitudiniſ. ¶ Jſaac.) Riſus. ¶ Jacob.) Supplantator: vel calcaneū: aut plāta ideſt veſtigiū. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Dauid.) Dilectus. 23.

Interp̄.
Jeſus
Moyſes
Phariſei.
Rabbi
Chriſtus
Gehenna.
Phariſe⁹
Abel
zacharias
Barachi.
Amen.
hieruſaleꝫ

TUnc ieſus. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Moyſes) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Rabbi) Magiſter. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Gehenna.) Uallis deceptionis ſiue triſtitie vel diuitiarum: aut ſyriace infernus. ¶ Phariſeus.) Diuiſus. ¶ Abel.) Uanitas: ſiue anhelit⁹: aut ſyriace vapor. ¶ Zacharias) Memoria domini: aut maſculus domini. ¶ Barachias.) Benedicens dominū: aut genuflectens domino. ¶ Amen.) Uere ſiue fideliter. ¶ hieruſalem.) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. 24.

Interp̄.
Jeſus
chriſtus.
daniel.
Judea.
Sabbatuꝫ
Noe

ET egreſſus. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecū eſt. ¶ Daniel.) Judiciuꝫ dei. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue cōfeſſio. ¶ Sabbatuꝫ.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Noe.) Conſolatio: vel requies. 25.

TUnc ſimile. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Diabolus.) Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator. grecum eſt. 26.

Interp̄.
Jeſus
Paſcha
cayphas.
Bethania
Symon.
Amen.
Judas.
Scarioth.
Rabbi
galilea.
Petrus.
gethſema.
zebedeus.
chriſtus.
galileus
Nazaren⁹

ET factum eſt. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Paſcha) Tranſitus: vel claudicatio. ¶ Cayphas) Inueſtigator: vel ſagax: ſeu vomēs ore: aut vomit⁹ oris. ¶ Bethania.) Domus obedientie vel afflictionis: aut dom⁹ cantici: ſiue domus gratie domini. ¶ Symon.) Audiēs vel obediēs. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. ¶ Judas.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Scarioth.) In greco ſcribitur iſchariotħ: ⁊ hebraice interpretatur vir occiſionis: aut vir exterminationis vel mortis. ¶ Rabbi.) Magiſter. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Petrus.) Saxum: vel petra. grecum eſt. ¶ Gethſemani.) Uallis pinguiſſima: ſiue vallis olei: ſcribi debet geſemani. ¶ Zebedeus.) Dos: ſiue dotatus: aut fluxus vehemens. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Galileus.) Uolubilis ſiue volutabilis: aut rotans. ¶ Nazarenus.) Separatus: ſiue coronatus: aut ſanctificatus: ſi vero per ſade litteram ſcribatur: interpretatur cuſtodiēs: vel floridus: aut virgultum. 27.

Interp̄.
Jeſus
Pontius.
pilatus
Judas
Achelde.
hieremiaſ
Jſrael
Judei.
Chriſtus
Cyreneus
Symon
Golgotha.
Eli.
Lamaza.
helias
galilea.
Maria.
Magdale.
Jacobus
Joſeph
zebedeus
Arimath.
Paraſce.
phariſei

MAne autem facto. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Pōti⁹.) Marinus. grecum eſt. ¶ Pilatus) Conſtringens: vel conſtrictus. grecum eſt. ¶ Judas.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Corbona.) Donum vel oblatio. ¶ Acheldemach.) Ager ſanguinis. ſyrum eſt: ſcribi debet acheldema. ¶ Hieremias.) Celſitudo domini: ſiue ſublimitas domini: aut exaltans dominum. ¶ Jſrael.) Preualens ſiue dominans cum deo. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Barrabas.) Filius patris: vel filius magiſtri: aut filius confuſionis vel ignominie. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Cyreneus.) Paries: vel trabes: aut frigidus: vel occurrens. grece vero dominans. ¶ Symon.) Audiens: vel obediens. ¶ Golgotha.) Caluaria: ſcilicet vbi ſunt capita mortuorum. ¶ Eli.) Deus meus. ¶ Lamazabathani.) Ut quid dereliquiſti me. ¶ Helias.) Deus dominus: aut fortis dominus. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra maris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶ Magdalene.) Magnifica vel magnificata: aut exaltata: vel turris. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneum: aut planta ideſt veſtigium. ¶ Joſeph.) In greco ioſes: ⁊ hebraice poteſt interpretari parcens: vel eleuatus: aut exiſtens. ¶ Zebedeus.) Dos: ſiue dotatus: aut fluxus vehemens. ¶ Arimathia.) Leo mortuus domino: vel lux mortis domini. ¶ Paraſceue.) Preparatio. grecuꝫ eſt. ¶ Phariſei.) Diuiſi. 28.

Interp̄.
Sabbatuꝫ
Maria.
Magdale.
Jeſus
galilea.
Judei.

UEſpere autem. ¶ Sabbatum.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra maris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶ Magdalena.) Magnifica vel magnificata: aut exaltata: vel turris. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confitētes.

¶ Explicit euangelium ſecundum mattheum.

Incipit euangelium ſecundum Marcum.

¶ Capitulum primum.

Interp̄.
Jeſus.
Chriſtus
Eſaias.
Johannes
Judea
Hieroſoly.
Jordanis.
nazareth.
galilea.
Sathanas
Symon
Andreas.
Jacobus.
zebedeus.
Caphar.
Sabbatuꝫ
nazarenus
Moyſes

INitium euangelij. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Eſaias.) Salus domini. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini miſericordia. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Hieroſolymite.) De hieruſalem quod interpretatur viſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Jordanis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel proiectio iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ⁊ hebreo lebes iudicij. ¶ Nazareth.) Sanctificata: vel ſeparata: aut coronata: ſi aūt per ſade litteram ſcribatur interpretatur cuſtodita: vel florida: aut virgultum. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Symon) Audiens: vel obediens. ¶ Andreas.) Uirilis vel fortiſſimus. grecum eſt. ¶ Jacob⁹) Supplantator: vel calcaneum: aut planta ideſt veſtigiū. ¶ Zebedeus) Dos: ſiue dotatus: aut fluxus vehemēs. ¶ Capharnaum.) Ager penitentie: vel villa cōſolationis: aut propiciatio penitentis. ¶ Sabbatum) Reqēs: ſiue ceſſatio. ¶ Nazarenus.) Separatus: ſiue coronatus: aut ſanctificatus: ſi vero per ſade litteraꝫ ſcribatur: īterpretatur cuſtos: ſiue floridus: aut virgultū. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſūptus: ſubaudi de aquis. 2.

Interp̄.
Caphar.
Jeſus.
Leui.
Alpheus.
phariſei.
Johannes
Sabbatuꝫ
Dauid.
Abiathar.

ET iterum. ¶ Capharnaum.) Ager penitentie: vl' villa cōſolationis: aut propitiatio penitētis. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Leui.) Copulatus. ¶ Alphe⁹) Milleſſim⁹: vel doct⁹: aut dux. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini miſericordia. ¶ Sabbatū) Requieſ: ſiue ceſſatio. ¶ Dauid.) Dilectus. ¶ Abiathar.) Pater excellens: aut pater reſidui vel remanentis: ſiue pater explorationis vel cōtemplationis: aut pater funiculi. 3.

Interp̄.
Sabbatuꝫ
phariſei.
Herodiani
Jeſus
Galilea
iudea.
Hieroſoly.
idumea.
iordanis
Tyrus
Sydon
Symon
Petrus
iacobus
zebedeus.
iohannes.
Boaner.
Andreas
Philipp⁹
Bartholo.
Matthe⁹.
Thomas
Alpheus
Taddeus

ET introiuit. ¶ Sabbatum.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Herodiani.) Pelliū gloria: vel pellibus gloriantes: ſeu mōtes glorie vel arrogantie: aut ſyriace dracones igniti. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Hieroſolyme.) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel cōſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Idumea) Ruffa: ſiue terrena: aut ſanguinea. ¶ Jordanis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel proiectio iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ⁊ hebreo lebes iudicij. ¶ Tyrus.) Hebraice dicitſor: ⁊ interpretatur tribulatio vel obſidio: ſiue anguſtia: aut vinculum vel colligatio: ſeu plaſmatio: aut figuratio: vel fortitudo: aut petra. ¶ Sydon.) Uenatio: aut inſidiatio: ſiue viaticum vel cibarium: aut nauis iudicij. ¶ Symon.) Audiens: vel obediens. ¶ Petrus) Saxum: vel petra. grecum eſt. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneum: aut planta ideſt veſtigium. ¶ Zebedeus.) Dos: ſiue dotatus: aut fluxus vehemens. ¶ Johānes) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini miſericordia. ¶ Boanerges.) Beatus hieronymus dicit quod debet ſcribi bane reem quod interpretatur filij tonitrui. ¶ Andreas.) Uirilis vel fortiſſimus. grecuꝫ eſt. ¶ Philippus.) Bellicoſus: ſiue amator equorum. grecum eſt. ¶ Bartholomeus) Filius ſuſpendentis aq̄s. ¶ Mattheus.) Donatus. ¶ Thomas.) Abyſſus: vel geminus: ⁊ grece didymus appellatur: quod interpretatur gemellus. i. ille qui cum alio vno ⁊ eodem partu naſcitur. ¶ Alphe⁹.) Milleſſimus: vel doct⁹: aut dux.

© Biblioteca Nacional de España

Taddeus.
Chananeꝰ
Judas.
Scarioth.
beelzebub
Sathanas
Amen.
Interp̄.
Sathanas
Interp̄.
Geraſeni.
Decapolis
Jayrus.
Petrus.
Jacobus.
Johannes
thabita.
Interp̄.
Sabbatuz
Maria.
Jacobus.
Joſeph.
Judas.
Symon
Jeſus
Herodes
iohannes.
Helias.
Herodias.
Philippꝰ
galilea.
Bethſaida
Geneſare
Interp̄.
Phariſei.
Hieroſoly.
Judei
Eſaias.
Moyſes
Corban
tyrus.
ſydon.
ſyrophe.
Galilea
decapolis
Effeta.
Interp̄.
Jeſus.
dalmanu
Phariſei.
Amen.
Herodes
Bethſaida
Ceſarea.
Philippꝰ
Johannes
Helias.
Chriſtus
Petrus
Sathanas

¶Taddeus.)Laudans vel confitēs. ¶Chananeus)
Zelotes vel emulator interpretatur vt habetur luce. 6
Non enim erat ex chanaan:ſed ex chana vico galilee q̄
in zelum vel emulationez conuertitur.¶Judas.)Lau
datio:ſiue cōfeſſio.¶Scarioth.)In greco ſcribitur iſ=
carioth:⁊ hebraice interpretatur vir occiſionis:aut vir
exterminationis vel mortis.¶Beelzebub.) Idolum
muſcarum:vel poſſeſſor muſcarum .¶Sathanas.)Cō
trarius:ſiue aduerſarius.¶Amen.)Uere: ſiue fideli=
ter. 4.
ET iterum.¶Sathanas.)Contrarius:ſiue aduer
ſarius. 5.
ET venerunt.¶Geraſeni.) In greco gadareni:et
hebraice iterpretatur ſepti vel murati. ¶Jeſus.)
Saluator.¶Decapolis.) Decem ciuitatum. ſ. regio.
grecum eſt.¶Jayrus.) Illuminans vel illuminatus.
¶Petrus.)Saxum:vel petra.grecum eſt.¶Jacobꝰ)
Supplantator:vel calcaneum:aut planta ideſt veſtigiū.
¶Johannes)Domini gratia:ſiue domini donum: aut
domini miſericordia.¶Thabitacumi)In greco ſcribi
tur talitha cumi:⁊ ex ſyro ⁊ hebreo interpretatur puella
ſurge. 6.
ET egreſſus inde.¶Sabbatum.) Requies: ſiue
ceſſatio.¶Maria.) Exaltata: vel amaritudinis
mare:aut myrrha maris:ſiue doctrix vel magiſtra ma
ris:aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶Jacobus.)
Supplātator:vel calcaneum:aut planta ideſt veſtigiuz.
¶Joſeph.)Ubi dicitur frater iacobi ⁊ ioſeph: in gre=
co eſt ioſes:⁊ hebraice poteſt interpretari parcēs: vel e
leuatus:aut exiſtens.¶Judas.)Laudatio: ſiue confeſ
ſio.¶Symon.)Audiens:vel obediēs.¶Jeſus.) Sal
uator.¶Herodes.)Pellis gloria: vel pellibus glori
ans:ſiue mons glorie vel arrogantie: aut ſyriace draco
ignitus.¶Johannes)Domini gratia: ſiue domini do
num:aut domini miſericordia.¶Helias.)Deus domi
nus:aut fortis dominus.¶Herodias.)Pellis gloria:
vel pellibus glorians:ſiue mons glorie vel arrogantie:
aut ſyriace dracena ignita.¶Philippus.)Bellicoſus:
ſiue amator equorum.grecum eſt.¶Galilea.) Uolubi
lis:ſiue volutabilis:aut rota. ¶Bethſaida) Domus
frugum vel cibariorum:aut domus venatorum vel in
ſidiantium.¶Geneſareth.)Hortus vel protectio prin
cipis:ſiue hortus vel protectio miniſtrantis. 7.
ET conuenerunt.¶Phariſei.)Diuiſi. ¶Hiero
ſolyme.)Uiſio pacis:aut viſio perfecta vel conſu
mata:ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶Judei.)
Laudantes:ſiue confitentes.¶Eſaias)Salus domi=
ni.¶Moyſes.)Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de a
quis.¶Corban)Donum vel oblatio. ¶Tyrus.)He
braice dr ſor:⁊ interpretatur tribulatio vel obſidio: ſiue
anguſtia:aut vinculum vel colligatio:ſeu plaſmatio:aut
figuratio:vel fortitudo:aut petra.¶Sydon.)Uenatio
aut inſidiatio:ſiue viaticū vel cibariū:aut nauis iudicij.
¶Syrophenïſſa.)Attracta rubedo: vel attractio pur
purea.grecum eſt.¶Galilea.)Uolubilis: ſiue voluta
bilis:aut rota.¶Decapolis.) Decem ciuitatum ſcili=
cet regio.grecum eſt.¶Effeta.) Aperire: imperatiui
modi paſſiue vocis. 8.
IN diebus illis.¶Jeſus.)Saluator. ¶Dalmanu
ta.)Situla preparata:vel exhauſtio numerata: aut
macies vel ramus preparatus aut numeratus.¶Pha
riſei.)Diuiſi.¶Amen.)Uere ſiue fideliter.¶Hero=
des)Pellis gloria:vel pellibus gloriās: ſiue mōs glo
rie vel arrogantie:aut ſyriace draco ignitus. ¶Beth
ſaida.)Domus frugum vel cibariorum:aut domꝰ vena
torū vel inſidiantiū.¶Ceſarea.) A ceſare cognomina
ta eſt:ceſar vero a ceſo matris vtero dictus eſt:vel a ce
ſarie ideſt coma vel capillatura cum qua ortus eſt: vel
qd ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidam volūt.
latinū eſt.¶Philippus.)Bellicoſus: ſiue amator e
quorum.grecū eſt.¶Johannes.)Domini gratia: ſiue
domini donum:aut domini miſericordia. ¶Helias.)
Deus dominus:aut fortis dominus.¶Chriſtus.)Un
ctus.grecū eſt.¶Petrus.)Saxum:vel petra. grecum
eſt.¶Sathanas.)Contrarius:ſiue aduerſarius. 9.

ET dicebat illis.¶Amen.)Uere:ſiue fideliter.
¶Jeſus)Saluator.¶Petrus) Saxum: ſiue pe
tra.grecum eſt.¶Jacobus.)Supplantator: vel calca=
neum:aut planta ideſt veſtigium.¶Johannes.)Domi
ni gratia:ſiue domini donum:aut domini miſericordia.
¶Helias.)Deus dominus:aut fortis dominꝰ.¶Moy
ſes.)Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aq̄s.¶Rab
bi.)Magiſter.¶Phariſei.)Diuiſi. ¶Galilea)Uolu
bilis:ſiue volutabilis:aut rota. ¶Capharnaum.) A=
ger penitentie:vel villa conſolationis: aut propitiatio
penitentis.¶Chriſtus.)Unctus.grecum eſt. ¶Gehē
na.)Uallis deceptionis vel triſtitie ſiue diuitiaruz:aut
ſyriace infernus. 10.
ET inde exurgens.¶Judea)Laudatio: ſiue con=
feſſio.¶Jordanis)Fluuius iudicij:aut demōſtra
tio vel proiectio iudicij:ſeu deſcenſio:aut ex ſyro ⁊ he=
breo lebes iudicij.¶Phariſei.)Diuiſi.¶Moyſes.)
Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aquis.¶Jeſus.)
Saluator.¶Amen.)Uere:ſiue fideliter. ¶Petrus.
Saxum:vel petra.grecū eſt. ¶Hieroſolyma.) Uiſio
pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor per=
fectus vel conſumatus.¶Jacobꝰ.)Supplantator:vel
calcaneū aut plāta.i.veſtigiū.¶Johānes.)Dn̄i gratia:
ſiue domini donum:aut domini miſericordia. ¶Zebe
deus)Dos:ſiue dotatus:aut fluxus abundans. ¶Hie
richo.)Luna vel menſis:aut odor eius.¶Thimeus.)
Cecus vel cecitas.¶Barthimeus) Beatus hieroni
mꝰ dicit ꝙ corrupte legitur:⁊ debet ſcribi barſemeus:
qd ſyriace interpretatur filius cecus: vel filius cecita=
tis.¶Nazarenus.)Sanctificatus:aut ſeparatꝰ vel co
ronatus:ſi autem per ſade litteram ſcribatur:interpre
tatur cuſtos:ſiue floridus:aut virgultum. ¶Dauid.)
Dilectus.¶Rabboni.)Magiſter.ſyrum eſt. 11.
ET cum appropinquarēt.¶Hieroſolyma.)Uiſio
pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor
perfectus vel conſumatus.¶Bethania)Domus obe
dientie vel afflictionis:aut domus cantici: ſiue domus
gratie domini.¶Jeſus)Saluator.¶Oſanna.)Salua
obſecro:vel ſalua nūc.¶Dauid.)Dilectꝰ. ¶Rabbi.)
Magiſter.¶Amē.)Uere:ſiue fideliter.¶Johānes.)
Domini gratia:ſiue domini donū:vel domini mīa. 12.
ET cepit.¶Phariſei.)Diuiſi. ¶Herodiani.)
Pellium gloria: vel pellibus gloriantes: aut mō
tes glorie vel arrogantie: aut ſyriace dracones igniti.
¶Ceſar.)A ceſo matris vtero dictus eſt: vel a ceſa=
rie ideſt coma vel capillatura cum qua ortus eſt: vel
quod ceſios ideſt glaucos habuerit oculos vt quidam
volunt.latinum eſt.¶Jeſus.)Saluator. ¶Saducei)
Juſti vel iuſtificati: aut ſyriace ſciſi vel ſciſmatici.
¶Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de a
quis.¶Abraam.)Pater multitudinis.¶Iſaac.) Ri
ſus.¶Jacob.)Supplantator:vel calcaneum: aut plan
ta ideſt veſtigium.¶Iſrael.)Preualens ſiue dominās
cum deo.¶Chriſtus.)Unctus.grecuz eſt.¶Dauid.)
Dilectus.¶Amen.)Uere:ſiue fideliter. 13.
ET cum egrederetur.¶Jeſus)Saluator.¶Pe=
trus.)Saxum:ſiue petra. grecum eſt. ¶Jaco=
bus.)Supplantator:vel calcaneum:aut planta ideſt ve
ſtigium.¶Johannes.)Domini gratia:aut domini do
num:ſiue domini miſericordia. ¶Andreas.) Uirilis
vel fortiſſimus.grecum eſt.¶Judea.) Laudatio:ſiue
confeſſio.¶Chriſtus)Unctus.grecum eſt.¶Amen.)
Uere:ſiue fideliter. 14.
ERat autem. ¶Paſcha.) Tranſitus: vel clau=
dicatio.¶Bethania.) Domus obedientie vel
afflictionis:aut domus cantici:ſiue domus gratie do=
mini.¶Symon) Audiens vel obediens. ¶Jeſus.)
Saluator. ¶Amen) Uere ſiue fideliter. ¶Judas.)
Laudatio:ſiue confeſſio.¶Scariothis)In greco ſcri=
bitur iſcariothis:⁊ hebraice interpretatur vir occiſio=
nis:aut vir exterminationis vel mortis. ¶Galilea.)
Uolubilis: ſiue volutabilis:aut rota.¶Petrus.)Sa
xum:vel petra. grecum eſt. ¶Gethſemani.) Uallis
pinguiſſima: ſeu vallis olei: ſcribi debet geſemani.
¶Jacobus.)Supplantator:vel calcaneum: aut plan=

Interp̄.
Amen.
Jeſus.
Petrus.
Jacobus.
Johannes
Helias.
Moyſes.
Rabbi.
phariſei.
galilea.
Caphar.
Chriſtus.
gehenna.
Interp̄.
Judea.
iordanis
Phariſei.
Moyſes.
Jeſus
Amen.
Petrus.
Hieroſoly.
Jacobus.
Johannes
zebedeus.
Hiericho.
Thimeus.
Barthi.
nazarenus
Dauid.
Rabboni.
Interp̄.
Hieroſoly.
Bethania.
Jeſus
Oſanna.
dauid.
Rabbi.
Amen.
Johannes
Interp̄.
Phariſei.
Herodiani
Ceſar
Jeſus.
Saducei.
Moyſes.
Abraam.
Iſaac
Jacob.
Iſrael
Chriſtus
dauid
Amen.
Interp̄.
Jeſus
Petrus.
Jacobus
Johannes
Andreas
iudea.
Chriſtus.
Interp̄.
Paſcha
bethania.
Symon.
Jeſus.
Amen
Judas
ſcarioth
Galilea.

© Biblioteca Nacional de España

Johannes
Abba
Rabbi.
Chriſtus
Nazaren⁹
Galileus
Interp̃.
Jeſus.
Pilatus.
Judei.
Barrabas
Symon
Cyreneus
Alexander
Ruffus
Golgotha.
Chriſtus
Iſrael.
Eloy
Lamaza.
Helias
Maria.
Magdale.
Jacobus.
Joſeph.
Salome.
Galilea.
Hieroſoly.
Sabbatuz
Joſeph.
Arimath.
Interp̃.
Sabbatuz
Maria.
Magdale.
Jacobus
Salome.
Jeſus.
nazaren⁹
Petrus.
Galilea

ta.i.veſtigiũ.¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domi-
ni donum: aut domini mia. ¶ Abba) Pater. ſyrum eſt.
¶ Rabbi.) Magiſter. ¶ Chriſtus) Unctus. grecũ eſt.
¶ Nazarenus.) Sanctificatus: aut ſeparatus: vel coro
natus: ſi autem per ſade litterã ſcribatur: interpretatur
cuſtos: ſiue floridus: aut virgultũ. ¶ Galileus.) Volu-
bilis: ſiue volutabilis: aut rotans. 15.
Et confeſtim. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Pilat⁹.) Cõ
ſtringẽs vel conſtrictus. grecũ eſt. ¶ Judei) Lau
dantes: ſiue confitentes. ¶ Barrabas.) Filius patris
vel magiſtri: aut filius cõfuſionis vel ignominie. ¶ Sy
mon.) Audiens: vel obediens. ¶ Cyreneus.) Paries
vel trabes: aut frigidus: vel occurrens: grece vero do
minans interpretatur. ¶ Alexander.) Adiutor vel au
xiliator virilis vel fortiſſimus. grecum eſt. ¶ Ruffus.)
Latinum eſt. ¶ Golgotha.) Caluaria. ſ. vbi ſunt capita
mortuorum. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecũ ẽ. ¶ Iſrael.)
Preualẽs ſiue dominans cum deo. ¶ Eloy.) De⁹ me
us. ¶ Lamazabathani.) Quare dereliquiſti me. ¶ He
lias.) Deus dominus: aut fortis dominus. ¶ Maria.)
Exaltata: vel amaritudinis mare: aut myrrha maris: ſi
ue doctrix vel magiſtra maris: aut ex ſyro ⁊ hebreo do
mina maris. ¶ Magdalene.) Magnifica vel magnifi
cata: aut exaltata: vel turris. ¶ Jacobus) Supplãtator:
vel calcaneum: aut planta ideſt veſtigium. ¶ Joſeph.)
Ubi dicitur ⁊ ioſeph mater. ⁊ ĩfra in fine huius ca. vbi
dicitur ⁊ maria ioſeph: in iſtis duobus locis in greco ẽ
ioſes: ⁊ hebraice poteſt interpretari parcens: vel eleua
tus: aut exiſtens. ¶ Salome) Pacifica: ſiue perfecta:
aut retribuẽs. ¶ Galilea.) Volubilis: ſiue volutabilis:
aut rota. ¶ Hieroſolyma.) Viſio pacis: aut viſio perfe
cta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel cõſumatus.
¶ Sabbatũ.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Joſeph) Aug
mentũ vel profectus. ¶ Arimathia.) Leo mortuus do
mino: vel lux mortis domini. 16.
Et cum tranſiſſet. ¶ Sabbatum.) Requies: ſiue
ceſſatio. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis
mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra ma
ris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domĩa maris. ¶ Magdalene)
Magnifica vel magnificata: aut exaltata: vel turris.
¶ Jacobus.) Supplãtator: vel calcaneum: aut planta
ideſt veſtigiũ. ¶ Salome.) Pacifica: ſiue perfecta: aut
retribuens. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Nazarenus.) San
ctificatus: aut ſeparatus: vel coronatus: ſi autem per ſa
de litteram ſcribatur: interp̃tatur cuſtos: ſiue floridus:
aut virgultum. ¶ Petrus.) Saxum: vel petra. grecum
eſt. ¶ Galilea.) Volubilis: ſiue volutabilis: aut rota.
¶ Explicit euangelium ſecundum marcum.

Incipit euangelium ſecundum Lucam.

Capitulum primum.

Interp̃.
Theophi.
Herodes
Judea.
Zachariaſ
Abia
Aaron.
Eliſabeth
Johannes
Iſrael.
Helias.
Gabriel
Galilea
Nazareth
Joſeph.
Dauid
Maria

Fuit in diebus. ¶ Theophilus.) A
micus dei: vel deo dilectus. grecum
eſt. ¶ Herodes.) Pellis gloria: vel
pellibus glorians: ſiue mons glorie
vel arrogantie: aut ſyriace draco igni
tus. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue cõfeſ
ſio. ¶ Zacharias.) Memoria domi
ni: ſiue maſculus domini. ¶ Abia)
Pater domini: vel patris dominus: aut volũtas domi
ni. ¶ Aaron) Mons: ſiue montanus: aut docens ſiue
concipiens. ¶ Eliſabeth.) Deus iuramenti vel ſaturi-
tatis: ſiue dei ſeptenariuz. ¶ Johannes.) Domini gra-
tia: ſiue domini donum: aut domini miſericordia. ¶ Iſ-
rael.) Preualens ſiue dominans cuz deo. ¶ Helias.)
Deus dominus: aut fortis dominus. ¶ Gabriel.) Vir
deus: aut fortitudo dei: vel fortis me⁹ de⁹. ¶ Galilea.)
Volubilis ſiue volutabil: aut rota. ¶ Nazareth.) Sã
ctificata: vel ſeparata: aut coronata. ſi autem per ſade lit
teram ſcribatur: interpretatur cuſtodita: vel florida: aut
virgultũ. ¶ Joſeph.) Augmentũ: vel profectus. ¶ Da
uid.) Dilectus. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis
mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra ma

Jeſus.
Jacobus.
Juda.
Abraam.
Interp̃.
Ceſar
Auguſtus
Syria
Cyrinus
Joſeph
Galilea
Nazareth.
Judea.
Dauid.
Bethleem
Maria.
Chriſtus
Jeſus
Moyſes
Hieruſalẽ.
Symeon.
Iſrael.
Anna
Phanuel.
Aſer.
Paſcha.
Hieroſoly.
Interp̃.
Tiberiadiſ
Ceſar.
Pontius.
Pilatus
Judea.
Galilea.
Herodes
Philipp⁹
Iturea.
Traconiti.
Lyſania
Abilina.
Annas
Cayphas.
Johannes
Zachariaſ
Jordanis.
Eſaias.
Abraam
Chriſtus
Herodias
Jeſus.
Joſeph
Heli
Mathat.
Leui
Melchi.
Janne.
Mathati.
Amos
Naum.
Heſli
nage
Maath
Semei
Judas.
Johanna.
Reſa

ris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶ Jeſus.) Sal
uator. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneum: aut
planta. i. veſtigium. ¶ Juda.) Laudatio: ſiue confeſſio.
¶ Abraam.) Pater multitudinis. 2.
Factum eſt autem. ¶ Ceſar.) A ceſo matris vtero
dictus eſt: vel a ceſarie. i. coma vel capillatura cum
qua ortus eſt: vel quod ceſios ideſt glaucos habuerit o-
culos vt quidam volunt: latinum eſt. ¶ Auguſtus.) La
tinum eſt: vel ab augurio dictus: vel vt alij volũt ab au
gendo. ¶ Syria.) Hebraice dicitur aram: ⁊ iterpretat̃
excelſa vel ſublimis: aut decipiens: ſiue maledictio eo-
rum. ¶ Cyrinus.) In greco cyrinius: ⁊ interpretat̃ do-
minans. ¶ Joſeph) Augmentum: vel profectus. ¶ Ga
lilea.) Volubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Naza-
reth.) Sanctificata: vel ſeparata: aut coronata: ſi ꝟo p
ſade litteram ſcribatur: interpretatur cuſtodita: vel flo-
rida: aut virgultum. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue cõfeſſio.
¶ Dauid) Dilectus. ¶ Bethleem) Domus panis: ſi-
ue domus belli. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis
mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra ma-
ris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶ Chriſtus.)
Unctus. grecuz eſt. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Moyſes.)
Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. ¶ Hieru-
ſalem.) Viſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata:
ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Symeon.) Au
diens: vel obediens. ¶ Iſrael.) Preualens ſiue domi-
nans cum deo. ¶ Anna.) Gratioſa: aut miſericors: ſiue
requieſcens: vel donans. ¶ Phanuel.) Videns deuz:
ſiue facies dei. ¶ Aſer.) Beatitudo: ſiue felicitas.
¶ Paſcha.) Tranſitus: vel claudicatio. ¶ Hieroſoly
ma.) Viſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue
timor perfectus vel conſumatus. 3.
Anno autem. ¶ Tiberiadis.) Bona viſio: vel vm
bilicus: aut confractio. ¶ Ceſar.) A ceſo matris v
tero dictus eſt: vel a ceſarie. i. coma vel capillatura cum
qua ortus eſt: vel quod ceſios. i. glaucos habuerit ocu-
los vt quidam volunt. latinum eſt. ¶ Pontius.) Mari
nus. grecum eſt. ¶ Pilatus.) Conſtringens: vel cõſtri
ctus. grecum eſt. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue confeſſio.
¶ Galilea.) Volubilis: ſiue volutabil: aut rota. ¶ He
rodes.) Pellis gloria: vel pellibus glorians: ſiue mõs
glorie vel arrogantie: aut ſyriace draco ignitus. ¶ Phi
lippus.) Bellicoſus: ſiue amator equorum. grecum eſt.
¶ Iturea.) Cuſtodita: vel ſyriace montana: aut mõtuo
ſa. ¶ Traconitidis.) Saxoſa: vel aſpera. grecum eſt.
¶ Lyſania.) Diſſoluens triſtitiam. grecum eſt. ¶ Abi
lina) Lugens: vel plorans: ſiue pater manſionis vl' mur
murationis. ¶ Annas.) Affligens: vel humilians: aut
reſpondens. ¶ Cayphas.) Inueſtigator: vel ſagax: ſeu
vomens ore: vel vomitus oris. ¶ Johannes) Domini
gratia: ſiue domini donum: aut domini miſericordia.
¶ Zacharias.) Memoria domini: aut maſculus domi
ni. ¶ Jordanis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel
proiectio iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ⁊ hebreo le-
bes iudicij. ¶ Eſaias.) Salus domini. ¶ Abraã.) Pa
ter multitudinis. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecũ ẽ. ¶ He
rodias.) Pellis gloria: vel pellibus glorians: ſiue mõs
glorie vel arrogantie: aut ſyriace dracena ignita. ¶ Je-
ſus) Saluator. ¶ Joſeph.) Augmentum: vel profect⁹.
¶ Heli.) Eleuatio: ſiue oblatio: aut eleuans: vel offe-
rens: ſiue pila vel mortariolum. ¶ Mathat.) Donum
vel donans. ¶ Leui.) Copulatus. ¶ Melchi.) Rex
meus: ſiue conſilium meum. ¶ Janne.) In greco ſcri-
bitur ianne cum duplici. n. ⁊ interpretatur reſpondens:
vel incipiẽs loqui: aut afflictus: vel humiliat⁹: ſiue pau
per. ¶ Mathatias.) Donum domini. ¶ Amos.) For-
tis vel robuſtus. ¶ Naum.) Conſolator: ſiue penitens:
aut ductor eorum. ¶ Heſli.) Prope me: vel iuxta me:
ſiue auferens vel ſeparans. ¶ Nage.) Claritas vel
ſplendor. ¶ Maath.) Abſtergens: aut delens: ſiue con
fringens: aut formidans: vel ſyriace percuſſio. ¶ Se-
mei.) Audiens vel obediens: aut nomen aceruu: vel de
ſtruens aceruum. ¶ Judas.) Laudatio: ſiue confeſſio.
¶ Johanna.) Domini gratia: ſiue domini donum: aut
domini miſericordia. ¶ Reſa.) Caput: vel voluntas:

© Biblioteca Nacional de España

Zoroba. aut curſus.¶ Zorobabel.) Alienus a confuſione: aut
alíena vel extranea cõfuſio:ſiue extranea cõmixtio: aut
diſperſio confuſionis vel cõmixtionis:ſeu circulus cõ-
Salathiel. mixtionis vel confuſionis.¶ Salathiel.) Poſtulatus
Neri. dei:ſiue commodatus dei.¶ Neri.) Lucerna vel noua
Addi. le.¶ Addi.) Teſtis vel teſtimonium:ſiue ornatus: vel
Thoſan. trãſitus:aut preda.¶ Thoſan.) In greco ſcribitur cho
Helmadan ſam:⁊ hebraice interpretatur diuinans. ¶ Helmadã.)
Her. Deus mẽſure eorũ:vel deus indumenti eorũ.¶ Her.)
Vigil:aut denudans:vel effundens:ſeu emulus:vel ci-
Jeſu uitas.¶ Jeſu.) In greco ioſe:⁊ hebraice poteſt interp̃-
Eliezer. tari parcens vel eleuatus:aut exiſtẽs.¶ Eliezer.) Dei
Jorim. adiutorium:ſiue dei atrium.¶ Jorim) Dominus exal-
Symeon tans:vel domini exaltatio.¶ Symeon.) Audiens: vel
Jona. exauditio.¶ Jona.) Columba:ſiue depopulans vel de
Heliachiz. uaſtans.¶ Heliachim.) Dei reſurrectio aut affirma-
tio:ſiue deus reſurrectionis vel firmitatis: aut deus vi
Melcha. dicans.¶ Melcha.) Regina vel conſiliatrix:ſed in gre
co ſcribitur melea:⁊ hebraice interpretatur adimplens
Menna. vel adimpletus.¶ Menna.) In greco mainan:⁊ hebrai
ce interpretatur numeratus vel remuneratus:aut pre-
Mathata. paratus.¶ Mathata.) Donuz eius.¶ Nathan.) Dãs
Nathan. vel donatus.¶ Dauid.) Dilectus.¶ Jeſſe.) Ens: ſiue
Dauid. exiſtens:aut munus vel oblatio.¶ Obed.) Seru⁹: aut
Jeſſe. oparius.¶ Booz) In fortitudine:aut in hyrco. ¶ Sal
Obed. mon) Pacificus:ſiue perfectus:aut retribuẽs. ¶ Naa
Booz. ſon.) Coluber vel ſerpens:aut augurans:vel diuinans:
Salmon. ſiue eneus.¶ Aminadab.) Populus ſpontaneus: ſiue
Naaſon. populus vouens:aut populi princeps. ¶ Aram.) Ex-
Amina. celſus:vel ſublimis:aut proijciens. ¶ Eſrom.) Sagit-
Aram. ta exultationis:ſiue diuiſio cantici:aut atrium vel fenũ
Eſrom. Heb. Eſron.¶ Phares.) Diuiſio. ¶ Jacob.) Sup-
Phares. plantator:vel calcaneum:aut planta ideſt veſtigiũ.¶ J-
Jacob. ſaac.) Riſus.¶ Abraaz.) Pater multitudinis.¶ Tha
Jſaac. re.) Odorane:vel ſpirans: aut abigens. ¶ Nachor.)
Abraam. Raucus:vel aridus:ſeu iratus:vel incenſus:aut ſyriace
Thare. ſuffocatus.¶ Saruch.) Palmes: vel ſarmentum: ſeu
nachor. ramus:aut conuolutio. Heb. Sarug.¶ Ragau.) So-
Saruch. cius aut paſtor eius:ſiue malum vel confractio eius.
Ragau. ¶ Phalech) Diuiſio. Heb. Phaleg. ¶ Heber.)
Phalech. Tranſiens:vel tranſitus:aut ira:ſeu pregnans:aut ſyria
Heber. ce frumentum.¶ Sale) Miſſio:vel mittens:ſiue ram⁹:
Sale. aut propagines:vel telum:aut arma ſcilicet miſſilia:vel
Caynan. ſyriace ſpolians vel ſpoliatus.¶ Caynan) Poſſeſſor:
Arphaxat vel emptor:aut lamẽtator:vel nidus.¶ Arphaxat.) Sa
nans vel laxans quaſi depredationem aut quaſi mam-
Sem. millam:vel ſanans aut laxans ſicut demon. ¶ Sem.)
noe. Nomẽ vel fama:ſiue ponẽs vl' poſit⁹:aut ibi. ¶ Noe.)
Lamech. Conſolatio:vel requies.¶ Lamech.) Pauper:vel hu
Mathuſa. miliatus:aut percuſſus.¶ Mathuſalem.) Mortem ſu
am miſit:aut mortis ſue arma: vel ex hebreo ⁊ ſyro mor
Enoch. tem ſuam ſpolians:vel mortis ſpoliuz.¶ Enoch.) De
Jareth. dicatus:vl' diſciplinatus:aut morigeratus. ¶ Jareth.)
Malale. Imperãs:vel deſcendẽs. Heb. Jared. ¶ Malalehel.)
Enos. Laudans deum:vel illuminatio dei.¶ Enos.) Homo
Seth vel vir:ſeu oblitus:aut deſperatus.¶ Seth.) Poſitus
Adam vel poſuit.¶ Adaz.) Homo:ſiue terrenus:aut ruffus:
Interp̃. vel ſanguineus. 4.

Jeſus. IEſus autem.¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Jordanis.)
Jordanis. Fluuius iudicij:aut demonſtratio vel proiectio iu-
dicij:ſeu deſcenſio:aut ex ſyro ⁊ hebreo lebes iudicij.
Diabolus. ¶ Diabolus.) Criminator:ſiue calũpniator:aut accuſa
Hieruſalez tor.grecum eſt.¶ Hieruſalem.) Viſio pacis: aut viſio
perfecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel conſu-
Galilea. matus.¶ Galilea.) Volubilis:ſiue volutabilis: aut ro
nazareth. ta.¶ Nazareth.) Sanctificata:vel ſeparata:aut corona
Sabbatuz ta.ſi autem per ſade litteram ſcribatur:interpretatur cu
Eſaias. ſtodita:vel florida:aut virgultum.¶ Sabbatum.) Re-
Joſeph. quies:ſiue ceſſatio.¶ Eſaias.) Salus domini. ¶ Jo-
Caphar. ſeph.) Augmentum: vel profectus. ¶ Capharnaum)
Amen. Ager penitentie:vel villa conſolationis:aut propitiatio
Helias. penitentis.¶ Amen.) Vere:ſiue fideliter. ¶ Helias.)
Sarepta. Deus dominus:aut fortis dominus.¶ Sarepta.) An-
guſtia bucelle vel panis:ſiue conflatio:vel conflatoriũ:
Sydonia aut anguſtie dilatatio vel perſuaſio.¶ Sydonia.) Ve-
natio:aut inſidiatio:ſiue viaticum vel cibarium: aut na Jſrael
uis iudicij.¶ Jſrael.) Preualens:ſiue dominans cum Heliſeus
deo.¶ Heliſeus.) Dei ſalus:vel deus ſaluans. ¶ Naa naaman
man.) Pulcher:ſiue decorus: aut motum preparans.
¶ Syrus.) De ſyria que hebraice dicitur aram:⁊ inter Syrus
pretatur excelſa vel ſublimis:aut decipiens: ſiue male
dictio eorum.¶ Nazarenus.) Sanctificatus: aut ſepa nazaren⁹
ratus:vel coronatus.ſi autem per ſade litteram ſcriba-
tur:interpretatur cuſtos:ſiue floridus:aut virgultum. Symon
¶ Symon.) Audiens:vel obediens.¶ Chriſtus.) Vn Chriſtus
ctus.grecum eſt. 5. Interp̃.

FActum eſt autem.¶ Geneſareth.) Hortus vel p- Geneſare
tectio principis:ſiue hortus vel protectio miniſtrã
tis.¶ Symon.) Audiẽns:vel obediens. ¶ Petrus.) Symon.
Saxum:vel petra.grecum eſt.¶ Jeſus.) Saluator. Petrus.
¶ Jacobus.) Supplantator:vel calcaneum: aut plan- Jeſus.
ta ideſt veſtigiuz.¶ Johannes) Domini gratia:aut do Jacobus.
mini donum:ſiue domini miſericordia. ¶ Zebedeus.) Johannes
Dos:ſiue dotatus:aut fluxus vehemens.¶ Moyſes.) Zebedeus
Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aquis.¶ Phari- Moyſes.
ſei) Diuiſi.¶ Galilea) Volubilis ſiue volutabilis: aut Phariſei.
rota.¶ Judea) Laudatio:ſiue cõfeſſio.¶ Hieruſalẽ.) Galilea.
Viſio pacis:aut viſio perfecta vel cõſumata:ſiue timor Judea.
perfectus vel conſumatus.¶ Leui.) Copulatus. 6. Hieruſalẽ.

FActum eſt autem.¶ Sabbatum.) Requies: ſiue Leui.
ceſſatio.¶ Phariſei.) Diuiſi.¶ Jeſus.) Salua- Interp̃.
tor.¶ Symon.) Audiens:vel obediens.¶ Petrus.) Sabbatuz
Saxum:ſiue petra.grecum eſt. ¶ Andreas.) Virilis: Phariſei.
vel fortiſſimus.grecum eſt.¶ Jacobus.) Supplanta- Jeſus.
tor:vel calcaneum:aut planta.i.veſtigiuz.¶ Johãnes.) Symon.
Domini gratia:aut domini donum:ſiue domini miſeri- Petrus
cordia.¶ Philippus.) Bellicoſus: ſiue amator equo- Andreas.
rum.grecum eſt.¶ Bartholomeus.) Filius ſuſpendẽ Jacobus
tis aquas.¶ Mattheus.) Donatus.¶ Thomas.) A- Johannes
byſſus:vel gemin⁹:⁊ grece didymus appellatur: quod Philipp⁹
interpretatur gemellus.i.ille qui cum alio vno ⁊ eodez Bartholo.
partu naſcitur.¶ Alpheus.) Milleſſimus:vel doctus: Mattheus
aut dux.¶ Zelotes.) Emulator.grecuz eſt. ¶ Judas.) Thomas.
Laudans:ſiue confitens.¶ Scarioth) In greco ſcribi Alpheus
tur iſcarioth:⁊ hebraice interpretatur vir occiſiõis: aut Zelotes.
vir exterminationis vel mortis.¶ Judea.) Laudatio: Judas.
ſiue confeſſio.¶ Hieruſalem) Viſio pacis: aut viſio p- ſcarioth.
fecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel conſuma- Judea.
tus.¶ Tyrus.) Hebraice dicitur ſor:⁊ iterpretatur tri- Hieruſalez
bulatio vel obſidio:ſiue anguſtia:aut vinculum vel col- Tyrus
ligatio:ſeu plaſmatio:aut figuratio vel fortitudo:aut pe
tra.¶ Sydon) Venatio:aut inſidiatio: ſiue viaticuz vel ſydon.
cibarium:aut nauis iudicij. 7. Interp̃.

CVm aũt.¶ Capharnaum.) Ager penitentie:vel Capharna
villa conſolationis:aut propiciatio penitentis. Jeſus
¶ Jeſus.) Saluator.¶ Judei.) Laudantes: ſiue confi Judei
tentes.¶ Amen.) Vere:ſiue fideliter.¶ Jſrael.) Pre Amen
ualens ſiue dominans cum deo.¶ Naym.) Jocũditas: Jſrael.
aut pulchritudo:vel commotio aut motus eoruz. ¶ Ju naym
dea.) Laudatio:ſiue confeſſio.¶ Johannes.) Domini Judea
gratia:ſiue domini donum: aut domini miſericordia. Johannes
¶ Phariſeus.) Diuiſus.¶ Symon.) Audiens:vel o- Phariſe⁹
bediens. 8. Interp̃.

ET factum eſt.¶ Maria.) Exaltata:vel amaritudi Maria
nis mare:aut myrrha maris:ſiue doctrix vel magi
ſtra maris:aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris.¶ Mag Magdale.
dalena.) Magnifica:vel magnificata :aut exaltata: vel
turris.¶ Johanna.) Domini gratia:ſiue domini donũ: Johanna.
aut domini miſericordia.¶ Chuſa.) In greco ſcribitur Chuſa
chuza:⁊ hebraice interpretatur videns:vel prophetãs.
¶ Herodes.) Pellis gloria:vel pellibus glorians:ſiue Herodes
mons glorie vel arrogantie:aut ſyriace draco ignitus. ſuſanna
¶ Suſanna.) Liliũ vel roſa:aut letitia. ¶ Diabolus.) Diabolus
Criminator:ſiue calumpniator: aut accuſator. grecum Geraſeni
eſt.¶ Geraſeni) In greco gadareni: et hebraice inter- Galilea
pretatur ſepti vel murati.¶ Galilea.) Volubilis:ſiue Jeſus
volutabilis aut rota.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Jayrus.) Jayrus
Illuminans vel illuminatus.¶ Petrus.) Saxuz: vel Petrus
petra.grecum eſt.¶ Jacobus.) Supplantator: vel cal- Jacobus
caneum:aut planta ideſt veſtigium.¶ Johannes) Do- Johannes

© Biblioteca Nacional de España

mini gratia:ſiue dñi donũ:aut domini miſericordia. 9.
CONuocatis autem.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Hero
des.) Pellis gloria:vł pellibus gloriãs:ſiue mõs
glorie vel arrogantie:aut ſyriace draco ignitus.¶ Jo-
hannes.) Domini gratia:aut domini donum: ſiue do-
mini miſericordia.¶ Helias.) Deus dominus: aut for
tis dominus.¶ Bethſaida.) Domus frugum vel ciba
riorum:aut domus venatorum vel inſidiantium.¶ Sy
mon.) Audiens:vel obediens.¶ Petrus) Saxuz:vel
petra.grecum eſt.¶ Chriſtus.) Unctus.grecum eſt.
¶ Jacobus.) Supplantator:vel calcaneum:aut planta
ideſt veſtigium.¶ Moyſes) Attractus vel aſſumptus:
ſubaudi de aquis.¶ Hieruſalem.) Uiſio pacis:aut vi-
ſio perfecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel cõ
ſumatus.¶ Samaritani.) Cuſtodes: vel adamantini:
ſiue ſpinoſi:aut feces vel feculenti. 10.
POſt hec autem.¶ Sodoma.) Secretum eoruz:ſi-
ue calx aut cementum eorum.¶ Corozaim.) Se-
cretum meum:vel hic eſt myſterium.¶ Bethſaida.)
Domus frugum:vel cibariorum:aut domus venatoruz
vel inſidiantium.¶ Tyrus.) Hebraice dicitur ſor:⁊ in-
terpretatur tribulatio vel obſidio:ſiue anguſtia:aut vin
culuz:vel colligatio:ſeu plaſmatio:aut figuratio: vel for
titudo:aut petra.¶ Sydon.) Uenatio:aut inſidiatio:ſi
ue viaticum:vel cibarium:aut nauis iudicij.¶ Caphar
naum.) Ager penitentie:vel villa conſolationis:aut ꝓ
pitiatio penitentis.¶ Sathanas) Contrarius:ſiue ad-
uerſarius.¶ Jeſus) Saluator.¶ Hieruſalem.) Uiſio
pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor per-
fectus vel conſumatus.¶ Hiericho) Luna vel mẽſis:
aut odor eius.¶ Leuita.) Copulatꝰ.¶ Samaritanꝰ.)
Cuſtos:vel adamantinus:ſiue ſpinoſus:aut fex:vel fe-
culentus.¶ Martha.) Prouocans:aut amaricans:vel
ſyriace domina:vel doctrix.¶ Maria.) Exaltata:vel a-
maritudinis mare:aut myrrha maris: ſiue doctrix vel
magiſtra maris:aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. 11.
ET factum eſt.¶ Johannes.) Domini gratia:aut
domini donuz:ſiue domini miſericordia.¶ Beel
zebub) Idolum muſcarum:vel poſſeſſor muſcarum.
¶ Sathanas.) Cõtrarius:ſiue aduerſariꝰ.¶ Jonas.)
Columba:ſiue depopulans vel deuaſtãs.¶ Niniuite)
Pulchri:ſiue ſpecioſi:aut habitacula.¶ Salomõ) Pa
cificus.¶ Phariſeus.) Diuiſus.¶ Phariſei) Diuiſi.
¶ Abel) Uanitas:ſiue anhelitus:aut ſyriace vapor.
¶ Zacharias.) Memoria domini:aut maſculus domi-
ni. 12.
MUltis autem.¶ Phariſei.) Diuiſi.¶ Gehenna)
Uallis deceptionis vel triſtitie ſiue diuitiarũ: aut
ſyriace infernus.¶ Salomon.) Pacificus.¶ Amen)
Uere:ſiue fideliter.¶ Petrus.) Saxuz ſiue petra. gre
cum eſt. 13.
ADerant autem.¶ Galilei.) Uolubiles:ſiue volu-
tabiles:aut rotantes.¶ Pilatus) Conſtringens:
vel conſtrictus.grecum eſt.¶ Syloe.) Miſſus vel mit-
tens:aut ramus: ſiue telum aut arma ſcilicet miſſilia:vł
ſyriace ſpolians vel ſpoliatus.¶ Hieruſalem.) Uiſio
pacis:aut viſio perfecta vel cõſumata: ſiue timor perfe
ctus vel conſumatus.¶ Sabbatuz.) Requies: ſiue ceſ
ſatio.¶ Abraaz.) Pater multitudinis.¶ Sathanas.)
Contrarius:ſiue aduerſarius.¶ Iſaac) Riſus.¶ Ja-
cob.) Supplantator:vel calcaneum:aut planta:ideſt ve
ſtigium.¶ Phariſei.) Diuiſi.¶ Herodes.) Pellis
gloria:vł pellibus gloriãs:aut ſyriace draco ignitꝰ. 14.
ET factum eſt.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Phari-
ſei.) Diuiſi.¶ Sabbatum.) Requies: ſiue ceſſa-
tio. 15.
ERant autem.¶ Phariſei.) Diuiſi. 16.
DIcebat autem.¶ Mãmona.) Pecunia:vel diui-
tie:aut cupiditas.ſyrum eſt.¶ Phariſei) Diuiſi.
¶ Johannes) Domini gratia:aut domini donum: ſiue
domini miſericordia.¶ Lazarus.) Dei adiutorium:ſi-
ue dei atriuz.¶ Abraã.) Pater multitudinis.¶ Moy
ſes.) Attractus:vel aſſumptus:ſubaudi de aquis. 17.
ET ait.¶ Hieruſalem.) Uiſio pacis: aut viſio per
fecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel con-
ſumatus.¶ Samaria.) Cuſtodia:vł adamas: aut veꝑs
vel ſpina:ſeu fex eius.¶ Galilea) Uolubilis: ſiue volu
tabilis:aut rota.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Samaritanꝰ)
Cuſtos:vel adamantinus:ſiue ſpinoſus:aut fex vel fe-
culentus.¶ Phariſei.) Diuiſi.¶ Noe) Conſolatio:vł
requies.¶ Loth.) Inuolutus:ſiue colligatus: aut coo
pertus:vel reſina precioſa que dicitur ſtacte.¶ Sodo-
ma.) Secretũ eorũ:ſiue calx aut cemẽtũ eorum. 18.
DIcebat autem.¶ Phariſeus.) Diuiſus.¶ Sab-
batum.) Requies:ſiue ceſſatio.¶ Jeſus.) Salua
tor.¶ Amen.) Uere:ſiue fideliter.¶ Petrus.) Saxũ:
ſiue petra.grecũ eſt.¶ Hieroſolyma.) Uiſio pacis:aut
viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel
conſumatus.¶ Hiericho.) Luna:vel menſis:aut odor
eius.¶ Nazarenus) Sanctificatus:aut ſeparatus: vel
coronatus.ſi autem per ſade litteram ſcribatur interpre
tatur cuſtos:aut floridus:ſiue virgultuz.¶ David.) Di
lectus. 19.
ET ingreſſus.¶ Hiericho.) Luna:vel menſis:aut
odor eius.¶ Zacheus.) Purus:aut nitidus: vel
ſyriace iuſtus:aut iuſtificatus.¶ Jeſus.) ſaluator.¶ A
braam.) Pater multitudinis.¶ Hieruſalem.) Uiſio
pacis:aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor per-
fectus vel cõſumatus.¶ Hieroſolyma.) Idẽ.¶ Beth
phage.) Domus oris vallium:vel domus bucce vallis:
aut domus ficuum.ſ.precoquarum.¶ Bethania.) Do
mus obedientie vel afflictionis:ſiue domus cantici:vel
domus gratie domini.¶ Phariſei.) Diuiſi. 20.
ET factũ eſt.¶ Jeſus) Saluator.¶ Johãnes) Do
mini gratia:aut domini donuz:ſiue domini miſeri
cordia.¶ Ceſar.) A ceſo matris vtero dictus eſt:vel a
ceſarie.i.coma vel capillatura cum qua ortus eſt: vł qḋ
ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidam volunt.la
tinum eſt.¶ Saducei.) Juſti vel iuſtificati: aut ſyriace
ſciſi vel ſciſmatici.¶ Moyſes) Attractus vel aſſũptꝰ:
ſubaudi de aquis.¶ Abraam.) Pater multitudinis.
¶ Iſaac.) Riſus.¶ Jacob.) Supplãtator vel calcane
um:aut planta.i.veſtigium.¶ Chriſtus) Unctus. gre-
cũ eſt.¶ David.) Dilectus. 21.
REſpiciẽs autẽ.¶ Gazophylacium) Ubi gaze.i.the
ſauri templi ſeruabãtur:ex perſico ⁊ greco.¶ Hie
ruſalem.) Uiſio pacis:aut viſio perfecta vel conſuma-
ta:ſiue timor perfectus vel cõſumatus.¶ Judea.) Lau
datio:ſiue cõfeſſio.¶ Amen.) Uere:ſiue fideliter. 22.
APpropinquabat autem.¶ Paſcha) Tranſitus:
vel claudicatio.¶ Sathanas.) Cõtrarius:ſiue ad
uerſarius.¶ Judas.) Laudatio:ſiue cõfeſſio.¶ Scha
rioth.) In greco ſcribitur iſcharioth: ⁊ hebraice inter-
pretatur vir occiſionis:aut vir exterminationis vł mor-
tis.¶ Petrus.) Saxum:vel petra.grecum eſt.¶ Johã
nes.) Dñi gratia:ſiue domini donũ:aut dñi miſericor-
dia.¶ Iſrael.) Preualens ſiue dñans cum deo.¶ Sy
mon.) Audiens:vel obediens.¶ Jeſus.) Saluator.
¶ Galileus.) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut rotans.
¶ Chriſtus.) Unctus.grecum eſt. 23.
ET ſurgens.¶ Pilatus.) Conſtringens: vel con-
ſtrictus.grecum eſt.¶ Ceſar.) A ceſo matris vte-
ro dictus eſt:vel a ceſarie.i.coma vel capillatura cum q̃
ortus eſt:vel quod ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt
quidam volunt.latinum eſt.¶ Chriſtus.) Unctus.gre-
cum eſt.¶ Judei.) Laudantes:ſiue confitentes.¶ Ju
dea.) Laudatio:ſiue cõfeſſio.¶ Galilea.) Uolubilis:ſi
ue volutabilis:aut rota.¶ Galileus.) Uolubilis: ſiue
volutabilis:aut rotans.¶ Herodes.) Pellis gloria:
vel pellibus glorians:ſiue mons glorie vel arrogantie:
aut ſyriace draco ignitꝰ.¶ Hieroſolyme.) Uiſio pacis:
aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor perfectus
vł cõſumatus.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Barrabas.) Fi
lius patris vel magiſtri:aut filius confuſionis vel igno
minie.¶ Symon.) Audiens:vel obediens.¶ Cyrenen
ſis.) Paries:ſiue trabes:aut frigiditas: vel occurſus.
¶ Hieruſalem) Uiſio pacis:aut viſio perfecta vel con
ſumata:ſiue timor perfectus vel cõſumatus.¶ Amẽ.)
Uere:ſiue fideliter.¶ Joſeph.) Augmentum vel profe
ctus.¶ Arimathia.) Leo mortuus domino:vł lux mor
tis domini.¶ Paraſceue.) Preparatio.grecum eſt.
¶ Sabbatum.) Requies:ſiue ceſſatio. 24.

Interp̃. Jeſus. Herodes. Johannes Helias. Bethſaida Symon. Petrus. Chriſtus Jacobus. Moyſes. Hieruſalez Samarita
Interp̃. Sodoma. Corozaim Bethſaida Tyrus. Sydon. Capharna Sathanas Jeſus Hieruſalez Hiericho. Leuita. Samarita Martha. Maria.
Interp̃. Joannes Beelze. Sathanas Jonas. Nininite. Salomon Phariſeꝰ. Phariſei Abel. Zachariaſ
Interp̃. Phariſei. Gehenna. Salomon. Amen. Petrus.
Interp̃. Galilei. Pilatus. Syloe. Hieruſalez Sabbatuz Abraam. Sathanas Iſaac. Jacob. Phariſei. Herodes.
Interp̃. Jeſus. Phariſei. Sabbatuz
Interp̃. Phariſei.
Interp̃. Mammo. Phariſei. Johannes Lazarus. Abraam. Moyſes.
Interp̃. Hieruſalez Samaria.

Galilea. Samarita Phariſei. Noe. Loth. Sodoma.
Interp̃. Phariſeꝰ. Sabbatuz Jeſus. Amen. Petrus. Hieroſoly. Hiericho. Nazarenꝰ David.
Interp̃. Hiericho. Zacheus. Jeſus. Abraam Hieruſalez Bethpha. Bethania. Phariſei.
Interp̃. Jeſus. Johannes Ceſar. Saducei. Moyſes. Abraam. Iſaac. Jacob. Chriſtus David.
Interp̃. Gazophy. Hieruſalez Judea. Amen.
Interp̃. Paſcha. Sathanas Judas. Schariot. Petrus. Johannes Iſrael. Symon. Jeſus. Galileus Chriſtus
Interp̃. Pilatus. Ceſar. Chriſtus Judei. Judea. Galilea. Galileus. Herodes. Hieroſoly. Jeſus Barrabas Symon. Cyrenenſiſ Hieruſalez Amen. Joſeph. Arimath. Paraſce. Sabbatuz

© Biblioteca Nacional de España

Interp. Sabbatuz Jeſus Galilea. Maria. Magdale. Joanna. Jacobus. Petrus. Hieruſalez Emaus Cleophas Nazarenꝰ Iſrael. Chriſtus Moyſes. Symon. Hieroſoly. Bethania.

Una autem. ¶ Sabbatum.) Requies: ſiue ceſſatio ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue
volutabilis: aut rota. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritu
dinis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magi-
ſtra maris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶ Ma
gdalene.) Magnifica: vel magnificata: aut exaltata: vel
turris. ¶ Johanna.) Domini gratia: ſiue dñi donũ: aut
domini miſericordia. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel
calcaneum aut planta: ideſt veſtigium. ¶ Petrus.)
Saxum: vel petra. grecum eſt. ¶ Hieruſalem.) Uiſio
pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor per-
fectus vel conſumatus. ¶ Emaus.) Timens conſiliũ:
vel matris aut gentis conſilium: ſeu populus abiectus
¶ Cleophas.) In greco cleopas: et interpretatur glo-
ria omnis: vel omnimoda gloria. grecum eſt. ¶ Naza-
renus.) Sanctificatus: aut ſeparatus: vel coronatus: ſi
autem per ſade litteram ſcribatur interpretatur cuſtos
ſiue floridus: aut virgultum. ¶ Iſrael) Preualens ſiue
dominans cuz deo. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt.
¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aq̃s
¶ Symõ.) Audiens: vel obediens. ¶ Hieroſolyma.)
Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel cõſumata: ſiue timor
perfectus vl' conſumatus. ¶ Bethania.) Domus obe-
dientie vel afflictionis: ſiue domus cantici: vel domus
gratie domini.

¶ Explicit euangelium ſecundum Lucam.

Incipit euangelium ſecundum Johannem.

¶ Capitulum primum.

Interp. Joannes Moyſes. Jeſus. Chriſtus Judei. Hieroſoly. Leuite. Helias. Eſaias. Phariſei. Bethania. Jordanis. Iſrael. Rabbi. Andreas Symon. Petrus. Meſſias Johanna. Cephas. Galilea. Philippꝰ Bethſaida Nathana. Joſeph Nazaret. Iſraelita. Amen.

In principio. ¶ Johannes.) Domini gra-
tia: ſiue domini donũ: aut domini miſericor
dia. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptuſ:
ſubaudi de aquis. ¶ Jeſus.) Saluator.
¶ Chriſtus.) Unctus. grecũ eſt. ¶ Judei.)
Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Hieroſolyme.) Uiſio
pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfe
ctus vel cõſumatus. ¶ Leuite.) Copulati. ¶ Helias.)
Deus dominus: aut fortis dominus. ¶ Eſaias) Salus
domini. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Bethania) Domus o
bedientie vel afflictionis: ſiue domus cantici: vel domꝰ
gratie domini. ¶ Jordanis.) Fluuius iudicij: aut demõ
ſtratio vel proiectio iudicij: ſeu deſcẽſio: aut ex ſyro ⁊ he
breo lebes iudicij. ¶ Iſrael.) Preualẽs: ſiue dominãs
cum deo. ¶ Rabbi.) Magiſter. ¶ Andreas.) Uirilis
vel fortiſſimus. grecum eſt. ¶ Symon.) Audiens: vel o
bediens. ¶ Petrus.) Saxum: ſiue petra. grecum eſt.
¶ Meſſias.) Unctus. grece aũt dicitur chriſtus. ¶ Jo
hanna.) Ubi dicitur tu es ſymon filius iohanna in gre-
co ſcribitur iona: ⁊ ſic eſt ĩ biblijs noſtris antiquis: ⁊ he
braice interpretatur columba. ¶ Cephas.) Petrus. ſ.
a petra. ſyrum eſt. ¶ Galilea.) Uolubilis: ſiue volutabi
lis: aut rota. ¶ Philippus.) Bellicoſus: ſiue amator e
quorum. grecum eſt. ¶ Bethſaida.) Domus frugũ. vel
cibariorum: aut domus venatorum vel inſidiantium.
¶ Nathanael.) Donum dei. ¶ Joſeph.) Augmentuz:
vel profectus. ¶ Nazareth.) Sanctificata: aut ſepara-
ta: ſiue coronata. Si autem per ſade litteram ſcribatur
interpretatur cuſtodita: aut florida: ſiue virgultum. ¶ I
ſraelita.) De iſrael quod interpretatur preualens ſiue
dominans cum deo. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. 2.

Interp. Chana. Galilea. Jeſus. Judei. Architri. Capharna Paſcha. Hieroſoly. Hieroſoly.

Et die tertia. ¶ Chana.) Zelus: vl' emulatio: ſiue
poſſeſſio: aut lamentatio: vel nidus eius: aut cãna
ideſt arundo. ¶ Galilea) Uolubilis: ſiue volutabilis:
aut rota. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Judei) Laudantes: ſi
ue confitentes. ¶ Architriclinus.) Princeps triclinij
ideſt trium menſarum. grecum eſt. ¶ Capharnaum.) A
ger penitentie: vel villa conſolationis: aut propitiatio
penitentis. ¶ Paſcha.) Trãſitꝰ: vel claudicatio. ¶ Hie
roſolyma) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſuma
ta: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Hieroſoly-
me.) Idem. 3.

Interp. Phariſei. Nicodemꝰ

Erat autez. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Nicodemꝰ.)
Hebraice interpretatur innocens ſanguis: grece
vero victoria populi. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Rabbi.)
Magiſter. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Iſrael.)
Preualens ſiue domnans cum deo. ¶ Moyſes.) At-
tractus vl' aſſũptus: ſubaudi de aquis. ¶ Judea.) Lau
datio: ſiue confeſſio. ¶ Johãnes.) Domini gratia: ſiue
domini donuz: aut domini miſericordia. ¶ Enon.) Nu
bes vel obnubilatio: ſiue fons aut oculus eius: vel au-
gurium. ¶ Salim) Uulpes. p. n. aut pugilli ſiue pugni:
vel ſemite. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue cõfitẽtes. ¶ Jor
danis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel proiectio
iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ⁊ hebreo lebes iudicij.
¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. 4.

Jeſus. Rabbi. Amen. Iſrael. Moyſes. Judea. Johannes Enon. Salim. Judei. Jordanis. Chriſtus

Ut ergo. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Phariſei.) Diui
ſi. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domini do-
nuz: aut domini miſericordia. ¶ Judea) Laudatio: ſiue
confeſſio. ¶ Galilea) Uolubilis: ſiue volutabilis: aut
rota. ¶ Samaria.) Cuſtodia: vel adamas: aut vepres
vel ſpina: ſeu fex eius. ¶ Sichar.) Concluſio: vel clau-
ſura: aut inebriatio: vel merces. Dicit autem beatꝰ Hie
ronymꝰ q̃ corrupte ponitur pro ſichem: quod interpre
tatur humerus: ſiue portio: aut manicatio: vel matutina
tio. ſed in greco ſichar inuenitur. ¶ Jacob.) Supplan-
tator: vel calcaneum: aut planta ideſt veſtigium. ¶ Jo-
ſeph.) Augmentuz vel profectus. ¶ Samaritana.) Cu
ſtos: vel adamantina: ſiue ſpinoſa: aut fex: vel feculẽta.
¶ Judeus.) Laudans: ſiue confitens. ¶ Judei.) Idez
p. n. ¶ Samaritani.) Cuſtodes: vl' adamantini: ſiue ſpi
noſi: aut feces: vel feculẽti. ¶ Hieroſolyme.) Uiſio pa
cis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfe-
ctus vel conſumatus. ¶ Meſſias.) Unctus. grece autẽ
dicitur chriſtus. ¶ Chriſtus.) Unctꝰ. grecũ eſt. ¶ Rab
bi.) Magiſter. ¶ Galilei) Uolubiles: ſiue volutabileſ:
aut rotantes. ¶ Chana.) Zelus: vel emulatio: ſiue poſ-
ſeſſio: aut lamentatio: vel nidus eius: aut canna ideſt a-
rundo. ¶ Capharnaum.) Ager penitentie: vel villa cõ
ſolationis: aut propitiatio penitentis. 5.

Interp. Jeſus. Phariſei Johannes Judea. Galilea Samaria. Sichar. Jacob. Joſeph. Samarita Judeus. Judei. Samarita Hieroſoly. Meſſias. Chriſtus Rabbi. Galilei. Chana. Caphar.

Poſt hec. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confitentes.
¶ Jeſus) Saluator. ¶ Hieroſolyma.) Uiſio pa-
cis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfe-
ctus vel conſumatus. ¶ Probatica.) Ouina: ideſt locꝰ
vbi pecora ſacrificanda tenebantur. grecũ eſt. ¶ Beth
ſaida.) Domus effuſionis: ideſt locus vbi aque pluuia
les confluebant. in greco ſcribitur betheſda. ¶ Sabba
tum.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Amen) Uere: ſiue fide
liter. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domini donũ:
aut domini miſericordia. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſ
ſumptus: ſubaudi de aquis. 6.

Interp. Judei. Jeſus. Hieroſoly. Probati. Bethſaida Sabbatuz Amen. Johannes Moyſes.

Poſt hec. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Galilea.) Uolu-
bilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Tiberiadis.)
Bona viſio: vel vmbilicus: aut cõfractio. ¶ Paſcha.)
Tranſitus: vel claudicatio. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue
confitentes. ¶ Philippus.) Bellicoſus: ſiue amator e
quorum. grecum eſt. ¶ Andreas.) Uirilis: vel fortiſſi-
mus. grecum eſt. ¶ Symon.) Audiens: vel obediens.
¶ Petrus.) Saxum vel petra. grecum eſt. ¶ Caphar
naum.) Ager penitentie: vel villa conſolationis: aut pro
pitiatio penitẽtis. ¶ Rabbi.) Magiſter. ¶ Amẽ.) Ue
re: ſiue fideliter. ¶ Manna.) Preparatio: aut quid.
¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aq̃ſ.
¶ Joſeph) Augmentum: vel profectus. ¶ Chriſtus.)
Unctus grecum eſt. ¶ Diabolus) Criminator: ſiue ca-
lumpniator: aut accuſator. grecum eſt. ¶ Judas) Lau-
datio ſiue cõfeſſio. ¶ Schariotes.) In greco ſcribitur
iſcariotes: ⁊ hebraice interpretatur vir occiſionis: aut
vir exterminationis vel mortis. 7.

Interp. Jeſus Galilea. Tiberiadiſ Paſcha. Judei Philippꝰ Andreas Symon. Petrus. Caphar. Rabbi. Amen. Manna. Moyſes. Joſeph. Chriſtus. Diabolus. Judas. Schariot.

Poſt hec. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Galilea.) Uolu-
bilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Judea.) Lau-
datio: ſiue confeſſio. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confi-
tentes. ¶ Scenophegia.) Feſtum tabernaculoꝝ. gre-
cum eſt. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubau-
di de aquis. ¶ Sabbatũ.) Req̃es: ſiue ceſſatio. ¶ Hie
roſolyme.) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſuma
ta: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Chriſtus)
Unctus. grecũ eſt. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Dauid.) Di
lectus. ¶ Bethleem.) Domus panis: ſiue domꝰ belli.

Interp. Jeſus. Galilea. Judea. Judei. Scenophe Moyſes. Sabbatuz Hieroſoly. Dauid. Bethleez.

© Biblioteca Nacional de España

Nicodemꝰ. Galileus. Interp̃. Jeſus. Moyſes. Gazophi. Judei. Abraam. Amen. Diabolus. Samarita. Interp̃. Jeſus. Rabbi. Syloe. Phariſei. Sabbatuꝫ. Judei. Chriſtus. Moyſes. Interp̃. Amen. Judei. Encenia. Hieroſoly. Salomon. Interp̃. Lazarus. Bethania. Maria. Martha. Jeſus. Judea. Rabbi. Judei. Thomas. Didymus. Hieroſoly. Chriſtus. Phariſei. Romani. Cayphas. Ephrem. Paſcha. Interp̃. Jeſus. Paſcha. Bethania. Lazarus. Martha. Maria. Piſticum. Judas. Eſcariotis. Judei. Hieroſoly. Oſanna. Iſrael. Syon. Philippꝰ. Bethſaida. Galilea. Andreas. Amen. Chriſtus. Eſaias. Interp̃. Paſcha. Jeſus. Diabolus.

¶ Nicodemus.) Hebraice interpretatur innocens ſan
guis: grece vero victoria populi. ¶ Galileus). Volu-
bilis: ſiue volutabilis: aut rotans. 8.
IEſus autem. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Phariſei.)
Diuiſi. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſub
audi de aquis. ¶ Gazophylacium.) Ubi gaze ideſt the
ſauri templi ſeruabãtur: ex perſico et greco. ¶ Judei.)
Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Abraam.) Pater mul
titudinis. ¶ Amẽ.) Vere: ſiue fideliter. ¶ Diabolus)
Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator. grecũ eſt.
¶ Samaritanus.) Cuſtos: vel adamantinus: ſiue ſpi-
noſus: aut fex vel feculentus. 9.
ET preteriẽs. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Rabbi) Ma
giſter. ¶ Syloe.) Miſſus. ¶ Phariſei.) Diuiſi.
¶ Sabbatum.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Judei.) Lau
dantes: ſiue confitentes. ¶ Chriſtus) Unctus grecum
eſt. ¶ Moyſes) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de a
quis. 10.
AMen amen. ¶ Amen.) Vere ſiue fideliter. ¶ Je-
ſus.) Saluator. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confi-
tentes. ¶ Encenia.) Renouatio: vel dedicatio: ideſt fe
ſtum pro renouatione vel dedicatione templi. grecum
eſt. ¶ Hieroſolyme.) Viſio pacis: aut viſio ꝑfecta vel
conſumata: ſiue timor perfectus vel cõſumatus. ¶ Sa
lomon.) Pacificus. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt.
¶ Jordanis.) Fluuius iudicij: aut demonſtratio vel ꝓ-
tectio iudicij: ſeu deſcenſio: aut ex ſyro ꝛ hebreo lebes
iudicij. ¶ Johannes.) Domini gratia: aut domini do-
num: ſiue domini miſericordia. 11.
ERat autem. ¶ Lazarus.) Dei adiutoriuꝫ: ſiue dei
atrium. ¶ Bethania.) Domus obedientie vel af
flictionis: aut domus cantici: ſiue domus gratie domi-
ni. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudĩs mare: aut myr
rha maris: ſiue doctrix vel magiſtra maris: aut ex ſyro
ꝛ hebreo domina maris. ¶ Martha.) Prouocans: aut
amaricans: vel ſyriace domina: vel doctrix. ¶ Jeſus.)
Saluator. ¶ Judea) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Rab-
bi.) Magiſter. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confitentes.
¶ Thomas.) Abyſſus: vel geminus: ꝛ grece didymus
appellatur: quod interpretatur gemellus. i. ille qui cuꝫ
alio vno ꝛ eodem partu naſcitur. ¶ Didymus) Gemi-
nus: vel gemellus: ille. ſ. qui cum alio vno ꝛ eodẽ partu
naſcitur. grecum eſt. ¶ Hieroſolyma) Viſio pacis: aut
viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel
conſumatus. ¶ Chriſtus) Unctus. grecũ eſt. ¶ Phari
ſei.) Diuiſi. ¶ Romani) Valentes: aut robuſti: vł potẽ
tes. grecum eſt. ¶ Cayphas.) Inueſtigator vel ſagax:
ſeu vomens ore: vel vomitus oris. ¶ Ephrem) Frugi-
fer: aut creſcens. ¶ Paſcha.) Tranſitus: vel claudica
tio. 12.
IEſus ergo. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Paſcha.) Trã
ſitus: vel claudicatio. ¶ Bethania) Domus obedi
entie vel afflictionis: aut domus cantici: ſiue domꝰ gra
tie domini. ¶ Lazarus) Dei adiutorium: ſiue dei atri-
um. ¶ Martha.) Prouocans: aut amaricans: vel ſyria
ce domina vel doctrix. ¶ Maria.) Exaltata: vel amari
tudinis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magi
ſtra maris: aut ex ſyro ꝛ hebreo domina maris. ¶ Piſti
cum) Fidele. grecum eſt. ¶ Judas.) Laudatio: ſiue con
feſſio. ¶ Eſcariotis) In greco ſcribitur iſcariotis: ꝛ he
braice interpretatur vir occiſionis: aut vir extermina-
tionis vel mortis. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confiten
tes. ¶ Hieroſolyma) Viſio pacis: aut viſio ꝑfecta vel
conſumata: ſiue timor perfectus vel cõſumatus. ¶ O-
ſanna) Salua obſecro: vel ſalua nũc. ¶ Iſrael) Preua
lens ſiue dñans cũ deo. ¶ Syon.) Aceruus aut tumu-
lꝰ: vel ſpecła: aut ſiccitas. ¶ Phariſei) Diuiſi. ¶ Phi
lippus) Bellicoſus: ſiue amator equorum. grecum eſt.
¶ Bethſaida) Domus frugum vel cibariorum: aut do
mus venatorum vel inſidiantium. ¶ Galilea.) Volubi
lis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Andreas.) Virilis vel
fortiſſimus. grecum eſt. ¶ Amen) Vere: ſiue fideliter.
¶ Chriſtus.) Unctus. grecuꝫ eſt. ¶ Eſaias) Salus do
mini. 13.
ANte diem. ¶ Paſcha.) Tranſitus: vel claudica-
tio. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Diabolus) Crimiator:
ſiue calumpniator: aut accuſator. grecum eſt. ¶ Judas)
Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Symon.) Audiẽs: vel obe
diẽs. ¶ Schariotis.) In greco ſcribitur iſcariotiſ: ꝛ he
braice interpretatur vir occiſionis: aut vir extermina-
tionis vel mortis. ¶ Petrus) Saxuꝫ: ſiue petra. grecũ
eſt. ¶ Amen) Vere: ſiue fideliter. ¶ Sathanas) Con-
trarius: ſiue aduerſarius. ¶ Judei) Laudantes: ſiue cõ
fitentes. 14.
ET ait. ¶ Thomas.) Abyſſus: vel geminus: et gre
ce didymus appellatur: quod interpretatur gemel
lus. i. ille qui cuꝫ alio vno ꝛ eodem partu naſcitur. ¶ Je
ſus.) Saluator. ¶ Philippus.) Bellicoſus: ſiue ama-
tor equorum. grecuꝫ eſt. ¶ Amen) Vere: ſiue fideliter.
¶ Paraclitus) Conſolator: ſiue aduocatus. grecum ẽ.
¶ Judas) Laudatio: ſiue cõfeſſio. ¶ Schariotis.) In
greco ſcribitur iſcariotis: ꝛ hebraice interpretat̃ vir oc-
ciſionis: aut vir exterminationis vel mortis. 15.
EGo ſuꝫ. ¶ Paraclitus.) Conſolator: ſiue aduoca
tus. grecum eſt. 16.
HEc locutus ſum. ¶ Paraclitus.) Conſolator ſiue
aduocatus. grecũ ẽ. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Amẽ)
Vere: ſiue fideliter. 17.
HEc locutus. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Un
ctus. grecum eſt. 18.
HEc cuꝫ dixiſſet. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Cedron)
Triſtis: vel denigratus. ¶ Judas) Laudatio: ſiue
confeſſio. ¶ Phariſei.) Diuiſi. ¶ Nazarenus.) San-
ctificatus: aut ſeparatus: vel coronatus: ſi autem per ſa-
de litteraꝫ ſcribatur interpretatur cuſtos: ſiue floridus
aut virgultũ. ¶ Symon.) Audiẽs: vel obediẽs. ¶ Pe
trus) Saxum: vel petra. grecuꝫ eſt. ¶ Malchus) Rex
vel regnuꝫ: aut conſiliarius. ¶ Judei) Laudantes: ſiue
confitẽtes. ¶ Annas.) Affligens: vel humilians: aut re
ſpondens. ¶ Cayphas) Inueſtigator: vel ſagax: ſeu vo
mens ore: vel vomitus oris. ¶ Pilatus) Conſtringens
vel conſtrictus. grecum eſt. ¶ Judeus) Laudãs: ſiue cõ
fitens. ¶ Paſcha) Tranſitus: vel claudicatio. ¶ Bar-
rabas.) Filius patris vel magiſtri: aut filius confuſio-
nis vel ignominie. 19.
TUnc ergo. ¶ Pilatus) Conſtringens: vel conſtri-
ctus. grecuꝫ ẽ. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Judei) Lau
dantes: ſiue confitentes. ¶ Ceſar.) A ceſo matris vte-
ro dictus eſt: vel a ceſarie ideſt coma vel capillatura cum
qua ortus eſt: vel quod ceſios. i. glaucos habuerit ocu
los vt quidam volunt. latinũ eſt. ¶ Gabatha) Eminẽs
vel excelſum: grece vero dicitur lithoſtratos quod in-
terpretatur lapidibus ſtratus: ꝛ erat locus vel ſtratum
lapideum eminens. ¶ Paraſceue) Preparatio. grecũ
eſt. ¶ Paſcha.) Tranſitus: vel claudicatio. ¶ Golgo-
tha.) Caluaria ſcilicet vbi ſunt capita mortuorũ. ¶ Na
zarenus) Sanctificatus: aut ſeparatus: vel coronatꝰ: ſi
autem per ſade litteram ſcribatur interpretatur cuſtos
ſiue floridus: aut virgultuꝫ. ¶ Maria.) Exaltata: vel a
maritudinis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel
magiſtra mari: aut ex ſyro ꝛ hebreo dña maris. ¶ Cleo
phas) In greco cleopas: ꝛ interpretatur gloria omnis
vel omnimoda gloria. grecum eſt. ¶ Magdalene.)
Magnifica: vel magnificata: aut exaltata: vel turris.
¶ Sabbatum) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Joſeph.) Au
gmentum vel profectus. ¶ Arimathia) Leo mortuus
domino: aut lux mortis domini. ¶ Nicodemus) He-
braice interpretatur inocens ſanguis. grece vero victo
ria populi. 20.
UNa autem. ¶ Sabbatum) Requies: ſiue ceſſa-
tio. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis mare
aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra maris: aut
ex ſyro ꝛ hebreo domina maris. ¶ Magdalane) Ma-
gnifica: aut magnificata: vel exaltata: aut turris. ¶ Sy-
mon.) Audiens: vel obediens. ¶ Petrus) Saxum
vel petra. grecuꝫ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Rabboni)
Magiſter. ſyrum eſt. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confi
tentes. ¶ Thomas) Abyſſus: vel geminus: ꝛ grece di
dymus appellatur: quod interpretatur gemellus ideſt
ille qui cum alio vno ꝛ eodem partu naſcitur. ¶ Didy
mus) Geminꝰ vł gemellus: ille ſcilicet qui cũ alio vno
ꝛ eodem partu naſcitur. grecum eſt. 21.

Judas. Symon. Schario. Petrus. Amen. Sathanas. Judei. Interp̃. Thomas. Jeſus. Philippꝰ. Amen. Paraclitꝰ. Judas. Scariot. Interp̃. Paraclitꝰ. Interp̃. Paraclitꝰ. Jeſus. Amen. Interp̃. Jeſus. Chriſtus. Interp̃. Jeſus. Cedron. Judas. Phariſei. Nazarenꝰ. Symon. Petrus. Malchus. Judei. Annas. Cayphas. Pilatus. Judeus. Paſcha. Barrabas. Interp̃. Pilatus. Jeſus. Judei. Ceſar. Gabatha. Paraſce. Paſcha. Golgotha. Nazarenꝰ. Maria. Cleophas. Magdale. Sabbatuꝫ. Joſeph. Arimat. Nicodemꝰ. Interp̃. Sabbatuꝫ. Maria. Magdale. Symon. Petrus. Jeſus. Rabboni. Judei. Thomas. Didymus.

© Biblioteca Nacional de España

Interp.
Jeſus.
Tiberiadiſ
Symon.
Petrus.
Thomas.
Didymus.
Nathana.
Chana.
Galilea.
Zebedeus
Johannes
Amen.
Interp.
Paulus.
Jeſus.
Chriſtus.
Dauid.
Roma.
Greci.
Judeus.
Amen.
Interp.
Judeus.
Grecus.
Jeſus.
Chriſtus.
Interp.
Judeus.
Judei.
Greci.
Jeſus.
Chriſtus.
Interp.
Abraam.
Dauid.
Sara.
Jeſus.
chriſtus.
Interp.
Chriſtuſ.
Jeſus.
Abba.
Interp.
Chriſtus.
Iſraelite.
Amen.
Iſrael.
Abraam.
Sara.
Rebecca.
Jacob.
Eſau.
Moyſes.
Pharao.
Judei.
Oſee.
Eſaias.
Sabbaoth
Sodoma.
Interp.
Chriſtus.
Moyſes.
Jeſus.
Judeus.
Grecus.
Interp.
Iſraelita.
Abraam.
Beniamin
Elias.
Iſrael.

POſtea.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Tiberiadis.) Bo=
na viſio:vel vmbilicus:aut confractio. ¶ Symō)
Audiens:vel obediens.¶ Petrus) Saxuz: vel petra.
grecum eſt.¶ Thomas) Abyſſus:vel geminus:⁊ gre=
ce didymus appellatur:quod interpretatur gemellus.i.
ille qui cum alio vno ⁊ eodem partu naſcitur.¶ Didy=
mus.) Geminus:vel gemellus :ille.ſ.qui cuz alio vno ⁊
eodem partu naſcitur.grecum eſt.¶ Nathanael.) Do=
nuz dei.¶ Chana.) Zelus vel emulatio: ſiue poſſeſſio:
aut lamentatio:vel nidus eius:aut cāna.i.arūdo. ¶ Ga
lilea) Volubilis:ſiue volutabilis:aut rota.¶ Zebede=
us) Dos:ſiue dotatus:aut fluxus vehemens.¶ Johan
nes.) Domini gratia:ſiue domini donum : aut dñi miſe
ricordia.¶ Amen) Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit euangelium ſecundum Johannem.

Incipit epiſtola beati Pauli apoſtoli ad ro=manos.

¶ Capi.primum.

PAulus ¶ Paulus) Os tube: ſiue mira
bilis:aut latine minimus.ſ.apoſtolorū:
⁊ ideo maximus qꝛ minimus.¶ Jeſus)
Saluator.¶ Chriſtus) Unctus. grecū
eſt.¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt.
¶ Dauid) Dilectꝰ. ¶ Roma) Valēs:
vel valentia:aut potens vel robuſta.grecum eſt.¶ Gre
ci.) Robuſti vel fortes. grecum eſt . ¶ Judeus) Lau=
dans:ſiue confitens.¶ Amen) Vere:ſiue fideliter. 2.
PRopter quod.¶ Judeus.) Laudans :ſiue confi=
tens.¶ Grecus) Robuſtus:vel fortis . grecū eſt.
¶ Jeſus) Saluator.¶ Chriſtus) Unctus.grecū ē. 3.
QUid ergo . ¶ Judeus) Laudans: ſiue confitens.
¶ Judei.) Laudantes:ſiue cōfitentes.¶ Greci.)
Robuſti vel fortes.grecum eſt . ¶ Jeſus .) Saluator .
¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. 4.
QUid ergo.¶ Abraaz) Pater multitudinis.¶ Da
uid) Dilectus.¶ Sara) Dña vel princeps. ¶ Je=
ſus.) Saluator.¶ Chriſtus.) Unctus.grecuz eſt. 5.
IUſtificati ergo.¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus)
Unctus.grecum eſt.¶ Adam.) Homo:ſiue; terre=
nus:aut ruffus:vel ſanguineus.¶ Moyſes.) Attractꝰ:
vel aſſumptus:ſubaudi de aquis. 6.
QUid ergo. ¶ Chriſtus.) Unctus.grecuz eſt. ¶ Je
ſus) Saluator. 7.
AN ignoratis.¶ Chriſtus .) Unctus .grecum eſt.
¶ Jeſus.) Saluator. 8.
NJhil ergo.¶ Chriſtus.) Unctus.grecuz eſt. ¶ Je
ſus) Saluator.¶ Abba) Pater.ſyrum eſt. 9.
VEritatem dico.¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt.
¶ Iſraelite.) De iſrael:quod interpretatur: preua
lens ſiue dominans cum deo.¶ Amen) Vere ſiue fide
liter . ¶ Iſrael .) Preualens ſiue dominans cum deo.
¶ Abraā) Pater mltitudinis.¶ Iſaac) Riſus . ¶ Sa
ra) Domina vel princeps.¶ Rebecca) Saginata:ſiue
impinguata:aut contentio obtuſa:vel contentio impe=
dita.¶ Jacob) Supplantator:vel calcaneum :aut plan
ta.i.veſtigium.¶ Eſau) Faciens:vel operās: aut tinea
eius.¶ Moyſes) Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de
aquis.¶ Pharao) Diſſipans:ſiue diſcooperiens : aut
nudans:vel ſyriace vindicans.¶ Judei) Laudantes :ſi
ue ꝯfitentes.¶ Oſee) Saluator:aut ſalus. ¶ Eſaias)
Salus domini.¶ Sabbaoth) Exercitus.p.n.ſiue mili
tie:aut fortitudines.¶ Sodoma) Secretum eorum :ſi=
ue calx aut cementum eorum.¶ Gomorra.) Populus
rebellis:aut populus timens:ſiue manipulus:vel ſerui
tus:aut ſyriace lana . ¶ Syon) Aceruus:aut tumulus:
vel ſpecula:aut ſiccitas. 10.
FRatres.¶ Chriſtus.) Unctus.grecū eſt . ¶ Moy
ſes) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis.
¶ Jeſus) Saluator.¶ Judeus.) Laudans: ſiue confi=
tens.¶ Grecus) Robuſtus:vel fortis.grecuz eſt. ¶ E
ſaias) Salus domini.¶ Iſrael) Preualens ſiue domi
nans cum deo. 11.
DJco ergo.¶ Iſraelita) De iſrael:quod interpreta
tur preualens ſiue dominans cum deo. ¶ Abraā)
Pater multitudinis . ¶ Beniamin .) Filius dextere.
¶ Elias) Deus dominus:aut fortis dominus.¶ Iſra=
el.) Preualens ſiue dominans cuz deo.¶ Baal.) Ido
lum:aut dominans:vel ſubijciens:aut poſſidens.¶ Da
uid) Dilectus.¶ Syon) Aceruus aut tumulus:vel ſpe
cula:aut ſiccitas.¶ Jacob) Supplantator:vel calcane=
um:aut planta.i.veſtigium.¶ Amen) Vere: ſiue fideli
ter. 12.
OBſecro itaqz.¶ Chriſtus.) Unctus.grecū eſt. 13.
OMnis anima.¶ Jeſus.) Saluator . ¶ Chriſtus)
Unctus.grecum eſt. 14.
INfirmum autem.¶ Chriſtus) Unctus. grecum ē.
¶ Jeſus.) Saluator. 15.
DEbemus autem.¶ Chriſtus.) Unctus.grecum ē.
¶ Jeſus) Saluator.¶ Eſaias) Salus dñi.¶ Jeſ
ſe) Ens:ſiue exiſtens:aut munus vel oblatio. ¶ Hieru
ſalem.) Viſio pacis:aut viſio perfecta vel conſumata :
ſiue timor perfectus vel conſumatus.¶ Illyricuz) Ex=
hilaratio:ſiue letificatio.grecum eſt.¶ Hiſpania.) Ra
ra ideſt precioſa.grecum eſt.¶ Macedonia .) Excelſa
vel eminens.grecum eſt.¶ Achaia.) Dolor:ſiue triſti=
tia.grecum eſt.¶ Judea.) Laudatio:ſiue cōfeſſio.¶ A
men) Vere:ſiue fideliter. 16.
COmmendo autez.¶ Pheben.) Lucida vel pura.
grecum eſt.¶ Cenchris.) Milium:genus legumi
nis.grecuz eſt.¶ Priſca.) In greco priſcilla:⁊ interpre
tatur antiqua:eſt enim diminutiuum de priſca.latinū ē.
¶ Aquila.) Latinum eſt.¶ Chriſtus.) Unctus.grecuz
eſt.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Ephenetus.) Laudabilis.
grecum eſt.¶ Aſia.) Limoſa vel cenoſa.grecum eſt.ta=
men pro aſia in hoc loco in greco ponitur achaia: quod
interpretatur dolor:ſiue triſtitia.¶ Maria.) Exaltata:
vel amaritudinis mare:aut myrrha maris:ſiue doctrix
vel magiſtra maris:aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris.
¶ Andronicus.) Vir victorioſus.grecuz eſt . ¶ Julia)
In greco iunia a iunone ideſt dñatrice. ¶ Apoſtoli .)
Miſſi.grecum eſt.¶ Ampliatus.) Latinuz eſt:a verbo
amplio amplias.¶ Urbanus) Latinum eſt. ¶ Stachi
us) Spica.grecum eſt.¶ Appelles) Expellens: vel a=
bigens.grecum eſt.¶ Ariſtobolus.) Optimus conſul=
tor: vel optimum conſilium:grecuz eſt . ¶ Herodion.)
Junonis vel dominatricis cantilena.grecuz eſt. ¶ Nar
ciſus.) Stupefactus:vel negligens.grecum eſt . ¶ Tri
phena) Delitioſa vel delicata.grecum eſt. ¶ Tripho=
ſa.) Idem.grecum eſt.¶ Perſida.) Frangens:ſiue di=
uidens: aut vngula:vel griphus.¶ Ruffus) Latinū ē.
¶ Aſyneretus.) In greco aſyncritus:⁊ interpretatur in
comparabilis.grecum eſt.¶ Phlegon.) Comburens
vel ardens.grecum eſt.¶ Hermes) Mercurius: aut lu
crum:vel refuginm.grecum eſt.¶ Patroba) Paterna
lis.grecum eſt.¶ Herman) Suſtentaculum: vel inau=
ris.grecum eſt.¶ Philologus) Amator litterarum: vl
amator verbi.grecum eſt.¶ Julia.) Lanuginoſa.grecū
eſt.¶ Nereus.) Lucerna:vl nouale:grece vero magnꝰ
interpretatur.¶ Olimpiadem.) In greco olimpan:⁊ in
terpretatur celeſtis.grecum eſt.¶ Sathanas.) Contra
rius:ſiue aduerſarius . ¶ Timotheus) Honor dei:vel
honorans deum:aut precioſus deo.grecum eſt.¶ Lu=
cius.) A luce.latinum eſt.¶ Jaſon) Sanans vel medi=
cans.grecum eſt.¶ Soſipater) Saluans patrem:vel ſa
lus patris.grecum eſt.¶ Tertius) Latinum eſt. ¶ Ca
ius) Latinum eſt:⁊ interpretatur dominus ex lingua la
tina priſca.¶ Eraſtus.) Amabilis.grecum eſt.¶ Quar
tus.) Latinum eſt.¶ Amen) Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit Epiſtola ad Romanos.

Incipit epiſtola prima ad corinthios.

¶ Capitulum primum.

PAulus vocatus.¶ Paulus.) Os tube:ſiue
mirabilis:aut latine minimꝰ.ſ.apoſtolorū :
⁊ ideo maximꝰ quia minimꝰ . ¶ Apoſtolꝰ)
Miſſꝰ.grecū ē.¶ Jeſꝰ) Saluator.¶ Chriſ
tꝰ) Unctꝰ grecū ē.¶ Soſthenes) Saluator
potēs vel robuſtus.grecuz eſt. ¶ Cloes) Viridis : aut
graminea . grecuz eſt.¶ Apollo) Perdens vel deſtru
ens.grecuz eſt.¶ Cephas.) Petrus.ſ.a petra.ſyruz ē .
¶ Criſpus) Latinum eſt.¶ Gaiꝰ) Latinum eſt:⁊ inter
pretatur dominꝰ ex lingua latina priſca.grece vero ter=

Baal.
Dauid
Syon.
Jacob.
Amen.
Interp.
Chriſtus.
Interp.
Jeſus.
Interp.
Chriſtus.
Jeſus.
Eſaias.
Jeſſe.
Hieruſalē.
Illyricuz.
Hiſpania.
Macedo.
Achaia.
Judea.
Amen.
Interp.
Pheben.
Cenchris.
Priſca.
Aquila
Chriſtus
Jeſus
Aſia
Maria.
Androni.
Julia.
Apoſtoli.
Ampliatꝰ
Urbanus.
Stachius.
Ariſtobo.
Herodion.
Narciſus.
Triphena
Triphoſa.
Perſida.
Ruffus.
Aſyneretꝰ
Phlegon
Patroba.
Herman.
Philolo.
Julia.
Nereus
Olīpiadez
Sathanas
Timotheꝰ
Lucius
Jaſon
Soſipater
Tertius
Caiꝰ
Eraſtus
Quartus.
Amen.
Interp.
Paulus
Apoſtolꝰ.
Jeſus.
Chriſtus
Soſthenes
Cloes.
Appollo.
Cephas
Criſpus.
Gaiꝰ

© Biblioteca Nacional de España

renum aut gloriantem ſignificat. ¶ Stephana) Corona vel coronata. grecum eſt. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Greci) Robuſti: vel fortes. grecum ē. 2.

ET ego. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. .3

ET ego. ¶ Chriſtus) Uunctus. grecuꝫ eſt. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus .ſ. apoſtoloruꝫ: ⁊ ideo maximus quia minimus. ¶ Apollo) Perdens vel deſtruens. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Cephas) Petrus .ſ. a petra. ſyrū ē. 4.

SJc nos. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Apollo) Perdens vel deſtruens. grecum eſt. ¶ Apoſtoli) Miſſi. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Timotheus) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo. grecum eſt. 5.

OMnino. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctꝰ. grecum eſt. ¶ Sathanas) Contrarius: ſiue aduerſarius ¶ Paſcha) Tranſitus: vel claudicatio. 6.

AUdet aliquis. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctꝰ. grecum eſt. 7.

DE quibus: ¶ Sathanas) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. 8.

DE his autem. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. .9

NOn ſum liber. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecuꝫ eſt. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Cephas) Petus .ſ. a petra. ſyrum eſt. ¶ Barnabas) Filiꝰ prophete: vel filius cōſolationis. ¶ Moyſes) Attractus vel aſſūptus: ſubaudi de aquis. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Judeus) Laudās ſiue cōfitens. .10.

NOlo. n. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt ¶ Jſrael) Preualens: ſiue dominās cū deo. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confitentes 11.

IMitatores. ¶ Chriſtus) Unctus. grecuꝫ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. 12.

DE ſpiritalibus. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt 14.

SEctamini. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. ¶ Apocalypſis) Reuelatio. grecum eſt. 15.

NOtum autem. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt ¶ Cephas) Petrus. ſ. a petra. ſyrum eſt. ¶ Jacobus) Supplantator: vel calcaneum: aut planta .i. veſtigium. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt. ¶ Adaꝫ) Homo: ſiue terrenus: aut ruffus. vel ſāguineus. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Epheſus.) Deſiderabilis. grecū ē. 16

DE collectis. ¶ Galatia.) Lactans: vel lactea. grecum eſt. ¶ Sabbatum.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Hieruſalem) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Macedonia.) Excelſa. vel eminens. grecum eſt. ¶ Epheſus.) Deſiderabilis. grecum eſt. ¶ Pentecoſte) Quinquageſſima. grecuꝫ eſt. ¶ Timotheus) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo. grecum eſt. ¶ Apollo.) Perdens: vel deſtruens. grecuꝫ eſt. ¶ Stephana.) Corona vel coronata. grecum eſt. ¶ Fortunatus) Latinum eſt. ¶ Achaicus) Dolens vel triſtis. grecum eſt. ¶ Achaia) Dolor: vel triſtitia. grecum eſt. ¶ Aſia.) Limoſa: vel cenoſa. grecuꝫ eſt. ¶ Aquila.) Latinū eſt. ¶ Priſca.) Latinum eſt .i. antiqua. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus .ſ. apoſtolorum: ⁊ ideo maximus qꝛ minimꝰ. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Maranatha.) Dominus noſter venit. ſyruꝫ ē. ¶ Amen) Uere ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola prima ad Corinthios.

Incipit epiſtola ſecunda ad corinthios.

¶ Capitulum primum.

PAulus apoſtolus. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus ſcilicet apoſtolorum: ⁊ ideo maximꝰ quia minimus. ¶ Apoſtolus.) Miſſus. grecum eſt ¶ Chriſtꝰ) Unctus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Timotheus.) Honor dei: vel honorans deū: aut precioſus deo. grecū eſt. ¶ Corinthus.) Saturitas: vel ſacietas: aut ornamētum. grecuꝫ eſt. ¶ Achaia) Dolor vel triſtitia. grecū eſt. ¶ Aſia.) Limoſa vel cenoſa. grecuꝫ ē. ¶ Macedonia.) Excelſa vl' eminēs. grecū ē. ¶ Judea.) Laudatio ſiue cōfeſio. ¶ Syluanus) Latinū eſt a ſylua. ¶ Amen) Uere ſiue fideliter. 2.

STatui autē. ¶ Chriſtus) Unctus. grecū eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius ſiue aduerſarius. ¶ Troadē) Perforata. grecum eſt. ¶ Titus.) Honorabilis. grecū eſt. ¶ Macedonia.) Excelſa vl' eminens. grecū ē. ¶ Jeſus) Saluator. 3.

INcipimus. ¶ Chriſtus.) Unctꝰ. grecū eſt. ¶ Jſrael) Preualens ſiue dominans cum deo. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. 4.

IDeo habentes. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. 5.

SCimus enim. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. 6.

ADiuuantes. ¶ Corinthij) Saturati: vel ſaciati: aut ornati. grecum eſt. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecuꝫ eſt. ¶ Belial) Peruerſus: vel abſqꝫ iugo: ſiue non aſcēdens. 7.

HAs ergo. ¶ Macedonia) Excelſa vel eminēs. grecum eſt. ¶ Titus) Honorabilis. grecum eſt. 8

NOtam autēꝫ. ¶ Macedonia.) Excelſa vel eminēs. grecum eſt. ¶ Titus) Honorabilis. grecū ē. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Apoſtoli) Miſſi. grecum eſt. 9.

NAm de miniſterio. ¶ Macedones.) Excelſi vel eminentes. grecuꝫ eſt. ¶ Achaia) Dolor vel triſtitia. grecum eſt. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. 10.

IPſe autem. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus .ſ. apoſtoloruꝫ: ⁊ ideo maximus qꝛ minimus. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. 11.

UTinam. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecū eſt. ¶ Eua) Uiua: vel viuens. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Apoſtoli) Miſſi. grecum eſt. ¶ Macedonia) Excelſa vel eminens. grecum eſt. ¶ Achaia) Dolor vel triſtitia. grecuꝫ eſt. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Hebrei) Tranſeūtes: ſiue irati: aut pregnantes: vel ſyriace frumenta. ¶ Jſraelite) De iſrael quod interpretatur preualens ſiue dominans cum deo. ¶ Abraam) Pater multitudinis. ¶ Judei) Laudantes ſiue confitentes. ¶ Damaſcus.) Sanguinis ſaccus: vel ſanguinis poculuꝫ: ſiue ſanguis femoris vel incendij aut procuratoris. ¶ Aretha) Uirtuoſus: aut placidus. grecum eſt. ¶ Damaſceni) Sāguinis ſacci: vel ſanguinis pocula: aut ſanguis femoruꝫ vel incendiorum aut procuratorum. 12.

SI gloriari. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecuꝫ eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Apoſtoli) Miſſi. grecum eſt. ¶ Titus.) Honorabilis. grecum eſt. 13.

ECce tertio. ¶ Chriſtus) Unctus. grecuꝫ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ſecunda ad Corinthios.

Incipit epiſtola ad galatas. ca. primū.

PAulus apoſtolus. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus .ſ. apoſtolorum: ⁊ ideo maximus qꝛ minimus. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecuꝫ ē. ¶ Galatia) Lactans vel lactea. grecum eſt. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Judaiſmus.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Hieroſolyma) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Apoſtoli) Miſſi. grecuꝫ eſt. ¶ Arabia) Ueſpera: aut veſpertina: vel fideiuſſio: ſiue ſuauitas: aut coruus vel coruina: ſeu deſertuꝫ: aut ſalix: vel commixta. ¶ Damaſcus) Sanguinis ſaccus: vel ſanguinis poculum: ſeu ſāguis femoris vel incendij aut procuratoris. ¶ Petrꝰ) Saxum: ſiue petra. grecum eſt. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneum: aut planta .i. veſtigium. ¶ Syria.) Hebraice dicitur araꝫ: ⁊ interpretatur excelſa vel ſubli

Stephana
Greci
Interp̄.
Chriſtus
Jeſus
Interp̄.
Paulus
Apollo
Cephas.
Interp̄.
Chriſtus
Apollo
Apoſtoli
Timothe.
Interp̄.
Sathanas
Paſcha.
Interp̄.
Apoſtoluſ
Chriſtus
Jeſus
Cephas.
Barnabaſ
Moyſes.
Judei.
Judeus.
Interp̄.
Moyſes.
Chriſtus
Jſrael
Judei
Chriſtus
Jeſus
Interp̄.
Jeſus
Chriſtus
Judei
Apoſtoluſ
Interp̄.
Chriſtus
Cephas.
Jacobus.
Apoſtoluſ
Adam.
Jeſus.
Epheſus
Interp̄.
Galatia.
Sabbatuꝫ
Hieruſalē.
Macedo.
Epheſus
Pentecoſ.
Timothe.
Apollo
Stephana
Fortunatꝰ
Achaicus
Achaia
Aſia
Aquila
Priſca
Paulus
Jeſus
Chriſtus
Marana.
Amen.
Interp̄.
Paulus
Apoſtoluſ
Chriſtus
Jeſus
Timothe.

Corinthus
Achaia.
Aſia
Macedo.
Judea.
Syluanus
Amen.
Interp̄.
Titus.
Macedo.
Interp̄.
Chriſtus.
Moyſes.
Interp̄.
Chriſtus
Jeſus.
Interp̄.
Chriſtus
Interp̄.
Corinthii.
Chriſtus
Belial.
Interp̄.
Macedo.
Titus.
Interp̄.
Macedo.
Titus.
Jeſus
Chriſtus
Apoſtoli.
Interp̄.
Paulus
Chriſtus
Interp̄.
Chriſtus
Eua.
Jeſus.
Apoſtoli.
Macedo.
Achaia.
Apoſtoluſ
Sathanas
Hebrei.
Jſraelite
Abraam
Judei.
Damaſcus
Aretha
Damaſce.
Interp̄.
Chriſtus
Jeſus
Interp̄.
Paulus.
Apoſtoluſ
Jeſus
Chriſtus
Galatia.
Amen.
Judaiſmꝰ
Hieroſoly.
Apoſtoli
Arabia
Damaſcus
Petrus.
Jacobus.
Syria.

Cilicia.
Judea.
Interp̄.
Hieroſoly.
Barnabas
Titus.
Jeſus.
Petrus.
Jacobus.
Cephas.
Joannes.
Antiochia
Judei.
Judeus.
Interp̄.
Galate.
Chriſtus.
Jeſus
Abraam.
Judeus
Grecus.
Interp̄.
Abba.
Chriſtus
Jeſus
Abraam.
Syna.
Arabia.
Agar.
Hieruſalē.
Jſaac.
Interp̄.
Chriſtus
Jeſus
Jſrael.
Amen.
Interp̄.
Paulus
Apoſtoluſ
Jeſus
Chriſtus
Epheſus
Interp̄.
Chriſtus
Jeſus.
Jſrael.
Apoſtoli.
Interp̄.
Paulus.
Chriſtus
Jeſus.
Apoſtoli
Amen.
Interp̄.
Chriſtus
Apoſtoli.
Jeſus.
Diabolus
Interp̄.
Chriſtus
Diabolus.
Chitichus
Jeſus.
Amen.
Interp̄.
Paulus.
Timotheꝰ
Jeſus.
Chriſtus
Philippiſ

mis:aut decipiẽs:ſiue maledictio eorũ. ¶ Cilicia) Vo
luens:vel reuoluta.grecum eſt. ¶ Judea.) Laudatio:ſi
ue confeſſio. 2.

DEinde poſt. ¶ Hieroſolyma) Viſio pacis:aut vi-
ſio perfecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vl'
conſumatus. ¶ Barnabas) Filius prophete:vel filius
conſolationis. ¶ Titꝰ.) Honorabilis .grecũ ē. ¶ Chri
ſtus) Vnctus.grecũ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Petrꝰ)
Saxum vel petra.grecum eſt. ¶ Jacobus) Supplanta
tor:vel calcaneũ: aut planta ideſt veſtigiũ. ¶ Cephas)
Petrus ſcilicet a petra.ſyrum eſt. ¶ Johannes) Domi
ni gratia:ſiue domini donum:aut domini miſericordia
¶ Antiochia) Pro vehiculo vl' curru.ſ.loco currus:
ſiue contra vehiculuȝ vel currum.grecuȝ eſt. ¶ Judei)
Laudantes:ſiue confitentes. ¶ Judeus) Laudans:
ſiue confitens. 3.

O Inſenſati. ¶ Galate) Lactantes:vel lactei.grecuȝ
eſt. ¶ Chriſtus) Vnctus.grecũ eſt. ¶ Jeſus) Sal-
uator. ¶ Abraam.) Pater multitudinis. ¶ Judeus.)
Laudans:ſiue confitens. ¶ Grecus.) Robuſtus:vl' for
tis.grecum eſt. 4.

DIco autem. ¶ Abba) Pater.ſyrum eſt. ¶ Chri-
ſtus) Vnctꝰ.grecũ ē. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Abra
am) Pater multitudinis. ¶ Syna.) Rubus: vel ſyria-
ce inimicicia. ¶ Arabia.) Veſpera: aut veſpertina:vl'
fideiuſſio:ſiue ſuauitas:aut coruus vel coruina:ſeu de-
ſertum:aut ſalix:vel commixta. ¶ Agar.) Aduena:ſiue
peregrina:aut ruminans:vel timens. ¶ Hieruſalem.)
Viſio pacis:aut viſio perfecta vel cõſumata: ſiue timor
perfectus vel conſumatus. ¶ Jſaac) Riſus. 5.

STate. ¶ Paulus) Os tube:ſiue mirabilis:aut lati
ne minimus ſcilicet appoſtolorum:⁊ ideo maximꝰ
quia minimus. ¶ Chriſtus.) Vnctus.grecum eſt. ¶ Je
ſus) Saluator. 6.

SI ſpiritu. ¶ Chriſtus) Vnctuſ.grecũ eſt. ¶ Jeſus)
Saluator. ¶ Jſrael) Preualens:ſiue dominans cũ
deo. ¶ Amen) Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ad galatas.

Incipit epiſtola ad Epheſios. ca.j.

PAulus apoſtolus. ¶ Paulus.) Os tube: ſiue
mirabilis:aut latine minimus ſcilicet apoſto-
lorum:⁊ ideo maximus quia minimꝰ. ¶ Apo-
ſtolus.) Miſſus.grecum eſt. ¶ Jeſus.) Salua
tor. ¶ Chriſtus.) Vnctus. grecum eſt. ¶ Epheſus.)
Deſiderabilis.grecum eſt. 2.

ET vos. ¶ Chriſtus) Vnctus.grecũ eſt. ¶ Jeſus)
Saluator. ¶ Jſrael) Preualens ſiue dominans
cum deo. ¶ Apoſtoli) Miſſi.grecum eſt. 3.

HVius rei gratia. ¶ Paulus.) Os tube:ſiue mira-
bilis:aut latine minimus ſcilicet apoſtolorum:et
ideo maximus quia minimꝰ. ¶ Chriſtus) Vnctus. gre
cum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Apoſtoli) Miſſi.grecũ
eſt. ¶ Amen) Vere:ſiue fideliter. 4.

OBſecro itaqȝ. ¶ Chriſtus) Vnctus. grecum eſt.
¶ Apoſtoli) Miſſi.grecum eſt. ¶ Jeſus.) Salua-
tor. ¶ Diabolus.) Criminator: ſiue calumpniator:vel
accuſator .grecum eſt. 5.

EStote ergo. ¶ Chriſtus.) Vnctus. grecum
eſt. 6.

FJlij obedite. ¶ Chriſtus) Vnctus.grecũ ē. ¶ Dia
bolus) Criminator:ſiue calumpniator: aut accuſa-
tor.grecum eſt. ¶ Tithicus.) Jn greco tichychus:⁊ in
terpretatur caſualis vel contingẽs.grecũ eſt. ¶ Jeſus)
Saluator. ¶ Amen.) Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ad Epheſios.

Incipit epiſtola ad Philippenſes.

¶ Capitulum primum.

PAulus et. ¶ Paulus) Os tube:ſiue mi
rabilis:aut latine minimus.ſ.apoſtolo-
rum: ⁊ ideo maximus quia minimus.
¶ Timotheus.) Honor dei: vel hono-
rans deuȝ:aut precioſus deo. grecuȝ eſt
¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Vn-
ctus.grecum eſt. ¶ Philippis.) Bellicoſa: ſiue ama-
trix equorum .grecum eſt. 2.

SI qua ergo. ¶ Chriſtus) Vnctus.grecuȝ eſt. ¶ Je
ſus.) Saluator. ¶ Timotheus.) Honor dei: ſiue
honorans deum:aut precioſus deo.grecum eſt. ¶ Epa
phroditus) Venuſtus:ſiue iocundus:grecũ eſt. ¶ Apo
ſtolus) Miſſus.grecum eſt. 3.

DE cetero. ¶ Chriſtus.) Vnctus. grecuȝ eſt. ¶ Je
ſus) Saluator. ¶ Jſrael.) Preualens ſiue domi
nans cum deo. ¶ Beniamin) Filius dextre. ¶ Hebre
us.) Trãſiẽs:ſiue iratus:aut pregnãs:vl' ſyriace frumẽ
tũ. ¶ Hebrei) Jdẽ.p.n. ¶ Phariſeus) Diuiſꝰ. 4.

JTaqȝ fratres. ¶ Euchodia.) Jn greco Euodia:et
interpretatur bonus odor:vel bene olens. grecum
eſt. ¶ Synticen.) Colloquẽs:vel confabulãs. grecum
eſt. ¶ Clemens.) Latinum eſt: ſignificatqȝ mitem vel
modeſtum. ¶ Chriſtus) Vnctus.grecuȝ eſt. ¶ Jeſus)
Saluator. ¶ Philippenſes.) Bellicoſi:ſiue amatores
equorum.grecum eſt. ¶ Macedonia) Excelſa: vel emi
nens.grecuȝ eſt. ¶ Theſſalonica) Dei altera victoria:
aut ſitus ſiue poſitio alterius victorie.grecũ ē. ¶ Epa-
phroditus) Venuſtus:ſiue iocũdus.grecũ eſt. ¶ Amẽ
Vere:ſiue fideliter. ¶ Ceſar) A ceſo matris vtero di-
ctus eſt:vel a ceſarie ideſt coma vel capillatura cũ qua
ortus eſt:vel quod ceſios ideſt glaucos habuerit ocu-
los vt quidam volunt.latinum eſt.

¶ Explicit epiſtola ad Philippenſes.

Incipit epiſtola ad Coloſſenſes. ca.j.

PAulus apoſtolus. ¶ Paulus) Os tube:ſi-
ue mirabilis:aut latine minimus.ſ.apoſto-
lorum:⁊ ideo maximꝰ qꝛ minimus. ¶ Apo
ſtolus) Miſſus.grecum eſt. ¶ Jeſus) Sal
uator. ¶ Chriſtus) Vnctus. grecum eſt.
¶ Timotheus.) honor dei:ſiue honorans deũ:aut pre
cioſus deo.grecum eſt. ¶ Coloſſis) Punitio: vel ſup-
pliciũ.grecũ ē. ¶ Epaphras) Spumans.grecũ ē. 2.

VOlo. n. ¶ Laodicia) Populus iuſtus. grecuȝ ē.
¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Vnctus. grecũ
eſt. ¶ Neomenia.) Nouilunium.grecũ eſt. ¶ Sabba
tum) Requies:ſiue ceſſatio. 3.

JGitur. ¶ Chriſtus) Vnctus.grecum eſt. ¶ Judei)
Laudãtes:ſiue cõfitẽtes. ¶ Jeſus) Saluator. 4

DOmini. ¶ Chriſtus) Vnctꝰ.grecũ ē. ¶ Titichꝰ)
Jn greco tichychus:⁊ interpretatur caſualis vl' cõ
tingens.grecum eſt. ¶ Oneſimus.) Vtilis.grecum eſt.
¶ Ariſtarchus) Optimus princeps.grecũ eſt. ¶ Mar
cus.) Limatus:vel fricatus:aut expolitus ideſt a rubi
gine abſterſus. ¶ Barnabas) Filius prophete:vel fi-
lius conſolationis. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Juſtus) La-
tinum eſt. ¶ Epaphras) Spumans.grecũ eſt. ¶ Lao-
dicia) Populus iuſtus.grecum eſt ¶ Jerapolis.) Sa-
cra ciuitas. grecum eſt. ¶ Lucas) Hebraice ipſi reſur
rectio:vel latine a luce. ¶ Demas) Popularis vel ple
beius:aut pinguis.grecũ eſt ¶ Nimpha.) Sponſa.gre
cum eſt. ¶ Laodicenſes) Populi iuſti.grecũ eſt. ¶ Ar
chippus) Princeps ſiue prefectus equorum. grecuȝ ē
¶ Paulus) Os tube:ſiue mirabilis:aut latine mini-
mus ſcilicet apoſtolorum:⁊ ideo maximus quia mini-
mus. ¶ Amen) Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ad Coloſſenſes.

Incipit epiſtola prima ad theſſalonicenſes.

¶ Capitulum primum.

PAulus. ¶ Paulus.) Os tube:ſiue
mirabilis:aut latine minimus.ſ.apo
ſtolorum:⁊ ideo maximus quia mi-
nimus. ¶ Syluanus) Latinum eſt
a ſylua. ¶ Timotheus.) Honor dei
vel honorãs deũ:aut precioſus deo.
grecũ eſt. ¶ Theſſalonicenſes) Dei
altera victoria:aut ſitus ſiue poſitio
alterius victorie. grecũ ē. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chri
ſtus.) Vnctus.grecum eſt. ¶ Macedonia) Excelſa:vel
eminens.grecum eſt. ¶ Achaia) Dolor:vel triſtitia.gre
cum eſt. 2.

NAm et ipſi. ¶ Philippis) Bellicoſa:ſiue amatrix
equorum.grecum eſt. ¶ Chriſtus.) Vnctus.grecũ

Interp̄.
Chriſtus
Jeſus.
Timotheꝰ
Epaphro.
Apoſtoluſ
Interp̄.
Chriſtus.
Jeſus.
Jſrael.
Beniamin
Hebreus
Interp̄.
Eucodia.
Synticen.
Clemens.
Chriſtus.
Jeſus.
Philippẽ
Macedo.
Theſſalo.
Epaphro.
Amen.
Ceſar.
Interp̄.
Paulus.
Apoſtoluſ
Jeſus.
Chriſtus
Timotheꝰ
Coloſſis.
Epaphras
Interp̄.
Laodicia.
Jeſus.
Chriſtus
Neomenia
Sabbatuȝ
Interp̄.
Chriſtus
Titichus.
Oneſimꝰ.
Ariſtar.
Marcus
Barnabas
Jeſus.
Juſtus.
Epaphras
Laodicia.
Jerapolis
Lucas.
Demas
Nimpha.
Laodicen.
Archippꝰ.
Paulus
Amen.
Interp̄.
Paulus.
Syluanus
Timotheꝰ
Theſſalo
Jeſus.
Chriſtus
Macedo
Achaia
Interp̄.
Philippiſ
Chriſtus

© Biblioteca Nacional de España

Apoſtoli. Jeſus. Judei. Paulus. Sathanas

eſt. ¶ Apoſtoli.) Miſſi.grecum eſt. ¶ Judea) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Paulus.) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus .ſ.apoſtolorum: ⁊ ideo maximus quia minimus. ¶ Sathanas) Contrarius: ſiue aduerſarius. 3.

Interp̃. Athene. Timotheꝰ Chriſtus Jeſus. Amen.

Propter quod. ¶ Athene) Sine cumulo: vel ab athena ideſt minerua mineruales.grecū eſt. ¶ Timotheus.) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo.grecum eſt. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. 4.

De cetero. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Macedōia) Excelſa: vel eminens.grecuꝫ eſt. ¶ Chriſtus) Unctꝰ. grecum eſt. 5.

Interp̃. Jeſus. Chriſtus Amen.

De tpibus. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola prima ad Theſſalonicenſes.

Incipit epiſtola ſecūda ad Theſſalonicenſes

¶ Capitulum primum.

Interp̃. Paulus. Syluanus Timotheꝰ Theſſalo. Jeſus Chriſtus

Paulus. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimꝰ .ſ.apoſtolorū: ⁊ ideo maximus quia minimus. ¶ Syluanus.) Latinum eſt a ſylua. ¶ Timotheus.) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo.grecum eſt. ¶ Theſſalonicenſes) Dei altera victoria: aut ſitus ſiue poſitio alterius victorie. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus.grecū ē. 2.

Interp̃. Jeſus Chriſtus Sathanas

Rogamus. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. 3.

Interp̃. Chriſtus Jeſus. Paulus Amen.

De cetero. ¶ Chriſtus.) Unctus.grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Paulus.) Os tube. ſiue mirabilis: aut latine minimus.ſ.apoſtolorum: ⁊ ideo maximꝰ quia minimus. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ſecunda ad Theſſalonicēſes.

Incipit epiſtola prima ad Timotheum.

¶ Capitulum primum.

Interp̃. Paulus. Apoſtoluſ Jeſus. Chriſtus Timotheꝰ Epheſus. Macedo. Amen. Hymeneꝰ. Alexander Sathanas

Paulus apoſtolus. ¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus ſcilicet apoſtolorum: ⁊ ideo maximus quia minimꝰ. ¶ Apoſtolus.) Miſſus.grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Timotheus) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo.grecum eſt. ¶ Epheſus) Deſiderabilis.grecum eſt. ¶ Macedonia.) Excelſa: vel eminens.grecum eſt. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. ¶ Hymeneus) Carmen nuptiale.grecuꝫ eſt. ¶ Alexander.) Adiutor ſiue auxiliator virilis vel fortiſſimus .grecum eſt. ¶ Sathanas) Contrarius: ſiue aduerſarius. 2.

Interp̃. Chriſtus. Apoſtoluſ Adam. Eua.

Obſecro. ¶ Chriſtus) Unctus: grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt. ¶ Adam) Homo: ſiue terrenus: aut ruffus: vel ſanguineus. ¶ Eua) Uiua: vel viuens. 3.

Interp̃. Diabolus. Chriſtus Jeſus. Timotheꝰ

Fidelis ſermo. ¶ Diabolus.) Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator.grecum eſt. ¶ Chriſtꝰ) Unctus.grecuꝫ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Timotheꝰ) Honor dei: ſiue honorans deum: aut precioſus deo.grecum eſt. 4.

Interp̃. Chriſtus

Spiritus autem. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. 5.

Sathanas Jeſus

Seniorem. ¶ Chriſtus.) Unctus.grecuꝫ eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Jeſus) Saluator. 6.

Interp̃. Jeſus. Chriſtus Diabolus. Pontius. Pilatus. Amen. Timotheꝰ

Quicunqꝫ. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecuꝫ eſt. ¶ Diabolus) Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator.grecuꝫ eſt. ¶ Pontius) Marinus.grecum eſt. ¶ Pilatus) Conſtringens: vel conſtrictus.grecum eſt. ¶ Amē) Uere: ſiue fideliter. ¶ Timotheus) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo.grecum eſt.

¶ Explicit epiſtola prima ad Timotheum.

Incipit epiſtola ſecunda ad Timotheuꝫ.

¶ Capitulum primum.

Interp̃. Paulus. Apoſtoluſ Jeſus. Chriſtus Timotheꝰ Loide. Eunice. Aſia. Philetus. Hermoge. Oneſipho Roma. Epheſus.

Paulus apoſtolus. ¶ Paulus.) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus.ſ.apoſtolorum: ⁊ ideo maximꝰ quia minimus. ¶ Apoſtolus) Miſſus.grecuꝫ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Timotheus) Honor dei: vel honorans deum: aut precioſus deo.grecum eſt. ¶ Loide.) Melior.grecuꝫ eſt. ¶ Eunice) Bona victoria.grecum eſt. ¶ Aſia) Limoſa vel cenoſa.grecum eſt. ¶ Philetus) In greco fygellus: ⁊ interpretatur fugitiuus.grecum eſt. ¶ Hermogenes) Mercurio genitus: aut lucri generatio: vel refugium generatiōis. grecum eſt. ¶ Oneſiphorus.) Utilitatem afferens.grecum eſt. ¶ Roma.) Ualens vel valentia: aut potens: vel robuſta.grecum eſt. ¶ Epheſus) Deſiderabilis. grecum eſt. 2.

Interp̃. Chriſtus Jeſus. Dauid. Hymeneꝰ. Philetus

Tu ergo. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Dauid.) Dilectus. ¶ Hymeneus) Carmen nuptiale.grecum eſt. ¶ Philetus.) Amabilis.grecum eſt. ¶ Diabolus.) Criminator: ſiue calūpniator: aut accuſator.grecum eſt. 3.

Interp̃. Jannes. Mambres Moyſes. Antiochia Iconium. Lyſtris. Chriſtus. Jeſus.

Hoc autem. ¶ Jannes) In greco iannes cum duplici.n. ⁊ hebraice interpretatur reſpondens: vel incipiēs loqui: aut afflictus: vel humiliatus: aut pauper. ¶ Mambres) Rebellis: aut amarus: vel commutans: aut permutans: ſꝫ in greco ſcribitur iambres: ⁊ hebraice poteſt interpretari mare cum egeſtate vel paupertate. ¶ Moyſes) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aq̇s. ¶ Antiochia.) Pro vehiculo vel curru. ſ.loco currus: ſiue contra vehiculum vel currum.grecum ē. ¶ Iconium) Ueniens.grecum eſt. ¶ Lyſtris) Diſſoluentes.grecum eſt. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. 4.

Interp̃. Jeſus. Chriſtus. Demas Theſſalo. Creſcens. Galatia. Titus. Dalmatia. Lucas. Marcus Titichus. Epheſus. Troade Carpum. Alexander Amen. Priſca. Aquila. Oneſipho Eraſtus. Corinthus Trophimꝰ Miletum. Eubolus. Pudens Linus. Claudia. Amen.

Teſtificor. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecum eſt. ¶ Demas) Popularis: vel plebeius: aut pinguis.grecum eſt. ¶ Theſſalonica) Dei altera victoria: aut ſitus ſiue poſitio alterius victorie. grecum eſt. ¶ Creſcens.) Latinū eſt a creſcēdo. ¶ Galatia) Lactans vel lactea.grecum eſt. ¶ Titus) Honorabilis.grecuꝫ eſt. ¶ Dalmatia) Lampas fruſtratoria: aut fulgur vanitatis.grecum eſt. ¶ Lucas) Hebraice ipſi reſurrectio: vel latine a luce. ¶ Marcus) Limatuſ: vel fricatus: aut expolitus ideſt a rubigine abſterſus. ¶ Titichus.) In greco tychicus: ⁊ interpretatur caſualis: vel contingens.grecum eſt. ¶ Epheſus) Deſiderabilis.grecum eſt. ¶ Troade) Perforata .grecum eſt. ¶ Carpum) Fructus vel fructuoſus. grecum eſt. ¶ Alexander) Adiutor ſiue auxiliator virilis vel fortiſſimꝰ. grecum eſt. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Priſca.) In greco priſcilla: ⁊ eſt diminutiuuꝫ huius nominis priſca: quod interpretatur antiqua.latinuꝫ eſt. ¶ Aquila) Latinum eſt. ¶ Oneſiphorus) Utilitatem afferēs.grecum eſt. ¶ Eraſtus.) Amabilis.grecum eſt. ¶ Corinthus) Saturitas: vel ſacietas: aut ornamentum. grecuꝫ eſt. ¶ Trophimus) Nutritus: ſiue educatus.grecum ē. ¶ Miletum.) Rubra: vel coccinea.grecum eſt. ¶ Eubolus.) Prudens: aut beneconſulens.grecuꝫ ē. ¶ Pudens.) Latinum eſt. ¶ Linus) Rete vel retiaculum. grecum eſt. ¶ Claudia) Latinum eſt. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ſecunda ad Timotheū.

Incipit epiſtola ad tituꝫ.ca.j.

Interp̃. Paulus Apoſtoluſ Jeſus. Chriſtus Titus. Creta. Cretenſes.

Paulꝰ ſeruꝰ. ¶ Paulꝰ) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus.ſ.apoſtolorum: ⁊ ideo maximus quia minimus. ¶ Apoſtolus.) Miſſus.grecuꝫ ē. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecū eſt. ¶ Titus.) Honorabilis.grecuꝫ eſt. ¶ Creta.) Carnea: vel carnalis.grecū ē. ¶ Cretenſes) carnei: vel carnales.grecum eſt. 2.

Interp̃. Jeſus Chriſtus

Ut autem. ¶ Jeſus) Saluator.. ¶ Chriſtus) Unctꝰ.grecū ē. 3.

Interp̃. Jeſus. Chriſtus Artheman

Admone illos. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus grecum eſt. ¶ Artheman.) Integer: vel i

© Biblioteca Nacional de España

Titichus. Nicopolis Zena. Apollo Amen.

colum̄is:aut venuſtus.grecuꝫ eſt. ¶ Titichus.) In gre
co tychicus:⁊ interpretatur caſualis:vel contingēs.gre
cum eſt. ¶ Nicopolis.) Victorie ciuitas:vel victorioſa
ciuitas.grecum eſt. ¶ Zena.) Viuens.grecuꝫ eſt. ¶ A
pollo.) Perdens:vel deſtruens.grecuꝫ eſt. ¶ Amen.)
Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ad Titum.

Incipit epiſtola ad Philemonem. ca.j.

Interp̄. Paulus Chriſtus Jeſus. Timotheꝰ Phile. Appia. Archippꝰ Oneſimuſ Epaphras Marcus Ariſtar. Demas Lucas. Amen.

Paulus vinctus. ¶ Paulus) Os tu
be:ſiue mirabilis:aut latine minimꝰ
.ſ.apoſtolorū:⁊ ideo maximus quia
minimus. ¶ Chriſtus.) Vnctꝰ. gre
cum eſt. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Ti
motheus) Honor dei: vel honorās
deum:aut precioſus deo.grecum ē.
¶ Philemon.) Deoſculans. grecū
eſt. ¶ Appia.) Producens vel pulullans. grecum eſt.
¶ Archippus) Princeps ſiue prefectus equorū.gre
cū eſt. ¶ Oneſimus.) Vtilis.grecū eſt. ¶ Epaphras.)
Spumans.grecum eſt. ¶ Marcus.) Limatus:vel frica
tus:aut expolitus ideſt a rubigine abſterſus. ¶ Ariſtar
chus) Optimus princeps.grecuꝫ eſt. ¶ Demas.) Po
pularis vel plebeius:aut pinguis .grecum eſt . ¶ Lu
cas) Hebraice ipſi reſurrectio:vꝉ latīe a luce. ¶ Amē)
Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola ad philemonem.

Incipit epiſtola ad Hebreos. ca.j.

Interp̄. Jeſus. Diabolus. Abraam. Interp̄. Apoſtoluſ Jeſus. Moyſes. Chriſtus. Egyptus Interp̄. Aaron. Chriſtus Melchiſe. Interp̄. Chriſtus. Abraam. Jeſus. Melchiſe. Interp̄. Melchiſe. Salem. Abraam. Leui. Aaron. Juda. Moyſes. Interp̄. Manna. Aaron. Cherubim Chriſtus Moyſes. Jeſus Interp̄. Abel. Cayn. Enoch. Noe. Abraam. Jſaac. Jacob. Sara. Eſau. Joſeph.

Multifarie multiſqꝫ modis. 2.
PRopterea. ¶ Jeſus) Salua
tor. ¶ Diabolus) Criminator
ſiue calumpniator:aut accuſator.gre
cū eſt. ¶ Abraam) Pater multitudi
nis. 3.
VNde fratres. ¶ Apoſtolus)
Miſſus.grecum eſt. ¶ Jeſus.)
Saluator. ¶ Moyſes.) Attractꝰ vel aſſumptus:ſubau
di de aquis. ¶ Chriſtus.) Vnctus.grecum eſt. ¶ Egyp
tus.) Anguſtie:ſiue tribulationes. 4.
TImeamus ergo. ¶ Dauid) Dilectus. ¶ Jeſus)
Saluator. ¶ Sabbatiſmus) Requies:ſiue ceſſa
tio. 5.
OMnis nāqꝫ. ¶ Aarō.) Mons:ſiue montanus: aut
docens ſiue concipiens. ¶ Chriſtus.) Vnctus.gre
cum eſt. ¶ Melchiſedech.) Rex iuſtitie. 6.
QVapropter. ¶ Chriſtus.) Vnctus.grecum ē. ¶ A
braaꝫ.) Pater multitudinis. ¶ Jeſus) Saluator.
¶ Melchiſedech.) Rex iuſtitie. 7.
HIc enim. ¶ Melchiſedech.) Rex iuſtitie. ¶ Sa
lem) Pax. ¶ Abraaꝫ) Pater multitudinis. ¶ Le
ui.) Copulatus. ¶ Aaron.) Mons:ſiue montanus:aut
docens:ſiue concipiens. ¶ Juda.) Laudatio:ſiue con
feſſio. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus:ſubaudi
de aquis. 8.
CApitulum autem. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſ
ſumptus:ſubaudi de aquis. ¶ Jſrael.) Preualēs
ſiue dn̄ans cuꝫ deo. ¶ Juda.) Laudatio:ſiue confeſſio.
¶ Egyptus) Anguſtie:ſiue tribulationes. 9.
HAbuit quidem. ¶ Manna.) Preparatio:aut q̄d.
¶ Aaron.) Mons:ſiue montanus:aut docēs ſiue
concipiens. ¶ Cherubim.) Quaſi magiſtri: vel quaſi
multiplicantes:aut quaſi pugnantes: vel cognitionem
aut ſcientiam multiplicantes. ¶ Chriſtus) Vnctus.gre
cum eſt. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus:ſubaudi
de aquis. ¶ Jeſus) Saluator. 10.
VMbram. ¶ Chriſtus.) Vnctus.grecum eſt. ¶ Je
ſus.) Saluator. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſum
ptus:ſubaudi de aquis. 11.
EſT autem. ¶ Abel.) Vanitas: vel anhelitus:aut
ſyriace vapor. ¶ Cayn.) Poſſeſſio: vel poſſeſſus.
¶ Enoch) Dedicatus:vel diſciplinatus:aut morigera
tus. ¶ Noe.) Conſolatio:vel requies. ¶ Abraā.) Pa
ter multitudinis. ¶ Jſaac) Riſus. ¶ Jacob.) Supplā
tator.vel calcaneū:aut planta ideſt veſtigiuꝫ. ¶ Sara.)
Domina:vel princeps. ¶ Eſau.) Faciens vel operās:
aut tinea eius. ¶ Joſeph.) Augmentum:vel ꝓfectus.
¶ Jſrael) Preualens ſiue dominans cuꝫ deo. ¶ Moy
ſes.) Attractus vel aſſūptus:ſubaudi ꝺ aquis. ¶ Pha
rao.) Diſſipans:ſiue diſcooperiens:aut nudans: vel ſy
riace vindicans. ¶ Egyptij.) Anguſtiantes: ſiue tribu
lantes. ¶ Chriſtus.) Vnctus.grecum eſt. ¶ Egyptꝰ.)
Anguſtie:ſiue tribulationes. ¶ Paſcha.) Tranſitus:
vel claudicatio. ¶ Hiericho.) Luna vel menſis:aut o
dor eiuſ. ¶ Raab) Lata:ſiue dilatata:aut platea. ¶ Ge
deon) Conterēs vel confringens:aut ex ſyro ⁊ hebreo
abſciſio iniquitatis. ¶ Barach.) Fulgur: ſiue in vanuꝫ
aut in vacuum. ¶ Samſon) Sol eius:aut nominis ite
ratio vel ſecundatio aut mutatio: vel nomen dormien
tis:aut ibi dormiens:vel ſyriace ſeruiciū aut miniſteriū
eius. ¶ Jepte.) Aperiens. ¶ Dauid.) Dilectus. ¶ Sa
muel) Poſtulatus a deo:aut nomen eius a deo. 12.
IDeoqꝫ ⁊ nos. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Eſau.) Faci
ens:vel operans:aut tinea eius. ¶ Moyſes.) At
tractus vel aſſumptus:ſubaudi de aquis. ¶ Syon.) A
ceruus:aut tumulus vel ſpecula:aut ſiccitas. ¶ Hieru
ſalem.) Viſio pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſi
ue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Abel) Vanitas:
ſiue anhelitus:aut ſyriace vapor. 13.
CHaritas. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Vn
ctus.grecum eſt. ¶ Amen) Vere: ſiue fideliter.
¶ Timotheus) Honor dei:vel honorans deum: aut p̄
cioſus deo.grecum eſt. ¶ Jtalia) Ab italo rege dicta ē:
vel ab italis ideſt vitulis:eo quod illa regio vitulis abū
dat.latinum eſt.

Jſrael. Moyſes. Pharao. Egyptii. Chriſtus Egyptus. Paſcha. Hiericho. Raab. Gedeon. Barach. Samſon. Jepte. Dauid. Samuel. Interp̄. Jeſus Eſau. Moyſes. Syon. Hieruſalē. Abel. Interp̄ Jeſus. Chriſtus Amen. Timotheꝰ Jtalia.

¶ Explicit epiſtola ad hebreos.

Incipit liber actuum Apoſtolorum. ca.j.

Interp̄. Theophi. Jeſus. Apoſtoli. Hieroſoly. Johannes Jſrael. Hieruſalē. Judea. Samaria. Galilei. Hieroſoly. Sabbatuꝫ Petrus. Jacobus. Andreas Philippꝰ Thomas. Bartholo. Mattheus Alpheus. Symon. Zelotes. Judas. Maria. Dauid. Achelde. Joſeph Barſabas. Juſtus. Matthias Interp̄. Hieruſalē. Judei. Galilei. Parthi. Medi. Elamite. Meſopo. Judea. Cappado. Pontus. Aſia.

PRimum quidem. ¶ Theophilus.) A
micus dei:vel deo dilectus.grecum eſt.
¶ Jeſus) Saluator. ¶ Apoſtoli) Miſſi
grecum eſt. ¶ Hieroſolyme) Viſio pa
cis:aut viſio perfecta vel conſumata: ſi
ue timor perfectus vel conſumatus.
¶ Johannes) Domini gratia:ſiue domini donum:aut
domini miſericordia. ¶ Jſrael) Preualens ſiue domi
nans cum deo. ¶ Hieruſalem) Viſio pacis: aut viſio ꝑ
fecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel conſuma
tus. ¶ Judea) Laudatio:ſiue confeſſio. ¶ Samaria)
Cuſtodia:vel adamas:aut vepres vel ſpina: ſeu fex eiꝰ.
¶ Galilei) Volubiles: ſiue volutabiles: aut rotantes.
¶ Hieroſolyma.) Idē qꝺ hieruſalem ſupra. ¶ Sabba
tum) Requies:ſiue ceſſatio. ¶ Petrus) Saxum: ſiue
petra.grecum eſt. ¶ Jacobus) Supplantator:vel calca
neum:aut planta ideſt veſtigium. ¶ Andreas) Virilis
vel fortiſſimus.grecū eſt. ¶ Philippus) Bellicoſus:
ſiue amator equorum.grecū eſt. ¶ Thomas) Abyſſus:
vel geminus:⁊ grece didymus appellatur:qꝺ interpre
tatur gemellus.i.ille qui cum alio vno ⁊ eodem partu
naſcitur. ¶ Bartholomeus.) Filius ſuſpendentis aq̄ſ.
¶ Mattheus.) Donatus. ¶ Alpheus.) Milleſſimus:
vel doctus:aut dux. ¶ Symon.) Audiēs: vel obediēs.
¶ Zelotes.) Emulator.grecum eſt. ¶ Judas.) Lauda
tio:ſiue confeſſio. ¶ Maria.) Exaltata:vel amaritudi
nis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra
maris:aut ex ſyro ⁊ hebreo domina maris. ¶ Dauid.)
Dilectus. ¶ Acheldemach) Ager ſanguinis. ſyrum ē.
ſcribi debet acheldema. ¶ Joſeph.) Augmentum:vel
profectus. ¶ Barſabas.) Filius reuerſionis vel cōuer
ſionis:aut filius quietis:ſeu filius iuramenti. ¶ Juſtꝰ.)
Latinum eſt. ¶ Matthias.) Donum dn̄i. 2.
ET cum. ¶ Hieruſalem.) Viſio pacis: aut viſio ꝑ
fecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel con
ſumatus. ¶ Judei) Laudantes:ſiue confitentes. ¶ Ga
lilei) Volubiles:ſiue volutabiles:aut rotātes. ¶ Par
thi.) Lingua ſcythica dicuntur fugaces: vel exules.
¶ Medi.) Menſurantes:ſiue abundantes:aut induti.
¶ Elamite) Adoleſcētes:ſiue occulti:aut ſecl'a. ¶ Me
ſopotamia.) Regio eſt ſic appellata eo qꝺ duobꝰ fluui
is eufrate.ſ.ambiaꝶ ⁊ tygri: meſos.n.medius:potamoſ
do fluuius interp̄taꝶ.grecū ē. ¶ Judea) Laudatio:ſiue
ꝯfeſſio. ¶ Cappadocia) In hebreo dr̄ captor:⁊ interp̄
tatur ſpherula:ſiue pomū:aut vola vel palma turturis
vel exploratorꝭ. ¶ Pōtus.) Mare.grecū eſt. ¶ Aſia)

Phrigia. Pamphi. Egyptus. Lybia. Cirene. Romani. Proſelyti. Cretes. Arabes. Petrus. Johel. Iſraelite. Jeſus. Nazarenꝰ Dauid. Chriſtus. Iſrael. Apoſtoli.

Limoſa vel cenoſa.grecū eſt.¶ Phrigia) Sicca:vl' ar-
dēs.grecū eſt.¶ Pāphilia.) Tota dilecta vel amabi-
lis.grecū eſt.¶ Egyptus) Anguſtie:ſiue tribulatiōes.
¶ Lybia.) Hebraice dr̄ phut:⁊ iterp̄taṫ aphrica:aut ſy
riace craſſa:vel pinguis.¶ Cirene.) Paries: ſiue tra-
bes:aut frigiditas:vel occurſus.¶ Romani.) Valen-
tes:aut potentes:vel robuſti. grecū eſt.¶ Proſelyti)
Aduene:ſiue peregrini.grecū eſt.¶ Cretes.) Carnei:
ſiue carnales.grecū eſt.¶ Arabes) Veſpertini: aut fi-
deiuſſores:ſiue ſuaues:aut campeſtres:vel corui: aut ſa
lices:vel mixtiones.¶ Petrus.) Saxū:vel petra. gre
cū eſt.¶ Johel.) Volēs:ſiue icipiēs:aut iurās. ¶ Iſra
elite.) De iſrael qđ interpretaṫ preualēs ſiue dn̄ans cū
deo.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Nazarenus.) Sanctifica-
tus:aut ſeparatus:vel coronatꝰ:ſi aūt per ſade lr̄am ſcri
baṫ interp̄taṫ cuſtos:ſiue floridus:aut virgultū. ¶ Da-
uid) Dilectꝰ.¶ Xp̄s) Vnctꝰ.grecū ē.¶ Iſrael.) Pre-
ualēs ſiue dn̄ans cū đo.¶ Apoſtoli.) Miſſi.grecū ē. 3.

Interp̄. Petrus. Johannes Jeſus. Chriſtus Nazarenꝰ Salomon Abraam. Iſaac. Jacob. Pilatus. Moyſes. Samuel.

Petrus aūt.¶ Petrus.) Saxū:vel petra.grecū ē.
¶ Johānes.) Dn̄i gr̄a:ſiue dn̄i donū:aut dn̄i mia.
¶ Jeſus.) Saluator.¶ Chriſtus.) Vnctus. grecum ē.
¶ Nazarenus.) Sanctificatus:aut ſeparatus:vel coro-
natus:ſi aūt per ſade lr̄az ſcribaṫ interpretaṫ cuſtos: ſi-
ue floridus:aut virgultū.¶ Salomō.) Pacificꝰ.¶ A-
braā.) Pr̄ multitudinis.¶ Iſaac.) Riſus.¶ Jacob.)
Supplātator:vel calcaneū:aut plāta.i.veſtigiū.¶ Pi-
latus.) Cōſtringēs:vel cōſtrictus.grecum eſt.¶ Moy-
ſes) Attractus vel aſſūptus:ſubaudi de aquis.¶ Sa-
muel.) Poſtulatus a deo:aut nomen eius a deo. 4.

Interp̄. Saducei. Jeſus. Hieruſalez Annas. Cayphas. Johannes Alexander Iſrael. Chriſtus Dauid. Herodes. Pontius. Pilatus. Apoſtoli. Joſeph. Barnabas Leuites. Cyprius.

Loquētibꝰ. ¶ Saducei.) Juſti:ſiue iuſtificati: aut
ſyriace ſciſi vel ſciſmatici.¶ Jeſus.) Saluator.
¶ Hieruſalē.) Viſio pacis:aut viſio perfecta vel cōſu
mata:ſiue timor perfectus vel cōſumatus. ¶ Annas.)
Affligēs:vel humiliās:aut rn̄dens. ¶ Cayphas.) In
ueſtigator:vel ſagax:ſeu vomēs ore: vel vomitꝰ oris.
¶ Johānes) Domini gr̄a: ſiue domini donū: aut dn̄i
mia.¶ Alexander.) Adiutor:ſiue auxiliator virilis vel
fortiſſimus.grecū eſt.¶ Petrꝰ.) Saxū: ſiue petra.gre
cū eſt.¶ Iſrael.) Preualens ſiue dominans cum deo.
¶ Chriſtus.) Vnctus.grecū eſt. ¶ Nazarenus.) San
ctificatus:aut ſeparatꝰ:vel coronatꝰ: ſi aūt ꝑ ſade lr̄am
ſcribaṫ iterp̄tatur cuſtos:ſiue floridus: aut virgultum.
¶ Dauid.) Dilectus.¶ Herodes.) Pellis glīa:vl' pel
libus gloriās:ſiue mōs glorie vel arrogātie:aut ſyriace
draco ignitus.¶ Pontius) Marinus.grecū eſt.¶ Pi
latus.) Conſtringēs:vel cōſtrictꝰ.grecū eſt. ¶ Apoſto
li.) Miſſi.grecū eſt.¶ Joſeph) In greco ioſes.⁊ hebra
ice pōt interpretari parcēs: vel eleuatus: aut exiſtens.
¶ Barnabas.) Filius conſolationis.¶ Leuites.) Co
pulatus.¶ Cyprius) Pulcher.grecum eſt. 5.

Interp̄. Ananias. Saphyra. Apoſtoli. Petrus. Sathanas Salomon. Hieruſalez Saducei. Gamaliel. Iſraelite. Theodas. Judas. Galileus.

Vir āt.¶ Ananias.) Gratia domini: ſiue miſericor
dia domini:aut donū domini. ¶ Saphyra.) Nar
rās:vel numerās:aut libraria:vel litteraria: aut ſyriace
formoſa.¶ Apoſtoli) Miſſi.grecū ē.¶ Petrꝰ.) Saxū
vel petra.grecū eſt.¶ Sathanas.) Cōtrarius ſiue ad
uerſarius.¶ Salomō.) Pacificus.¶ Hieruſalē.) Vi
ſio pacis:aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor ꝑ
fectus vel cōſumatus.¶ Saducei.) Juſti:ſiue iuſtifica
ti:aut ſyriace ſciſi vel ſciſmatici. ¶ Iſrael) Preualens
ſiue dominās cū deo.¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Phariſe
us.) Diuiſus.¶ Gamaliel.) Retributio dī:aut camelꝰ
dei:ſiue ablactatus dei.¶ Iſraelite.) De iſrael qđ iter
pretatur ꝑualēs ſiue dominās cū deo. ¶ Theodas.)
Fluēs aqua.grecū eſt.¶ Judas) Laudatio: ſiue confeſ
ſio.¶ Galileꝰ.) Volubilis:ſiue volutabilis: aut rotās.
¶ Chriſtus.) Vnctus.grecum eſt. 6.

Interp̄. Greci. Hebrei. Stephanꝰ Philippꝰ procorus. Nicanor. Thimon. parmena. nicolaus.

In diebus illis.¶ Greci.) Robuſti: vel fortes. gre
cum eſt.¶ Hebrei) Tranſeuntes:ſiue irati:aut pre
gnātes:vel ſyriace frumenta.¶ Apoſtoli.) Miſſi. gre
cum eſt.¶ Stephanus.) Corona vel coronatus. grecū
eſt.¶ Philippus.) Bellicoſus:ſiue amator equorum.
grecum eſt.¶ Procorus.) Expeditus vel facilis: aut
promptus:ſiue paratus.grecum eſt. ¶ Nicanor.) Vi
ctor vel victorioſus.grecū eſt.¶ Thimon.) Honorabi
lis vel precioſus.grecū eſt.¶ Parmena.) Permanēs.
grecū eſt.¶ Nicolaus.) Victoria plebis.grecum eſt.

¶ Antiochenus.) Pro vehiculo vel curru.ſ. loco cur-
rus:aut cōtra vehiculū vel currū.grecū eſt. ¶ Hieruſa-
lem.) Viſio pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſi-
ue timor perfectus vel conſumatus.¶ Libertini) Lati
num eſt.i.filij manumiſſorum.¶ Cyrenenſes.) Parie-
tes:vel trabes:aut frigidi:vel occurrentes. ¶ Alexan-
drini). Adiutores ſiue auxiliatores viriles vel fortiſſi-
mi.grecū eſt.¶ Cilicia) Voluens vel reuoluta. grecuz
eſt.¶ Aſia) Limoſa vel cenoſa.grecū eſt. ¶ Moyſes)
Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aquis.¶ Jeſus.)
Saluator.¶ Nazarenus.) Sanctificatus: aut ſepara-
tus:vel coronatus:ſi aūt per ſade litteram ſcribatur in-
terpretatur cuſtos:ſiue floridus:aut virgultum. 7.

Antioche Hieruſalez Libertini. Cyrenēſes Alexandri Cilicia. Aſia. Moyſes. Jeſus Nazarenꝰ

Viri fratres.¶ Abraam.) Pater multitudinis.
¶ Meſopotamia.) Regio ſic appellata:eo quod
duobus fluuijs eufrate ambiatur ⁊ tygri: meſos enim
medius potamos vero fluuius interpretatur.grecū eſt.
¶ Charran.) Ira: vel ſyriace libertas. ¶ Chaldei.)
Quaſi demones:aut quaſi dep̄datores:vel quaſi mām il
le:aut quaſi agri.¶ Iſaac.) Riſus.¶ Jacob.) Supplā
tator:vel calcaneū:aut plāta.i.veſtigium. ¶ Joſeph.)
Augmentum:vel profectus.¶ Egyptus.) Anguſtie: ſi
ue tribulationes.¶ Pharao.) Diſſipans: ſiue diſcoo-
periens:aut nudans:vel ſyriace vindicās. ¶ Egyptij.)
Anguſtiantes:ſiue tribulantes.¶ Chanaan.) Merca-
tor vel negociator:ſiue cōtritus aut confractus:vl' recte
reſpōdens:aut recte affligens.¶ Sichem) Humerus:
ſiue pars:aut manicatio vel matutinatio.¶ Emor.) A-
ſinus:ſiue lutum:aut vinoſus:vel ſyriace grauis:aut pō
deroſus.¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubau
di de aquis.¶ Iſrael.) Preualens ſiue dominās cum
deo.¶ Madian.) Judiciū:vel iudicās:ſiue litigās: aut
obiurgans.¶ Syna.) Rubus: vel ſyriace inimicitia.
¶ Aaron.) Mons:ſiue montanus:aut docens:ſiue con
cipiens.¶ Moloch.) Regnās:aut conſiliarius.¶ Rē
pha.) Pro hoc in hebreo eſt chiun:qđ īterpretatur pla
centa.i.torta adipe conſperſa:ſiue preparatus: aut com
poſitus:hebrei vero dicūt chiun lingua arabica vel pu
nica ſaturnum ſignificare.¶ Babylon) Cōfuſio vl' cō
mixtio.¶ Jeſus) Saluator.¶ Dauid) Dilectus.¶ Sa
lomon) Pacificus.¶ Saulus.) Poſtulatus:ſiue com
modatus:aut ſepultus.¶ Stephanus) Corona vel co
ronatus.grecum eſt. 8.

Interp̄. Abraam. Meſopo. Charran. Chaldei. Iſaac. Jacob. Joſeph. Egyptus. Pharao. Egyptij. Chanaan. Sichem. Emor. Moyſes Iſrael. Madian. Syna Aaron Moloch Rempha Babylon Jeſus. Dauid Saulus ſtephanus

Saulus aūt.¶ Saulus.) Poſtulatus:ſiue cōmoda
tus:aut ſepultus.¶ Hieroſolyme.) Viſio pacis: a
ut viſio ꝑfecta vel cōſumata:ſiue timor ꝑfectus vel con
ſumatꝰ.¶ Judea.) Laudatio:ſiue confeſſio. ¶ Sama
ria.) Cuſtodia:vel adamas:aut vepres vl' ſpina: ſeu fex
eius.¶ Apl'i.) Miſſi.grecū eſt. ¶ Philippus) Belli
coſus:ſiue amator equorū.grecū eſt. ¶ Chriſtus) Vn
ctus.grecū eſt.¶ Symō.) Audiēs:vel obediēs. ¶ Je
ſus.) Saluator.¶ Petrus.) Saxū:vel petra. grecū ē.
¶ Johannes.) Dn̄i gr̄a:ſiue domini donū: aut domini
mia.¶ Hieroſolyma) Idē qđ hieroſolyme.¶ Samari
tani.) Cuſtodes:vel adamātini:ſiue ſpinoſi: aut feces l'
feculēti.¶ Hieruſalē.) Idē qđ hieroſolyma.¶ Gaza)
Fortis:aut capra.¶ Ethiops.) Ardēs:vel incēſus.gre
cū ē.¶ Candacis.) Poſſidēs cōtritionē:aut ex hebreo
⁊ ſyro poſſeſſio mūda vel puriſſima.¶ Ethiopes.) Ar
dētes:vel incēſi.grecū eſt. ¶ Eſaias) Salus domini.
¶ Azotꝰ.) Hebraice dr̄ aſdod:⁊ interp̄taṫ dep̄datio vl'
ignis dilecti:ſiue ignis patrui.¶ Ceſarea.) A ceſare co
gnominata ē:ceſar vo a ceſo matris vtero dictꝰ ē: vel a
ceſarie.i.coma vl' capillatura cū q̄ ortꝰ ē: vl' qđ ceſios.i.
glaucos habuerit oc'los vt q̇dā volunt latinum eſt. 9.

Interp̄. Saulus Hieroſoly. Judea. Samaria. Apoſtoli. Philippꝰ Chriſtus. Symon. Jeſus. Petrus. Johannes Hieroſoly. Samari. Hieruſalez Gaza. Ethiops. Candacis. Ethiopes. Eſaias. Azotus. Ceſarea.

Saulus aūt.¶ Saulus) Poſtulatus: ſiue cōmoda
tus:aut ſepultꝰ.¶ Damaſcus.) Sanguinis ſaccus:
vel ſanguinis poculū:ſiue ſanguis femoris vel incendij
aut ꝓcuratoris.¶ Hier'l'z.) Viſio pacis: aut viſio ꝑfe
cta vel cōſumata:ſiue timor ꝑfectꝰ vel cōſumatus.¶ Je
ſus.) Saluator.¶ Ananias.) Gr̄a domini: ſiue mia do
mini:aut donū domini.¶ Judas.) Laudatio: ſiue ꝯfeſ
ſio.¶ Tharſenſis.) Alatꝰ:vel pennatus. grecū ē.¶ Iſ
rael.) Preualēs ſiue dominās cū deo. ¶ Judei.) Lau
dātes:ſiue cōfitentes.¶ Barnabas.) Filius ꝓphete:
vel filius cōſolationis.¶ Apl'i.) Miſſi.grecū ē.¶ Ceſa

Interp̄. Saulus. Damaſcus Hieruſalez Jeſus. Ananias. Judas. Tharſēſis. Iſrael. Judei. Barnabas Apoſtoli. Ceſarea.

© Biblioteca Nacional de España

Tharſum. Judea. Galilea. Samaria. Petrus. Lydda. Eneas. Chriſtus Sarona. Joppe. Thabita Dorcas. Symon

rea.) A ceſare cognominata eſt: ceſar vero a ceſo mris vtero dictus eſt: vel a ceſarie.i.coma vel capillatura cū qua ortus eſt: vel qđ ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidā volunt. latinum eſt. ¶ Tharſum.) Alata: vl' pēnata. grecū eſt. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue ꝯfeſſio. ¶ Galilea) Volubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Samaria) Cuſtodia: vel adamas: aut vepres vel ſpina: ſeu fex eiꝰ. ¶ Petrus.) Saxum: vel petra. grecū eſt. ¶ Lydda) Stagnum.ſ.aquarū. grecū eſt. ¶ Eneas.) Laudatus. grecū eſt. ¶ Chriſtus.) Unctus. grecū eſt. ¶ Sarona.) Planicies: aut canticū eius. ¶ Joppe.) Pulchritudo: aut decor. ¶ Thabita.) Dorcas.i. dāmula vel caprea. ſyrum eſt. ¶ Dorcas.) Caprea vel dammula. grecū eſt. ¶ Symon.) Audiens: vel obediens. 10.

Interp. Ceſarea. Cornelius Jtalica Joppe. Symon. Petrus Judei Judeus Jſrael. Jeſus. Chriſtus Judea Galilea Johannes nazareth. Diabolus. Hieruſalez

Vir aūt. ¶ Ceſarea.) A ceſare cognominata eſt. ceſar vero a ceſo matris vtero dictus ē: vel a ceſarie .i.coma vel capillatura cū qua ortus eſt: vel qđ ceſios.i. glaucos habuerit oculos vt q̇dā volūt. latinū ē. ¶ Cornelius) Latinū eſt a cornu. ¶ Jtalica cohors.) Ab italia dicta eſt. ¶ Joppe.) Pulchritudo: aut decor. ¶ Symon.) Audiens: vel obediens. ¶ Petrus.) Saxū: ſiue petra. grecū eſt. ¶ Judei.) Laudātes: ſiue cōfitētes. ¶ Judeus) Laudans: ſiue cōfitens. ¶ Jſrael.) Preualēs ſiue dominās cū deo. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecū eſt. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue ꝯfeſſio. ¶ Galilea) Volubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini mīa. ¶ Nazareth.) Sanctificata: vel ſeparata: aut coronata: ſi aūt per ſade litteram ſcribatur interpretatur cuſtodita: vel florida: aut virgultū. ¶ Diabolus.) Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator. grecū eſt. ¶ Hieruſalem) Viſio pacis aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. 11.

Interp. Apoſtoli. Judea. Petrus. Joppe. Ceſarea. Symon. Johannes Jeſus. Chriſtus. Stephanꝰ Phenicis Ciprus Antiochia Judei. Cyprii Cyrenei. Hieroſoly. Barnabas Tharſum. Saulus Agabus Claudius.

Audierūt aūt. ¶ Apoſtoli.) Miſſi. grecū eſt. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue cōfeſſio. ¶ Petrus.) Saxū: vel petra. grecū eſt. ¶ Hieroſolyma.) Viſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata: ſiue timor perfectus vl' cōſumatus. ¶ Joppe.) Pulchritudo. aut decor. ¶ Ceſarea.) A ceſare cognominata eſt: ceſar vero a ceſo matris vtero dictus eſt: vel a ceſarie.i.coma vel capillatura cū qua ortus eſt: vel quod ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidā volunt. latinum eſt. ¶ Symon.) Audiens: vel obediens. ¶ Johannes.) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini mīa. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Stephanus.) Corona vel coronatus. grecū eſt. ¶ Phenicis.) Rubea: vel purpurea: aut palma.ſ.arbor. grecū eſt. ¶ Cyprꝰ.) Pulchra vel pulchritudo. grecū ē. ¶ Antiochia.) Pro vehiculo vel curru.ſ.loco currus: ſiue contra vehiculū vel currū. grecum eſt. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Cyprij.) Pulchri. grecum eſt. ¶ Cyrenei) Parietes: vel trabes: aut frigidi: vl' occurrētes. ¶ Hieroſolyme.) Jdē qđ hieroſolyma ſupra. ¶ Barnabas.) Filius prophete: vel filius cōſolationis. ¶ Tharſū.) Alata: vel pennata. grecum eſt. ¶ Saulus) Poſtulatꝰ ſiue cōmodatus: aut ſepultus. ¶ Agabus.) Locuſta: vel feſtiuitas patris. ¶ Claudius.) Latinum eſt. 12.

Interp. Herodes Jacobus Johannes Judei. Petrus Paſcha. Maria Marcus Rhode Ceſarea Tyrii Sydonii. Blaſtus

Eodē aūt. ¶ Herodes.) Pellis gloria: vel pellibus glorians: ſiue mons glorie vel arrogantie: aut ſyriace draco ignitus. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneū: aut planta.i.veſtigiū. ¶ Johānes.) Dñi grā: ſiue dñi donū: aut dñi mīa. ¶ Judei.) Laudātes: ſiue cōfitētes. ¶ Petrꝰ.) Saxū: vel petra. grecū eſt. ¶ Paſcha.) Trāſitus: vel claudicatio. ¶ Maria.) Exaltata: vel amaritudinis mare: aut myrrha maris: ſiue doctrix vel magiſtra maris: aut ex ſyro ⁊ hebreo domīa maris. ¶ Marcus.) Limatus: vel fricatus aut expolitus .i.a rubigine abſterſus. ¶ Rhode.) Roſa. grecū ē. ¶ Ceſarea.) A ceſare cognominata eſt: ceſar vero a ceſo matris vtero dictus eſt: vel a ceſarie.i.coma vel capillatura cū qua ortus eſt: vel qđ ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidā volūt. latinū eſt. ¶ Tyrij.) Hebraice dr̄ ſorim: ⁊ interpretatur tribulātes vel obſidētes: aut anguſtiantes: vel ligātes: ſiue vinculati: vel figurantes: aut plaſmātes: ſiue fortes: vel petre. ¶ Sydonij.) Venatores: aut inſidiatores: ſiue nauis iudicātiū. ¶ Blaſtus.) Germinās vel producēs. grecū eſt. ¶ Barnabas.) Filiꝰ ꝓphete: vel filius conſolationis. ¶ Saulus.) Poſtulatꝰ ſiue cōmodatus: aut ſepultus. ¶ Hieroſolyme.) Viſio pacis: aut viſio perfecta vel cōſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. 13.

Barnabas Saulus. Hieroſoly. Interp. Antiochia Barnabas Symon. Niger. Lucius Cyrenēſis Manahez Herodes. Saulus Seleucia. Cyprus Salamina Judei. Johannes Paphum Judeus Barieu Sergius Paulus Elymas Diabolus Pergen. Pamphi. Hieroſoly. Piſidia Sabbatuz Jſraelite. Egyptus. Chanaan. Samuel Saul. Cis. Beniamin Dauid. Jeſſe Jeſus. Abraam Hieruſalez Pilatus. Galilea Moyſes. Jconium

Erant aūt. ¶ Antiochia.) Pro vehiculo: vel curru.ſ.loco currus: ſiue contra vehiculū vel currū. grecū eſt. ¶ Barnabas.) Filius prophete: vel filiꝰ conſolationis. ¶ Symon) Audiēs: vl' obediēs. ¶ Niger.) Latinū eſt. ¶ Lucius.) A luce. latinū eſt. ¶ Cyrenenſis) Paries: vel trabes: aut frigidus: vel occurrens. ¶ Manahē.) Cōſolator: aut ductor eorū: ſiue preparatio caloris: aut munus incēſum: vel numerās calefactionē. ¶ Herodes) Pellis gl'ia: vel pellibus gloriās: ſiue mōs gl'ie vel arrogātie: aut ſyriace draco ignitꝰ. ¶ Saulus.) Poſtulatꝰ: ſiue cōmodatꝰ: aut ſepultꝰ. ¶ Seleucia) Cōmota: vl' cōquaſſata: aut fluctuās. grecū ē. ¶ Cyprus.) Pulchra: vel pulchritudo. grecū eſt. ¶ Salamina.) Cōmota: vl' cōquaſſata: aut fluctuās. grecū ē. ¶ Judei.) Laudātes: ſiue cōfitētes. ¶ Johānes.) Dñi grā: ſiue dñi donū: aut dñi mīa. ¶ Paphū.) Bulliēs vel eſtuans. grecū eſt. ¶ Judeus.) Laudans: ſiue cōfitens. ¶ Barieu) Maleficus: ſiue magus: aut in nequitia. ¶ Sergius.) Rete vel retiaculū. grecū eſt. ¶ Paulꝰ.) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimꝰ .ſ.apl'orū: et ideo maximꝰ q2 minimus. ¶ Elymas.) Magus: aut corruptor: vel pernicioſus. grecū eſt. ¶ Diabolus.) Criminator: ſiue calūpniator: aut accuſator. grecū eſt. ¶ Pergen.) Valde terreſtris. grecū eſt. ¶ Pamphilia) Tota dilecta vel amabilis. grecū eſt. ¶ Hieroſolyma.) Viſio pacis: aut viſio perfecta vel cōſumata: ſiue timor ꝑfectus vel cōſumatꝰ. ¶ Piſidia.) Picea.i.pice denigrata. grecū eſt. ¶ Sabbatū.) Requies: ſiue ceſſatio. ¶ Jſraelite.) De iſrael: qđ interꝓ̄tatur preualēs ſiue dñans cū deo. ¶ Jſrael.) Jdē. ¶ Egyptus) Anguſtie: ſiue tribulatiōes. ¶ Chanaan) Mercator vel negociator: ſiue cōtritus aut cōfractus: vel recte reſpōdens: aut recte affligens. ¶ Samuel) Poſtulatus a deo: aut nomē eius a deo. ¶ Saul.) Poſtulatus: ſiue cōmodatꝰ: aut fouea: ſiue ſepulchrū: vel infernus. ¶ Cis.) Durus: aut ſtipula: vel cucumerarium. ¶ Beniamin) Filius dextere. ¶ Dauid) Dilectus. ¶ Jeſſe) Ens: ſiue exiſtens: aut munus: vel oblatio. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Abraam.) Pater multitudinis. ¶ Hieruſalem.) Viſio pacis: aut viſio ꝑfecta vel cōſumata: ſiue timor ꝑfectus vel cōſumatus. ¶ Pilatus.) Conſtringēs vel cōſtrictus. grecū eſt. ¶ Galilea.) Volubilis: ſiue volutabilis: aut rota. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus: ſubaudi de aquis. ¶ Jconium.) Veniens. grecū eſt. 14.

Interp. Jconium. Judei Apoſtoli. Lycaonia. Lyſtra. Derben Paulus Barnabas Lyſtris Jouis Mercuriꝰ Antiochia Pamphi. pergen. Natalia.

Factū eſt aūt. ¶ Jconiū.) Veniēs. grecū ē. ¶ Judei.) Laudātes: ſiue cōfitentes. ¶ Apoſtoli.) Miſſi. grecū ē. ¶ Lycaonia.) Lupina. grecū ē. ¶ Lyſtra.) Diſſoluēs. grecū eſt. ¶ Derben.) Circūſepta: vel vallata. grecū eſt. ¶ Paulus.) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimus.ſ.apl'orū: ⁊ ideo maximus q2 minimꝰ. ¶ Barnabas.) Filius ꝓphete: vel filius cōſolationis. ¶ Lyſtris.) Diſſoluētes. grecū eſt. ¶ Jouis.) Quaſi iuuās pater. latinū eſt. ¶ Mercurius.) A mercibus dictꝰ eſt: q2 mercature deus putabatur a gētilibus. latinū eſt. ¶ Antiochia.) Pro vehiculo vel curru.ſ. loco currus: ſiue cōtra vehiculū vel currū. grecū eſt. ¶ Piſidia.) Picea.i.pice denigrata. grecū eſt. ¶ Pāphilia) Tota dilecta vel amabilis. grecū ē. ¶ Pergē.) Valde terreſtris. grecū eſt. ¶ Natalia.) Jn greco attalia: ⁊ interpretat̄ augens: vel nutriēs. grecum eſt. 15.

Interp. Judea. Moyſes. Paulus. Barnabas Apoſtoli. Hieruſalez Phenicis Samaria. Hieroſoly. Phariſei. Petrus.

Et q̇dā. ¶ Judea.) Laudatio: ſiue ꝯfeſſio. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſūptus: ſubaudi de aquis. ¶ Paulus.) Os tube: ſiue mirabilis: aut latine minimꝰ.ſ.apl'orum: ⁊ ideo maximus q2 minimus. ¶ Barnabas) Filius prophete: vel filius conſolationis. ¶ Apoſtoli.) Miſſi. grecū eſt. ¶ Hieruſalez.) Viſio pacis: aut viſio ꝑfecta vel cōſumata: ſiue timor ꝑfectus vel cōſumatus. ¶ Phenicis.) Rubea: vel purpurea: aut palma.ſ.arbor. grecū eſt. ¶ Samaria) Cuſtodia: vel adamas: ſeu vepres vel ſpina: aut fex eiꝰ. ¶ Hieroſolyme.) Jdē qđ hieruſalē. ¶ Phariſei) Diuiſi. ¶ Petrꝰ) Sa-

© Biblioteca Nacional de España

Jacobus. Symon. Dauid. Sabbatuꝫ Antiochia Judas. Barſabas Sylas. Syria. Cilicia. Johannes Marcus Pamphi. Cyprus.
Interp. Derben Lyſtra. Timotheꝰ Lyſtris Iconium. Paulus Judei Apoſtoli. Hieroſoly. Phrygia Galatia Miſia. Bithinia. Jeſus. Troade. Macedo. Samoth. neapolis Philippiſ Colonia. ſabbatum. Lydia thiatireni. Chriſtus ſylas Romani.
Interp. Amphipo Apollo. theſſalo. Judei Paulus ſabbatum Chriſtus Jeſus Sylas. Jaſon. Ceſar. Beroea. Timotheꝰ Athene. Epicurei. Stoici. Ariopagꝰ Dionyſius Areopagi damaris.
Interp. Athene Corinthus Judeus. Aquila Italia. Priſcilla. Claudius. Judei. Roma. Sabbatuꝫ Macedo. Sylas.

xū:ſiue petra.grecū eſt.¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chri-
ſtus) Unctus.grecū eſt.¶ Jacobus.) Supplantator:vł
calcaneum:aut plāta.i.veſtigiū.¶ Symon.) Audiens:
vel obediēs.¶ Dauid.) Dilectus.¶ Sabbatū.) Req-
es:ſiue ceſſatio.¶ Antiochia.) Pro vehiculo vel cur-
ru.ſ.loco currus:ſiue cōtra vehiculū vel currū.grecū ē.
¶ Judas.) Laudatio:ſiue cōfeſſio.¶ Barſabas.) Fi-
lius reuerſionis vel cōuerſiōis:aut filius quietis: ſeu fi
lius iuramenti.¶ Sylas.) Cōſiderās: vel aīaduertēs.
grecū eſt.¶ Syria.) Hebraice dicitur aram:⁊ interpre
tatur excelſa vel ſublimis:aut decipiēs:ſiue maledictio
eorū.¶ Cilicia.) Voluēs vł reuoluta.grecū ē.¶ Johā
nes.) Domini gratia:ſiue domini donū: aut domini mi
ſericordia.¶ Marcus.) Limatus:vel fricatus: aut ex-
politus.i.a rubigine abſterſus.¶ Pamphilia.) Tota
dilecta vel amabilis.grecū eſt.¶ Cyprus.) Pulchra
vel pulchritudo.grecum eſt. 16.
PEruenit aūt.¶ Derben.) Circūſepta:vel vallata.
grecū eſt.¶ Lyſtra.) Diſſoluēs.grecū ē.¶ Timo
theus.) Honor dei:vel honorās deū:aut precioſus do.
grecū eſt.¶ Lyſtris.) Diſſoluētes.grecū ē.¶ Iconiū)
Veniēs.grecū ē.¶ Paulus) Os tube: ſiue mirabilis:
aut latine minimꝰ.ſ.aplorum:⁊ ideo maximus qr mini
mus.¶ Judei.) Laudantes:ſiue cōfitētes.¶ Apoſto-
li.) Miſſi.grecū eſt.¶ Hieroſolyme.) Viſio pacis:aut
viſio pfecta vel cōſumata:ſiue timor pfectꝰ vel cōſuma
tus.¶ Phrygia.) Sicca:vel ardens.grecū eſt.¶ Gala
tia.) Lactans:vel lactea.grecū eſt.¶ Miſia.) Sceleſta:
vel abominabilis.grecū eſt.¶ Bithinia.) Violēta pro
patio.grecū eſt.¶ Jeſus.) Saluator.¶ Troade) Per
forata.grecū eſt.¶ Macedo) Excelſus:vel eminēs.gre
cū eſt.¶ Macedonia.) Excelſa vel eminēs.grecum ē.
¶ Samothracia.) Arenoſa ⁊ aſpera.grecū eſt.¶ Nea
polis) Noua ciuitas.grecū eſt.¶ Philippis) Bellico
ſa:ſiue amatrix equorū.grecū eſt.¶ Colonia) latinum
eſt:a colendo.i.habitādo dicta.¶ Sabbatū) Requies
ſiue ceſſatio.¶ lydia.) Natiuitas:vel gñatio.¶ Thiati
reni.) Odor:ſiue ſacrificium laboris vel cōtritiōis.gre
cum eſt.¶ Chriſtus) Unctus.grecū eſt.¶ Sylas.) Cō
ſiderās vel animaduertens.grecum eſt.¶ Romani.)
Valentes:aut robuſti:ſiue potentes.grecum eſt. 17.
OUm aūt.¶ Amphipolis.) Vallata vel circūdata
ciuitas.grecū eſt.¶ Apollonia) Perditio vel de
ſtructio.grecū eſt.¶ Theſſalonica.) Dei altera victo-
ria:aut ſitus ſiue poſitio alterius victorie.grecū ē.¶ Ju
dei.) Laudantes:ſiue confitentes.¶ Paulus.) Os tu
be:ſiue mirabilis:aut latine minimus.ſ.aplorꝫ:⁊ ideo
maximus quia minimus.¶ Sabbatuꝫ) Requies:ſiue
ceſſatio.¶ Chriſtus) Unctus.grecū ē.¶ Jeſus.) Sal-
uator.¶ Sylas) Cōſiderās vel animaduertēs.grecum
eſt.¶ Jaſon) Sanās:vel medicās.grecū eſt.¶ Ceſar.)
A ceſo matris vtero dictus eſt:vel a ceſarie.i.coma vel
capillatura cū qua ortus eſt:vel qd ceſios.i.glaucos ha
buerit oculos vt quidā volūt.latinum eſt.¶ Beroea)
Grauis vel pōderoſa.grecū eſt.¶ Timotheꝰ) Honor
dei:ſiue honorās deū:aut precioſus deo.grecū eſt.¶ A
thene.) Sine cumulo:vel ab athena.i. minerua miner
uales.grecū eſt.¶ Epicurei.) Adiutores: ſiue auxilia-
tores.grecū eſt.¶ Stoici) A ſtoa.i.porticu ī quo diſpu
tabant illi philoſophi dicti ſunt.grecū eſt.¶ Ariopa-
gus.) Vicus martis:nomē erat cuiuſdā curie athenic-
ſis ſic vocate.grecū ē.¶ Dionyſiꝰ.) Diuinitꝰ ſtimulatꝰ
vł cōpūctꝰ.grecū ē.¶ Areopagita) De vico marti.gre
cū ē.¶ Damaris.) Uxorcula.i.pua vxor.grecū eſt. 18
POſt hec.¶ Athene) Sine cumulo: vel ab athena
.i.minerua mineruales.grecum eſt.¶ Corīthꝰ.)
Saturitas:vel ſacietas:aut ornamentum. grecum eſt.
¶ Judeus.) Laudās ſiue cōfitens.¶ Aquila) Latinū
eſt.¶ Italia.) Ab italo rege:vel ab italis.i. vitulis:eo
qd illa regio vitulis abundat.latinū eſt.¶ Priſcilla.)
Latinū eſt ideſt antiqua diminutiue.¶ Claudius.) La
tinū eſt.¶ Judei.) Laudātes:ſiue confitentes.¶ Ro-
ma.) Valens vel valētia:aut potens vel robuſta. gre-
cum eſt.¶ Sabbatum.) Requies:ſiue ceſſatio.¶ Je-
ſus.) Saluator.¶ Macedonia.) Excelſa: vel eminēs.
grecum eſt.¶ Sylas.) Conſiderans: vel animaduer-
tens.grecum eſt.¶ Timotheus.) Honor dei ſiue ho-
norans deum:aut precioſus deo.grecū eſt.¶ Paulꝰ.)
Os:tube:ſiue mirabilis:aut latine minimus ſcilicet a-
poſtolorum:⁊ ideo maximus quia minimus.¶ Chri-
ſtus.) Unctus.grecuꝫ eſt.¶ Titus.) Honorabilis. gre
cum eſt.¶ Criſpus.) Latinum eſt.¶ Corinthij.) Satu
rati:vel ſaciati:aut ornati.grecum eſt.¶ Gallion.) La-
ctans:vel lacteus.grecum eſt.¶ Achaia.) Dolor vł tri
ſtitia.grecum eſt.¶ Soſthenes.) Saluator potens vel
robuſtus.grecum eſt.¶ Syria) Hebraice dicitur aram
⁊ interpretatur excelſa vel ſublimis:aut decipiens:ſiue
maledictio eorum.¶ Cenchris) Milium: genus legu-
minis.grecum eſt.¶ Epheſus) Deſiderabilis. grecuꝫ
eſt.¶ Ceſarea) A ceſare nominata eſt: ceſar vero a ce-
ſo matris vtero dictus eſt:vel a ceſarie: ideſt coma vel
capillatura cum qua ortus ē:vel quod ceſios ideſt glau
cos habuerit oculos vt quidam volunt.latinū ē.¶ An
tiochia.) Pro vehiculo vel curru ſcilicet loco currus:
ſiue contra vehiculum vel currum.grecum eſt.¶ Gala
tia.) Lactans:vel lactea.grecum eſt.¶ Phrygia) Sic-
ca:vel ardens.grecum eſt.¶ Appollo) Perdens: vel
deſtruens.grecum eſt.¶ Alexandrinus.) Adiutor:ſiue
auxiliator virilis vel fortiſſimus.grecum eſt.¶ Johan-
nes.) Domini gratia:ſiue dn̄i donū:aut dn̄i mīa. 19.
FActū eſt aūt.¶ Apollo) Perdēs: vel deſtruens.
grecū eſt.¶ Corinthus.) Saturitas: vel ſacietas:
aut ornamētū. grecū eſt.¶ Paulus.) Os tube:ſiue mi
rabilis:aut latine minimꝰ.ſ.aplorum: ⁊ iō maximus qr
minimꝰ.¶ Epheſus) Deſiderabilis.grecū eſt.¶ Joha
nes.) Dn̄i grā: ſiue dn̄i donum:aut dn̄i mīa.¶ Jeſus.)
Saluator.¶ Tyrannus.) Imperās:vel princeps.grecū
eſt.¶ Aſia.) Limoſa:vł cenoſa.grecū ē.¶ Judei) Lau
dantes:ſiue cōfitētes.¶ Judeus.) Laudās: ſiue confi-
tens.¶ Scena.) In greco ſceua:⁊ interpretatur diſpoſi
tus vel preparatus.grecū ē:¶ Macedonia.) Excelſa vł
eminēs.grecū ē.¶ Achaia.) Dolor vel triſtitia.grecum
eſt.¶ Hieroſolyma.) Viſio pacis:aut viſio perfecta vł
cōſumata:ſiue timor pfectus vel ꝯſumatus.¶ Roma)
Valēs:vel valentia:aut potens vel robuſta. grecū eſt.
¶ Timotheus) Honor dei:vel honorās deū:aut pcio-
ſus deo.grecū eſt.¶ Eraſtus) Amabiliſ.grecū ē.¶ De
metrius.) Cerealis a cerere quā gentiles deā frumen-
ti putabant.grecū eſt.¶ Diana.) Latinū eſt: ⁊ dicta eſt
a die:eo qd habeat lucē emulā diei. Naꝫ luna hoc noīe
appellať.¶ Epheſij.) Deſiderabiles.grecū eſt.¶ Ga-
ius.) Latinū eſt:⁊ interptať dominꝰ ex lingua latina pri
ſca:grece vero terrenū aut gloriātē ſignificat.¶ Ariſtar
chus) Optimus priceps.grecū eſt.¶ Macedones) Ex
celſi vel eminētes.grecū eſt.¶ Alexander.) Adiutor ſi
ue auxiliator virilis vel fortiſſimus.grecū ē.¶ Jouis)
Quaſi iuuans pater:latinum eſt. 20.
POſtq̄ꝫ aūt.¶ Paulus.) Os tube: ſiue mirabilis:
aut latine minimus.ſ.aplorum:⁊ ideo maximꝰ qr
minimus.¶ Macedonia.) Excelſa vel eminens.grecū
eſt.¶ Grecia) Robuſta:vel fortis.grecū eſt.¶ Soſipa
ter.) Saluās patrē:vel ſalus pr̄is.grecū ē.¶ Pyrrhꝰ.)
Flauus:vel rubeus.grecū eſt.¶ Beroenſis.) Grauis
vel pōderoſus.grecū eſt.¶ Theſſalonicenſes.) Dei al
tera victoria:aut ſitus ſiue poſitio alterius victorie.gre
cū eſt.¶ Ariſtarchus.) Optimꝰ priceps.grecū ē.¶ Se
cundus.) Latinū eſt.¶ Gaius) Latinū ē:⁊ interptatur
dn̄s ex lígua latina priſca:grece vero terrenum aut glo
riantem ſignificat.¶ Derbeus) Circumſeptus: vel val-
latus.grecum eſt.¶ Timotheus.) Honor dei vel ho-
norās deum:aut precioſus deo.grecū eſt.¶ Aſiani.) Li
moſi vel cenoſi.grecū eſt.¶ Titichus.) In greco tychi-
cus:⁊ interpretatur caſualis:vel cōtingens.grecum eſt.
¶ Trophimus.) Nutritus:ſiue educatus. grecum eſt.
¶ Troade.) Perforata.grecū ē.¶ Philippis.) Bel
licoſa:ſiue amatrix equorum.grecū eſt.¶ Sabbatuꝫ.)
Requies:ſiue ceſſatio.¶ Eutychus.) Felix:aut bene
fortunatus.grecum eſt.¶ Aſſon.) Appropinquatio:
vel approximatio.grecum eſt.¶ Mytilene) Munditia
vel abſterſio torcularis.grecū eſt.¶ Chium.) Apta vel
apertura.grecum eſt.¶ Samum.) Arenoſa. grecū eſt.
¶ Miletum.) Rubra: vel coccinea.grecum eſt.¶ E-

Timothe Paulus chriſtus. Titus. Criſpus Corinthij. Gallion. Achaia. Soſthenes Syria. Cenchris. Epheſus. Ceſarea
Antiochia Galatia Phrigia. Appollo. Alexandri Johannes
Interp. Appollo Corinthus Paulus. Epheſus. Johannes Jeſus Tyrannus Aſia. Judei. Judeus Scena. Macedo. Achaia. Hieroſoly. Roma Timotheꝰ Eraſtus. Demetriꝰ Diana. Epheſii Gaius. Ariſtar. Macedo. Alexander Jouis
Interp. Paulus Macedo. Grecia. Soſipater Pyrrhus. beroenſis. theſſalo. Ariſtar. Secundus Gaius.
derbeus. timotheus Aſiani. titichus. trophimꝰ. troade. Philippiſ Sabbatuꝫ Eutichus. Aſſon. Mytilene. Chium ſamum. Miletum.

© Biblioteca Nacional de España

Epheſus. Aſia. Penteco. Hieroſoly. Jeſus. Chriſtus Hieruſalē Interp. Choum. Rhodum. Pathara. Phenicis Cyprus. Syria Tyrus. Paulus Hieroſoly. Ptoloma Ceſarea. Philippꝰ Judea. Agabus Hieruſalē. Judei. Jeſus Jaſon. Cyprius. Jacobus. Moyſes. Aſia. Iſraelite Trophimꝰ Epheſus Egyptius. Judeus. Tharſum. Cilicia. Interp. Judeus. Tharſum. Cilicia. Gamaliel. Damaſcꝰ. Hieruſalē Saulus. Jeſus. Nazarenꝰ Ananias. Judei. Stephanꝰ Paulus romanus. Interp. Paulus. Ananias. Saducei. Phariſei. hieruſalez Roma. Judei. Ceſarea. Felix. Claudius Lyſias. romanus. Antipatri Cilicia Herodes Interp. Ananias.

pheſus.) Deſiderabilis.grecum eſt.¶ Aſia.) Limoſa
vel cenoſa.grecum eſt.¶ Pētecoſte.) Quinquageſſi-
ma.grecū eſt.¶ Hieroſolyme.) Viſio pacis:aut viſio ꝑ
fecta vel cōſumata:ſiue timor ꝑfectus vel conſumatus.
¶ Jeſus.) Saluator.¶ Chriſtus.) Unctus.grecū eſt.
¶ Hieruſalem.) Idem quod hieroſolyme. 21.
Cum aūt.¶ Choū.) Vertex:vel ſūmitas.grecum
eſt.¶ Rhodum.) Roſa.grecuȝ eſt.¶ Pathara.)
Calcata:vel conculcata.grecum eſt.¶ Phenicis.) Ru
bea:vel purpurea:aut palma arbor.grecum eſt.¶ Cy-
prus.) Pulchra:vel pulchritudo.grecuȝ eſt.¶ Syria)
Hebraice dicitur aram:⁊ iterpretatur excelſa vel ſubli
mis:aut decipiēs:ſiue maledictio eorū.¶ Tyrus.) He
braice dicitur ſor:⁊ iterpretatur tribulatio: vel obſidio:
ſiue anguſtia:aut vinculū vel colligatio: ſeu plaſmatio:
aut figuratio:vel fortitudo:aut petra.¶ Paulus.) Os
tube:ſiue mirabilis:aut latine minimus .ſ. apoſtoloruȝ:
⁊ ideo maximus quia minimus.¶ Hieroſolyma.) Vi
ſio pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor ꝑ
fectus vel conſumatus.¶ Ptolomaida.) Bellicoſa.
grecum eſt.¶ Cearea) A ceſare noīata eſt:ceſar vero a
ceſo matris vtero dictus eſt:vel a ceſarie ideſt coma vł
capillatura cum qua ortus eſt:vel qđ ceſios .i. glaucos
habuerit oculos vt quidā volūt.latinū eſt.¶ Philip-
pus.) Bellicoſus:ſiue amator equorum.grecum eſt.
¶ Judea) Laudatio:ſiue confeſſio.¶ Agabus.) Locu
ſta:vel feſtiuitas patris.¶ Hieruſalem.) Idem qđ hie
roſolyma.ſupra.¶ Judei.) Laudantes:ſiue confitētes.
¶ Jeſus) Saluator.¶ Jaſon.) In greco mnaſon:⁊ in-
terpretatur indagator:aut ſpōdens:vel reminiſcēs.gre
cum eſt.¶ Cyprius.) Pulcher.grecū eſt.¶ Jacobus.)
Supplātator:vł calcaneū:aut plāta.i.veſtigiū.¶ Moy
ſes.) Attractus vel aſſūptꝰ:ſubaudi de aquis.¶ Aſia.)
Limoſa vel cenoſa.grecū eſt.¶ Iſraelite.) De iſrael:
qđ interpretatur preualens: ſiue dominans cum deo.
¶ Trophimus.) Nutritus:ſiue educatus.grecum eſt.
¶ Epheſus. Deſiderabilis.grecū eſt.¶ Egyptiꝰ) An-
guſtians:ſiue tribulans.¶ Judeus.) Laudans: ſiue cō
fitens.¶ Tharſum.) Alata vel pennata.grecū ē.¶ Ci
licia.) Voluens:vel reuoluta.grecum eſt. 22.
Viri frēs.¶ Judeꝰ.) Laudās:ſiue ꝯfitēs.¶ Thar
ſuȝ.) Alāta:vel pennata.grecū eſt.¶ Cilicia.) Vol
uēs:vel reuoluta.grecū eſt.¶ Gamaliel.) Retributio
dei:aut camelus dei:ſiue ablactatus dei.¶ Damaſcꝰ.)
Sanguinis ſaccus:vel ſanguinis poculū:ſeu ſāguis fe-
moris vel incendij aut ꝓcuratoris.¶ Hieruſalez.) Vi
ſio pacis:aut viſio ꝑfecta vel cōſumata: ſiue timor per-
fectꝰ vel cōſumatus.¶ Saulus.) Poſtulatus:ſiue cō
modatus:aut ſepultus.¶ Jeſus) Saluator.¶ Nazare
nus) Sanctificatus:aut ſeparatꝰ:vł coronatꝰ:ſi aūt ꝑ ſa
de lraȝ ſcribať iterꝑtatur cuſtos:ſiue floridus: aut vir-
gultū.¶ Ananias.) Gra dñi:ſiue mia dñi:aut donū dñi.
¶ Judei.) Laudātes:ſiue ꝯfitētes.¶ Stephanꝰ.) Co
rona vł coronatꝰ.grecū ē.¶ Paulꝰ) Os tube: ſiue mi
rabilis:aut latine minimus ſcilicet apoſtolorum: ⁊ ideo
maximus quia minimus.¶ Romanus.) Valens: ſiue
robuſtus:aut potens.grecum eſt. 23.
Intēdēs aūt.¶ Paulus.) Os tube:ſiue mirabilis:
aut latine minimꝰ.ſ.apłorū: ⁊ iđ maximus qꝛ mini
mus.¶ Ananias.) Gra dñi:ſiue mia domini: aut donū
domini.¶ Saducei) Juſti:ſiue iuſtificati:aut ſyriace ſci
ſi vel ſciſmatici.¶ Phariſei.) Diuiſi.¶ Hieruſalem.)
Viſio pacis:aut viſio perfecta vel cōſumata: ſiue timor
perfectus vel conſumatus.¶ Roma.) Valēs: vel valē
tia:aut potēs vel robuſta.grecū ē.¶ Judei.) Laudātes
ſiue ꝯfitētes.¶ Ceſarea) A ceſare noīata ē: ceſar ꝟo a
ceſo matris vtero dictꝰ ē:vel a ceſarie.i.coma vel capil
latura cū q̄ ortꝰ ē:vł qđ ceſios.i.glaucos habuerit ocu
los vt q̄dā volūt.latinū ē.¶ Felix) Latinū ē.¶ Claudi
us) Latinū ē.¶ Lyſias.) Diſſoluēs.grecū ē.¶ Roma
nus) Valēs ſiue robuſtus:aut potens.grecū eſt.¶ An
tipatridē.) Pro patre:vel contra patrem.grecum eſt.
¶ Cilicia.) Voluens:vel reuoluta.grecuȝ eſt.¶ Hero
des.) Pellis gloria:vel pellibꝰ gloriās: ſiue mōs glie
vel arrogantie:aut ſyriace draco ignitus. 24.
Poſt quinqȝ.¶ Ananias.) Gratia domini: ſiue mi
ſericordia domini:aut donū domini.¶ Tertullus.) Fal
ſa annūciās:vel mendax:aut monſtruoſus.grecum eſt.
¶ Paulus) Os tube:ſiue mirabilis:aut latine mini-
mus.ſ.apłorꝫ:⁊ iđ maximus qꝛ minimus.¶ Felix.) La
tinū eſt.¶ Nazareni.) Sanctificati:aut ſeparati: vel co
ronati:ſi aūt perſade litterā ſcribatur interꝑtatur cuſto
dientes:vel floridi:aut virgulta.¶ Lyſias.) Diſſoluēs.
grecū eſt.¶ Judei.) Laudātes:ſiue cōfitentes.¶ Hie
ruſalē.) Viſio pacis:aut viſio ꝑfecta vel cōſumata:ſiue
timor perfectus vel cōſumatus.¶ Aſia.) Limoſa vł ce
noſa.grecum eſt.¶ Druſilla.) Rore conſperſa.grecum
eſt.¶ Judea.) Laudatio:ſiue confeſſio.¶ Chriſtus.)
Unctus.grecū eſt.¶ Jeſus) Saluator.¶ Portiꝰ) Vi
tulus:aut vitulinꝰ.grecū eſt.¶ Feſtus) Latinū ē. 25.
Feſtus ergo.¶ Feſtus.) Latinū eſt.¶ Hieroſoly
ma.) Viſio pacis: aut viſio perfecta vel conſuma
ta:ſiue timor ꝑfectus vel conſumatꝰ.¶ Ceſarea.) A ce
ſare noīata eſt:ceſar vero a ceſo matris vtero dictus ē:
vel a ceſarie.i.coma vel capillatura cū qua ortus ē: vel
qđ ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidā volunt.
latinum eſt.¶ Judei.) Laudātes:ſiue ꝯfitētes.¶ Hie
ruſalē.) Viſio pacis:aut viſio ꝑfecta vel cōſumata: ſiue
timor ꝑfectus vel cōſumatus.¶ Paulus.) Os tube:ſi
ue mirabilis:aut latine minimus.ſ.apłorum: ⁊ iđ maxi
mus qꝛ minimus.¶ Ceſar.) A ceſo matris vtero dictꝰ
eſt:vel a ceſarie.i.coma vel capillatura cū qua ortus ē:
vel qđ ceſios.i.glaucos habuerit oculos vt quidam vo
lūt.latinū eſt.¶ Agrippa.) Latinū eſt: dictū ab eo qđ e
gros.i.difficiles partus faciat:vł dicit ille q̄ in naſcēdo
prius emittit pedes.grecū eſt.¶ Bernice) Grauis vi
ctoria:vel pōdus victorie.grecū eſt.¶ Hieroſolyme.)
Idem qđ hieroſolyma ſupra.¶ Romani.) Valentes:
ſiue robuſti:aut potētes.grecū eſt.¶ Jeſus.) Salua
tor.¶ Auguſtus.) Latinum eſt:vel ab augurio dictus:
vel vt alij volunt ab augendo. 26.
Agrippa.¶ Agrippa.) Latinū eſt:dictū eſt ab eo
quod egros ideſt difficiles partus faciat: vel dicit
ille qui in naſcēdo priꝰ emittit pedes.grecū ē.¶ Pau
lus.) Os tube:ſiue mirabilis:aut latine minimꝰ.ſ.apło
rū:⁊ ideo maximus qꝛ minimus.¶ Judei.) laudantes:
ſiue confitentes.¶ Hieroſolyme) Viſio pacis: aut vi-
ſio ꝑfecta vel cōſumata:ſiue timor perfectus vel conſu
matus.¶ Phariſeus.) Diuiſus.¶ Jeſus.) Saluator.
¶ Nazarenus.) Sanctificatus:vel ſeparatus: aut coro
natus:ſi aūt ꝑ ſade litterā ſcribatur:interpretať cuſtos:
ſiue floridus:aut virgultū.¶ Damaſcus.) Sanguinis
ſaccus:vel ſanguinis poculū:ſeu ſanguis femoris vel in
cēdij aut procuratoris.¶ Saulus.) Poſtulatꝰ:ſiue cō
modatus:aut ſepultus.¶ Sathanas.) Contrarius: ſi
ue aduerſarius.¶ Judea.) Laudatio:ſiue confeſſio.
¶ Moyſes.) Attractus vel aſſūptus:ſubaudi de aquis
¶ Chriſtus.) Unctus.grecum eſt.¶ Feſtus.) Latinuȝ
eſt.¶ Bernice.) Grauis victoria:vel pondus victorie.
grecum eſt.¶ Ceſar.) A ceſo matris vtero dictus eſt:
vel a ceſarie ideſt coma vel capillatura cum qua ortus
eſt:vel quod ceſios ideſt glaucos habuerit oculos vt q̄
dam volunt latinum eſt. 27.
Ut aūt.¶ Italia.) Ab italo rege dicta eſt:vł ab ita
lis.i.vitulis eo qđ illa regio vitulis abūdat.latinū
eſt.¶ Paulus.) Os tube:ſiue mirabilis:aut latine mi-
nimus.ſ.apłorū:⁊ iđ maximꝰ qꝛ minimus.¶ Julius.)
Lanugo vel lanuginoſus.grecū eſt.¶ Adrumetina.)
In greco adramytena:⁊ interꝑtať ſoliditas mūda vel
terſa.grecū eſt.¶ Aſia.) limoſa vł cenoſa.grecū ē.¶ A
riſtarchꝰ.) Optimꝰ p̄ceps.grecū eſt.¶ Macedo.) Ex
celſus:vel eminēs.grecū eſt.¶ Theſſalonicēſis.) Dei
altera victoria:aut ſitus ſiue poſitio alterius victorie.
grecū eſt.¶ Sydon.) Venatio:aut inſidiatio: ſiue viati
cū:vł cibariū:aut nauis iudicij.¶ Cyprus.) Pulchra:
vel pulchritudo.grecum eſt.¶ Cilicia.) Voluens:vel
reuoluta.grecū eſt.¶ Pamphilia.) Tota dilecta vel a
mabilis.grecū eſt.¶ Lyſtra.) In greco myra: ⁊ interꝑ
tatur virgultū:ſiue vnguētū odoriferū.grecū eſt.¶ Ly
cia.) lupina.grecuȝ eſt.¶ Gnidum.) Atriplex: genus
herbe purgatiue vel laxatiue.grecū eſt.¶ Creta.) Car
nea:ſiue carnalis.grecum eſt.¶ Salmonem) Fluctua

Tertullus Paulus Felix Nazareni Lyſias. Judei. hieruſalez Aſia Druſilla. Judea. Jeſus. Feſtus. Interp. feſtus. Hieroſoly. Ceſarea Judei. hieruſalez Paulus Ceſar. Agrippa. Bernice. Hieroſoly. Romani Jeſus Auguſtus Interp. Agrippa. Paulus. Judei. Hieroſoly. Phariſeꝰ Jeſus. Nazarenꝰ Damaſcuſ Saulus. Sathanas Judea. Moyſes Chriſtus. Feſtus Bernice. Ceſar. Interp. Italia. Paulus Julius Adrume. Aſia. Ariſtar. Macedo. Theſſalo. Sydon Cyprus Cilicia. Pamphi. Lyſtra. Lycia. Gnidum Creta Salmo.

© Biblioteca Nacional de España

tio:vel commotio:aut conquaſſatio.grecum ẽ. ¶ Thalaſſa.) In greco laſſea:⁊ īterpretatur ſpiſſa: vel prudẽs. grecum eſt. ¶ Phenicis.) Rubea vel purpurea: aut palma arbor.grecum eſt. ¶ Aſſon.) Appropinquatio vel approximatio.grecuȝ eſt. ¶ Cauda.) In greco clauda:⁊ interpretatur vox fracta:ſiue vox flebilis. grecum eſt. ¶ Syrtim.) Attrahẽs:vel attractio.grecũ ẽ. ¶ Ceſar.) A ceſo matris vtero dictus eſt.vł a ceſarie.i. coma vel capillatura cum qua ortus eſt:vel quod ceſios ideſt glaucos habuerit oculos vt quidam volunt.latinũ eſt. ¶ Hadria.) In greco andria:⁊ interpretatur virilitas: ſiue fortitudo.grecum eſt. ¶ Bithalaſſum) In greco dithalaſſum:qđ interpretatur duo maria: ſiue diuerſa maria:qđ in nauigatiõe vix ſine periculo euenire ſolet. grecum eſt. 28.

ET cum. ¶ Mytilene.) In greco Melita:⁊ interp̄tatur meliflua.grecũ eſt. ¶ Paulus.) Os tube:ſiue mirabilis:aut latine minimus.ſ.apoſtolorum:⁊ ideo maximus qꝛ minimus. ¶ Publius.) Latinũ ẽ. ¶ Syracuſa) Attrahens violenter.grecum eſt. ¶ Regium) Ruptura vel fractura:quoniam illic terra rupta eſt inter regnũ neapolitanum ⁊ ſiciliam.grecũ eſt. ¶ Puteoli) Latinum eſt. ¶ Roma.) Valens: vel valentia: aut potens vel robuſta.grecum eſt. ¶ Apiiforum) Ex greco ⁊ latino longinquũ vel remotũ forũ: ſiue longinqua vel remota via. ¶ Taberne) Latinum eſt. ¶ Judei) Laudantes:ſiue confitentes. ¶ Hieroſolyme) Viſio pacis:aut viſio perfecta vel conſumata:ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Romani) Valentes: ſiue potẽtes:aut robuſti.grecuȝ eſt. ¶ Ceſar) A ceſo matris vtero dictus eſt:vel a ceſarie.i. coma vel capillatura cum qua ortus eſt:vel quod ceſios ideſt glaucos habuerit oculos vt quidam volunt.latinum eſt. ¶ Iſrael.) Preualens:ſiue dominans cum deo. ¶ Judea.) Laudatio:ſiue confeſſio. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aquis. ¶ Eſaias.) Salus domini. ¶ Chriſtus.) Unctus.grecum eſt.

¶ Explicit liber Actuum apoſtolorum.

Chalaſſa. Phenicis. Aſſon. Cauda. Syrtim. Ceſar. Hadria. Bithalaſ. Interp̄. Mytilene. Paulus. Publius. Syracuſa. Regium. Puteoli. Roma. Apiiforuȝ. Taberne. Judei. Hieroſoly. romani. Ceſar. Iſrael. Judea. Jeſus. Moyſes. Eſaias. Chriſtus.

Incipit epiſtola beati Jacobi. ca.j.

IAcobus dei. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneum:aut planta ideſt veſtigium. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus grecum eſt. 2.

FRatres mei. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtꝰ) Unctꝰ grecũ ẽ. ¶ Abraã) Pater multitudinis. ¶ Iſaac) Riſus. ¶ Raab) Lata: vel dilatata: aut platea. 3.

NOlite plures. ¶ Gehenna) Vallis deceptionis ſiue triſtitie vel diuitiarum:aut ſyriace infernus. 4.

VIde bella. ¶ Diabolus) Criminator:ſiue calũpniator:aut accuſator.grecum eſt. 5.

AGite nunc. ¶ Sabbaoth) Exercitus.p.n. ſiue militie:aut fortitudines. ¶ Job.) Dolens vel gemẽs ſiue vlulans:aut exoſus:vel patiens inimicitiaȝ. ¶ Helias) Deus dominus:aut fortis dominus.

¶ Explicit epiſtola beati Jacobi.

Interp̄. Jacobus. Jeſus. Chriſtus. Interp̄. Jeſus. Chriſtus. Abraam. Iſaac. raab. Interp̄. Gehenna. Diabolus. Interp̄. Sabbaoth. Job. Helias.

Incipit epiſtola prima beati Petri. ca.j.

PEtrus apl'us. ¶ Petrus) Saxũ:vel petra. grecũ ẽ. ¶ Apl's.) Miſſus.grecũ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctꝰ. grecũ eſt. ¶ Põtus) Mare grecũ ẽ. ¶ Galatia) Lactãs vł lactea.grecũ ẽ. ¶ Cappadocia) In hebreo dr̄ captor:⁊ īterp̄tat̄ ſpherula:ſiue pomum: aut vola vel palma turturis vel exploratoris. ¶ Aſia) Limoſa vel cenoſa.grecum eſt. ¶ Bithynia) Violẽta properatio.grecum eſt. 2.

DEponentes. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. ¶ Syon) Aceruus aut tumulus: vel ſpecula:aut ſiccitas. 3.

SImilr. ¶ Sara.) Dña vel priceps. ¶ Abraã) Pr̄ multitudinis. ¶ Chriſtꝰ.) Unctꝰ.grecũ ẽ. ¶ Noe.) Cõſolatio:vł requies. ¶ Jeſus) Saluator. 4.

CHriſto igitur. ¶ Chriſtus) Unctꝰ.grecũ ẽ. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Amen.) Vere:ſiue fideliter. 5.

SEniores. ¶ Chriſtus) Unctus.grecũ ẽ. ¶ Diabolus) Crimiator:ſiue calũpniator:aut accuſator.grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Amen) Vere:ſiue fideliter. ¶ Syluanus.) Latinum eſt a ſylua. ¶ Babylõ.) Confuſio:vel commixtio. ¶ Marcus.) Limatus: vel fricatus:aut expolitus.i.a rubigine abſterſus.

¶ Explicit epiſtola prima beati Petri.

Interp̄. Petrus. Apoſtoluſ. Jeſus. Chriſtus. Pontus. Galatia. Cappado. Aſia. Bithynia. Interp̄. Jeſus. Chriſtus. Syon. Interp̄. Sara. Abraam. Chriſtus. Noe. Jeſus. Interp̄. Chriſtus. Diabolus. Jeſus. Amen. Syluanus. Babylon. Marcus.

Incipit epiſtola ſecunda beati Petri. ca.j.

SImon petrus. ¶ Symon.) Audiens: vel obediẽs. ¶ Petrus) Saxũ:vel petra.grecũ eſt. ¶ Apoſtolus) Miſſus. grecum eſt. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctꝰ. grecum eſt. 2.

FVerũt vo. ¶ Noe) Cõſolatio:vel requies. ¶ Sodoma) Secretũ eorũ:ſiue calx aut cementũ eorũ. ¶ Gomorrei.) Populus rebellis: aut populꝰ timens:ſiue manipulus:vel ſeruitus: aut ſyriace lana. ¶ Loth) Inuolutus:ſiue colligatus:aut cooptus:vł reſina precioſa que dicitur ſtacte. ¶ Balaam.) Vetuſtas populi:vel abſqȝ populo:ſiue deuoratio aut deſtructio eorum. ¶ Boſor) Munitio:aut vindemia:ſiue ablatio: aut in anguſtia:vel in tribulatiõe. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. 3.

HAnc ecce. ¶ Apoſtoli) Miſſi. grecũ ẽ. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctꝰ.grecũ ẽ. ¶ Paulꝰ) Os tube:ſiue mirabilis:aut latine minimꝰ.ſ.apoſtolorum: ⁊ iđ maximus qꝛ minimus. ¶ Amen) Vere:ſiue fidelr̄.

¶ Explicit epiſtola ſecunda beati Petri.

Interp̄. Symon. Petrus. Apoſtoluſ. Jeſus. Chriſtus. Interp̄. Noe. Sodoma. Gomorrei. Loth. Balaam. Boſor. Jeſus. Chriſtus. Interp̄. Apoſtoli. Jeſus. Chriſtus. Paulus. Amen.

Incipit epiſtola prima beati Johãnis. ca.j.

QVod fuit ab initio. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. 2.

FIlioli mei. ¶ Jeſꝰ) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. 3.

VIdete qualem. ¶ Diabolus.) Criminator:ſiue calumpniator vel accuſator. grecum eſt. ¶ Cayn.) Poſſeſſio:vel poſſeſſus. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtꝰ) Unctꝰ.grecũ ẽ. 4.

CHariſſimi. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtꝰ.) Unctus.grecum eſt. 5.

OMnis qui credit. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtꝰ) Unctus.grecum eſt.

¶ Explicit epiſtola prima beati Joannis.

Interp̄. Jeſus. Chriſtus. Interp̄. Jeſus. Chriſtus. Interp̄. Diabolus. Cayn. Jeſus. Chriſtus.

Incipit epiſtola ſecunda beati Joannis. ca.j.

SEnior. ¶ Electa.) Latinum eſt:⁊ grece idẽ ſignificat. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtꝰ.) Unctus.grecum eſt.

¶ Explicit epiſtola ſcđa btĩ Joãnis.

Interp̄. Jeſus. Chriſtus. Interp̄. Electa. Jeſus. Chriſtus.

Incipit epiſtola tertia beati Joãnis. ca.j.

SEnior. ¶ Gaius) Latinum eſt:⁊ interpretatur dominus ex lingua latina priſca. grece vero terrenum aut gloriantem ſignificat. ¶ Diotrepes.) A ioue nutritus.grecum ẽ. ¶ Demetrius) Cerealis a cerere quã gentiles deam frumenti putabant.grecum eſt.

¶ Explicit epiſtola tertia beati Johannis.

Interp̄. Gaius. Diotrepes. Demetriꝰ.

Incipit epiſtola beati Jude apoſtoli.

IVdas ieſu chriſti ſeruus. ¶ Judas.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtꝰ) Unctꝰ.grecũ eſt. ¶ Jacobus.) Supplantator: vel calcaneum:aut planta.i.veſtigium. ¶ Egyptus) Anguſtie:ſiue tribulatiões. ¶ Sodoma) Secretum eorum ſiue calx vel cementum eorum. ¶ Gomorra) Populus rebellis:aut populus timens. ſiue manipulus:vel ſeruitus:aut ſyriace lana. ¶ Michael.) Quis ſicut deus:aut humilitas ſiue paupertas dei: vel pcuſſio dei:ſiue percutiẽs deus. ¶ Diabolus) Criminator: ſiue calũpniator:aut accuſator.grecuȝ eſt. ¶ Moyſes.) Attractus vel aſſumptus:ſubaudi de aquis. ¶ Cayn) Poſſeſſio vel poſſeſſus. ¶ Balaam) Vetuſtas populi: vel abſqȝ populo:ſiue deuoratio aut deſtructio eorum. ¶ Chore) Caluus vel caluicium:ſiue glacies vel gelu. ¶ Adam) Homo:ſiue terrenus:aut ruffus:vel ſanguineus. ¶ Enoch.) Dedicatus:vel diſciplinatus: aut morigeratus. ¶ Amen.) Vere:ſiue fideliter.

¶ Explicit epiſtola beati Jude apoſtoli.

Interp̄. Judas. Jeſus. Chriſtus. Jacobus. Egyptus. Sodoma. Gomorra. Michael. Diabolus. Moyſes. Cayn. Balaam. Chore. Adam. Enoch. Amen.

© Biblioteca Nacional de España

Interp. Apocaly. Jeſus Chriſtus Johannes Aſia Amen. Pathmos Epheſus Smyrna Pergamꝰ Thyatira. Sardis. Philadel. Laodicia.

Incipit liber Apocalypſis. ca.j.

Pocalypſis ieſu chriſti. ¶ Apocalypſis.) Reuelatio.grecum eſt. ¶ Jeſus) Saluator. ¶ Chriſtus.) Unctꝰ. grecum eſt. ¶ Johannes) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini mia. ¶ Aſia) Limoſa vel cenoſa.grecum eſt. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. ¶ Pathmos) Letalis: vel mortifera.grecum eſt. ¶ Epheſus.) Deſiderabilis.grecum eſt. ¶ Smyrna) Myrrha.grecum eſt. ¶ Pergamus) Altitudo vel ſublimitas.grecum eſt. ¶ Thyatira) Odor ſiue ſacrificium laboris vel contritionis. grecum eſt. ¶ Sardis) Princeps iocunditatis: aut canticum letitie: vel id quod remanet aut relinquitur: vel ſyriace cortina. ¶ Philadelphia) Amor fratris vel fraternitatis.grecum eſt. ¶ Laodicia) Populus iuſtus. grecum eſt. 2.

Interp. Epheſus. Apoſtoli. Nicolaite. Smyrna. Judei Sathanas Diabolus. Pergamꝰ Antiphas Balaam. balach. Iſrael. Manna. Thyatira. Jezabel.

Et angelo. ¶ Epheſus) Deſiderabilis. grecum ē. ¶ Apoſtoli.) Miſſi.grecum eſt. ¶ Nicolaite) Uictorie plebis.grecum eſt. ¶ Smyrna) Myrrha. grecū eſt. ¶ Judei.) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Sathanas) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Diabolus) Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator. grecum eſt. ¶ Pergamus) Altitudo vel ſublimitas. grecum eſt. ¶ Antiphas) Pro oibus: vel contra oēs. grecum eſt. ¶ Balaam) Uetuſtas populi: vel abſqꝫ populo: ſiue deuoratio aut deſtructio eoruꝫ. ¶ Balach) Inuoluēs: aut deſtruens: vel cum lambente: aut ſyriace cum percutiente. ¶ Iſrael) Preualens ſiue dominans cū deo. ¶ Manna) Preparatio: aut quid. ¶ Tyathira.) Odor ſiue ſacrificium laboris vel contritionis. grecum eſt. ¶ Jezabel) Inſula habitaculi: vel ve habitaculo: aut ex hebreo ⁊ ſyro inſula ſterquilinij: vel ve ſterquilinio. 3.

Interp. Sardis. Philadel. Dauid Sathanas Judei. Hieruſalē Laodicia. Amen.

Et angelo. ¶ Sardis) Princeps iocūditatis: aut canticum letitie: vel id quod remanet aut relinquitur: vl ſyriace cortina. ¶ Philadelphia) Amor fratris vel fraternitatis.grecuꝫ eſt. ¶ Dauid) Dilectus. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Judei) Laudantes: ſiue confitentes. ¶ Hieruſalem) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel conſumata ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Laodicia) Populus iuſtus.grecū eſt. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. 5.

Interp. Juda. Dauid. Amen.

Et vidi. ¶ Juda.) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Dauid) Dilectus. ¶ Amen.) Uere: ſiue fideliter. 7.

Interp. Iſrael. Juda. ruben Gad. Aſer neptalim Manaſſe Symeon Leui Iſachar zabulon. Joſeph Beniamin

Poſt hec. ¶ Iſrael) Preualens ſiue dominans cū deo. ¶ Juda) Laudatio: ſiue confeſſio. ¶ Rubē) Uidens filium: vel viſio filij: aut viſionis filiꝰ. ¶ Gad) Felix: vel accinctus. ¶ Aſer) Beatitudo: ſiue felicitas. ¶ Neptalim) Comparatio: vel equiparatio: aut retorſio: vel tortuoſitas. ¶ Manaſſe) Oblitus: aut obliuio. ¶ Symeon) Audiens: vel exauditio. ¶ Leui) Copulatus. ¶ Iſachar.) Eſt merces. ¶ Zabulon) Habitaculum: vel habitans. ¶ Joſeph) Augmentum: vel profectus. ¶ Beniamin) Filius dextere. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. 9.

Interp. Abadon apollion

Et quintus. ¶ Abadon) Exterminans: vel perditio. ¶ Apollion.) Exterminans: vel perdens aut deſtruens.grecum eſt. ¶ Eufrates.) Frugifer: ſiue fructificans: aut creſcens. 11.

Interp. Sodoma Egyptus Chriſtus Amen.

Et datus eſt. ¶ Sodoma) Secretum eorum: ſiue calx aut cementum eoruꝫ. ¶ Egyptus) Anguſtie: ſiue tribulationes. ¶ Chriſtus) Unctus. grecum eſt. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. 12.

Interp. Michael. Diabolus ſathanas.

Et ſignum. ¶ Michael) Quis ſicut deus: aut humilitas ſiue paupertas dei: vel percuſſio dei: ſiue percutiens deus. ¶ Diabolus) Criminator: ſiue calūpniator: aut accuſator.grecuꝫ eſt. ¶ Sathanas.) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Chriſtus) Unctus.grecuꝫ eſt. ¶ Jeſus) Saluator. 14.

Et vidi. ¶ Syon.) Aceruus aut tumulus: vel ſpecula: aut ſiccitas. ¶ Babylon.) Confuſio: vel cōmixtio. 15.

Interp. Moyſes.

Et vidi. ¶ Moyſes) Attractus vel aſſumptus ſub audi de aquis. 16.

Interp. Eufrates Hermage babylon

Et audiui. ¶ Eufrates) Frugifer: ſiue fructificāſ: aut creſcens. ¶ Hermagedon.) Mons euangelij vel euangelizationis: aut mons pomorum vel fructuum. ſ. electorū. ¶ Babylon) Cōfuſio: vel cōmixtio. 17.

Interp. Babylon Apoſtoli.

Et venit. ¶ Babylon) Confuſio: vel commixtio. ¶ Jeſus) Saluator. 18.

Et poſt hec. ¶ Babylon) Confuſio: vel commixtio. ¶ Apoſtoli) Miſſi.grecum eſt. 19.

Interp. Alleluya Amen. Jeſus Chriſtus. Gog Magog

Poſt hec. ¶ Alleluya) Laudate dominū. ¶ Amē) Uere: ſiue fideliter. ¶ Jeſus) Saluator. 20.

Et vidi angelum. ¶ Diabolus) Criminator: ſiue calumpniator: aut accuſator.grecum eſt. ¶ Sathanas) Contrarius: ſiue aduerſarius. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Chriſtus) Unctus.grecum eſt. ¶ Gog) Tectuꝫ: vel ſolarium: ſiue tegulatum. ¶ Magog.) Tegens vel tegulans: aut tabefactus: vel liquefactus. 21.

Interp. Johannes Jeſus Dauid. Amen. Chriſtus

Et vidi. ¶ Johannes) Domini gratia: ſiue domini donum aut domini miſericordia. ¶ Hieruſalē) Uiſio pacis: aut viſio perfecta vel cōſumata: ſiue timor perfectus vel conſumatus. ¶ Iſrael) Preualens: ſiue dominans cum deo. ¶ Apoſtoli) Miſſi.grecū eſt. 22.

Et oſtendit. ¶ Johannes) Domini gratia: ſiue domini donum: aut domini miſericordia. ¶ Jeſus.) Saluator. ¶ Dauid.) Dilectus. ¶ Amen) Uere: ſiue fideliter. ¶ Chriſtus.) Unctus.grecum eſt.

¶ Explicit Apocalypſis.
¶ Finis.

Eſt impreſſum greca ⁊ latina oratione nouū teſtamentum vt ſuperius vidiſtis humaniſſimi lectores: quā ꝙ ita omnia enucleata: elucidata: ⁊ digeſta erant: non ſolum latina pagina grece pagine: ⁊ verſu verſui ſed etiam dictione dictioni correſpondente: idqꝫ vt dilucidius pateret litterulis latinis vtrobiqꝫ poſitis: vt nullus iam apud eum qui mediocri ingenio preditus eſſet dubitationis locus reliquus eſſe videretur: tamen quia ſepe numero ſic vſu venire ſolet vt multe dictiones apud grecos ſicuti ⁊ in reliquis contingit idiomatis multiplices ſortiantur ſignificatus: atqꝫ ex hac frequenti ſermonis amphibolia nō nunquam reconditiſſimi ſenſus ad allegoriaꝫ ⁊ alios myſticos ſacre ſcripture intellectus attinentes pendeant: viſum eſt prefato reuerendiſſimo in xpo patri atqꝫ illuſtriſſimo domino Fratri Franciſco Ximenes de ciſnerijs Hiſpanie Cardinali ⁊c. Ad pleniorem ⁊ vberiorem ſacre ſcripture intelligentiam neceſſarium eſſe vobis grecuꝫ dictionariū: in quo oēs omnium dictionuꝫ ſignificationes quoad eius fieri poſſet pleniſſime cōtinerentur. Nam cum interpretandi munus (vt ipſi noſtis) breuiſſimis quibuſdam ⁊ arctiſſimis terminis circunſcriptum ſit: non potuit interpres in ipſo transferendi diſcurſu niſi vnico tantum ſignificato vnam dictionem explicare. Hec igitur iactura quam procul dubio non mediocrem eſſe ſacre ſcripture ſtudioſis nemo ſapiens diffitebitur: hoc vobis veluti auctario ⁊ coronide benigni lectores reſarcitur. Ecce enīꝫ vobis damus lexicon copioſum: ꝙ maxima cura ⁊ ſtudio fieri potuit elucubratum. In quo omnia vocabula totius noui teſtamēti: ⁊ inſuper ſapientie ⁊ eccleſiaſtici continentur: ⁊ eorum multiplices ſignificationes copioſe exponuntur: quas tamen non ex protritis ⁊ vulgaribus aut quibuſuis: ſed ex adiuratiſſimis ⁊ maximi apud grecos nominis authoribus decerpſimus. polluce. cyrillo. ſuida. greco cornucopia. moſchopulo. magno etymologico. ammonio ⁊ alijs id genus ſcriptoribus. In eo autem hūc ordinem obſeruamus: vt in nominibus ⁊ reliquis orationis partibus que per caſus inflectuntur: poſt rectum ipſum: genitiuum caſum a quo omnium obliquorum ratio dependet ſubiungeremus. Genuſqꝫ etiam explicauimus: appoſito articulo maſculino vel feminino vel neutro. In verbo autem cum ſit pars orationis inter alias difficillima: per multa a nobis diligentia adhibita eſt. poſt primam enim verbi poſitionem que ab ipſis grecis thema vocatur: futuri temporis ⁊ preteriti perfecti deſinentiam adiecimus: quia. ſ. hec tria tempora preſens ⁊ preteritum perfectum ⁊ futurum: in verbo vt noſtis primum tenent locum: cum ab his cetera tempora formentur. Itaqꝫ queꝫ hec tria tempora non fugiunt: is cetera omnia paruo negocio formare poterit. Sed hac ſtudioſa traditione non contenti: aliud quippiam excogitauimus quod omnibus in vniuerſuꝫ: ſed his potiſſimum qui multam operam grecis litteris adhuc non adhibuerunt perꝙ vtile ſimul ⁊ gratum futuruꝫ eſſe exiſtimauimꝰ. Tempora enim omnia non ſolum modi indicatiui ſed ⁊ reliquoruꝫ modorum que ob augmentum ſyllabicum vel temporale vel litteram reduplicationis vel ob alias cauſas a prima thematis poſitiōe deſciſcebāt: per ordinē alfabeti inter cetera vocabula proprijs in locis repoſuimus. Atqꝫ hic eſt ordo in orationis partibus que inflectuntur a nobis obſeruatus. Reliquas autem que non variantur prout ab ipſis authoribus inuente ſunt: ſic eas in ordinem redegimus: ab omni immutatione manuꝫ abſtinentes. ¶ Ceterum ne hec omnia tam ieiune ⁊ aride ſtudioſis et bene erga litteras animatis: ſed pinguiuſcule (vt ita dictum ſit) ⁊ veluti condimento aliquo adhibito ſucculentius traderentur: viſum eſt nobis facturos nos eſſe operepretium ſi ab initio repetentes trium grammatice grece primarum partium hoc eſt articuli: nominis ⁊ verbi breuem quandam epitomē ⁊ breuiarium conficeremus. Nam ꝙuis he ipſe partes tam diffuſe alioquin varie ⁊ difficiles ſint vt ad omnia exequēda magno volumine opus eſſet: non fuit tamen nobis (quantum ad preſens attinet) propoſitum cuncta conſectari: ſed neceſſarijs tantum breuiſſime delibatis reliqua omnia valere ſinere: atqꝫ ita breuem quandam ac perinde compendioſam σκιαγραφίαν vt ipſi dicunt ideſt vmbraticam deliniationem conficere: timanthē egregium pictoreꝫ imitati qui immanem cyclopem in parua tabella effigiauit. Hoc autem compendiū grece grammatice non omnino vt arbitramur inutile erit: his preſertim qui nouiter ad grecas litteras animum applicuerunt. Sunt igitur apud grecos totidem quot apud latinos orationis partes hoc eſt octo. Nomē verbum. participium. pronomen. aduerbium. coniunctio. prepoſitio. articulus. Inter quas nomen ordine prima eſt: ſed cum nomen ipſum prepoſitis articulis inflectatur: ⁊ articulorum ratio cognitionem accentuū ſupponat: ab accentibus ipſis erit initium ſumendum. ſunt igitur accentus ipſi decem. Acutus. grauis. circunflexus. tenuis. denſus. lōgus. breuis. inuerſus. ſubdiſtinctio. ſubunio. grece vocantur. oxea. varea. periſpomene. pſile. daſea. macra. vrachea. apoſtrophos. hypodiaſtole ⁊ hyphen. hi autem diuiduntur in ſpiritus. tonos. paſſiones ⁊ tempora. temporibus autem ⁊ paſſionibus ommiſſis quia ad preſentem ſpeculatiōeꝫ non attinēt; de ſpiritibus tantum ⁊ tonis agemus. Sunt igitur ſpiritus duo tantum tenuis qui vocatur pſile ⁊ fit ſic. ᾿. vel denſus qui vocatur daſea. ⁊ fit ſic. ῾. cum omnis igitur dictio que a vocali incipit vel cum aſpiratione in principio vel ſine illa proferēda ſit: ſi debet aſpirari ſupra primam vocaleꝫ daſea: ſi non: pſile locanda eſt. vt ἅγιος. ὀφθαλμός. Toni autem ſunt tres. acutus qui fit ſic. ´. Grauis qui fit ſic. `. Circunflexus qui ex vtroqꝫ conſtat: qui fit ſic. ~. Numeri vero quia id quoqꝫ preſciſſe: ex vſu erit ſunt apud grecos ſicuti ⁊ apud arabes tres. ſingularis pluralis ⁊ dualis quo vtuntur cum res duas ſignificare volunt. In quo numero duali illud quoqꝫ notandum: nominatiuum ⁊ accuſatiuum eſſe eundem ſemper. ⁊ genitiuum ⁊ datiuum eundē etiam ſemper. His predictis ad articulos accedamus. Hi in duplici ſunt differentia. Aut. n. ſunt prepoſitiui: quibus latini omnino carent: aut poſtpoſitiui quorum loco: nomine relatiuo vtuntur. Vtriqꝫ autem aut ſunt maſculini aut feminini aut neutri. Articuli igitur prepoſitiui maſculini ſic declinantur. Singulari numero. nominat. ὁ. Geniti. τοῦ. Datiuus. τῷ. accuſa. τὸν. Duali numero. nomina. ⁊ accuſa. τώ. Geni. ⁊ dati. τοῖν. plurali. nume. Nomina. οἱ. geni. τῶν. Dat. τοῖς. accuſ. τούς. Vocatiuo omnes articuli carent. Ablatiuo autem ⁊ ipſi articuli ⁊ relique partes per caſus inflexe. neqꝫ. n. vllo modo greci ablatiuum agnoſcunt: ſed illius loco gtō īterdū: interdū vero datiuo vtuntur. Articuli feminini ſic inflectuntur. ſingulari numero. nomi. ἡ. geniti. τῆς. dat. τῇ. accu. τήν. Duali numero. nomina. ⁊ accuſ. τά. geni. ⁊ dat. ταῖν. plurali numero. nominati. αἱ. genuit. τῶν. dat. ταῖς. accuſa. τάς. ¶ Articuli neutri ſic. ſingula. numero. nominat. τό. genit. τοῦ. dat. τῷ. accuſat. τό. duali numero nominat ⁊ accuſat. τώ. genit. ⁊ dat. τοῖν. plurali numero. nomi. τά. genit. τῶν. dat. τοῖς. accuſa. τά. Articuli autem poſtpoſitiui declinantur eodem modo quo prepoſitiui: ⁊ ab illis formantur ablata a principio conſonante vbi inuenta fuerit ⁊ loco illius addita aſpiratione: ad hunc modum. articuli poſtpoſitiui maſculini. numero ſingulari. nomi. ὅς. geniti. οὗ. dati. ᾧ. accuſa. ὅν. duali numero. nominati. ⁊ accu. ὥ. geni. ⁊ dat. οἷν plurali numero. nomi. οἵ. genit. ὧν. dati. οἷς. accuſa. οὕς. Articuli poſtpoſitiui feminini. ſingu. nume. Nominat. ἥ. geni. ἧς. dat. ᾗ. accuſ. ἥν. duali numero. nominat. ⁊ accuſ. ἅ. genit. ⁊ datiuus αἷν. plurali numero. nominati. αἵ. geniti. ὧν. dat. αἷς. accuſati. ἅς. Articuli poſtpoſitiui neutri. numero ſingulari. nomi. ὅ. genit. οὗ. dat. ᾧ. accuſati. ὅ. duali numero. nominati. ⁊ accuſati. ὥ. genit. ⁊ datiuus. οἷν. plurali numero. nominati. ἅ. geniti. ὧν. dat. οἷς. accuſa. ἅ. ´ ´. Viſis articulis de nomine agendum. Nominum igitur declinationes ſunt deceꝫ. priores quinqꝫ vocātur ſimplicium nominum. poſteriores autem quinqꝫ nominum contractorum: quia in obliquis contractionem patiuntur. Ex prioribus item quinqꝫ. quattuor prime appellantur nominum pariſyllabicorum: quia tam in recto quaꝫ in obliquis nomina per illas declinata parem habent numerū ſyllabarum vt ὁ αἰνείας τοῦ αἰνείου. Quinta vero vocatur nominum inequiſyllabicorum: quia in obliquis plures ꝙ in recto ſyllabas habēt vt ὁ αἴας τοῦ αἴαντος. Prima igitur declinatio nominum pariſyllabicorum: eſt maſculinorum tantum nominum deſinentium in duas terminationes. ας. vel. ης. quorum genitiuus fit in. ου. datiuus in. α vel. in. η. accuſati. in. ν. cum vocali nominatiui vt. ὁ αἰνείας. τοῦ. αἰνείου. τῷ αἰνείᾳ. τὸν αἰνείαν. ὁ χρύσης τοῦ χρύσου. τῷ χρύσῃ τὸν χρύσην. Secunda declinatio nominum pariſyllabicorum eſt femininorum tantum nominum deſinentium in. α. vel. η. quorum genitiuus fit in. ης. vel. ας. Datiuus in. ῃ. vel. ᾳ. accuſat. in. ν. cum vocali nominatiui. vt ἡ μοῦσα. τῆς μούσης. τῇ μούσῃ. τὴν μοῦσαν. ἡ ἡμέρα. τῆς ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ. τὴν ἡμέραν. Tertia declinatio nominum pariſyllabicorum eſt maſculinorum ⁊ femininorum nominum deſinentium in. ος ⁊ neutrorum in. ον. quorum genitiuus fit in. ου. datiuus in. ω. accuſat. in ον. vt ὁ λόγος. τοῦ λόγου. τῷ. λόγῳ. τὸν λόγον. Quarta declinatio nominum pariſyllabicorum eſt nominum atticorum maſculinoruꝫ ⁊ femininorum deſinentium in. ως. ⁊ neutrorum in. ων. quorum genitiuus fit in. ω. datiuus in. ῳ. Accuſatiuus in. ων. vt ὁ μενέλεως. τοῦ μενέλεω τῷ μενέλεῳ τὸν μενέλεων. Quinta declinatio eſt nominum inequiſyllabicorum deſinentium in varias ⁊ multiplices terminationes quas: recenſere longum eſſet ⁊ oneroſum. quorum genitiuus fit. in. ος. datiuus in. ι. accuſat. in. α. ⁊ in alias terminationes. vt ὁ αἴας τοῦ αἴαντος. τῷ αἴαντι. τὸν αἴαντα. Sequuntur poſteriores quinqꝫ declinationes quas prediximus nominum contractorum nuncupari. quarum prima eſt nominum maſculinorum ⁊ femininorum ⁊ communium duorum deſinentium in. ης. ⁊ neutrorum in. ες. vel in. ος quorum genitiuus fit in. εος. ⁊ per contractionem in. ους. datiuus in. ει. ⁊ per contractionem in. ει. Accuſatiuus in. εα. ⁊ per contractionem in. η. ⁊ nonnūquaꝫ in. α. vt ἀριστοτέλης. τοῦ ἀριστοτέλεος ⁊ ἀριστοτέλους τῷ ἀριστοτέλεϊ ⁊ ἀριστοτέλει. τὸν ἀριστοτέλεα ⁊ ἀριστοτέλη. Secunda declinatio eſt maſculinorum ⁊ femininorum deſinentium in. ις. ⁊ neutrorum in. ι. quorum genitiuus fit in. ιος. communiter et in.

εος.ionice ⁊ in.εως.attice. Datiuus autem.in.ϊ. ⁊ per contractionem
ει.⁊ in.εϊ.⁊ per cōtractionem in.ει.accuſatiuus.in.ιν. ⁊ꝯ. vt ὁ ὄφις
τοῦ ὄφιος ⁊ ὄφεος ⁊ ὄφεως. τῷ ὄφιϊ ⁊ ὄφι ⁊ ὄφεϊ ⁊ ὄφει. τὸν ὄ
φιν. Tertia declinatio eſt nominum maſculinorum tantum deſinentiū
in.εύς.quorum genitiuus fit in.εος.communiter.⁊ in.ηος.ionice.⁊ in
εως.attice.datiuus in.εϊ.⁊ per contractionem in.ει.⁊ ionice in.ηι.accu
ſatiuus in.εα.⁊ ionice in.ηα.vt ὁ βασιλεύς. τοῦ βασιλέος ⁊ βα=
σιλέως ⁊ βασιλῆος. τῷ βασιλέϊ ⁊ βασιλεῖ ⁊ βασιλῆι. τὸν
βασιλέα ⁊ βασιλῆα. Quarta declinatio eſt femininorum tantuꝫ no
minum deſinentium in.ω.vel.ως.quorum genitiuus fit in.οος.⁊ ꝑ con
tractionem in ους.datiuus in.οϊ.⁊ per contractionem in.οι.accuſati.
in.οα.⁊ per contractioneꝫ in.ω.vt.ἡ αἰδώ. τῆς αἰδόος ⁊ αἰδοῦς
τῇ αἰδόϊ ⁊ αἰδοῖ. τὴν αἰδόα ⁊ αἰδῶ. Quinta declinatio eſt no
minum neutrorum tantum in.ας.vel.ρας.deſinentium quorum geniti
uus fit in.ατος.⁊ per ablationem.τ.in.αος.⁊ per contractionem in.
ως.datiuus in.ατι.⁊ per ablationem.τ.in.αϊ.⁊ per contractioneꝫ in.ᾳ
Accuſatiuus vero idem eſt cum nominatiuo ⁊ item cum vocatiuo in no
minibus neutris: idqꝫ in omni numero quod grecis commune eſt cū la
tinis: ⁊ hec breuiter de nomine.nunc de verbo diſſeramus. Verba ab vl
tima ſyllaba nomen capiunt nam ſi terminantur in ω cum accentu gra=
ui varytona ideſt grauitona vocantur.ſi in ῶ cum circunflexo circunfle
xa. Si in.μι.deſinunt verba in μι.vocantur.in aliquam autem harum
terminationum omne verbum deſinere neceſſe eſt. Ex verbis autē que
in.ω.varytonum deſinunt ſex fiunt coniugationes prima eſt verborum
habentium ante.ω.finalem litteram aliquam ex his conſonantibus.ſ.
β.π.φ.aut ſimul.πτ.vt.λείβω.libo. τέρπω.delecto. γράφω.ſcribo
τύπτω.percutio quorum futurum in.ψω.deſinit vt λείψω. τέρψω
γράψω. τύψω.preteritum vero perfectum in φα vt λέλειφα τέτερ
φα γέγραφα τέτυφα. Secunda coniugatio eſt verborum habentiuꝫ
ante.ω.finalem aliquam ex his conſonantibus ſcilicet.γ.κ.χ.vel ſimul
κτ vt λέγω dico. πλέκω innecto. τρέχω curro. τίκτω pario. quo
rum futurum fit in.ξω.vt λέξω. πλέξω τρέξω τέξω.⁊ preterituꝫ ꝑ=
fectum in χα vt λέλεχα πέπλεχα τέτρεχα τέτιχα. Tertia con=
iugatio eſt verborum habentium ante.ω.finalem aliquam ex conſonā
tibus.δ.θ.τ.vel duo.ττ.attice vt ᾄδω.canto. πλήθω.impleo ἀνύτ=
τω.perſicio.quorum futurum in σω.deſinit vt ᾄσω πλήσω. ἀνύσω
⁊ preteritum perfectum in κα vt ᾖκα πέπληκα. ἤνυκα. Quarta cō
iugatio eſt verborum habentium ante ω finalem ζ aut duo σσ communi
ter ⁊ que ζ habent aliquando mittunt futurum in ξω vt παίζω ludo: fu
turum παίξω.⁊ hec faciunt preteritum in χα vt πέπαιχα aliquan=
do autem faciunt futurum in σω vt φράζω dico.futuruꝫ φράσω ⁊ hec

mittunt preteritum perfectum in κα vt πέφρακα. Que vero habent
duo σσ vt in plurimum in ξω mittunt futurum ⁊ preteritum in χα vt ὀ
ρύσσω.fodio.futurum ὀρύξω preterituꝫ ὤρυχα. Quinta coniugatio
eſt verborum habentium ante ω finalem aliquam ex conſonantibus.λ.
μ.ν.ρ.vt ψάλλω canto. νέμω paſco. κρίνω iudico. σπείρω ſemino
⁊ in futuro eandem conſonantem ſeruant ante.ω.vt ψαλῶ νεμῶ κρι
νῶ: σπερῶ.preteritum vero perfectum in κα deſinit vt ἔψαλκα νε=
νέμηκα κέκρικα ἔσπαρκα. Sexta coniugatio eſt verboruꝫ deſinē
tium in ω purum.pura autem vocalis appellatur quam nulla precedit
conſonans ſed alia vocalis vt ἱππεύω equito. βασιλεύω regno. quo
rum futurum deſinit in.σω.vt ἱππεύσω βασιλεύσω ⁊ preteritum
in κα vt ἵππευκα βεβασίλευκα. Ab hac autem ſexta coniugatione
varytonorum fiunt alie tres coniugationes que vocantur verboruꝫ cir
cunflexorum quia habent accentum circunflexum in vltima ſyllaba. nā
a verbis que deſinunt in έω fit prima coniugatio per contractioneꝫ εω
in ῶ circunflexum vt a ποιέω ideſt facio ποιῶ hec autem verba mit=
tunt futurum in ησω ⁊ preteritum in ηκα vt ποιήσω. πεποίηκα a
verbis autem deſinentibus in αω fit ſecunda coniugatio per contra=
ctionem αω in ῶ vt a βοάω ideſt clamo deſcendit βοῶ. ⁊ hec verba ſi
militer futurum in.ησω.faciunt ⁊ preteritum in ηκα vt βοήσω βεβό
ηκα. A verbis autem deſinentibus in οω fit tertia per contractionem
οω in ῶ vt a χρυσόω deauro.fit χρυσῶ quorum futurum fit in.ωσω.
⁊ preteritum in.ωκα vt χρυσώσω: κεχρύσωκα. Item a verbis vary
tonis a quibus fiūt ſuperiores tres cōiugatiōes verborū circūflexorū fiūt
alie tres coniugationes verborum in μι nam a verbis deſinentibus in.
έω mutata ε in η ⁊ ω in μι.fit prima coniugatio verborum deſinentiuꝫ
in μι vt a τιθέω pono.fit τίθημι a verbis autem deſinentibus in αω.
fit ſecunda mutata.α in η ⁊ ω.itidem in μι.vt ab ἱστάω ſto.fit ἵστημι
a verbis autem deſinentibus in οω fit tertia vt a διδόω do.fit δίδω
μι mutata.ο.in ω ⁊ ω in μι. a verbis autem varytonis ſexte coniu=
gationis deſinentibus in υω fit quarta coniugatio verborum in μι mu
tata ω vltima in μι.vt a ζευγνύω iungo fit ζεύγνυμι. Quorum omni
um verborum in μι futura tempora ⁊ preterita fiunt a verbis varyto=
nis a quibus verba ipſa in μι deriuantur. Itaqꝫ vt ex ſupradictis liquet
coniugationes apud grecos ſunt tredecim ſex ſcilicet varytonorū. tres
circunflexorum ⁊ quattuor eorum verborum que in μι deſinunt. ⁊ hec
de articulis nomine et verbo ſub cōpendio dixiſſe ſatiſfuerit. Valete.

Τέλος σὺν θεῷ.

© Biblioteca Nacional de España

ἃ Articulus poſtpoſitiuus.neutri ge
neris.numeri pluralis.Que.
ἀβαρής.εος.ὁ.ἡ.Leuiʒ nō moleſtꝰ
aut oneroſus. ⌈difficilis aditus.
ἄβατος.η.ον. Inacceſſibiliʒ.e.Res
ἀβλαβής.εος.ὁ.ἡ.Illeſuʒ.Sine le
ſione.
ἀβοήθητος.η.ον.qui caret auxilio.
Cui non datur auxiliuʒ. ⌈fectus.
ἀβροχία.ας.ἡ.Siccitaʒ.pluuie de
ἄβυσσος.ου.ὁ.Abyſſus.profun=
ἄγαγε.Duc. ⌊ditas.
ἀγαγεῖν.Ducere.duxiſſe.
ἀγαγέσθαι.Duxiſſe.ductū fuiſſe.
ἀγάγω.Ducaʒ.duxero.
ἀγαγών.όντος.ὁ.Poſtq̄ꝫ duxit.
ἀγαθοεργέω.⁊ ἀγαθοεργῶ.μ
σω.π.ηκα.Benefacio.bene ago.
ἀγαθοποιέω.⁊ ἀγαθοποιῶ.μ.
ήσω.π.ηκα.Benefacio.⌈cium.
ἀγαθοποιΐα.ας.η.Bn̄ficētia.bn̄fi
ἀγαθοποιός.ου.ὁ.Beneficus.
Qui benefacit.
ἀγαθός.η.ον.bonꝰ.a.ū.
ἀγαθότης.ητος.ἡ.Bonitas.
ἀγαθύνω.μ.νω.π.κα.bn̄facio.bo
nū facio. ⌈tas virtuʒ.
ἀγαθωσύνη.ης.ἡ.Probitaʒ.boni
ἀγαλλίαμα.τος.το.Exultatio.le
titia.
ἀγαλλιάομαι.⁊ ἀγαλλιῶμαι
μ.άσομαι.π.αμαι.Exulto.letor.
ἀγαλλίασις.εως.ἡ.Exultatio.
ἀγαλλιάω ⁊ ἀγαλλιῶ.μ.άσω
π.ακα.Exulto.letor.⌈ut q̄ nō nupſit.
ἄγαμος.η.ον.qui nō duxit vxorē a
ἀγανακτέω.⁊ἀγανακτῶ.μ.η
σω.π.ηκα.Indignor.conqueror.
ἀγανάκτησις.εως.ἡ.Cōqueſtio.
querela.accuſatio.indignatio.
ἀγαπάω.⁊ ἀγαπῶ.μ.ήσω.π.η
κα.Amo.cōtētus ſuʒ.
ἀγάπη.ης.ἡ.Amor.dilectio.
ἀγάπησις.εως.ἡ.Dilectio.amor.
ἀγαπητός.η.ον.Dilectus.a.um.
ἀγγαρεύω.μ.εύσω.π.ευκα.co
go tāquā princepʒ ⁊ prepoſitꝰ.Viʒ
ἀγγεῖον.ου.το.Vas. ⌊facio.
ἀγγελία.ας.ἡ.annūciatio.nūciꝰ.
ἄγγελος.ου.ὁ.Nūciuʒ.angelus.
ἀγείρω.μ.ερῶ.π.ερκα.cōgrego.
ἀγέλη.ης.ἡ.Grex. ⌈ratione.
ἀγενεαλόγητος.η.ον.Sine gene
ἀγερωχία.ας.ἡ.Luxuria.
ἅγια.ων.Sācta.oꝝ.locus in tēplo.

ἁγιάζω.μ.ασω.π.ακα.Sctifico.
ἁγίασμα.τος.το.ſanctificatio.
ἁγιασμός.ου.ὁ.Sanctificatio.
ἅγιος.α.ον.Sanctus.a.um.⌈tio.
ἁγιότης.ητος.ἡ.Sctitas.Sctifica
ἁγιωσύνη.ης.ἡ.Sanctificatio.co
ἁγιώτατος.η.ον.Sctiſſimꝰ.a.ū.
ἀγκάλη.ης.ἡ.Vlna.
ἄγκιστρον.ου.το.Hamus.
ἄγκυρα.ας.ἡ.Ancora.
ἀγκών.ωνος.cubitus. ⌈a.um
ἄγναφος.η.ον.Rudis.e.icuratꝰ.
ἁγνεία.ας.ἡ.Caſtitas. ⌈purgo.
ἁγνίζω.μ.ίσω.π.ικα.Sanctifico.
ἁγνισμός.οῦ.ὁ.Purgatio.ſctifi=
catio purificatio.
ἀγνοέω.⁊ αγνοῶ.μ.ήσω.π.η=
κα.Ignoro.neſcio.
ἀγνόημα.ατος.το.Ignorātia.
ἄγνοια.ας.ἡ.Ignorantia.
ἁγνός.η.ον.Caſtus.purus.a.uʒ.
ἁγνότης.ητος.ἡ.Caſtitaʒ.puritas.
ἁγνῶς.Sincere.caſte.pure.mūde.
ἀγνωσία.ας.ἡ.Ignorantia.
ἄγνωστος.η.ον.Ignotus.a.um.
ἀγορά.ας.ἡ.Forum.platea.
ἀγοράζω.μ.σω.π.κα.emo.is.
ἀγοραῖος.α.ον.Vulgaris plebeiꝰ.
popularis.
ἀγορασμός.ου.ὁ.Emptio.
ἄγρα.ας.ἡ.Captura.venatio.
ἀγράμματος.η.ον.Rudiʒ lr̄aruʒ
idoctuʒ.idiota.
ἀγραυλέω.⁊ἀγραυλῶ.μ.σω.
.π.κα.In agro pernocto.vel in a
gro habito. ⌈ſilueſtris.
ἀγριέλαιος.ου.ἡ.Oleaſter.oliua
ἄγριος.α.ον.Silueſtriʒ.e.ferus.a.
ἀγρός.οῦ.ὁ.Ager.i. ⌊um.
ἀγρυπνέω.⁊ἀγρυπνῶ.μ.ήσω
π.ηκα.Vigilo.
ἀγρυπνία.ας.ἡ.Vigilia.
ἄγω.μ.άξω.π.ῆχα.duco.ago.frā
go trāſigo.eo.
ἀγωγή.ης.ἡ.Educatio.
ἀγών.ωνος.ὁ.Agon.certamen.
ἀγωνία.ας.ἡ.Certamē.periculū.
ἀγωνίζομαι.μ.ίσομαι.π.ισμαι
Cōtendo.certo.laboro.⌈precioſus.
ἀδάμας.αντος.ὁ.Adamaʒ.lapis
ἀδάμαστος.η.ον.Indomitꝰ.a.ū.
ἀδάπανος.η.ον.Sine ſūptu.qđ nl'
lo p̄cio ꝯſtat ⌈tas.ſecuritas.
ἄδεια.ας.ἡ.Licentia.libertas.facul
ἀδελφή.ης.ἡ.Soror.

ἀδελφοκτόνος.ου.ὁ.Occiſor
ἀδελφός.ου.ὁ.Frater. ⌊fratris.
ἀδελφότης.ητος.ἡ.Fraternitaʒ.
ἀδέσποτος.η.ον.Qui caret autho
re ⁊ domino.
ἄδηλος.η.ον.Immanifeſtus.a.ū.
nō app̄ens.
ἀδηλότης.ητος.ἡ.Incertitudo.
ἀδήλως.Incerte.immanifeſte.
ἀδημονέω.⁊ ἀδημονῶ.μ.ήσω
π.ηκα.Triſtor.Meſtus ſuʒ.
ᾅδης.ου.ὁ.Infernus.pluto.
ἀδιάκριτος.η.ον.Nō diſcernēʒ.nō
diiudicās.⌈ideſinēs.Cōtinuꝰ.a.uʒ.
ἀδιάλειπτος.η.ον.Inceſſabilis
ἀδιαλείπτως.inceſſāter.ideſinēter
ἀδιάπτωτος.η.ον.Incadibilis.
Qui nō cadit. ⌈iperſuaſibilis.e.
ἀδιάτρεπτος.η.ον.Inuertibilis.
ἀδιαφθορία.ας.ἡ.Integritas icor
ruptio. ⌈gēs.Ignauus.a.uʒ.
ἀδιάφορος.α.ον.Indifferēʒ.negli
ἀδιεξέταστος.η.ον.Iniueſtigabi
lis.iexq̄ſibil'.e.⌈iuriā facio.offendo.
ἀδικέω.⁊ ἀδικῶ.μ.ήσω.π.ηκα.in
ἀδίκημα.ατος.το.Iniuria.offen
ſio.Scelus.iniquitas.
ἀδικία.ας.ἡ.Iniuſtitia.iniquitas.
ἄδικος.η.ον.Iniuſtus.a.um.
ἀδίκως.Iniuſte.
ἀδόκητος.η.ον.Inſperatus.a.uʒ.
ἀδόκιμος.η.ον.Reprobus.repro
batus.a.um.
ἀδολεσχέω ⁊ ἀδολεσχῶ.μ.
σω.π.κα.Verboſus ſum.⁊ loquax.
ἄδολος.η.ον.Simplex.ſine dolo.
ἀδόλως.Sine fraude.
ἀδρανέστατος.η.ον.Ignauiſſi
mus.Inertiſſimus.a.uʒ.
ἀδρότης.ητος.ἡ.Plenitudo
ἀδυνατέω ⁊ ἀδυνατῶ.μ.ήσω.
π.ηκα.Impotēs ſuʒ.ipoſſibilis ſuʒ.
ἀδύνατος.η.ον.Impotēs.impoſ
ſibilis.infirmuʒ.
ᾄδω.μ.ασω.π.ηκα.Cāto.cano
ἀεί.Semper. ⌈tuus.a.um.
ἀειγενής.εος.ὁ.ἡ.Sēpiternꝰ p̄pe
ἀέναος.α.ον.Semper fluens.
ἀέρος.genitiuus ab.ἀήρ.Aeris.
ἀετός.ου.ὁ.Aquila.
ἄζυμος.η.ον.Azymus.a.um.
ἀήρ.ερος.ὁ.Aer.tempus.
ἀθανασία.ας.ἡ.Immortalitas.
ἀθάνατος.η.ον.Immortalis.e.
ἀθέμιτος.η.ον.Illicitus.a.um.

ἄθεοσ.α.ον.Impius.ſine deo.
ἄθεσμοσ.η.ον. Nefandus.impi
us.a.um.
ἀθετέω.⁊ ἀθετῶ.μ.ησω.π.ηκα.
Irritū facio.cōtriſto.ſperno.fruſtror.
ἀθέτησισ.εωσ.ἡ. Reprobatio.cōtē
ptus.neglectio.
ἀθεώρητοσ.η.ον.Nō viſus.a.ū.
ἀθλέω.⁊ ἀθλῶ.μ.ησω.π.ηκα.
Certo.contendo.
ἄθλησισ.εωσ.ἡ. Certamē.cōtētio.
ἀθωόομαι.⁊ ἀθωοῦμαι.μ.σο
μαι.π.ωμαι.Innocens ſum.
ἀθῶοσ.α.ον.Innocens.
ἀθωόω.⁊ ἀθωῶ.μ.σω.ω.κα.
Libero.
ἁι.Articulus prepoſitiuus.feminini
generis numeri pluralis.
ἃι.Articulus poſtpoſitiuus.femini=
ni generis.numeri pluralis.Que.
αἰγεῖος.α.ον.Caprinus.a.um.
αἰγιαλός,οῦ.ὁ.Littus.
ἀΐδιος.α.ον.Sempiternus.a.um.
ἀϊδιότης.ητος.ἡ.Sēpiternitas.e=
ternitas.
αἰδώς.οος.ἡ.Verecūdia.pudor.
αἰθίοψ.οπος.ὁ.Ethiops.ethio=
⌊picus.
αἷμα.ατος.το.Sāguis.
αἱμάσσω.μ.ξω.π.χα.Sangui=
no.cruento.as. ⌈nis.
αἱματεκχυσία.ας.ἡ.effuſio ſāgui
αἱμορροέω.⁊αἱμορροῶ.μ.ησω.
π.ηκα.Patior fluxum ſanguinis.
ἄιμεσις.εως.ἡ.Laus.
αἱμετός.η.ον.Laudabilis.e.
αἱμέω.⁊ αἱμῶ.μ.εσω.π.εκα.lau
do.as. ⌈obſcurus.⁊ implicitus.
ἄινιγμα.ατος.το.Enigma.ſermo
ἆινος.ου.ὁ.Laus.
αἱρέωμαι.αἱροῦμαι.μ.ήσομαι.
π.ημαι.Eligo.
ἄιρεσις.εως.ἡ. Hereſis.electio.
αἱρετέω.⁊ αἱρετῶ.μ.ησω.π.η
κα.Eligo. ⌈uus.a.ū.
αἱρετικός.η.ον.Hereticus.electi=
αἱρετίς.ιδος.ἡ.Electrix.⌈ro.eleuo.
ἄιρω.μ.ἀρῶ.π.ἦρκα.Tollo.aufe
ἄις.Articulus poſtpoſitiuus.datiui
caſus.numeri pluralis.f.g.Quibus.
αἰσθάνομαι.μ.ήσομαι.π.ημαι.
⌊Sentio.
ἄισθησις.εως.ἡ.Senſus.
αἰσθητήριον.ου.το.Senſus.
αἰσχροκερδής.εος.ὁ.ἡ.Turpis
lucri ſectator.
αἰσχροκερδῶς.Turpis lucri grā.

αἰσχρολογία.ας.ἡ.turpis locutio.
αἰσχρός.α.ον.Turpis.e.
αἰσχρότης.ητος.ἡ.Turpitudo.
αἰσχύνη.ης.ἡ.Pudor.verecundia.
Confuſio. ⌈me.pudore afficior.
αἰσχύνομαι.μ.οῦμαι.Pudet
αἰσχυντηρός.α.ον.Verecūd⁹.a.ū.
αἰσχύνω.μ.νω.π.κα.Confundo.
erubeſcere alium facio.
αἰτέω.⁊ αἰτῶ.μ.ησω.π.ηκα.peto.
ἄιτημα.ατος.το.Petitio.
αἰτία.ας.ἡ.Cauſa.accuſatio.
αἰτιάομαι.⁊ αἰτιῶμαι.μ.σομαι.
π.μαι.Accuſo.culpo.do cauſā.cauſor.
ἄιτινες.Quae.relatiuū.foemi.ge=
neris.numeri pluralis.
ἄιτιον.ου.το.Cauſa.
ἄιτιος.α.ον.Obnoxius.reus.cau=
ſator.effector rei. ⌈titio.
αἰτίωμα.ατος.το.Accuſatio.pe=
αἰφνίδιος.α.ον.Repentin⁹.a.um.
αἰφνιδίως.Subito.repente.
αἰχμαλωσία.ας.ἡ.Captiuitas.
αἰχμαλωτεύω.μ.ευσω.π.ευ=
κα.Captiuo.as. ⌈ptiuo.as.
αἰχμαλωτίζω.μ.ισω.π.ικα.Ca
αἰχμάλωτος.ου.ὁ.Captiuus.
αἰών.ῶνος.ὁ.Seculum.
αἰώνιος.α.ον.Eternus.a.um.⌈tia.
ἀκαθαρσία.ας.ἡ.Spurcitia.imūdi
ἀκάθαρτος.η.ον.Spurcus.immū
dus.a.um.
ἀκαιρέομαι.⁊ ἀκαιροῦμαι.μ.η
σομαι.π.ημαι.Occupatus ſum.
ἄκαιρος.α.ον.Importunus.a.um.
ἀκαίρως.Importune.
ἄκακος.η.ον.Innocēs.ſine malitia.
ἄκανθα.ας.ἡ.Spina.
ἀκάνθινος.η.ον.Spineus.a.um.
ἀκάρδιος.α.ον.Excors.
ἄκαρπος.η.ον.Infructuoſus.a.um.
ἀκατάγνωστος.η.ον.Irreprehē
ſibilis.e. ⌈.ū.
ἀκατάκριτος.η.ον.Indēnatus.a.
ἀκατάλυπτος.η.ον.Non velat⁹.
apertus.a.um.
ἀκατάλυτος.η.ον.Inſolubilis.e.
ἀκαταμάχητος.η.ον.inexpugna
bilis.e.
ἀκατάπαυστος.η.ον.Nō ceſſans.
ἀκαταστασία.ας.ἡ.ſeditio.diſſēſio
ἀκατάστατος.η.ον.icōſtās.mobil'.e
ἀκατάσχετος.η.ον.Irretētibilis
irrefrenabilis.e.
ἀκέραιος.α.ον.Siplex.iteger.a.ū.

ἀκηδία.ας.ἡ.Negligentia.pigritia.
ἀκηδιάω.⁊ ἀκηδιῶ.μ.σω.π.κα.
Pigreſco.ocioſus ſum.
ἀκήκοα.Audiui.
ἀκηκοώς.οτος.ὁ.poſtquā audiuit.
ἀκηλίδωτος.η.ον.immaculatus.ſi
ne vitio.
ἀκλινής.εος.ὁ.ἡ.Indeclinabilis.e
ἀκμάζω.μ.ασω.π.ακα.Floreo.
vigeo.matureſco.maturus ſū.
ἀκμή.ης.ἡ.Flos.vigor.
ἀκμήν.Adhuc.
ἄκμων.ονος.ὁ.Incus.
ἀκοή.ης.ἡ.Fama.auditus.
ἀκοίμητος.η.ον.Indormibilis.iex
tinguibilis.e.
ἀκοινώνητος.η.ον.Incōmunica=
bilis.incommunicatus.a.um.
ἀκολασία.ας.ἡ.Incaſtigatio.pe
tulantia.procacitas.
ἀκολουθέω.⁊ ἀκολουθῶ.μ.ἀ=
κολουθήσω.π.ηκα.Sequor.
ἀκωλύτως.Sine impedimento.
ἀκοπιάτως.Sine labore.
ἀκουσίως.Inuite.
ἀκουστής.ου.ὁ.Auditor.
ἀκουστός.η.ον.Audibilis.e.⌈cio.
ἀκουτίζω.μ.σω.π.κα.Audire fa
ἀκούω.μ.ούσω.π.ουκα.Audio
obedio.obtempero.
ἀκρατής.εος.ὁ.ἡ.Incontinens.
ἄκρατον.ου.το.Merum.
ἀκριβάω.⁊ ἀκριβῶ.μ.σω.π.κα.
Approbo diligēti examinatiōe.ex
quiſite examino.comprobo.
ἀκρίβεια.ας.ἡ.Diligentia.exactio.
curioſitas.
ἀκριβέστατος.η.ον.Diligentiſſi
mus.certiſſimus.a.um. ⌈tior.us.
ἀκριβέστερος.α.ον.diligētior.cer
ἀκριβής.εος.ὁ.ἡ.Diligēs.exactus
a.um.
ἀκριβόω.⁊ ἀκριβῶ.μ.ωσω.π.
ωκα.Diligenter exquiro.et diſco.
ἀκριβῶς.Diligenter.
ἀκρίς.ίδος.ἡ.Locuſta.ſūmitas ar
boris.fructus in ſūmitate arboris.
ἀκρίτως.Indicta cauſa.
ἀκρόαμα.ατος.το.Audit⁹.auditio
ἀκροάομαι.⁊ ἀκροῶμαι.μ.σο=
μαι.π.μαι.Audio.
ἀκροατήριον.ου.το.Auditoriū.
ἀκροατής.ου.ὁ.Auditor.
ἀκροβυστία.ας.ἡ.Preputium
ἀκρογωνιαῖος.α.ον.angularis.e.

© Biblioteca Nacional de España

ἀκροθίμια.ωμ. Selecta ⁊ precipua
ad offerēdum ⁊ conſecrandum deo
vel primitie frugum ⁊ oīum rerum.
ἄκρος.α.ομ. Summus. extremus.
a.um. Ultimus.
ἀκρότομος.η.ομ.altꝰ.excelſus.a.ū
ἀκτίς.ιμος.ἡ. Radius.
ἀκυρόω.⁊ ἀκυρῶ.μ.ωσω.π.ω
κα. Irritū facio.reſcindo.annullo.
ἀκώλυτος.η.ομ. Improhibitus.
Qui non vetatur. ⌈mento.
ἀκωλύτως.ſine ꝓhibitiōe ⁊ impedi
ἄκωμ.ομτος.ὁ. Inuitus.a.um.
ἀλάβαστρομ.ου.το. Uas lapide
um carens anſis ad reponendum
vnguentum.
ἀλαζομεία.ας.ἡ. Supbia.iſolētia.
ἀλαζομεύομαι.μ.σομαι.π.μαι
Glorior ex aliqua re.iacto aliquā rē
ἀλαζώμ.όμος.ὁ. Inſolēs.arrogās.
ἀλαλάζω.μ.αξω.π.αχα. Stre
pitū ⁊ ſonū facio.tinnio.tollo vocē
tam in gaudio ꝙ in triſtitia hoc eſt
iubilo ⁊ eiulo. ⌈narrabilis.e.
ἀλάλητος.η.ομ. Indicibilis ine=
ἄλαλος.η.ομ. Mutus.nō loquēs.
ἅλας.ατος.το. Sal.
ἀλείφω.μ.ψω.π.φα. Ungo.
ἀλεκτοροφωμία.ας.ἡ. Gallicini
um.galli cantus.
ἀλέκτωρ.ορος.ὁ. Gallus.
ἄλευρος.ου.ὁ. Farina.
ἀλήθεια.ας.ἡ. Ueritas.
ἀληθέστατος.η.ομ.veriſſimꝰ.a.ū.
ἀληθεύω.μ.ευσω.π.ευκα. Ue=
rax ſuz.vera dico.
ἀληθής.εος.ὁ.ἡ. Uerax.verus.a.ū.
ἀληθιμός.η.ομ. Uerus.a.uz.
ἀληθιμῶς. Uere.
ἀλήθω.μ.ησω.π.ηκα. Molo.is.
ἀληθῶς. Uere.
ἁλιεύς.εός.ὁ. Piſcator.
ἁλιεύω.μ.ευσω.π.ευκα.piſcor.
ἁλίζω.μ.ίσω.π.ικα.ſalio.ſale con
ἁλικός.η.ομ. Salſus.a.um. ⌊dio
ἀλισγέω.⁊ ἀλισγῶ.μ.σω.π.κα
Contamino.polluo.odio habeo.
ἀλίσγημα.ατος.το.cōtaminatio.
ἀλκή.ης.ἡ.robur.fortitudo.
ἀλλά.ſed.eſt etiā īceptiua particula
ἀλλάγε. Saltem.ſed. ⌈tio.
ἀλλαγή.ης.ἡ.viciſſitudo.cōmuta
ἄλλαγμα.ατος.το. Cōmutatio.
ἀλλάττω.μ.αξω.π.αχα.muto:cō
muto.alieno.as.ſubdo.is.

ἀλλαχῆ.alibi.alias.
ἀλλαχόθεμ. Aliunde.
ἀλλῆ. Sed.
ἀλληγορέω.⁊ ἀλληγορῶ.μ.
σω.π.κα. Allegorizo.ꝑ allegoriā dico
ἀλλήλους.adiuicē.ſeipos mutuo.
ἀλλογεμής.εος.ὁ.ἡ. Alienigena.
ἀλλοιόω.⁊ ἀλλοιῶ.μ.σω.π.
κα. Alieno.muto.as. ⌈tio.
ἀλλοίωσις.εως.ἡ.imutatio.aliēa
ἄλλομαι.μ.ουμαι.π.ημαι.
Salio.exilio.
ἄλλος.η.ο. Alius.a.ud.
ἀλλοτριοεπίσκοπος.η.ομ. A
lienorum appetens. ⌈a.ū.
ἀλλότριοσ.α.ομ.alienus.externꝰ.
ἀλλοτριόω.⁊ ἀλλοτριῶ.μ.σω.
π.κα. Ab alieno.immuto.
ἀλλόφυλος.η.ομ. Exterus.diuer
ſe natiōis.alienigena.
ἀλοάω.⁊ ἀλοῶ.μ.σω.π.κα.
Trituro.as.
ἀλόγιστος.η.ομ. Inſenſatus.a.uz.
ἄλογος.η.ομ. Irrationalis.e.
ἀλοή.ης.ἡ. Aloe.
ἅλμη.ης.ἡ.ſalſugo.terra ſterilis.
ἅλσ.λός.ὁ. Sal. ⌈ſtitia.
ἀλυπότερος.α.ομ.magis ſine tri
ἀλύπως.ſine triſtitia.aduer.
ἅλυσις.εωσ.ἡ. Cathena.
ἀλυσιτελής.εος.ὁ.ἡ. Inutilis.
ἁλῶ. Capiar captus fuero.
ἅλωμ.ομος.ὁ. Area.
ἀλώπηξ.εκος.ἡ. Uulpes.
ἅλωσις.εωσ.ἡ. Captio.captura.
ἁλώσομαι. Capiar.
ἅμα.ſimul. ⌈terarū.
ἀμαθής.εοσ.ὁ.ἡ. Indoctꝰ.rudis lit
ἅμαξα.ης.ἡ. Currus.
ἀμαράμτιμος.η.ομ.imarceſſibil'.e.
ἀμάραμτοσ.η.ομ.imarceſſibilis.e.
ἁμαρτάμω.μ.ήσομαι.π.ηκα.
pecco.
ἁμάρτημα.ατοσ.το.peccatum.
ἁμαρτία.ας.ἡ. Peccatum.
ἀμάρτυροσ.α.ομ.ſine teſte.
ἁμαρτωλόσ.ου.ὁ. Peccator.
ἀμαυρόω.⁊ ἀμαυρῶ.μ.σω.π.
κα. Obſcuro.as.obtenebro.as.
ἄμαχοσ.η.ομ. Pacificus. ⌈to.is.
ἀμάω.⁊ ἀμῶ.μ.ησω.π.ηκα.me
ἀμβρόσιος.α.ομ.diuinꝰ.imortalis
ἀμέθυστος.ου.ὁ. Amethyſtꝰ la
pis precioſus.
ἀμείλητος.η.ομ. Grauis.tetricus.

Qui non ridet.
ἀμέλει.profecto.igitur.ob eam rez.
ἀμελέω.⁊ ἀμελῶ.μ.ησω.π.ηκα
Negligo.
ἄμεμπτος.η.ομ. Irreprehenſibilis.
inaccuſabilis.e.
ἀμέριμνοσ.η.ομ.ſine cura.
ἀμετάθετοσ.η.ομ.imutabilis.e.
ἀμετακίμητος.η.ομ.immobilis.e.
ἀμεταμέλητοσ.η.ομ. Qui nō pe
nitet.ſine penitentia.
ἀμεταμόητος.η.ομ. Qui non peni
tet.non agens penitentiam.
ἀμέτρητος.η.ομ.ſine menſura.qđ
menſura caret.
ἄμετροσ.α.ομ. Immenſus.a.um.
ἀμημήσ.εοσ.ὁ.ἡ.qui caret ira.non
iracundus. ⌈caret matre.
ἀμήτωρ.οροσ.ὁ.ἡ.ſine matre.qui
αμίαμτοσ.η.ομ. Impollutus.a.uz.
ἄμμοσ.ου.ὁ. Arena.
ἀμμώδης.εος.ὁ.ἡ. Arenoſus.a.ū.
ἀμμισία.ασ.ἡ. Obliuio.
ἀμμηστία.ασ.ἡ.memorie defectuſ
Obliuio.
ἀμμόσ.ου.ὁ. Agnus.
ἀμοιβή.ης.ἡ. Mutua compenſatio.
Retributio.
ἀμοιρέω.⁊ ἀμοιρῶ.μ.σω.π.κα.
careo.non ſum particeps.
ἄμοιροσ.α.ομ.expꝰs.ſine ꝑte.exorſ.
ἀμόλυμτοσ.η.ομ.incoinquinatus
immaculatus.a.um. ⌈ma.
ἄμορφος.η.ομ.reſ carēſ figura vł for
ἄμπελοσ.ου.ἡ. Uitis.vinea.
ἀμπελουργόσ.ου.ὁ.cultor viee
ἀμπελώμ.ῶμος.ἡ. Uinea.
ἄμυμα.ης.ἡ. Ultio.vindicta.
ἀμύμομαι.μ.οῦμαι.π.υμμαι.
Ulciſcor.punio. ⌈dico.
ἀμύμω.μ.μῶ.υγκα. Auxilior.vi
ἀμφίβληστρομ.ου.το. Rete.
ἀμφιέμμυμι.μ.εσω.π.εκα.veſtio
ἀμφιλαφής.εος.ὁ.ἡ.iplicitꝰ:ſpiſſꝰ
ἄμφοδοσ.ου.ἡ. Biuium.
ἀμφότεροσ.α.ομ. Ambo.vterqz.
ἀμωμία.ασ.ἡ. Defectus macule
vel reprehenſionis. ⌈lis.e.
ἀμώμητος.η.ομ. Irreprehenſibi=
ἄμωμοσ.η.ομ.immaculatus.a.uz.
ἂμ. Coniunctio poteſtatez ſignificās:
Aliquando tamen ſuperflue poni
tur ad ornatum.
ἀμά. Per.ſecundum.
ἀμάβα. Aſcende.

© Biblioteca Nacional de España

ἀναβάθμος..ου.ὁ.Gradus.
ἀναβαίνω.μ.ησομαι.ϖ.ηκα.A
ſcendo.⌈Differo.dilato.Moduloꝛ.
ἀναβάλλομαι.μ.οῦμαι.π.ημαι
ἀναβάς.ἄντος.ὁ.poſtquā.aſcēdit.
ἀνάβασις.εως.ἡ.Aſcenſio.
ἀναβέβηκα.Aſcendi.
ἀνάβηθι.Aſcende.
ἀναβήσομαι.Aſcendam.
ἀναβιβάζω.μ.ασω.π.ακα.Edu
co.ſurſum duco.Aſcendere facio.
ἀναβλέπω.μ.ψω.π.φα.Uideo.a
ſpicio.reuideo.i.viſum recupero.
ἀνάβλεψις.εως.ἡ.Uiſus.
ἀναβοάω.⁊ ἀναβοῶ.μ.ησω.ϖ.
ηκα.Clamo.Uociferoꝛ.
ἀναβολή.ης.ἡ.Moꝛa.dilatio.
ἀναβράζω.μ.σω.π.κα.Ex pꝛofun
do aque educo.
ἀνάβω.Aſcendam.aſcendero.⌈ſe.
ἀναγαγεῖν.Surſuꝫ duxiſſe.ꝓduxiſ
ἀναγαγών.οντος.ὁ.Poſtꝙ ad
duxit.vel ſupꝛa duxit.
ἀνάγαιον.ου.τὸ.Cenaculum.
ἀναγγέλλω.μ.ῶ.ϖ.ελκα.Nun
cio.as.⌈tus.regeneratus.a.uꝫ.
ἀναγεγεννημένος.η.ον.Rena
ἀναγεννάω.μ.ησω.π.ηκα.Rege
nero.
ἀναγίνομαι.μ.ησομαι.π.ημαι.
Redeo.reuertoꝛ.⌈Lego.
ἀναγινώσκω.μ.σομαι.ϖ.ωκα.
ἀναγκάζω.μ.ασω.π.ακα.cogo.
ἀναγκαῖος.α.ον.Neceſſarius.a.ū.
ἀναγκαιότερος.α.ον.Magis ne
ceſſarius.a.um.
ἀναγκαστῶς.coacte.violenter.
ἀνάγκη.ης.ἡ.Pꝛeſſura.neceſſitas.
ἀναγνούς.οντος.ὁ.Poſtꝙ legit.
ἀναγνῶ.Legam.legero.
ἀναγνῶναι.Legiſſe.⌈gnoſco.
ἀναγνωρίζω.μ.ησω.ϖ.ικα.co=
ἀναγνωσθῆναι.Lectum eſſe.
ἀναγνωσθῶ.Lectus fuero.
ἀνάγνωσις.εως.ἡ.Lectio.
ἀναγνώσομαι.Legam.
ἀνάγομαι.μ.ξομαι.ϖ.ηγμαι.
Soluo a poꝛtu.⌈pꝛaduco.frango.
ἀνάγω.μ.αξω.ϖ.ηχα.Duco.ſu
ἀναδεικνύω.μ.ειξω.ειχα.Deſi
gno.demonſtro.⌈monſtratio.
ἀνάδειξις.εως.ἡ.Oſtenſio.De=
ἀναδέχομαι.μ.ξομαι.π.εγμαι.
ſuſcipio.recipio.
ἀναδίδωμι.μ.ωσω.π.ωκα.Red

do.trado.reſtituo.⌈poſtꝙ tradidit.
ἀναδούς.οντος.ὁ.poſtꝙ reddidit.
ἀναδύο.Bini.ſcꝫ numeꝝ binariū.
ἀνάδυσις.εως.ἡ.Oꝛtus.eleuatio.
ἀναδώσω.reddā.reſtituā.⌊appꝛitio
ἀναζάω.⁊ ἀναζῶ.μ.ησω.π.ηκα.
Reuiuo.reuiuiſco.
ἀναζητέω.⁊ ἀναζητῶ.μ.ησω.π.
ηκα.Requiro.inquiro.
ἀναζωννύω.μ.ωσω.ϖ.ωκα.
Pꝛecingo.cingo.
ἀναζωπυρέω.⁊ ἀναζωπυρῶ.
μ.ησω.ϖ.ηκα.ſuſcito.reſuſcito.re
cupo.incendo.adaugeo.reinflāmo.
ἀναθάλλω.μ.ῶ.ϖ.αλκα.Reflo
reo.reuireſco.Reuireſcere facio.
ἀνάθεμα.ατος.τὸ.Donum obla=
tum deo.Execratio.deteſtatio.
ἀναθεματίζω.μ.σω.ϖ.κα.Exe
croꝛ.deuoueo.
ἀναθεωρέω.⁊ ἀναθεωρῶ.μ.η=
σω.ϖ.ηκα.contemploꝛ.intueoꝛ.
ἀνάθημα.ατος.τό.Donum quod
eſt in templo oblatum deo.
ἀναίδεια.ας.ἡ.Inpudētia.inuere
cundia.⌈cundus.a.um.
ἀναιδής.εος.ὁ.ἡ.Impudēs.iuere
ἀναιρέομαι.⁊ ἀναιροῦμαι.μ.η
σομαι.π.ηρημαι.Aſſumo.tollo.
ἀναίρεσις.εος.ἡ.Occiſio.
ἀναιρέω.⁊ ἀναιρῶ.μ.ησω.π.η=
κα.Occido.interficio.aufero.tollo.
ἀναισθητέω.⁊ ἀναισθητῶ.μ.
σω.π.κα.ſenſu careo.
ἀναισθήτως.Inſenſate.ſtulte.ad
uerbialiter.⌈ſatione.Inculpabilis.
ἀναίτιος.α.ον.Innocēs.ſine accu
ἀνακαθίζω.μ.ισω.ϖ.ικα.Reſi=
deo.ſurgens ſedeo.⌈uo.as.
ἀνακαινίζω.μ.ισω.ϖ.ικα.Reno
ἀνακαινόω.⁊ ἀνακαινῶ.μ.ω=
σω.ϖ.ωκα.Renouo.as.⌈uatio.
ἀνακαίνωσις.εως.ἡ.nouitas.reno
ἀνακαίω.μ.αυσω.π.κα.cōburo.
ἀνακαλύπτω.μ.ψω.π.φα.Re
uelo.manifeſto.as.⌈deo.reuertoꝛ.
ἀνακάμπτω.μ.ψω.ϖ.φα.Re=
ἀνάκειμαι.μ.σομαι.π.μαι.Di
ſcumbo.⌈tus.aptus.a.uꝫ.
ἀνακεκαλυμμένος.η.ον.Reuela
ἀνακεφαλαιόομαι.⁊ ἀνακεφα
λαιοῦμαι.μ.ωσομαι.ϖ.ω=
μαι.Abbꝛeuioꝛ.compendioſe con
tineoꝛ.complẽoꝛ.⁊ tā actiua ꝙ paſ
ſiua ſignificatione inuenitur.

ἀνάκλητος.η.ον.Reuocatus.iteꝝ
vocatus.a.um.⌈Recumbo.
ἀνακλίνομαι.μ.ουμαι.π.ιμαι.
ἀνακλίνω.μ.νῶ.π.ικα.Accumbe
re facio.reclino.⌈puto.abſcindo.
ἀνακόπτω.μ.ψω.ϖ.φα.Am=
ἀνακράζω.μ.αξω.π.χα.exclamo
ἀνακρίνομαι.μ.ουμαι.ϖ.ιμαι.
Exquiro.pꝛobo.
ἀνακρίνω.μ.νῶ.ϖ.ικα.interrogo.
Exquiro.pꝛobo.experioꝛ.iudico.
ἀνάκρισις.εως.ἡ.Exq̊ſitio.iterro=
gatio.⌈aſpicio.
ἀνακύπτω.μ.υψω.υφα.ſurſuꝫ.
ἀνάλαβε.aſſume.reſume.ſurſū tolle.
ἀναλαβών.οντος.ὁ.Poſtꝙ ſur
ſum tulit.poſtꝙ accepit.
ἀναλαμβάνω.μ.ηψομαι.π.ημ
μαι.Aſſumo.ſurſum.tollo.
ἀναλάμπω.μ.ψω.π.φα.ſplen
deo.fulgeo.⌈reſtitutio.reſtauratio.
ἀνάλημμα.ατος.τὸ.Reaſſūptio.
ἀναληφθείς.εντος.ὁ.Aſſūptus.
ſublatus.
ἀνάληψις.εως.ἡ.aſſumptio.
ἀναλογία.ας.ἡ.Ratio.pꝛopoꝛtio.
ἀναλογίζομαι.μ.ισομαι.ϖ.ισ=
μαι.Recogito.reputo.colligo.
ἀναλόγως.Rationabiliter.pꝛopoꝛ
tionabiliter cognoſcibiliter.
ἄναλος.η.ον.Inſulſus.a.um.
ἀναλόω.⁊ ἀναλῶ.μ.ωσο.ϖ.ω
κα.Conſumo.interimo.
ἀνάλυσις.εως.ἡ.reſolutio.
ἀναλύω.μ.υσω.π.υκα.reſoluo.
reuertoꝛ.reuoco.
ἀναλωθῶ.Conſumar.
ἀναλῶσαι.Conſumpſiſſe.⌈ſumpſit.
ἀναλώσας.αντος.ὁ.Poſtꝙ con
ἀναλώσω.Interficiam.conſumaꝫ.
ἀναμάρτητος.η.ον.Sine pecca
to.carens crimine.
ἀναμένω.μ.νῶ.ϖ.ηκα.Expecto.
ἀναμέσον.In medio.
ἀναμιμνήσκομαι.μ.ησομαι.π.
ημαι.recoꝛdoꝛ.
ἀναμιμνήσκω.μ.ησω.π.ηκα.ſug
gero tibi.reduco te in memoꝛiā.
ἀναμνησθήσομαι.recoꝛdaboꝛ.
ἀνανεύω.μ.ευσω.ϖ.ευκα.abnuo
ἀνανήφω.μ.ηψω.π.ηφα.reſipiſco
ἀναντίρρητος.η.ον.res que caret
dubitatione.
ἀναντιρρήτως.Indubitanter.
ἀναξηραίνω.μ.νω.ϖ.κα.Deſi=

co.Exſicco.
ἀνάξιος.α.ον.Indignus.a.um.
ἀναξίως.Indigne.
ἀνάπαλιν.Uice verſa. e conuerſo.
ἀναπαύομαι.μ.σομαι.π.μαι.
requieſco.
ἀνάπαυσις.εως.ἡ.requies.
ἀναπαύω.μ.αυσω.π.αυκα.refo
cillo.reficio.requieſcere facio.
ἀναπείθω.μ.εισω.π.εικα.ſuadeo
ἀναπέμπω.μ.ψω.π.φα.remit=
to.iterum mitto.
ἀναπέπαυμαι.refocillatus.refec
tus ſum. ctus fueram.
ἀναπεπαύμην.refocillatus.refe
ἀνάπεσε.recumbe.
ἀναπεσοῦμαι.recumbā.diſcūbā.
ἀναπεσών.οντος.ὁ.Poſtꝙ re=
cubuit. bro inutilis.
ἀνάπηρος.α.ον.debilis.aliquo mē
ἀναπίπτω.μ.οῦμαι.π.πτω=
κα.Diſcūbo. formo.
ἀναπλάττω.μ.σω.π.κα.Fingo.
ἀναπληρόω.τ ἀναπληρῶ.μ.
ωσω.π.ωκα.Adimpleo.
ἀναποδίζω.μ.σω.π.κα.Impe=
dio.retrogradior.reuertor.
ἀναποδισμός.ου.ὁ.Impedimen
tum.reuerſio. bilis.e.
ἀναπολόγητοσ.η.ον.Inexcuſa
ἀναπτερόω.τ ἀναπτερῶ.μ.σω.
π.κα.Eleuo.in altum duco.
ἀναπτύσσω.μ.υξω.π.υχα.E
uoluo.Explico.reuoluo.
ἀνάπτω.μ.ψω.π.φα.Incendo.
ἀναρίθμητος.η.ον.innūerabilis.e.
ἀνασείω.μ.εισω.π.εικα.Concito.
concutio. to.deſtruo.
ἀνασκευάζω.μ.ασω.π.ακα.euer
ἀνασπάω.τ ἀνασπῶ.μ.σω.π.α
κα.Extraho.ſurſum tollo.
ἀνάστα.Exurge.
ἀναστάς.αντος.ὁ.poſtꝙ ſurrexit.
ἀνάστασις.εως.ἡ.reſurrectio.
ἀναστατόω.τ.ἀναστατῶ.μ.ω
σω.π.ωκα.Conturbo.concito.
ἀνασταυρόω.τ.ἀνασταυρῶ.μ.
ωσω.π.ωκα.Crucifigo.
ἀναστενάζω.μ.ξω.π.χα.Inge
mo.ſuſpiro.
ἀνάστηθι.Exurge.exſurgere fac.
ἀναστῆναι.reſurrexiſſe.ſurgere fe=
ciſſe. ſcitauit.ſurgere fecit.
ἀναστήσας.αντος.ὁ.Poſtꝙ ſu
ἀναστήσειν.ſuſcitaturū eſſe.ſurrectu
rum eſſe. ſuſcitabo.
ἀναστήσομαι.Surgam.reſurgā.
ἀναστήσω.Suſcitabo.reſurgam.
ἀναστρέφομαι.μ.ψομαι.π.μμαι.cōuerſor.cōmoror.vitam duco.
ἀναστρέφω.μ.ψω.π.φα.ſubūto.
ἀναστροφή.ης.ἡ.Subuerſio.
ἀναστῶ.reſurgā.reſurgere faciā.
ἀνατάσσομαι.μ.ξομαι.π.αγ
μαι.Ordino.compono. compono.
ἀνατάσσω.μ.ξω.π.χα.Ordino.
ἀνατάττομαι.μ.ξομαι.π.αγ=
μαι.Ordino. compono. cōpono.
ἀνατάττω.μ.ξω.π.χα.Ordino.
ἀνατεθραμμένος.η.ον.Educatꝰ.
Enutritus.a.um. or.oririfacio.
ἀνατέλλω.μ.λῶ.π.αλκα.Ori=
ἀνατίθημι.μ.ησω.π.ηκα.Conſe
cro.dedico.confero.
ἀνατολαί.ῶν.αι.oriēs.vñ ſol orit.
ἀνατολή.ης.ἡ.oriens.vñ ſol oritur.
ἀνατρέπω.μ.ψω.π.φα.Sub=
uerto.deſtruo. nutrio.
ἀνατρέφω.μ.ψω.π.φα.educo.
ἀνατυπόω.τ ἀνατυπῶ.μ.σω.
π.κα.figuro.formo.īprimo.refiguro.
ἀναφαίνομαι.μ.ουμαι.π.μμαι
Appareo.manifeſtor.
ἀναφανείς.εντος.ὁ.poſtꝙ appuit.
ἀναφέρω.μ.οισω.π.οχα.Addu
co.Surſum duco.offero.reffero.
ἀναφωνέω.τ ἀναφωνῶ.μ.ησω
π.ηκα.Exclamo.
ἀναχθείς.έντος.ὁ.Poſtꝙ ſurſū
ductus eſt.poſtꝙ ſoluit a portu.
ἀνάχυσις.εως.ἡ.Diffuſio.confu
ſio.diſſolutio.
ἀναχωρέω.τ ἀναχωρῶ.μ.η=
σω.π.ηκα.reuertor.Secedo.
ἀναχωρίζω.μ.ισω.π.ικα.Scin
do.partior.diuido.
ἀνάψυξις.εως.ἡ.refrigeriū. ro.
ἀναψύχω.μ.υξω.π.χα.refrige
ἀνδραποδιστής.ου.ὁ.Plagia
ἀνδρεία.ας.ἡ.virilitas.fortitudo.riꝰ
ἀνδρεῖος.α.ον.Uirilis.e.robuſtꝰ
ἄνδρες.ῶν.οἱ.Uiri. a.uz.
ἀνδρίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι.
Uiriliter ago.
ἀνδροφόνος.ου.ὁ.Homicida.
ἀνέβαινον.Aſcendebam.ant.
ἀνεβαλλόμην.Differebam.ant.
Modulabar.antur.
ἀνέβην.Aſcendi.
ἀνεβησάμην.Aſcendi.
ἀνέβλεψα.Aſpexi.vidi.
ἀνεβόησα.Clamaui.
ἀνέβρασα.Ex profūdo aque eduxi.
ἀνεγείρω.ρω.π.κα.excito.
ἀνεγίνωσκον.Legebam.ant.
ἀνέγκλητος.η.ον.Sine crimine.
carens accuſatione.
ἀνέγνων.Legi.
ἀνέδειξα.Deſignaui.demonſtraui.
ἀνέζησα.reuixi.reſurrexi.
ἀνεζήτουν.requirebam.ant.
ἀνέθαλον.refloruī.reflorere feci.erūt
ἀνεθεμάτισα.deuoui.execratus ſū.
ἀνεθέμην.Contuli.conſecraui.
ἀνέθην.Contuli.conſecraui.
ἀνεθρεψάμην.educaui.nutriui.
ἀνειλόμην.ſuſtuli.aſſumpſi.
ἀνεῖλον.occidi.interfeci.erunt.
ἀνειμένος.η.ον.remiſſus.a.um.
ἀνείς.εντος.ὁ.remittens.laxans.
ἀνειχόμην.ſuſtinui.toleraui.
ἀνεκάθισα.reſedi.ſurgens ſedi. e.
ἀνεκδιήγητος.η.ον.ienarrabilis.
ἀνεκείμην.Diſcumbebam.
ἀνεκλάλητος.η.ον.Inenarrabi
lis.indicibilis.e.
ἀνεκλειπής.εος.ὁ.ἡ.Infinitus.
Qui nunquā deeſt.vel deficit.
ἀνέκλειπτος.η.ον.ideficiēs.idefeſſꝰ
ἀνεκλίθην.Diſcubui.
ἀνέκλινα.reclinaui.recumbere feci.
ἀνέκοψα.amputaui.abſcidi.
ἀνέκραγον.Uociferatus ſu͂.excla
maui.erunt.
ἀνέκραξα.exclamaui.
ἀνεκτότερος.α.ον.tolerabilior.us.
ἀνέλαβον.ſuſcepi.erunt.
ἀνελεήμων.ονος.ὁ.ἡ.imiſericors
ἀνελεῖν.Interfeciſſe.
ἀνελήφθην.aſſūptus.eleuatus ſu͂.
ἀνελπίστως.Inſperate.ſine ſpe.
ἀνελύθην.reuerſus reſolutus ſum.
ἀνέλω.Interficiam.Interficerem.
ἀνεμίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι.
a vento moueor.
ἀνεμνήσθην.recordatus ſum.
ἄνεμος.ου.ὁ.Uentus. tus.a.um.
ἀνεμπόδιστος.η.ον.non impedi
ἀνένδεκτος.η.ον.Impoſſibilis.e.
ἀνενέγκαι.Obtuliſſe.ſurſum tuliſſe
abſtuliſſe.
ἀνενέγκας.αντος.ὁ.Poſtꝙ obtu
lit.ſurſum tulit.abſtulit.
ἀνενεγκεῖν.Obtuliſſe.ſurſum tuliſ
ſe.abſtuliſſe.

© Biblioteca Nacional de España

ἀνεξερεύνητος.η.ον. Inſcrutabilis.incomprehenſibilis.e.
ἀνεξικακία.ας.ἡ. Tolerantia malorum.
ἀνεξίκακος.η.ον. patiēs. toleratoꝛ malorum.
ἀνεξιχνίαστος.η.ον. inueſtigabilis.e.
ἀνεπαίσχυντος.η.ον. Qui nō cōfunditur.inconfuſibilis.
ἀνεπαυσάμην. Requieui.
ἀνέπεμψα.remiſi.iterum miſi.
ἀνέπεσον. Diſcubui.erunt.
ἀνεπίληπτος.η.ον. Irreprehenſibilis.e.
ἀνεπλασάμην. Effinxi.formaui.
ἀνεπλήρωσα.adimpleui.cōpleui.
ἀνεπόλισα. Impediui.reuerſus ſū.
ἀνέρχομαι.μ.ευσομαι.π.ηλυθα. Reuertoꝛ.redeo.
ἄνες. Remitte.ſolue.
ἀνέσεισα. Concitaui.concuſſi.
ἄνεσις.εως.ἡ. Requies.occaſio.licentia.relaxatio.
ἀνεσπάσθην. Surſum ſublat⁹ ſuꝫ.
ἀνέστην. Surrexi.
ἀνέστησα.ſuſcitaui.ſurrexi.
ἀνεστράφην. Conuerſatus ſum.
ἀνέστρεφον. Subuertebā.ant.ſubuerti.erunt.
ἀνέστρεψα. Subuerti..
ἀνετάζω.μ.ασω.π.ακα. Torqueo ad diſcutiendam veritatē.exquiro.
ἀνέτειλα. Ortus ſum.
ἀνέτρεψα. Conuerti ſubuerti.
ἀνετυπούμην. Formabar.figurabar. Refigurabar.
ἄνευ. Sine.
ἀνεύθετος.η.ον. Incommodus.inutilis.e.
ἀνεῦρον. Inueni.erunt.
ἀνευρών.οντος.ὁ. Poſtq̄ inueīt
ἀνεφερόμην. Surſum ferebar.
ἀνεφώνησα. Exclamaui.
ἀνέχομαι.μ.ξομαι.π.ημαι. Toleroꝛ.patioꝛ.
ἀνέχω.μ.ξω.π.χα. Suſtineo.
ἀνεχώρησα. Reuerſus ſuꝫ.ſeceſſi.
ἀνεψιός.ου.ὁ. Nepos ex fratre vel ſoroꝛe.vel conſobrinus filius auunculi vel patrui.
ἀνέψυξα. Refrigeraui.
ἀνέωγα. Apertus ſum.

ἀνεωγμένος.η.ον. Apertus.a.ū.
ἀνεωγώς.οτος. Poſtq̄ʒ aperuit vel apertus eſt.
ἀνέωξα. Aperui.
ἀνεώχθην. Apertus ſum.
ἀνεωχθῆναι. Apertum eſſe.
ἀνήγαγον. Obtuli.erunt. Adduxi.erunt.
ἀνήγγειλα. Nunciaui.
ἀνηγγέλην. Nunciatus ſum.
ἄνηθον.ου.τό. Anethum.
ἀνῆκα. Remiſi.laxaui.
ἀνῆκε. Decet.opoꝛtet.
ἀνῆκον.οντος. Decens. Opoꝛtunum. Conueniens.
ἀνῆλθον. Ueni.redij.erunt.
ἀνήμερος.α.ον. Immitis.e.
ἀνήνεγκα. Pertuli.obtuli.
ἀνήρ.έρος.ὁ. Uir.
ἀνηρέθην. Interfectus ſum.
ἀνήφθην. Accenſus ſum.
ἀνήχθην. Ductus ſum. Aſcendi nauem.
ἀνθέξομαι. Adherebo.
ἀνθέστηκα. Reſtiti.
ἀνθεστηκώς.τος.ὁ. Poſtq̄ʒ reſtitit
ἀνθέω.τ ἀνθῶ.μ.σω.π.κα. Floreo.
ἀνθιστάμην. Reſiſtebam.
ἀνθίστημι.μ.ησω.π.ηκα.reſiſto.
ἀνθομολογέομαι.τ ἀνθομολογοῦμαι.μ.ησομαι.π.ημαι. Confiteoꝛ.
ἀνθομολόγησις.εως.ἡ. Confeſſio.
ἄνθος.εος.τό. Flos.
ἀνθρακία.ας.ἡ. Ignis ex carbonib⁹
ἄνθραξ.ακος.ὁ.carbo.
ἀνθρωπάρεσκος.η.ον. Hominibus placens.
ἀνθρώπινος.η.ον. Humanus.a.ū.
ἀνθρωποκτόνος.η.ον.homicida.
ἄνθρωπος.ου.ὁ.ἡ. Homo.
ἀνθυπατεύω.μ.εύσω.π.ευκα. Preſum.proconſul τ preſes ſum.
ἀνθύπατος.ου.ὁ. Preſes.proconſul.
ἀνθωμολογούμην. confitebar.
ἀνθ᾽ ὧν. Eo quod.quia.
ἀνίημι.μ.ησω.π.ηκα. Remitto laxo.
ἀνίλεως.ω.ὁ.ἡ. Sine miſericoꝛdia.
ἄνιπτος.η.ον. Illotus. Qui non eſt lotus.
ἀνίστημι.μ.ησω.π.ηκα. ſurgo.excito.ſuſcito.

ἀνόητος.η.ον. Stultus.inſipiens.
ἄνοια.ας.ἡ. Stultitia.inſipientia.
ἀνοίγω.μ.οιξω.π.ωγα. Aperio
ἀνοικοδομέω.τ ἀνοικοδομῶ.μ.ησω.π.ηκα. Reedifico.reſtauro.
ἄνοιξις.εως.ἡ. Apertio.
ἄνοος.α.ον. Inſenſatus.a.um.
ἀνόμημα.ατος.τό. Iniquitas.
ἀνομία.ας.ἡ. Iniquitas.
ἀνόμοιος.α.ον. Diſſimilis.e.
ἄνομος.η.ον. Iniquus ſine lege.
ἀνόμως. Iniuſte. contra legem.
ἀνομώτερος.α.ον. Iniquioꝛ.
ἀνομβρίζω.μ.σω.π.κα. Demitto.τ diſtillo velut pluuiam.
ἀνόνητος.η.ον.inutilis.e.
ἀνορθόω.τ ἀνορθῶ.μ.ωσω.π.ωκα. Erigo. Coꝛrigo. in rectum tollo.
ἀνόσιος.α.ον. Sceleſtus.impius.a.um.
ἀνοχή.ης.ἡ. Tolerantia. ſuſtentatio Moꝛa.dilatio.
ἀνταγωνίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι. Reſiſto.certo.contrapugno.
ἀντάλλαγμα.ατος.τό.commutatio.
ἀντανακλάω.τ ἀντανακλῶ.μ.σω.π.κα. Repercutio.reuerbero.
ἀνταναπληρόω.τ ἀνταναπληρῶ.μ.ωσω.π.ωκα. Adimpleo.compleo.
ἀνταποδίδωμι.μ.ωσω.π.ωκα. Retribuo.rependo.
ἀνταποδοθήσομαι. retribuar.
ἀνταπόδομα.ατος.τό. retributio.
ἀνταπόδοσις.εως.ἡ.retributio
ἀνταποδοῦναι.retribuiſſe.
ἀνταποδώσω.retribuam.
ἀνταποκρίνομαι.μ.οῦμαι.π.ιμαι. Contra reſpondeo.
ἀντειπεῖν. contradicere.
ἀντελαβόμην. Apprehendi. Amplexus ſuꝫ.adheſi.
ἀντέλεγον.contradicebam.ant.cōtradixi.erunt.
ἀντελοιδόρουν. Inuicem conuitiabar.antur.
ἀντέπω. Contradico.
ἀντερείδω.μ.σω.π.κα. Enitoꝛ.innitoꝛ.adhereo.
ἀντέστην.reſtiti.

© Biblioteca Nacional de España

ἀντέχομαι.μ.ξομαι.π.ημαι. Am
plectoꝛ.apprehendo.adhereo.
ἀντηχέω.⁊ ἀντηχῶ.μ.σω.π.κα.
Reſono.contra ſono.
ἀντί.pro.contra.loco.equaliter.
ἀντιβάλλω.μ.λῶ.π.ηκα. Con=
fero.alterno.vltro. citroqꝫ iacto.
ἀντιδιατίθημι. μ.ησω.ϖ.ηκα.
Contra diſpono.
ἀντίδικος.η.ον. Aduerſariꝰ.a.um.
ἀντίζηλος.η.ον. Qui adinuicem
contra alium zelotypus eſt.
ἀντίθεσις.εως.ἡ. Oppoſitio. con=
trapoſitio.
ἀντικαθέστημαι. Oppoſitus. con
trapoſitus ſum.⁊ conſtitutus.
ἀντικαθίστημι. μ.ησω.ϖ.ηκα.
cõtrapono.cõtracõſtituo.repugno.
ἀντικαλέω.⁊ ἀντικαλῶ. μ.η=
σω.ϖ.κληκα. reiuito. adiuicẽ voco
ἀντικαταλλάσσω.μ.ξω.π.χα.
commuto.
ἀντικατέστην. Repugnaui.
ἀντίκειμαι.μ.ησομαι.ϖ.ημαι.
Aduerſoꝛ.contrapoſitus ſuꝫ.
ἀντικρύ. E regiõe.exaduerſũ.ↄtra.
ἀντιλαμβάνομαι. μ.ηψομαι.
ϖ.ημμαι.capeſſo.ãplectoꝛ.adhereo.
ἀντιλέγο.μ.ξω.π.χα. cõtradico.
ἀντιλήπτωρ.ορος.ὁ. Auxiliatoꝛ
opitulatoꝛ. ⌈xilium.
ἀντίληψις.εωσ.ἡ. Opitulatio.au
ἀντιλήψομαι. Suſcipiam.adhere
bo.amplectar.
ἀντιλογία.ας.ἡ. contradictio.
ἀντιλοιδορέω.⁊.ἀντιλοιδορῶ.
μ.ησω.ϖ.ηκα.cõtra cõuitioꝛ. ma
ledicenti maledico.
ἀντίλυτρον.ου.το. Redemptio.
ἀντιμετρίζω.μ.ισω.ϖ.ικα. Re=
metioꝛ.contra metioꝛ.
ἀντιμισθία.ας.ἡ. Remuneratio.
ἀντιπαρέρχομαι.μ.λευσομαι.
π.ληλυθα. Pretereo.pertran=
ſeo.venio ad auxiliandum.
ἀντιπαρῆλθον. Preteriui.pertrã
ſiui.erunt.veni ad auxiliandũ. runt.
ἀντιπέραν.contra.e regione.
ἀντιπεριβάλλω.μ.λω.ϖ.ηκα
cooperio. ⌈pertus.a.uꝫ.
ἀντιπεριβεβλημένος.η.ον. coo
ἀντιπίπτω.μ.ουμαι.ϖ.ωκα.
Reſiſto.
ἀντίπτωμα.ατος.το.rixa.cõtẽtio
ἀντιστῆναι. Reſtitiſſe.

ἀντιστήσομαι. Reſiſtã.cõtraſtabo
ἀντιστήσω.cõtra ſtatuã.ↄtrauertã.
ἀντιστρατεύομαι.μ.σομαι.ϖ.
μαι.contrapugno.repugno.
ἀντίστω. Reſiſtã.cõtra ſtẽ.repugnẽ.
ἀντιτάσσομαι. μ.ξομαι. π.αγ=
μαι.contra ſto.reſiſto.contradico.
ἀντίτυπος.η.ον. Exemplar.res ſi
milis forme. ⌈Haurio.
ἀντλέω.⁊.ἀντλῶ.μ.ησω.π.ηκα.
ἄντλημα.ατος.το. Vas ad hau
riendum aquam.
ἀντοφθαλμέω.⁊.ἀντοφθαλμῶ.
μ.ησω.ϖ.ηκα. Reſiſto.contrauertoꝛ
contraconoꝛ. ⌈carens aqua.
ἄνυδρος.α.ον. Inaquoſus.a.um.
ἀνυπόκριτος.η.ον. ſine ſiſatione.
ἀνυπονόητος.η.ον. Inſuſpectus.
De quo ſuſpitio non ẽ. ⌈a.uꝫ
ἀνυπότακτος.η.ον. Nõ ſubditus
ἀνυψόω.⁊ ἀνυψῶ.μ.σω.π.κα.
Eleuo.tollo.
ἀνῶ.remittã.deſerã.relinq̃.laxem.
ἄνω. Super.ſupra.
ἀνώγαιον.ου.το. Cenaculum.
ἀνώγεων.ου.το. Cenaculum.
ἄνωθεν. A ſupioribꝰ.d̃nuo.deſurſũ.
ἀνώμβρισα. Diſtillaui. Ab alto mi
ſi diſtillando tanquam pluuiam.
ἀνώνυμος.η.ον. Nefãdus.nõ dicẽ
ἀνωρθώθην. Erectꝰ ſum. ⌊dꝰ.a.ũ.
ἀνώρθωσα. Direxi.extuli.
ἀνωτερικός.η.ον. Superioꝛ.us.
ἀνώτερος.α.ον. Superioꝛ.us.
ἀνωφελής.εος.ὁ.ἡ. Inutilis.e.
ἀξία.ας.ἡ. Meritum.dignitas.
ἀξίνη.ης.ἡ. Securis.
ἄξιος.α.ον. Dignus.a.um.
ἀξιόω.⁊ ἀξιῶ.μ.ωσω.ϖ.ωκα.
Rogo dignoꝛ.p̃coꝛ.oꝛo.dignũ reputo
ἀξίως. Digne. ⌈ſcribunt.
ἄξων.ονος.ὁ. Axis.⁊ tabula ĩ qua
ἀοίκητος.η.ον. Inhabitabiliſ.e.in
habitatus.a.um. ⌈citas.
ἀορασία.ας.ἡ. Priuatio viſus. ce
ἀόρατος.η.ον. Inuiſibilis.e.
ἀπάγαγε. Duc.abduc.
ἀπαγαγών.οντος.ὁ. Poſtquaꝫ
duxit.abduxit. ⌈cio.as.
ἀπαγγέλλω.μ.ω.π.ελκα. Nun
ἄπαγε. Abduc.amoue. apage. ad=
uerb.vetantis. ⌈ſuffoco.
ἀπάγχω.μ.ξω.π.χα. Strãgulo.
ἀπάγω.μ.ξω.ϖ.χα. Duco. Ab
ſtrabo. Auoco.

ἀπαιδευσία.ας.ἡ.ĩerudítio.
ἀπαίδευτος.η.ον. Rudis littera
rum.ſine diſciplina. ⌈do.diſcedo.
ἀπαίρω.μ.ῶ.ϖ.κα. Aufero.rece
ἀπαιτέω.⁊ ἀπαιτῶ.μ.ησω.ϖ.
ηκα. Repeto.
ἀπαλγέω.⁊ ἀπαλγῶ.μ.ησω.
ϖ.ηκα. Deſpero.doloꝛem finio.
ἀπαλλάσσομαι.μ.ξομαι.ϖ.
αγμαι. Liberoꝛ.diſcedo. ⌈ro
ἀπάλλασσω.μ.ξω.ϖ.χα. Libe
ἀπαλλάττομαι.μ.ξομαι.ϖ.
γμαι. Liberoꝛ. Diſcedo. ⌈ro.
ἀπαλλάττω.μ.ξω.ϖ.χα. Libe=
ἀπαλλοτριόω.⁊ ἀπαλλοτρι
ῶ.μ.ωσω.π.ωκα. Abaliẽo.as.
ἁπαλός.η.ον. Tener.a.um.
ἀπαναίνομαι.μ.ουμαι.π.μμαι
Renuo.abijcio. ⌈me.
ἀπαναστήσομαι. recedã.auferaꝫ
ἀπανίσταμαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.
recedo.abſcedo.ſeparo.aufero.
ἀπαντάω.⁊.ἀπαντῶ.μ.ησω.π
ηκα. Obuio.obuiam.eo.
ἀπάντησις.εως.ἡ. Obuiatio. oc=
ἅπαξ. Semel. ⌊curſus.
ἀπαράβατος.η.ον. Sẽpiternꝰ.a.ũ.
ἀπαραίτητος.η.ον.inexcuſabiliſ.
ineuitabilis.e. Inexoꝛabilis.e.
ἀπαρετήτως. Inexcuſabiliter. ine
uitabiliter. ⌈Impreparatus.a.uꝫ.
ἀπαρασκεύαστος.η.ον. ĩparatꝰ.
ἀπαρέσκω.μ.σω.π.κα.diſpliceo.
ἀπαρθῶ. Auferar.tollar. diſcedaꝫ.
ἀπαρνέομαι.⁊ ἀπαρνοῦμαι. μ.
ησομαι.π.ημαι. Abnego.nego.
ἀπάρτι. A modo.ab hac hoꝛa.
ἀπαρτισμός.ου.ὁ. p̃fectio. cõſu
ἀπαρχή.ης.ἡ. Primitie. ⌊matio.
ἀπαρχῆς. Ab initio.
ἅπας.αντος. Omnis.totus.a.um.
ἅπασα.ης.ἡ. Omnis.tota.
ἀπάτη.ης.ἡ.deceptio.fallacia.
ἀπάτωρ.ορος.ὁ. qui caret patre.
ἀπαύγασμα.ατος.το. Splen=
doꝛ.fulgoꝛ.
ἀπέβην. Euaſi.exitũ: finem habui.
ἀπέβλεπον.aſpiciebã.ãt.aſpexi.erũt
ἀπέδειξα. Oſtẽdi.demonſtraui.
ἀπεδεξάμην. Excepi.amplexus ſũ.
ἀπεδέχθην. Exceptus ſuſceptꝰ ſũ.
ἀπεδεχόμην.excipiebã.ãplectebar
ἀπεδήμησα. Peregre p̃fectꝰ ſuꝫ.
ἀπεδίδουν. reddebã.retribuebam
ἀπεδοκίμασα.reprobaui. ⌊ant

© Biblioteca Nacional de España

ἀπεδοκιμάσθην. reprobatus ſum.
ἀπεδόμην. Vendidi.
ἀπέδωκα. reddidi. reſtitui. retribui.
ἀπέθανον. Mortuus fui. ꝑij. erunt.
ἀπεθαύμασα. admiratus ſum.
ἀπεθέμην. Depoſui.
ἀπέθνησκον. Moriebar. ꝑibã. ant.
ἀπείδω. μ. σω. π. κα. video. ⌈tia.
ἀπείθεια. ας. ἡ. incredulitas. diffiden
ἀπειθέω. ⁊ ἀπειθῶ. μ. ησω. π. κα. Nõ obedio. nõ credo. incredulus ſũ.
ἀπειθής. εος. ὁ. ἡ. inobediens. incredulus. a. um.
ἀπεικάζω. μ. σω. π. κα. aſſimilo.
ἀπείκασμα. ατος. το. ſimilitudo. imago. figura.
ἀϖειλέω. ⁊ ἀϖειλῶ. μ. ησω. ϖ. ηκα. Minor. aris. comminor. aris.
ἀϖειλή. ης. ἡ. Mine.
ἄϖειμι. Abeo. diſcedo.
ἀϖειϖάμεθα. Proiecimꝰ abnegauimus. deſperauimus. ⌈ui. runt.
ἀϖεῖϖον. Abnegaui. proieci. euita-
ἀϖείραστος. η. ον. Qui non tẽtat.
ἄϖειρος. α. ον. Expers. ſine experientia. inutilis. infinitus.
ἀϖειρότατος. η. ον. inexpertiſſimus. inutiliſſimus. a. um.
ἀϖεκάλεσα. Vocaui.
ἀϖεκαλύφθην. Reuelatus ſum.
ἀϖεκάλυψα. Reuelaui.
ἀϖεκδέχομαι. μ. ξομαι. π. γμαι. Expecto.
ἀπέκδυσις. εως. ἡ. ſpoliatio. exutio
ἀϖεκδύω. μ. σω. π. υκα. Exuo. ſpolio. nudo veſte. ⌈laui.
ἀϖεκεφάλισα. Decapitaui. decol
ἀϖέκοψα. Abſcidi.
ἀϖεκρίθην. Reſpondi.
ἀϖεκρινάμην. Reſpondi.
ἀϖέκρυψα. Abſcondi.
ἀϖεκτάνθην. Occiſus iterfectꝰ fui.
ἀϖέκτεινα. Occidi.
ἀϖεκύησα. Genui. peperi.
ἀϖεκύλισα. Deuolui. voluendo amoui ⁊ abſtuli.
ἀϖέλαβον. Recepi. erunt.
ἀϖελαύνω. Expello.
ἀϖελάω. ⁊ ἀϖελῶ. μ. σω. π. κα. Expello. amoueo. arceo.
ἀϖελεγμός. ου. ὁ. Redargutio.
ἀϖέλειχον. Lãbebã. ant. lãbi. erũt
ἀϖελεύθερος. α. ον. Libertꝰ. a. um.
ἀϖελεύσομαι. proficiſcar. ꝑteribo.
ἀϖελήλυθα. Receſſi. diſceſſi.
ἀϖεληλύθειν. receſſerã. abſceſſerã.
ἀϖελθεῖν. Diſceſſiſſe. ꝑfectum eſſe.
ἀϖέλθω. Diſceſſero. abſceſſero. profectus fuero.
ἀϖελθών. οντος. ὁ. Poſtq̃ receſ
ἀϖέλιπον. Reliq̃. erũt. ⌊ſit. abſceſſit.
ἀϖελογούμην. Excuſabam. defẽdebam. Apologia vtebar.
ἀϖελουσάμην. Ablutus ſum.
ἀϖελϖίζω. μ. ισω. π. ικα. ſpero aliquid ab alio. deſpero.
ἀϖελύθην. Dimiſſus ſum.
ἀϖελυόμην. Diſſoluebar. diſcede
ἀϖέλυσα. Dimiſi. ⌊bã.
ἀϖέναντι. contra e regione.
ἀϖενεγκεῖν. Pertuliſſe. abduxiſſe.
ἀϖενεχθῆναι. Aſportatũ. ductũ fu
ἀϖενιψάμην. Laui. lotus ſũ. ⌊iſſe.
ἀϖεξεδεχόμην. Expectaui.
ἀϖέϖεσον. Decidi. erunt.
ἀϖεϖλανήθην. Aberraui.
ἀϖέϖλευσα. Abnauigaui.
ἀϖέϖλυνα. Laui.
ἀϖεϖνίγην. ſuffocatus ſum.
ἀϖέϖνιξα. ſuffocaui.
ἀϖέϖω. Abnego. proijcio. deuito.
ἀϖέραντος. η. ον. Infinitus. a. um.
ἀϖερίσπαστος. η. ον. Immobilis. inflexus. a. um. Aſſiduus. a. um.
ἀϖερισϖάστως. Immobiliter. inceſſanter aſſidue. ⌈a. um.
ἀϖερίτμητος. η. ον. Incircunciſus
ἀϖέρχομαι. μ. ευσομαι. ϖ. ηλυθα. Abſceſſi. receſſi. ꝑfectus ſũ.
ἀϖέσϖασα. Eduxi. extuli. euulſi.
ἀϖεσϖάσθην. Auulſus. eductus.
ἀϖεστάλην. Miſſus ſuꝫ. ⌊elatꝰ ſũ.
ἀϖέσταλκα. Miſi.
ἀϖέσταλμαι. Miſſus ſum.
ἀϖεσταλμένος. η. ον. miſſus. a. ũ.
ἀϖεστέγασα. Detexi. tectũ demo
ἀϖέστειλα. Miſi. ⌊litꝰ ſũ.
ἀϖεστερημένος. η. ον. Priuatus. fraudatus. a. um.
ἀϖεστέρησα. Priuaui.
ἀϖέστην. Diſceſſi receſſi.
ἀϖέστησα. Abduxi. auerti. ⌈taui.
ἀϖεστράφην. Auerſꝰ ſuꝫ. fugi. eui
ἀϖεστρέψα. Retuli. reſtitui. ꝯuerti.
ἀϖεταξάμην. Receſſi. vale feci.
ἀϖετύφλωσα. Excecaui.
ἀϖεφθεγξάμην. Locutus ſum.
ἀϖεχθῶς. Inuoluntarie. inuite. inimiciciter. ⌈ſtineo.
ἀπέχομαι. μ. ξομαι. ϖ. ημαι. Ab
ἀπέχω. μ. ξω. π. ηκα. Recipio abſum. habeo. ⌈uiſus ſum.
ἀϖεχωρίσθην. Abſceſſi. receſſi. di
ἀϖήγαγον. Abduxi. duxi. erunt.
ἀϖήγγειλα. Nunciaui.
ἀϖηγγέλην. Nunciatus ſum.
ἀϖηγγελκώς. οτος. ὁ. Poſtq̃ nunciauit.
ἀϖηγξάμην. ſuffocatus ſum.
ἀϖήειν. Introiui. abſui.
ἀϖήλασα. Abegi. expuli.
ἀϖηλγηκώς. οτος. ὁ. Poſtq̃ deſperauit. dolorem finiuit.
ἀϖῆλθον. Abij. abſceſſi. erunt. ⌈ſe.
ἀϖηλλάχθαι. Liberatũ eẽ. receſſiſ
ἀϖηλλοτριωμένος. η. ον. Abalienatus. a. um.
ἀϖήμαντος. η. ον. Illeſus. a. um.
ἀϖήνεγκα. Abduxi. Duxi.
ἀϖηνέστατος. η. ον. Immitiſſimꝰ ſeuiſſimus. validiſſimus. a. um.
ἀϖηνής. εος. ὁ. ἡ. Validus. ſeuus. immitis. e.
ἀϖήντησα. Obuiam fui. perueni.
ἀϖήρεσα. Diſplicui.
ἀϖίδω. Videam. videro.
ἀϖιέναι. Recedere.
ἀϖιστέω. ⁊ ἀπιστῶ. μ. ησω. π. ηκα. Non credo.
ἀπιστία. ας. ἡ. icredulitas. ifidelitas.
ἄπιστος. η. ον. infidelis. incredulus a. um.
ἀπιών. οντος. ὁ. Poſtq̃ receſſit.
ἀπληστεύω. μ. σω. π. κα. ſum inſaciabilis.
ἀπληστία. ας. ἡ. inſaciabilitas.
ἄπληστος. η. ον. inſaciabilis. e.
ἁπλόος. α. ον. ſimplex.
ἁϖλότης. ητος. ἡ. ſimplicitas.
ἁπλῶς. ſimpliciter. generaliter.
ἄπνοος. α. ον. Nõ ſpirãs. carẽs aīa.
ἀπό. A. ab. abs.
ἀποάνωθεν. A ſũmo. a ꝑte ſuꝑiori.
ἀποβαίνω. μ. ησομαι. π. κα. Deſcendo. contingo. euado.
ἀποβάλλω. μ. λῶ. π. ηκα. Abijcio. ſperno. ⌈contigit euaſit.
ἀποβάς. αντος. ὁ. poſtq̃ deſcendit
ἀπόβημα. ατος. το. Reliquie. qđ proijcitur.
ἀποβήσομαι. cõtigã. deſcẽdã euadã
ἀποβλέπω. μ. ψω. π. φα. Aſpicio. inſpicio.
ἀπόβλητος. η. ον. Abijciendꝰ. a. ũ.
ἀποβολή. ης. ἡ. abiectio.

© Biblioteca Nacional de España

ἀϖογεγραμμένος.η.ον. Deſcri
ptus.cõmuneratus.a.um.
ἀϖογενόμενος.η.ον.mortuꝰ.a.ũ.
ἀϖογίνομαι.μ.ησομαι.π.ημαι
Morior.
ἀϖόγονος.ου.ὁ. Originem du=
cens.nepos.poſterus.
ἀπογραφή.ης.ἡ.Deſcriptio.pfeſſio
ἀϖογράφω.μ.ψω.ϖ.φα. De=
ſcribo.cenſeo.connumero.
ἀϖοδεδειγμένος.η.ον.Approba
tus.oſtenſus.demõſtratus.a.um.
ἀϖοδεικνύω.μ.ειξω.ϖ.χα. De
monſtro.oſtendo.
ἀϖόδειξις.εως.ἡ. Demonſtratio.
oſtenſio. ⌈batus.a.um.
ἀποδεδοκιμασμένος.η.ον.repro
ἀϖοδεκατόω.ꝛ ἀϖοδεκατῶ.μ.
ωσω.π.ωκα. decimo.as. ⌈ũ.
ἀπόδεκτος.η.ον.Suſceptu dignꝰ.a
ἀϖοδέχομαι.μ. ξομαι.π. γμαι.
Suſcipio.accipio.expecto.
ἀποδημέω.ꝛ ἀποδημῶ.μ.ησω.
π.ηκα.Peregrinor.extra patriã ſum.
ἀϖόδημος.η.ον.Peregrinus.a.ũ.
ἀϖοδίδομαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.
Vendo.
ἀποδιδόμαι.Reddere.reſtituere.
ἀϖοδίδωμι.μ.ωσω.π.ωκα. red
do.reſtituo. ⌈go.ſeparo.
ἀποδιορίζω.μ.ισω.π.κα. Segre
ἀϖοδοθῆναι.Redditũ.reſtitutum.
venditum eſſe.
ἀϖοδοκιμάζω.μ.σω.ϖ.κα. Re
ἀπόδος.Redde. ⌊probo.as.
ἀπόδοσις.εως.ἡ.reſtitutio retribu
tio.
ἀποδοῦναι.reddidiſſe.retribuiſſe.
ἀποδούς.οντος.ὁ. poſtq̃z reddi
dit.retribuit.
ἀϖοδοχεῖον.ου.το.receptaculũ.
ἀϖοδοχή.ης.ἡ.Acceptio.
ἀϖοδράσω.Aufugiam. ⌈buerẽ.
ἀϖοδῶ.Reddam.redderem.retri=
ἀποδῶην.Retribuam.reddam.
ἀϖοδώσω.Reddam.reſtituã.retri
buam. ⌈retributurꝰ
ἀϖοδώσων.οντος.ὁ.Redditurꝰ.
ἀϖοθανεῖν.Mortuum eſſe.
ἀϖοθανοῦμαι.Moriar.
ἀϖοθάνω.Moriar.mortuus fuero.
ἀϖοθανών.οντος. Poſtq̃ mor=
tuus eſt. ⌈ror.
ἀϖοθαυμάζω.μ.σω.π.κα.Admi
ἀϖοθέμενος.η.ον.poſtq̃ depoſuit

dimiſit. ⌈miſſum eſſe.
ἀϖοθέσθαι.deponere.dimittere.di
ἀπόθεσις.εως.ἡ.depoſitio.dimiſſio
ἀϖοθησαυρίζω.μ.σω.ϖ.κα.the
ſaurizo.theſaurũ facio.repono.
ἀποθήκη.ης.ἡ. apotheca.horreũ.ali
cuius rei repoſitorium.
ἀϖοθλίβω.μ.ψω.π.φα.Compri
mo.conſtringo.affligo. ⌈Morior.
ἀϖοθνήσκω.μ.οῦμαι.ϖ.ηκα.
ἀϖόθου.Depone.omitte.
ἀϖοικία.ας.ἡ.Colonia.
ἀϖοικίζω.μ.σω.π.κα. Migrare
ἀποκαθιστάνω.reſtituo. ⌊facio.
ἀποκαθίστημι.μ.σω.π.κα.reſtituo
ἀποκαλέω.ꝛ ἀποκαλῶ.μ.σω.π
κα.Voco.inuoco. ⌈uelo.detego.
ἀϖοκαλύϖτω.μ.ψω.π.φα.re
ἀποκάλυψις.εως.ἡ. Reuelatio.
ἀϖοκαραδοκία.ας.ἡ.Expectatio
ἀϖοκαταλλάσσω.μ.ξω.π.χα.
Reconcilio.
ἀποκαταλλάττω.μ.ξω.ϖ.χα.
Reconcilio.as.
ἀϖοκατασθῶ.Reſtituar.
ἀϖοκατάστασις.εως.ἡ.reſtitutio
ἀποκαταστήσω.Reſtituam.
ἀποκατεστάθην.Reſtitutus ſum.
ἀποκατήλλαξα.Reconciliaui.
ἀϖόκειμαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.Re
ponor.recondor.ſtatuor.
ἀποκεκρυμμένος.η.ον.Abſcon=
ditus.a.um.
ἀϖοκεκύλισμαι.Reuolutus ſum.
ἀϖοκεκυλισμένος.η.ον.Reuo=
lutus.a.um.
ἀϖοκενόω ꝛ ἀϖοκενῶ.μ.σω.π.
κα.Euacuo.exinanio.exhaurio.
ἀϖοκεφαλίζω.μ.σω.π.κα.deca=
pito.decollo.
ἀϖοκλείω.μ.σω.π.κα.Claudo.
ἀϖοκόπτω.μ.ψω.π.φα.abſcido
ἀϖόκριμα.ατος.το.Reſponſio.
reſponſum. ⌈reſpondeo.
ἀϖοκρίνομαι.μ.οῦμαι.ϖ.μαι
ἀϖοκρίνω.μ.νῶ.π.κα.Iudico.as
ἀϖόκρισις.εως.ἡ.Reſponſio.
ἀϖοκρύπτω.μ.ψω.π.φα.Ab
ſcondo. ⌈cultus.a.ũ.
ἀϖόκρυφος.η.ον.Abſcõditus.oc
ἀποκτανθῆναι.occiſum eſſe.
ἀϖοκτεῖναι.occidiſſe.interfeciſſe.
ἀϖοκτένω.μ.νῶ.ϖ.κα.occido.in
terficio.
ἀϖοκυέω.ꝛ ἀϖοκυῶ.μ.σω.ϖ.

κα.Concipio.fero partũ.oſculor.
ἀϖοκυλίω.μ.σω.π.κα.Reuoluo.
euoluo.voluendo abſtraho.
ἀϖοκύω.μ.σω.π.κα.Signo.pario
ἀϖοκωλύω.μ.σω.π.κα.Auerto.
prohibeo.
ἀϖολαβεῖν.recepiſſe.recuperaſſe.
ἀπολαβόμενος.η.ον.Poſtq̃ ap=
prehendit.
ἀϖολαμβάνω.μ.ηψομαι.π.ημ
μαι.recipio.apprehendo.
ἀπόλαυσισ.εως.ἡ.Fruitio.
ἀϖολαύω.μ.σω.ϖ.κα.Fruor.
ἀπολείπω.μ.ψω.π.φα.Reliquo
ἀϖολείχω.μ.ξω.π.χα.Lambo.
ἀϖολέλυμαι.dimiſſus.ſolutus.li
liberatus ſum. ⌈miſſus.liberatus.
ἀϖολελυμένος.η.ον.Solutus.di
ἀϖολελύσθαι Solutũ.dimiſſũ eẽ.
ἀϖολέσαι.Perdidiſſe.amiſiſſe.
ἀϖολέσας.αντος.ὁ.Poſtq̃ perdi
dit.amiſit. ⌈ſum eſſe.
ἀϖολέσθαι.perijſſe.perdidiſſe.amiſ
ἀπολέσω.Perdam.
ἀϖολέω.ꝛ ἀπολῶ.μ.σω.ϖ.κα.
Pereo.perdo.
ἀϖολήψομαι.Accipiam.recipiã.
ἀπόλλυμι.μ.σω.π.κα.Pereo.
ἀϖολλύω.μ.σω.π.κα.Pereo.
ἀϖολογέομαι.ꝛ ἀϖολογοῦ=
μαι.μ.σομαι.ϖ.ημαι.Reſpõdeo.
defendo purgando objecta.
ἀϖολογία.ας.ἡ.Defenſio.excu=
ſatio.
ἀϖολόμενος.η.ον.poſtq̃ perijt.
ἀϖολοῦμαι.peribo.
ἀϖολούω.μ.σω.π.κα.abluo.
ἀπολύτρωσις.εως.ἡ.Redẽptio.
remiſſio. ⌈uo.
ἀϖολύω.μ.σω.ϖ.κα.dimitto.ſol
ἀπολῶ.perdam.deſtruam.
ἀϖολωλεκώς.οτος.ὁ.poſtq̃ per
didit.amiſit.
ἀϖολωλώς.οτος.ὁ.poſtq̃ perijt.
ἀϖόλωμαι.peream.
ἀπομακρόθεν.a longe.
ἀπομάσσω.μ.ξω.π.χα.abſtergo
ἀϖομιᾶς.Simul.
ἀϖονέμω.μ.μῶ.ϖ.ηκα.Tribuo.
do partem. ⌈abluo
ἀπονίϖτω.μ.ψω.ϖ.φα.Lauo.
ἀπόνοια.ας.ἡ.ocium.quies.
ἀϖοϖαρθενόω.ꝛ ἀϖοπαρθε=
νῶ.μ.σω.ϖ.κα.Deuirgino.virgi
nitatem aufero.

© Biblioteca Nacional de España

ἀπωπέρυσι. Ab anno preterito.
ἀπωπίπτω. ου. μαι. π. ωκα. Decido.
ἀποπλαμάομαι. τ ἀποπλαμῶμαι. μ. ησομαι. π. ημαι. Aberro.
ἀποπλαμάω. τ ἀποπλαμῶ. μ. ησω. π. ηκα. Decipio ſeduco.
ἀποπλάμησις. εως. ἡ. Deceptio. peregrinatio. error.
ἀποπλέω. μ. σω. π. κα. Abnauigo.
ἀποπλύνω. μ. νω. π. κα. Lauo.
ἀποπνίγω. μ. ξω. π. χα. Suffoco ſtrangulo.
ἀπορέομαι. τ ἀποροῦμαι. μ. ησομαι. π. ημαι. Dubito. confundor. affligor.
ἀπορέω. τ ἀπορῶ. μ. σω. π. κα. Dubito. indigeo. careo. inops impotens ſum.
ἀπορία. ας. ἡ. Confuſio. indigentia. dubitatio.
ἀπόρρητος. η. ον. Nefandus. nō dicendus. a. um.
ἀπορρίπτω. μ. ψω. π. φα. abijcio. deijcio.
ἀπόρροια. ας. ἡ. Emanatio.
ἀπορφανίζομαι. μ. σομαι. π. ισμαι. Orphanꝰ fio. ſegregor. ſolus fio.
ἀποσβεννύω. μ. σω. π. κα. Extinguo.
ἀποσκίασμα. ατος. τό. obūbratio.
ἀποσοβέω. τ ἀποσοβῶ. μ. σω. π. κα. Expello. abigo.
ἀποσπάω. τ ἀποσπῶ. μ. ασω. π. ακα. Auello. educo. abſtraho. abduco.
ἀποσταλείς. εντος. ὁ. Miſſus.
ἀποσταλῶ. Mittar.
ἀποστάς. αντος. ὁ. Poſtq̃ receſſit. recedere fecit.
ἀποστασία. ας. ἡ. Diſſentio. rebellio. diſceſſus.
ἀποστάσιον. ου. τό. Libellus repudij. repudium.
ἀποστεγάζω. μ. σω. π. κα. Detego. tectum demolior.
ἀποστέλλω. μ. λῶ. π. αλκα. Mitto.
ἀποστερέω. τ ἀποστερῶ. μ. ησω. π. ηκα. Fraudem facio. priuo.
ἀπόστηθι. Diſcede.
ἀποστῆναι. Diſceſſiſſe.
ἀποστήσομαι. Recedam. diſcedā
ἀπόστησον. Auerte. recede.
ἀποστήσω. Recedam. diſcedam. auertam.
ἀποστολή. ης. ἡ. Apoſtolatus.
ἀπόστολος. ου. ὁ. Apoſtolus. i. miſſus.
ἀποστοματίζω. μ. σω. π. κα. Loquor memoriter. vel iubeo tanquā preceptor diſcipulū memoriter aliquid recitare.
ἀποστραφῶ. Auertar.
ἀποστρέφομαι. μ. ψομαι. π. μμαι. Auertor. diſcedo. fugio.
ἀποστρέφω. μ. ψω. π. φα. Auerto. reddo. refero.
ἀποστροφή. ης. ἡ. cōuerſio. auerſio
ἀποστυγέω. τ ἀποστυγῶ. μ. ησω. π. ηκα. Odi. odio habeo.
ἀποστῶ. Diſcedam. diſcederem.
ἀποσυνάγωγος. η. ον. Eiectus extra ſynagogam. a. um.
ἀπόσχου. Abſtine.
ἀποτάσσομαι. μ. ξομαι. π. αγμαι. Diſiūgor. ſeparor. nūcio. renūcio. diſcedo. valefacio.
ἀποτάσσω. μ. ξω. π. χα. Renuncio. valefacio.
ἀποτάττομαι. μ. ξομαι. π. γμαι. Diſiungor. ſepor. nuncio. renuncio. valefacio. diſcedo.
ἀποτάττω. μ. ξω. π. χα. Renuncio. valefacio.
ἀποτελέω. τ ἀποτελῶ. μ. εσω. π. εκα. Perficio.
ἀποτέμνω. μ. σω. π. κα. Abſcindo.
ἀποτίθημι. μ. ησω. π. κα. depono.
ἀποτινάσσω. μ. ξω. π. χα. excutio.
ἀποτιννύω. μ. σω. π. κα. Reddo, exſoluo. punio.
ἀποτίω. μ. σω. π. κα. reddo. ſoluo.
ἀποτολμάω. τ ἀποτολμῶ. μ. ησω. π. ηκα. Audeo.
ἀποτομία. ας. ἡ. Seueritas.
ἀπότομος. η. ον. Crudelis. dirꝰ. a. ū.
ἀποτόμως. Duriter. grauiter.
ἀποτότε. Ex tunc. ex illa hora.
ἀποτονῦν. Ex nunc. ex hac hora.
ἀποτρέχω. μ. μουμαι. π. ηκα. curro.
ἀποτυφλόω. τ ἀποτυφλῶ. μ. σω. π. κα. Exceco.
ἀπουσία. ας. ἡ. Abſentia.
ἀποφέρω. μ. οισω. π. νοχα. Aſporto. defero.
ἀποφεύγω. μ. ξω. π. χα. aufugio
ἀποφθέγγομαι. μ. ξομαι. π. γμαι. Loquor.
ἀποφορτίζομαι. μ. σομαι. π. ισμαι. Onus depono.
ἀποφυγών. οντος. ὁ. Poſtq̃ aufugit.
ἀπόχρησις. εως. ἡ. Uſus.
ἀποχωρέω. τ ἀποχωρῶ. μ. ησω. π. ηκα. Diſcedo.
ἀποχωρίζω. μ. σω. π. κα. Abſcindo. diuido.
ἀποψύχω. μ. ξω. π. χα. Areſco. morior.
ἀπρόσδεκτος. η. ον. Inſuſceptibilis. indignus ſuſceptu. a. um.
ἀπροσδόκητος. η. ον. iſperatꝰ. a. ū
ἀπρόσιτος. η. ον. Inacceſſibilis. e.
ἀπρόσκοπος. η. ον. qui caret offenſione.
ἀπροσωπόληπτος. η. ον. Qui non facit diſcrimē τ acceptionē perſonarum.
ἄπταιστος. η. ον. Sine peccato. qui nō errat.
ἅπτομαι. μ. ψομαι. π. μμαι. tāgo
ἅπτω. μ. ψω. π. φα. Accendo.
ἀπωθέω. τ ἀπωθῶ. μ. σω. π. κα. Repello.
ἀπῴκισα. Migrare feci.
ἀπώλεια. ας. ἡ. Perditio.
ἀπώλεσα. Perdidi. interfeci.
ἀπωλόμην. Perij.
ἀπών. οντος. ὁ. Abſens.
ἀπωσάμενος. η. ον. Poſtq̃ repulit. Abiecit.
ἀπωσάμην. Repuli. abieci.
ἄρα. Nam. igitur.
ἆρα. Nunquid.
ἀρά. ᾶς. ἡ. Maledictio. execratio.
ἄραγε. Igitur. ideo.
ἆραι. Tollere. tuliſſe.
ἄρας. αντος. ὁ. Poſtq̃ tulit. ſoluit a portu. diſceſſit.
ἀργέω. τ ἀργῶ. μ. ησω. π. ηκα. Ceſſo. vaco. ocioſus ſum.
ἀργία. ας. ἡ. Ocium.
ἀργός. η. ον. Ocioſus. piger.
ἀργύριον. ου. τό. Argētū. nūmus.
ἀργυροκόπος. ου. ὁ. Argentariꝰ.
ἄργυρος. ου. ὁ. Argentum.
ἀργυροῦς. α. οῦν. Argenteꝰ. a. ū.
ἀργυροχόος. ου. ὁ. Argentariꝰ.
ἀρδαλόω. τ ἀρδαλῶ. μ. σω. π. κα. Contamino. polluo. fuligine ipleo.
ἄρειος πάγος. ου. ὁ. Uicus martius.
ἀρειοπαγίτης. ου. ὁ. Areopagita. ex ariopago. i. martio vico.
ἀρέσαι. Placuiſſe.
ἀρέσας. αντος. ὁ. Poſtq̃ placuit.
ἀρέσκεια. ας. ἡ. Complacentia. Obſequium.

© Biblioteca Nacional de España

ἀρέσκω.μ.σω.ϖ.κα.Placeo.
ἀρεστός.η.ομ.Benignus.placidus equus.a.um.
ἀρετή.ης.ἡ.Virtus.
ἀρθήσομαι.auferar.tollar.
ἄρθητι.Tollere.impera.paſſi.
ἀρθῶ.Tollar.auferar.
ἀριθμέω.τ ἀριθμῶ.μ.σω.π.κα.Numero.computo.as.
ἀριθμός.ου.ὁ.Numerus.
ἀριστερός.α.ομ.Siniſter.a.um.
ἀριστέω.τ ἀριστῶ.μ.σω.ϖ.κα.
ἄριστομ.ου.το.Prādiū.[prādeo.
ἀρκέομαι.τ ἀρκοῦμαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.Contentus ſum.
ἀρκετός.η.ομ.Sufficiens.
ἀρκέω.τ ἀρκῶ.μ.ησω.ϖ.κα.ſufficio.ſatis ſum.
ἄρκος.ου.ἡ.Vrſa.
ἄρκτος.ου.ἡ.Vrſa.
ἅρμα.ατος.το.currus.
ἁρμόζω.μ.σω.ϖ.κα.Adapto.
ἁρμόνιομ.ου.το.Suauitas.
ἁρμός.ου.ὁ.compago.iunctura.
ἀρμέομαι.τ ἀρμοῦμαι.μ.σομαι.π.ημαι.Nego.
ἄρνες.ωμ.Agni.
ἀρνίομ.ου.τό.Agnus.
ἄρομ.Tolle.
ἀροτριάω.τ ἀροτριῶ.μ.σω.π.κα.Aro.exerceo.Amo.
ἄροτρομ.ου.το.Aratrum.
ἁρπαγή.ης.ἡ.Rapina.
ἁρπαγήσομαι.Rapiar.
ἁρπάζω.μ.ξω.π.χα.Rapio.
ἅρπαξ.γος.ὁ.Rapax.
ἀρραβώμ.ωνος.ὁ.pignus.
ἄρραφος.η.ομ.Inconſutilis.e.inconſutus.a.um.
ἄρρημ.ενος.ὁ.maſcul9.maſculin9.
ἄρρητος.η.ομ.inefabilis.īdicibilis
ἀρρωστέω.τ ἀρρωστῶ.μ.σω.ϖ.κα.Egroto.infirmor.[egritudo.
ἀρρώστημα.ατος.το.infirmitas
ἀρρωστία.ας.ἡ.Infirmitas.egrotatio.[tus.a.um.
ἄρρωστος.η.ομ.Lāguidus.egro
ἄρσεμ.το.Maſculum.
ἀρσενοκοίτης.ου.ὁ.Maſculoꝝ concubitor.
ἄρτεμις.ιδος.ἡ.diana dea.
ἀρτέμωμ.ονος.ὁ.artemo.īſtrumē
ἄρτι.modo.nuper.nunc.[tū nauis.
ἄρτιος.α.ομ.ſanus.pfect9.a.ū.par.
ἄρτος.ου.ὁ.panis.
ἀρτύω.μ.σω.ϖ.κα.Condio.
ἀρχάγγελος.ου.ὁ.Archangelus princeps angelorum.
ἀρχαῖος.α.ομ.antiquus.a.um.
ἀρχή.ης.ἡ.Principium.principatus.poteſtas.magiſtratus.
ἀρχηγός.ου.ὁ.dux.author.
ἀρχιερατικός.η.ομ.res principis ſacerdotum.[tuꝫ.
ἀρχιερεύς.εος.ὁ.prīceps ſacerdo
ἀρχιποίμημ.ενος.ὁ.princeps paſtorum.[faber.
ἀρχιτέκτωμ.ονος.ὁ.Architectus
ἀρχιτελώνης.ου.ὁ.princeps publicanorum.[ſynagoge
ἀρχισυνάγωγος.ου.ὁ.prīceps.
ἀρχιτρίκλινος.ου.ὁ.Princeps conuiuij.
ἄρχομαι.μ.ξομαι.π.γμαι.īcipio
ἄρχω.μ.ξω.π.χα.prīceps ſū.dñor
ἄρχωμ.οντος.ὁ.princeps.dux.
ἄρω.Tollam.auferam.
ἀρώματα.ωμ.τα.aromata.
ἀσάλευτος.η.ομ.Immobilis.inconcuſſus.a.um.
ἄσβεστος.η.ομ.inextinguibilis.e.
ἀσέβεια.ας.ἡ.Impietas.
ἀσεβέω.τ ἀσεβῶ.μ.σω.ϖ.κα.impius ſum.impie.ago.
ἀσέβημα.ατος.το.iniqtas.īpietas
ἀσεβής.εος.ὁ.ἡ.īpius.irreligioſus.
ἀσέλγεια.ας.ἡ.Impudicitia.
ἄσημος.η.ομ.Ignobilis.obſcurus
ἀσθένεια.ας.ἡ.Infirmitas.[a.um.
ἀσθενέστερος.α.ομ.Infirmior.
ἀσθενέω.τ ἀσθενῶ.μ.ησω.ϖ.κα.Impotens imbecillis ſum.egroto.as.[becillitas.
ἀσθένημα.ατος.το.Egritudo.im
ἀσθενής.εος.ὁ.ἡ.Infirmus.a.um Imbecillis.e.egrotus.a.um.
ἆσθμα.ατος.το.Spiritus.[ro.
ἀσθμαίνω.μ.νω.π.κα.ſpiro.ſuſpi
ἀσιάρχης.ου.ὁ.princeps aſie.
ἀσίδηρος.α.ομ.res ꝙ caret ferro.
ἀσιτία.ας.ἡ.abſtinētia acibo.ieiuniū
ἄσιτος.η.ομ.Ieiunus.ſine cibo.
ἀσκέω.τ ἀσκῶ.μ.σω.π.κα.Exerceo τ ſtudeo.
ἀσκός.ου.ὁ.Vter.i.corium vini.
ᾆσμα.ατος.το.Cantus.
ἀσμένως.Libenter.
ἄσοφος.η.ομ.Inſipiens.indoctus.a.um.[Saluto.
ἀσπάζομαι.μ.σομαι.ϖ.σμαι.
ἀσπασμός.ου.ὁ.Salutatio.
ἄσπιλος.η.ομ.Immaculatus.a.ū
ἀσπίς.ιδος.ἡ.aſpis ſerpēs.ſcutū.
ἄσπονδος.η.ομ.Sine federe vl'pace.tranſgreſſor federis confirmati iuramento.
ἀσσάριομ.ου.το.aſ.genus nūmi.
ἀστατέω.τ ἀστατῶ.μ.σω.π.κα Inſtabilis ſū.nō habeo ſedē certā.
ἀστεῖος.α.ομ.elegās.vrbanus.a.ū
ἀστήρ.ερος.ὁ.Stella.
ἀστηρικτός.η.ομ.īſtabil'.nō firm9.
ἄστοργος.η.ομ.Qui caret amore τ caritate.
ἀστοχέω τ ἀστοχῶ.μ.ησω.ϖ.κα.aberro.abſcedo.
ἀστραπή.ης.ἡ.Fulgur.
ἀστράπτω.μ.ψω.ϖ.φα.Fulguro.coruſco.
ἄστρομ.ου.το.ſtella.aſtrum.
ἀσύμφωνος.η.ομ.diſcors.differēs
ἀσύνετος.η.ομ.Imprudens.ſine intellectu.
ἀσύνθετος.η.ομ.Qui non ſeruat pacta et ſtatuta.
ἀσφάλεια.ας.ἡ.Veritas.certitudo.diligentia.munitio.
ἀσφαλής.εος.ὁ.ἡ.Verus.tut9.munitus.a.um.ſecurus.a.um.
ἀσφαλίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι munio.cuſtodio.[ter
ἀσφαλῶς.diligēter.caute.circūſpā
ἀσχημονέω.τ ἀσχημονῶ.μ.ησω.π.ηκα.Turpiter τ inhoneſte ago.turpis videor.
ἀσχημοσύνη.ης.ἡ.Turpitudo.
ἀσχήμωμ.ονος.ὁ.ἡ.Inuerecūd9 Turpis.inhoneſtus.a.um.
ἀσχολέω.τ ἀσχολῶ.μ.σω.ϖ.κα.vaco.do operam.
ἀσχολία.ας.ἡ.negotiū.occupatio
ἀσώτεια.ας.ἡ.Luxuria.
ἀσώτως.Luxurioſe.
ἀτακτέω.τ ἀτακτῶ.μ.σω.π.κα male ago τ inhoneſte.vitioſus ſuꝫ.
ἄτακτος.η.ομ.Inquietus.vitijs deditus.a.um.
ἀτάκτως.inordinate.iquiete.vitioſe
ἀταξία.ας.ἡ.Inordinatio.petulantia.procacitas.
ἅτε.ceu.ſicut.tanꝙ.
ἀτεκνία.ας.ἡ.filiorum inopia.
ἄτεκνος.η.ομ.Qui caret filijs.
ἀτέλεστος.η.ομ.imperfectus.a.ū.
ἀτελής.εος.ὁ.ἡ.Imperfectus.a.ū.

© Biblioteca Nacional de España

ἀτεμίζω.μ.σω.π.κα.ſtueor.aſpicio
ἄτερ.ſine abſqꝫ.
ἀτιμάζω.μ.σω.π.κα.Inhonoro.as. ⌈Inhonoro.as.
ἀτιμάω τ ἀτιμῶ.μ.σω.π.κα.
ἀτιμία.ας.ἡ.ignominia.ignobilitas.
ἄτιμος.η.ον.inhonoratus.a.um.
ἀτιμότερος.α.ον.Inhonoratior.Ignobilior.
ἄτιμα.que.neu.ge.nu.plura.
ἀτμίς.ιδος.ἡ.Uapor.
ἀτμός.ου.ὁ.Uapor.
ἄτομος.η.ον.Indiuiſibilis.e.atomus ſolis. ⌈ſiōe
ἄτοπος.η.ον.abſurd⁹.dign⁹ rephē
ἀτραπός.ου.ἡ.Semita.
αὐγάζω.μ.σω.π.κα.fulgeo.ſplendeo.luceo.
αὔγασμα.ατος.τό.Fulgor.
αὐγή.ης.ἡ.Lux.dies.
αὐθάδης.εος.ὁ.ἡ.Contumax.ſuperbus.elatus.
αὐθαίρετος.η.ον.Uolūtarius.ſua ſponte electus.a.um.
αὐθεντέω.τ αὐθεντῶ.μ.σω.π.κα.Dominor.author ſum.
αὐθέντης.ου.ὁ.Author.actor.alicuius rei.
αὖλαξ.ακος.ὁ.Sulcus.
αὐλέω.τ αὐλῶ.μ.σω.π.κα.Tibiis cano.
αὐλή.ης.ἡ.Ouile.atrium.aula.
αὐλητής.ου.ὁ.Tibicē.q̄ tibiis cāit
αὐλίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι.Maneo.moror.habito.diuerto.
αὐλίζω.μ.σω.π.κα.tibiis cano.
αὐλός.ου.ὁ.Tibia.
αὐξάνω.μ.ησω.π.ηκα.Augeo.creſco.creſcere facio.
αὐξηθῶ.Creſcam.
αὔξησις.εως.ἡ.Augmentum.
αὔριον.Cras.
αὐστηρός.α.ον.auſter⁹.grauis.durus.a.um.
αὐτάρκεια.ας.ἡ.ſufficientia.
αὐτάρκης.εος.ὁ.ἡ.ſufficiens.
αὕτη.ης.ἡ.Hec.pronomen feminini.numeri ſingularis.
αὐτή.ης.ἡ.Ipſa.pronomen feminini.numeri ſingularis.
αὐτόθι.Ibi.
αὐτοκατάκριτος.η.ον.Qui ſeipſum condemnat.
αὐτόματος.η.ον.Ultroneus.ſpōtaneus.a.um.
αὐτόπτης.ου.ὁ.Qui propriis oculis aliquid vidit.
αὐτός.η.ον.Ipſe.a.um.
αὐτοσχεδίως.Ex nihilo.
αὐτοῦ.Hic.ibi.huc.ipſius.
αὐτόχειρ.ειρος.ὁ.Ultroneus.ſpontaneus.a.um.
αὐχμηρός.α.ον.caliginoſus.a.uꝫ.
ἀφαιρέομαι.τ ἀφαιροῦμαι.μ.ησομαι.π.ημαι.priuo.adimo.
ἀφαίρεσις.εως.ἡ.adēptio.ablatio.
ἀφαιρέω.τ ἀφαιρῶ.μ.ησω.π.κα.Amputo.aufero.
ἀφανής.εος.ὁ.ἡ.non viſus.occultus.inuiſus.a.ū. ⌈demolior.deſtruo
ἀφανίζω.μ.σω.π.κα.Extermino.
ἀφανισμός.ου.ὁ.iterit⁹.dſtructio
ἄφαντος.η.ον.inuiſibilis.diſparēs
ἀφεγγής.εος.ὁ.ἡ.Tenebroſus.a.ū
ἀφειδία.ας.ἡ.īparſimonia.inabſtinentia.
ἀφείθην.remiſſus.condonatus ſuꝫ.
ἀφειλόμην.abſtuli liberaui.priuaui
ἀφεῖλον.amputaui.abſtuli.erunt.
ἀφείς.εντος.ὁ.Relinquens.dimittens.poſtq̄ reliquit dimiſit.
ἀφεδρών.ωνος.ὁ.Seceſſus.
ἀφεθήσομαι.Remittar.
ἀφεθῶ.remittar.remitterer.
ἀφελεῖν.abſtuliſſe.amputauiſſe.
ἀφέλοιμι.diminuam.auferam.
ἀφελότης.ητος.ἡ.ſimplicitas.
ἀφέλω.abſtulero.diminuero.
ἀφέλωμαι.auferā.tollam.adimaꝫ.
ἀφέντες.dimittentes.relinquentes.
ἄφες.Sine.permitte.
ἄφεσις.εως.ἡ.Remiſſio.
ἀφέωμαι.Remittar.
ἁφή.ης.ἡ.Iunctura.tactus.
ἀφῆκα.dimiſi.emiſi.
ἀφ᾽ ἧς.Ex quo.ex quo tempore.
ἀφήσω.dimittam.
ἀφθαρσία.ας.ἡ.Incorruptio.
ἄφθαρτος.η.ον.Incorruptibil'.e.
ἀφθόνως.abūdanter.ſine inuidia.
ἀφιέναι.dimittere.
ἀφίημι.μ.σω.π.κα.Dimitto.permitto.emitto.condono.remitto.
ἀφικνέομαι.τ ἀφικνοῦμαι.μ.ξομαι.π.γμαι.puenio.conſequor.
ἀφικόμην.perueni.conſecutus ſum.
ἀφιλάγαθος.η.ον.Qui nō amat bonitatem et virtutem.
ἄφιξις.εως.ἡ.receſſus.abitio.
ἀφιλάργυρος.η.ον.Non cupidus pecuniarum.non auarus.
ἀφίσταμαι.μ.σομαι.π.μαι.Diſcedo.
ἀφιστάμην.Diſcedebam.
ἀφιστάω.τ ἀφιστῶ.μ.σω.π.κα.Aufero.adimo.
ἀφίστημι.μ.σω.π.κα.Diſcedo.abduco.auerto.
ἀφίω.μ.σω.π.κα.Sino.
ἄφνω.ſubito.repente.
ἄφοβος.η.ον.ītrepid⁹.ſine metu.
ἀφόβως.ſine timore.aduerb.
ἀφομοιόομαι.τ ἀφομοιοῦμαι.μ.ωσομαι.π.ωμαι.Aſſimilor.ſimilis fio.
ἀφομοιόω.τ ἀφομοιῶ.μ.σω.π.κα.Aſſimilo.
ἀφοράω.τ ἀφορῶ.μ.ασω.π.κα.Aſpicio.video.
ἀφορίζω.μ.σω.π.κα.determino
ἀφορμή.ης.ἡ.Occaſio.
ἀφρίζω.μ.σω.π.κα.Spumo.
ἀφρομέστατος.η.ον.Inſipientiſſimus.a.um.
ἀφρός.ου.ὁ.Spuma.
ἀφροσύνη.ης.ἡ.ſtultitia.inſipiētia.
ἄφρων.ονος.ὁ.ἡ.īſipiēs.imodeſt⁹.a.um. ⌈κα.Dormio.
ἀφυπνόω.τ ἀφυπνῶ.μ.σω.π.
ἀφυστερέω.τ ἀφυστερῶ.μ.σω.π.κα.Defraudor.priuor.
ἀφῶ.dimiſero omiſero.omittam.
ἀφωμοιωμένος.η.ον.Aſſimilatus.ſimilis factus.
ἄφωνος.η.ον.Mutus ſine voce.
ἀφώρισα.Diſcreui.ſegregaui.
ἀφωρισμένος.η.ον.Segregatus diſtinctus.determinatus.ſepoſitus electus.a.um.
ἀχανής.εος.ὁ.ἡ.vaſtus.imēſus.a.ū
ἄχαρις.εως.inurban⁹.iſulſus.a.uꝫ.
ἀχάριστος.η.ον.Ingratus.a.uꝫ.
ἀχειροποίητος.η.ον.Non manu factus.a.um.
ἄχη.ης.ἡ.Uiriditas.
ἀχθήσομαι.Ducar.
ἄχθος.εος.το.Dolor.
ἀχλύς.δος.ἡ.Caligo.
ἀχρειόομαι.τ ἀχρειοῦμαι.μ.σομαι.π.μαι.Inutilis ſum.
ἀχρεῖος.α.ον.Inutilis.e.
ἄχρηστος.η.ον.Inutilis.e
ἄχρι.Uſqꝫ ad.
ἄχριου.vſqꝫ ad.
ἄχρις.vſqꝫ ad.

© Biblioteca Nacional de España

ἄχρισου. Uſq₃ ad.
ἄχυρομ.ου.τό. Palea.
ἀψευδής.ὁ.ἡ. Uerax. q nō mētit.
ἄψινθος.ου.ὁ.abſinthium herba.
ἄψυχος.η.ομ.inanimatus.a.um.
ἄωρος.α.ομ. Intempeſtiuus.imma turus.acerbus.a.um.
βαθμός.ου.ὁ.Gradus.
βάθοσ.εος.τό.profunditas.
βαθύνω.μ.νῶ.π.κα. profūdo.as.
βαθύς.εος.ὁ.profundus.a.um.
βαΐομ.ου.τό. Ramus.
βαλάντιομ.ου.το.Sacculus.
βάλλω.μ.λῶ.ϖ.ηκα. Mitto.ia cio.iaculor.cedo.
βαπτίζω.μ.σω.ϖ.κα.Baptizo.
βάπτισμα.ατος.το. Baptiſmus.
βαπτισμός.ου.ὁ. Baptiſmus.
βαπτιστής.ου.ὁ. Baptiſta. Qui baptizat.
βάπτω.μ.ψω.π.φα.Tingo.
βάρβαρος.α.ομ.barbarus.a.um.
βαρέω.τ βαρῶ.μ.σω.π.κα.Gra= uo.onero.
βαρέως.Grauiter.
βάρος.εος.το.Pondus. grauitas. Onus.
βαρύνω.μ.νῶ.π.κα.grauo.
βαρύς.εος.ὁ.Grauis.e.
βαρύτεροσ.α.ομ.Grauior. us.
βαρύτιμος.η.ομ. precioſus.a.um.
βασανίζω.μ.σω.π.κα. torqueo.fa tigo.iacto.
βασανισμός.ου.ὁ.Cruciatus.tor mentum.
βασανιστής.ου.ὁ.Tortor.
βάσανος.ου.ὁ. Tormentum.expe rientia.probatio. index. quo aurifi ces aurum explorant.
βασιλεία.ας.ἡ.Regnum.
βασίλειομ.ου.το.Regnum.
βασίλειος.ου.ὁ.regia domus.
βασίλειος. α.ομ. Regalis. regi= us.a.um.
βασιλεύς.εως.ὁ.Rex.
βασιλεύω.μ.σω.π.κα. regno.as.
βασιλικόσ.η.ομ.Regulus.regalis. regius.a.um.
βασίλισσα.ης.ἡ.Regina.
βάσισ.εως.ἡ.fatum.exitus.baſa.fir mamentum.greſſus.
βασκαίνω.μ.νῶ.π.κα.Faſcino.as
βασκανία.ας.ἡ.Faſcinatio.
βάσκανοσ.η.ομ.Inuidus.a.u₃.

βαστάζω.μ.ξω.π.χα. Porto.ba iulo.as.
βάτος.ου.ὁ. Rubus. genus menſu re.cadus.
βάτραχος.ου.ὁ.Rana.
βαττολογέω.τ βαττολογῶ.μ. σω.π.κα. Loquax ſum.multum loquor.
βαφή.ης.ἡ.Tinctura.
βδέλυγμα.τος.το. Abominatio.
βδελυκτός.η.ομ. Abominandus. abominabilis.e.
βδελύσσομαι.μ.ξομαι.π.γμαι Abominor.aris.
βδελύττομαι.μ.ξομαι.π.γμαι. abominor.aris.
βέβαιος.α.ομ.Firmus.a.um.
βεβαιόω.τ. βεβαιῶ.μ.σω.ϖ.κα. Confirmo.roboro.
βεβαίωσις.εως.ἡ.Confirmatio.
βεβαμμένος.η.ομ. Tinctus.a.um.
βεβαπτισμένος.η.ομ.baptizat⁹.a.ū
βεβαρημένοσ.η.ομ.grauatus.a.ū. oneratus.a.um.
βεβήκειμ.Iueram.proceſſeram.
βεβηκώσ.οτοσ.ὁ.Poſtq̄ iuit.pro ceſſit.poſitus eſt.vadit.
βέβηλος.η. ομ.Contaminatus.pro fanus.a.um.
βεβηλόω.τ βεβηλῶ.μ.σω.ϖ.κα. Uiolo.contamino.
βέβληκα.proieci.miſi.
βεβληκώς.οτοσ.ὁ. Poſtq̄ proie cit.miſit.iniecit.
βέβλημαι.Coniectus. eiectus ſum. Iaceo.precipitatus ſum.
βεβλημένος.η.ομ.Proiectus. inie ctus.precipitatus.a.um.
βεβρωκώσ.οτοσ.ὁ.poſtq̄ mandu cauit.
βέλος.εος.το.Sagitta. iaculum.
βελτίωμ.ομος.ὁ.ἡ. Melior.preſtā tior.us.
βῆμα.ατοσ.το. Tribunal.greſſus. paſſus.
βήρυλλος.ου.ὁ.Beryllus.genus lapidis precioſi.
βία.ας.ἡ.Uis.violentia.
βιάζομαι.μ.σομαι.ϖ.μαι. gra= uor.oneror.vim patior. cu₃ difficul tate facio.cogor.vim facio.
βιάζω.μ.σω.π.κα.Uim facio.
βίαιοσ.α.ομ.violentus.fortis.e.
βιαστήσ. ου.ὁ. violentus.qui vim facit.

βιβλιδάριομ.ου.το.Libellus.
βιβλίομ.ου.τό.Libellus.liber.
βίβλοσ.ου.ἡ.Liber.
βίοσ.ου.ὁ. Uita.victus.
βιῶμι.Uiuo.
βιῶσαι.vixiſſe.
βίωσισ.εως.ἡ. Uita.conuerſatio.
βιωτικόσ.η.ομ.vitalis ad vitam p tinens.
βλαβερόσ. α. ομ.Nocuus.noxi= us.a.um.
βλαβέω.τ βλαβῶ.μ.σω.ϖ.κα. Nocumentū accipio. mulctor.
βλάβη.ης.ἡ.Detrimentum. nocu= mentum.
βλάπτω.μ.ψω.π.φα. noceo.of= fendo.
βλαστάνω.μ.ησω.π.κα.germi= no.pullulo.creſco.
βλάστημα.ατοσ.το.germen.
βλαστήσω.germinabo.pullulabo. creſcam.
βλαστός.ου.ὁ.germen.
βλασφημέω.τ βλασφημῶ. μ. σω.π.κα.Blaſſemo.maledico.
βλασφημία.ας.ἡ.blaſſemia.
βλάσφημοσ.η.ομ.blaſſemus.ho mo male fame.
βλέμμα.ατοσ.το.Aſpectus.
βλέπω.μ.ψω.π.φα. aſpicio. vi= deo.caueo.
βλέφαρομ.ου.το.palpebra.
βληθείς.εντος.ὁ.miſſus.piect⁹.a.ū
βληθῆναι.Miſſum proiectu₃ fuiſſe.
βληθήσομαι.Mittar.proijciar.
βληθήσωμαι.Mitterer.miſſus: p iectus fuero.
βλήθητι.Proijcere.mittere.impe= ratiuus paſſiuus.
βληθῶ.proijciar:mittar.
βλητέοσ.α.ομ.mittendus.dignus miſſu: τ proiectu.
βοάω.τ βοῶ.μ.ησω.π.ηκα. Uo= ciferor.clamo.
βόες.ωμ.οἱ.αἱ. boues.vacce.
βοή.ης.ἡ.clamor.
βοήθεια.ας.ἡ.auxilium. adiutoriu₃.
βοηθέω.τ βοηθῶ.μ.σω.π.κα.Ad iuuo τ opem fero.
βοήθημα.ατοσ.το. Auxilium.
βοηθόσ.ου.ὁ.Auxiliator. adiutor.
βόθρος.ου.ὁ.Fouea.ſepultura.
βόθυνος.ου.ὁ.Fouea.

© Biblioteca Nacional de España

βόλβιτομ.ου.το. Stercus boum.
βολή.ης.ἡ.Jactus.
βολίζω.μ.σω.π.κα.ſubmittobolidẽ
βολίς.ιδος.ἡ.Jactus. iaculatio.
βοοζύγιομ.ου.το. Jugum boum.
βόρβορος.ου.ὁ.Lutum.cenuʒ.
βορέας.ου.ὁ.boreas.aquilo vẽtus.
βορρᾶς.ᾶ.ὁ. Aquilo.boreas.
βόσκομαι.Paſcor.
βόσκω.Paſco.
βοτάμη.ης.ἡ.Herba.
βότρυς.υος.ὁ. Botrus.racemus.
βούλευμα.ατος.το. Conſilium. propoſitum.
βουλεύομαι. μ. σομαι. ϖ. μαι Delibero.conſulto.
βουλευτής.ου ὁ.Conſiliarius.decurio .prudens ⁊ boni conſilij.
βουλή.ης.ἡ.Conſilium. ⌈Uolo.
βούλομαι. μ. ησομαι.ϖ.ημαι.
βουμός.ου.ὁ.Collis.
βοῦσ.οός.ὁ.ἡ.Bos.vacca.
βοῶμ.Boum.vaccarum.
βραβεῖομ.ου.τό. Brauium.premium certaminis.
βραβεύω.μ.ευσω.π. ευκα.Exulto.Nuncio.medio.propono certa=men.vinco in certamine.
βραδύμω.μ.μῶ.π.κα.Tardo.tar=dus ſum.
βραδυπλοόω. ⁊ βραδυϖλοῶ μ.σω.π.κα.Tardo curſu nauigo
βραδύς.εος.ὁ.Tardus. a.um.
βραδυτής.ητος.ἡ.Tarditas.
βραχίωμ.ομος.ὁ.Brachium.
βραχύς.εος.ὁ.breuis. paruus.modicus. ⌈ui piturus.
βραχυτελής.εος.ὁ.ἡ. breuis.bre
βρέφος.εος.τό.Jnfans.
βρέχω.μ.ξω.ϖ.χα.Rigo.
βρίθω.μ.σω.π.κα.Deprimo.
βρόμος.ου.ὁ.Crepitus ignis. ſtrepitus.ſonitus.
βρομτάω.⁊ βρομτῶ.μ.σω.π.κα. Tono.as.
βρομτή.ης.ἡ.Tonitru.
βροχή.ης.ἡ.Pluuia.
βρόχος.ου.ὁ.Laqueus. ⌈tiũ.
βρύγμα.τος.το.rugituʒ.ſtridor dẽ
βρυγμός.ου.ὁ.rugitꝰ.ſtridor dẽtiũ
βρύχω.μ.ξω.π.χα.Dẽtes collido Rugio. ⌈nero.germino.
βρύω.μ.σω.ϖ.κα.Produco.ge=
βρῶμα.τος.το.Eſca. ⌈ducabilis
βρώσιμος.η.ομ. comeſtibilis. man

βρώσκω.Comedo.
βύβλος.ου.ἡ.Liber.
βυθίζω. μ. σω.π.κα. mergo.obruo.
βυθός.ου.ὁ. Abyſſus.profundum.
βυρσεύς.εος.ὁ. Coriarius.
βύσσιμος.η.ομ.Byſſinus. ex byſſo.
βύσσος.οσ.ὁ.byſſus.genꝰ lini ſubtilis.
βῶλος.ου.ὁ.Maſſa. ⌊lis.
βωμός.ου.ὁ.Ara.
γάγραιμα.ης. ἡ. Cancer.
γάζη.ης.ἡ.Gaza.theſaurus.
γαζοφυλάκιομ.ου.το. Repoſitorium gaze.theſaurus.
γάλα.κτος.τό.Lac.
γαλαθημός.η.ομ.Lacte nutritꝰ.a.ũ
γαλήμη.ης.ἡ.Tranquillitas.
γαμέω.⁊ γαμῶ. μ.ησω.ϖ.ηκα. Duco vxorem.
γάμος.ου.ὁ.Nuptie.
γάρ.Eni .aliquãdo etiã eſt particula adiectiua ⁊ nihil ſignificat.
γαστήρ.ερος.ἡ.Uenter.
γαυρίαμα.τος.το.elatio.exultatio.
γαυριάω.⁊ γαυριῶ.μ.σω.π.κα Exulto.letor.extollor.ſuperbio.
γαυροόμαι.⁊ γαυροῦμαι. μ. σομαι.π.μαι. Eleuor.ſuperbio. extollor.
γέ.Particula adiectiua in fine dictionũ ⁊ ſignificat iterdũ diminutionẽ.
γεγαμηκώς.οτος.ὁ.Poſtquã duxit vxorem.
γεγαυριωμένος.η.ομ. Sublatꝰ. elatus.ſuperbus.a.um.
γεγαυρωμένος.η.ομ. Eleuatus. Jn ſuperbiam elatus.inflatus.
γεγεμημένος.η.ομ.Factus. a.um.
γεγεμῆσθαι.Factum fuiſſe.
γεγέμμηκα.Genui.
γεγέμμημαι.Genitus fui.⌈ratꝰ.a.ũ.
γεγεμμημένος.η.ομ. Natus.gene
γεγεμμῆσθαι.gñatum genitũ fuiſſe.
γέμομα.Factus ſum.fui.
γεγομέμαι.Fuiſſe. factum fuiſſe.
γεγομώς.οτος.ὁ.Poſtq̃ factꝰ fuit
γέγραμμαι.ſcriptꝰſuʒ.⌊poſtq̃ fuit.
γεγραμμένος.η.ομ.ſcriptus.a.uʒ.
γέγραφα.Scripſi. ⌈a.uʒ
γεγυμμασμένος.η.ομ.exercitatꝰ
γείτωμ.ομος.ὁ.ἡ.Uicinus.a.
γελάω.⁊ γελῶ.μ.σω.π.κα.rideo
γελως.τος.ὁ.Riſus.
γεμίζω.μ.σω.π.κα.Jmpleo.
γέμω.μ.σω.ϖ.κα. Plenus ſum.
γεμεά .ᾶς.ἡ.Generatio.

γεμεαλογία.ας.ἡ.Genealogia.ſermo vel ratio generis.
γεμεαλογέομαι.⁊γεμεαλογοῦμαι.μ.ησομαι.ϖ. ημαι. Generationem habeo.
γεμέσται.Fuiſſe.factum fuiſſe.
γεμέσια.ωμ.τα.Feſtũ diei natalis.
γεμεσιάρχης.ου.ὁ.Generator.
γεμεσιουργόσ.ου.ὁ. Creator.
γέμεσις.εως.ἡ.Generatio.
γεμετή.ης.ἡ.Natiuitas.
γεμέτις.δος.ἡ.Mater. Genitrix.
γεμηθῆμαι.Factum fuiſſe.
γεμήθητι.fias.imperatiuꝰ paſſiuus.
γεμήσομαι.Fiam.
γεμμάω.⁊ γεμμῶ. μ. σω. ϖ. κα. Genero.gigno.
γέμμημα.τος.το. generatio.fetus.
γέμμησις.εως.ἡ.Generatio.
γεμμητός.η.ομ.gñatꝰ.genitꝰ.a.uʒ.
γεμμήτωρ. ρος.ὁ.Genitor.
γεμοίμημ.Fiam.fierem.
γεμόμεμος.η. ομ.factus.a.um.
γέμος.εος.το.genꝰ.ſpẽs.natio.for=
γεμοῦ.eſto.ſis. ⌊ma.
γέμωμαι.Fiam. ſim.
γέρας.ατος.το.honor.donũ.p̃miũ
γερουσία.ας.ἡ.Senatus.
γέρωμ.ομτος.ὁ.Senex. ⌈ſto.as.
γεύομαι.μ.σομαι.π.ευμαι.Gu
γεῦσισ.εως.ἡ.Sapor.guſtus.
γεώδης.εος.ὁ.ἡ.Terrenus.a.um.
γεωργέω.⁊ γεωργῶ.μ.ησω.ϖ. ηκα.Agricolo.as. terrã colo tanq̃ agricola. ⌈tura.
γεωργία.ας.ἡ.agricolatio.agricul
γεώργιομ.ου.το.Agricolatio a=gricultura.
γεωργός.ου.ὁ. Agricola.
γῆ.ης.ἡ.Terra.
γηγεμής.εοσ.ὁ.ἡ.ex terra natꝰ.a.ũ
γήμω.Ducam .duxero vxorem.
γηράσκω.μ.σω.π.κα.Seneſco.
γῆρας.ατος.τό.Senectus.
γιγαμτώδης.εος.ὁ.ἡ.Giganteus giganti ſimilis vel eq̃lis.e. ⌈ſũ.fio.
γίγμομαι. μ. ησομαι.ϖ.ημαι.
γίμομαι.μ.ησομαι.π.ημαι.ſũ.fio
γιμώσκω.μ.ωσομαι.π.ωκα. Cognoſco.
γλεῦκος.εος.τό. Muſtum.vinũ.
γλυκαίμω. μ. μω. π. κα. Dul=cis ſum.
γλύκασμα.ατος.το. Dulcedo.
γλυκύς.εος.ὁ.Dulcis.

© Biblioteca Nacional de España

γλυκύτερος.α.ον.Dulcior.us.
γλυκύτης.ητος.ἡ.Dulcedo.
γλύμμα.ατος.τό.Sculptura.
γλυπτός.η.ον.Sculptus.a.um.
γλυφή.ης.ἡ.Sculptura.
γλύφω.μ.ψω.π.φα.ſculpo.
γλῶσσα.ης.ἡ.Lingua.
γλωσσόκομον.ου.το.Arca.vel repoſitorium ligneum ad aſſeruandas pecunias que ſupererant.loculi.Marſupium.
γλωσσώδης.εος.ὁ.ἡ.Loquax.verboſus.a.um.
γναφεύς.εος.ὁ.Fullo.
γνήσιος.α.ον.germanus.legitimus.a.um.
γνησίως.Legitime. ſcientes.
γνόντες.οντων.οἱ.cognoſcentes.
γνούς.οντος.ὁ.cognoſcẽs.ſciens.
γνόφος.ου.ὁ.Caligo
γνῶ.cognoſcam.
γνῶθι.cognoſco.
γνώμη.ης.ἡ.ſententia.conſilium.
γνωρίζω.μ.σω.π.κα.cognoſco.notum facio.
γνώριμος.η.ον Notus.equalis.
γνωσθείς.εντος.ὁ.Cognitus.
γνωσθῆναι.Cognitum fuiſſe.
γνωσθήσομαι.cognoſcar.ſciar.
γνώσθητι.cognitus eſto.
γνωσθῶ.cognoſcar.
γνῶσις.εως.ἡ.cognitio.
γνώσομαι.cognoſcam.
γνώστης.ου.ὁ.cognitor.conſcius.
γνωστός.η.ον.cognitus.a.um.
γογγύζω.μ.σω.π.κα.murmuro.as. murmuratio.
γογγυσμός.ου.ὁ.Murmur.
γογγυστής.ου.ὁ.murmurator.
γόης.ητος.ὁ.veneficus.incantator.
γόμος.ου.ὁ.Onus. ſeductor.
γομφιάζω.μ.σω.π.κα.colli do dẽtes.ſtrideo dentibus.
γόνατα.ων.τά.Genua.
γονεύς.εος.ὁ.pater.parens.
γόνυ.ος.τό.Genu.
γονυπετέω.τ γονυπετῶ.μ.σω π.κα.Genua flecto. epiſtola.
γράμμα.ατος.τό.lr̃a.ſcriptura.e
γραμματεία.ας.ἡ.Litteratura.ſapientia.
γραμματεύς.εος.ὁ.Scriba.
γραπτός.η.ον.Scriptus.pictus.a.um.
γραφή.ης.ἡ.pictura.ſcriptura.

γράφω.μ.ψω.π.φα.ſcribo pingo
γραώδης.εος.ὁ.ἡ.Anilis.e.
γρηγορέω.τ γρηγορῶ.μ.σω.π κα.Vigilo.as.
γυμνάζω.μ.σω.π.κα.Exerceo.
γυμνασία.ας.ἡ.Exercitium.
γυμνιτεύω.μ.σω.π.κα.Nud⁹ ſũ
γυμνός.η.ον.Nudus.a.um.
γυμνότης.ητος.ἡ.Nuditas.
γυναῖκα.Mulierem.vxorem.
γυναικάριον.ου.το.muliercula.
γυναικεῖον.ου.το.Loc⁹ mulier.
γυναῖκες.ων.αἱ.mulieres.vxores.
γυνή.αικος.ἡ.Mulier.vxor.
γῦρος.ου.ὁ.Gyrus.circuit⁹. cũeo.
γυρόω.τ γυρῶ.μ.σω.π.κα.cir
γωνία.ας.ἡ.Angulus.
δαιμονίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι.Vexor a demonio.demoniũ hẽo.
δαιμόνιον.ου.το.Demonium.
δαιμονιώδης.εος.ὁ.ἡ.Demoniacus.diabolicus.a.um.
δαίμων.ονος.ὁ.ἡ.demõ.de⁹.dea.
δαίρω.μ.ρῶ.π.κα.Percutio.
δάκνω.μ.ήξω.π.ηχα.Mordeo.
δάκρυον.ου.τό.Lachryma.
δακρύω.μ.σω.π.κα.Lachrymo.ploro.
δακτύλιον.ου.τό.Annulus.
δάκτυλος.ου.ὁ.digitus.
δαμάζω.μ.σω.π.κα.domo.as.
δάμαλις.εως.ἡ.Vitula.
δανείζομαι.μ.σομαι.π.εισμαι.Mutuor.feneror.
δανείζω.μ.σω.π.κα.Mutuo.as.
δάνειον.ου.τό.debitum.
δανεισμός.ου.ὁ.Mutuatio.mutuum.
δανειστής.ου.ὁ.Fenerator.
δάνος.εος.το.Mutuum.fenus.
δαπανάω.τ δαπανῶ.μ.σω.π.κα.Expendo.
δαπάνη.ης.ἡ.Sumptus.expenſa.
δαρήσομαι.Vapulabo.
δαψιλής.εος.ὁ.ἡ.Abundans.
δέ.coniunctio.autem.
δεδάμασμαι.domatus ſum.
δεδανεισμένος.η.ον.mutuat⁹.a.ũ
δέδεγμαι.Accepi.
δεδεκάτωκα.decimaui.
δεδεκάτωμαι.decimatus ſum.
δεδεκώς.οτος.ὁ.poſtq̃ ligauit.
δέδεμαι.Alligatus ſum.
δεδεμένος.η.ον.Ligatus.a.um.
δεδέσθαι.Ligatum fuiſſe.

δεδικαίωμαι.Iuſtificatus ſum.
δεδικαιωμένος.η.ον.Iuſtificatus.a.um. nẽ patitur.
δεδιωγμένος.η.ον.Qui pſecutio
δεδοκίμασμαι.Probatus ſum.
δεδοκιμασμένος.η.ον.Approbatus.a.um.
δέδομαι.Datus traditus ſũ.
δεδομένος.η.ον.datus.a.um.
δεδοξάσθαι.Glorificatum fuiſſe.
δεδόξασμαι.Glorificatus ſum.
δεδοξασμένος.η.ον.Glorificatus.a.um.
δεδούλευκα.Seruiui.
δεδούλωμαι.ſeruituti ſubiect⁹ ſũ.
δεδουλωμένος.η.ον.Seruus factus.ſeruiens.
δέδωκα.dedi.
δεδώκειν.dederam.
δεδωκώς.οτος.ὁ.Poſtq̃ dedit.
δεδώρημαι.donatus.datus ſum.
δεδωρημένος.η.ον.donatus.datus.a.um.
δέῃ.oportuerit.oporteat.
δεήθητι.Roga.
δέησις.εως.ἡ.Oratio.
δεήσω.Indigebo.
δεθῆναι.Alligatum.vinctũ fuiſſe.
δεῖ.Oportet.decet.
δεῖγμα.ατος.το.demonſtratio.ſignum. exẽplum facio.
δειγματίζω.μ.σω.π.κα.traduco
δείγνυμι.μ.ειξω.π.χα.Oſtendo.demonſtro.
δειγνύω.μ.ειξω.π.χα.demonſtro.oſtendo.
δείκτυον.ου.το.Rete.
δειλία.ας.ἡ.Timiditas.
δειλιάω.τ δειλιῶ.μ.σω.π.κα.Formido.metuo.
δειλός.η.ον.Timidus.a.um.
δεῖνα.Quendam.
δεινός.η.ον.Grauis.obſcurus.Vehemens.ſeuerus.horribilis.
δεινῶς.Male grauiter.
δεῖξαι.demonſtrauiſſe.
δεῖξον.Oſtende.
δείξω.demonſtrabo. Ceno.as.
δειπνέω.τ δειπνῶ.μ.σω.π.κα.
δεῖπνον.ου.τό.cena.e.
δεισιδαιμονέστερος.α.ον.Curioſior.circa deorũ cultũ.ſupſtitioſior.
δεισιδαιμονία.ας.ἡ.Cultus erga deos.ſuperſtitio.
δειχθείς.εντος.ὁ.demonſtratus.

© Biblioteca Nacional de España

Δέκα. Decem.
Δεκαδύο. Duodecim.
Δεκαμηνιαῖος.α.ον. Res decē mē[ſiū.
Δεκαπέντε. Quindeci.
Δεκάπολις.εως.ἡ. prouīcia decem [vrbiū
Δεκατέσσαρες.ων. quattuordeci.
Δεκάτη.ης.ἡ. Decima.
Δέκατος.η.ον. Decim⁹.a.um.
Δεκατόω.τ Δεκατῶ.μ.σω.π.κα. Decimo.as.
Δεκτός.ή.όν. Acceptus.a.um.
Δελεάζω.μ.σω.π.κα. allicio. at[trabo.
Δένδρον.ου.τό. Arbor.
Δεξιά.ᾶς.ἡ. Dextra.
Δεξιολάβος.ου.ὁ. Lancearius.
Δεξιός.ά.όν. Dexter.a.um.
Δέξομαι. Accipiam.
Δέομαι.μ.ήσομαι. Rogo.indigeo.
Δέον. Decens.licitum.
Δέρμα.ατος.τό. Pellis.corium.
Δερμάτινος.η.ον. pelliceus.a.um.
Δέρω.μ.ρῶ.π.κα. Excorio.as.
Δεσμά.ῶν.τά. Vincula.
Δεσμεύω.μ.σω.π.κα. Alligo.
Δεσμέω.τ Δεσμῶ.μ.σω.π.κα. [Ligo.
Δέσμη.ης.ἡ. Faſciculus.
Δέσμιος.α.ον. Vinctus.a.um.
Δεσμός.οῦ.ὁ. Vinculum.
Δεσμοφύλαξ.κος.ὁ. Carceris cuſtos.prepoſitus carceris.
Δεσμωτήριον.ου.τό. Carcer.
Δεσμώτης.ου.ὁ. Vict⁹.q̄ ē ī vīculis
Δεσπόζω.μ.σω.π.κα. Dominor.
Δεσπότης.ου.ὁ. Dominus.
Δεῦρο. Huc.ades.veni.accede.
Δεῦτε. Agite.venite.
Δευτεραῖος.α.ον. Qui aliquid fecit ſecunda die.
Δεύτερον. Secundo.ſecundum.
Δευτερόπρωτος.η.ον. Secundiprimus.a.um.
Δεύτερος.α.ον. ſecundus.a.um.
Δευτερόω.τ Δευτερῶ.μ.σω.π.κα. Secundo.as.itero.as.
Δευτέρωσις.εως.ἡ. Secūdatio.repetitio.iteratio.
Δέχομαι.μ.ξομαι.π.γμαι. Su[ſcipio.accipio.
Δέω.μ.σω.π.κα. Ligo.alligo.abſū.opus habeo.
Δή. particula cōpletiua τ nihil ſignifi[cat.
Δῆγμα.ατος.τό. Morſus.
Δηλονότι. Videlicet. manifeſtū eſt.
Δῆλος.η.ον. Manifeſtus.a.um.
Δηλόω.τ Δηλῶ.μ.σω.π.κα. Manifeſto.ſignifico.oſtendo.

Δημηγορέω.τ Δημηγορῶ.μ.σω.π.κα. Contionor. Orationē publice habeo.
Δημιουργέω.τ Δημιουργῶ.μ.σω.π.κα. Condo.fabrico.facio.
Δημιουργός.οῦ.ὁ. Conditor.
Δῆμος.ου.ὁ. Populus.plebs.
Δημοσίᾳ. Publice.
Δημόσιος.α.ον. Publicus.a.um.
Δημότης.ου.ὁ. Popularis.p̄uat⁹.
Δηνάριον.ου.τό. Denarium.ij.
Δήποτε. Tandem.
Δήρας.αντος.ὁ. poſtq̄ percuſſit.
Δῆσαι. Ligauiſſe.
Δήσας.αντος.ὁ. Poſtq̄ ligauit.
Δῆσον. Alliga.
Δήσω. Ligauero.
Διά. Per.propter.
Δία. Iouem.
Διαβαίνω.μ.ήσομαι.π.ηκα. Trāſeo.perambulo.gradior.
Διαβάλλω.μ.λῶ.π.ηκα. Calūnior.criminor.
Διαβάς.αντος.ὁ. poſtq̄ p̄tranſiuit.
Διαβεβαιόω.τ Διαβεβαιῶ.μ.σω.π.κα. Affirmo.confirmo.
Διαβῆναι. Tranſiuiſſe.
Διαβιβάζω.μ.σω.π.κα. p̄tranſire [facio.
Διαβλέπω.μ.ψω.π.φα. Video.aſpicio.
Διαβολή.ῆς.ἡ. Calūnia.accuſatio.
Διάβολος.ου.ὁ. calūniator.diabo[lus.
Διαβούλιον.ου.τό. cōſiliū.
Διαγγέλλω.μ.λῶ.π.ελκα. Nun[cio.as.
Διάγε. Saltem.propter.
Διαγενόμενος.η.ον. Poſtq̄ tranſiuit τ preterijt.
Διαγίνομαι.μ.ήσομαι.π.ημαι [trāſeo.perficior.
Διαγινώσκω.μ.σομαι.π.ωκα. Cognoſco.dijudico.
Διαγνωρίζω.μ.σω.π.κα. cogno[ſco.
Διάγνωσις.εως.ἡ. cognitio.dijudicatio.iudicium.
Διαγνώσομαι. cognoſcā.dijudica[bo.
Διαγογγύζω.μ.σω.π.κα. Murmuro.
Διαγρηγορέω.τ Διαγρηγορῶ.μ.σω.π.κα. Vigilo.
Διάγω.μ.ξω.π.χα. Duco.trāſigo.tranſueho.
Διαδέχομαι.μ.ξομαι.π.γμαι. Suſcipio.per ſucceſſionem capio.
Διάδημα.τος.τό. diadema.ligamē
Διαδίδωμι.μ.σω.π.ωκα. Diſtribuo.do.trado.

Διάδος. Da.diſtribue.
Διάδοχος.ου.ὁ. ſucceſſor. Qui in officio ſuccedit.
Διαδραμοῦμαι. Diſcurram.
Διαδράς.αντος.ὁ. Poſtq̄ p̄currit.diſcurrit.
Διαδώσω. tradam.dabo.diſtribuā.
Διαζωννύω.μ.σω.π.κα. Precingo.cingo.
Διαθέμενος.η.ον. Poſtq̄ diſpoſuit vel diſpoſitus eſt.
Διαθήκη.ης.ἡ. Teſtamētū.ſtatus hominis τ conditio.
Διαθήσομαι. Diſponam.
Διαθρύπτω.μ.ψω.π.φα. Confringo.in minutas partes ſeco.
Διαίρεσις.εως.ἡ. Diuiſio.
Διαιρέω.τ Διαιρῶ.μ.σω.π.κα. Diuido.
Διαιτάομαι.τ Διαιτῶμαι.μ.σομαι.π.μαι. Viuo.vitā tranſigo.
Διακαθαρίζω.μ.σω.π.κα. Mundo.as.purgo.
Διακατελέγχω.μ.ξω.π.χα. Reuinco.reprehendo.redarguo.
Διακατηλεγχόμην. Reuincebā.inuehebar.reprehendebam.
Διακατήλεγχον. Reuincebam. Reprehendebam.ant.reuinxi.rep̄hendi.runt.
Διακενῆς. Inuanum.fruſtra.
Διακονέω.τ Διακονῶ.μ.σω.π.κα. miniſtro.as.
Διακονία.ας.ἡ. Miniſterium.
Διακονιάω.τ Διακονιῶ.μ.σω.π.κα. Diſpenſo.operor.
Διάκονος.ου.ὁ. Miniſter.i.
Διακόσιοι.α.ον. Ducenti.
Διακούω.μ.σω.π.κα. Audio.
Διακριβόομαι.τ Διακριβοῦμαι.μ.σομαι.π.μαι. Diligens ſum.
Διακρίνομαι.μ.ουμαι.π.ιμαι. Heſito.diſputo.
Διακρίνω.μ.νῶ.π.κα. Diſcerno.dijudico.
Διάκρισις.εως.ἡ. diſceptatio.
Διακυβερνάω.τ Διακυβερνῶ.μ.σω.π.κα. Guberno.
Διακωλύω.μ.σω.π.κα. p̄hibeo.
Διαλαλέω.τ Διαλαλῶ.μ.σω.π.κα. Colloquor.diuulgo.
Διαλέγομαι.μ.ξομαι.π.γμαι. Diſputo.
Διαλείπω.μ.ψω.π.φα. deſino. [ceſſo.
Διάλεκτος.ου.ἡ. Idioma. Lingua.

© Biblioteca Nacional de España

ſermo proprius cuiuſqꝫ nationis.
Διαλλαγή.ης.ἡ.reconciliatio.
Διαλλάττω.μ.ξω.ϖ.χα. reconci
lio.commuto.variego.
Διαλογίζομαι. μ.σομαι.π.ισ=
μαι.cogito.
Διαλογισμός.οῦ.ὁ.cogitatio.
Διαλοιδόρησις.εως.ἡ.conuitiuꝫ.
Διαλύω.μ.σω.π.κα. diſſoluo.dif
fundo. ⌈ſanio.
Διαμαίνομαι.μ.οῦμαι.π.να.In
Διαμαρτύρομαι.μ. οῦμαι.ϖ.
μαι.Teſtor.teſteꝫ facio.
Διαμασάομαι.⁊ Διαμασῶμαι.
μ.σομαι.π.μαι.manduco. Intẽ
perate mando.deuoro.
Διαμάχομαι.μ.εσομαι.π.μαι.
Pugno.as.
Διαμεμάχημαι.Pugnaui.
Διαμεμενηκώς.οτος.ὁ.Poſtquã
manſit.poſtquam perſeuerauit.
Διαμεμερισμένος.η.ον. diuiſus.
a.um. ⌈perſeuero.remaneo.
Διαμένω.μ.νῶ.π.κα.Permaneo.
Διαμερίζω.μ.σω.π.κα.diuido.
Διαμερισμός.ου.ὁ.ſepatio.diuiſio
Διαμέσου.Per medium.⌈blico.as
Διανέμω.μ.μῶ.π.κα.diuulgo.pu
Διανεύω.μ.σω.π.κα. Innuo. ſi=
gnis loquor. ⌈cogito.meditor.
Διανοέω.⁊ Διανοῶ.μ.σω.π.κα.
Διανόημα.ατος.τό.cogitatio.
Διάνοια.ας.ἡ.ſapiẽtia.mẽs.itellectꝰ.
Διανοίγω.μ.ξω.π.χα.Aperio.
Διανυκτερεύω.μ.σω.ϖ.κα.per=
nocto.noctem traduco ⁊ conſumo.
Διανύω.μ.σω.π.κα. expedio. fa=
Διαπαντός.Semper.⌊cio.conficio.
Διαπαρατριβή.ης.ἡ.conflictatio.
Διαπεράω.⁊ Διαπερῶ.μ.σω.ϖ.
κα.Tranſeo.tranſfreto.
Διαπλέω.μ.σω.ϖ.κα. pernauigo
nauigando relinquo.
Διαπονέομαι.⁊ Διαπονοῦμαι.
μ.σομαι.π.μαι.Doleo.
Διαπορεύομαι. μ. σομαι. ϖ.
μαι.Tranſeo.
Διαπορέω.⁊ Διαπορῶ.μ.ησω.
π.κα.Heſito.dubito.
Διαπραγματεύομαι.μ.σομαι.
ϖ.μαι.Negocior.mercaturã exerceo
Διαπρίω.μ.σω.π.κα.diſſeco.ſcido
Διαπτάς.αντος.ὁ.poſtquam trãſ
uolauit. ⌈Articulo.as.
Διαρθρόω.⁊ Διαρθρῶ.μ.σω.π.κα.
Διαρθρόομαι.⁊ Διαρθροῦμαι.
μ.ωσομαι.π.ωμαι.confirmor in
membris.
Διαρθρόω.⁊ Διαρθρῶ.μ.σω.π.
κα. per membra cõpono.⌈ſcerpo.
Διαρπάζω.μ.ξω.π.χα. diripio.di
Διαρραγήσομαι. diſrũpar.diſſipa
bor. ⌈diſrumpo.
Διαρρηγνύω.ξω.ϖ.χα.Scindo.
Διαρρήσσω.μ.ξω.π.χα.Rũpo.
Διασαφέω.⁊ Διασαφῶ.μ.σω.π.
κα.Narro.reffero.renũcio.mãifeſto.
Διασείω.μ.σω.π.κα. Concutio.
Διασκεδαννύω.μ.σω.π.κα. diſ=
ſoluo.
Διασκιρτάω.⁊ Διασκιρτῶ.μ.σω.
π.κα.Exulto.exilio pre letitia.
Διασκορπίζω.μ.σω.π.κα. Spar
go.diſpergo.
Διασπάω.⁊ Διασπῶ. μ. σω.ϖ.
κα.diſrumpo ⁊ diſcerpo.
Διασπαρείς.εντος.ὁ. diſſeminatꝰ
diſperſus.a.um. ⌈diſpergo.
Διασπείρω.μ.ρῶ.ϖ.κα.diſſemio.
Διασπορά.ας.ἡ.diſperſio .diſſemi
natio.
Διαστάς.αντος.ὁ.poſtquã diſtauit
Διαστέλλομαι.μ.οῦμαι.π.μαι.
precipio. ⌈diſtiguo.
Διαστέλλω.μ.λῶ.π.κα.diuido.
Διάστημα.ατος.τό. diſtãtia.ſpaciũ
Διαστήσας.αντος.ὁ.Poſtq̃ fecit
diſtare.ſeparauit.
Διαστολή.ης.ἡ.diſtinctio. ⌈guro
Διαστράπτω.μ.ψω.π.φα. Ful
Διαστρέφομαι. μ. ψομαι. ϖ.
μμαι. peruertor. ⌈inuerto.
Διαστρέφω.μ.ψω.π.φα.p̃uerto
Διασχίζω.μ.σω.π.κα. Scindo.
Διασώζω.μ.σω.π.κα. ſaluo libero
as. ⌈p̃ceptum.
Διαταγή.ης.ἡ.ordinatio. cõſtitutio
Διάταγμα.τος.τό.p̃ceptũ.ꝯſtitutio
Διαταράττω.μ.ξω.π.χα.Turbo.
tumultum facio.
Διατάσσομαι.μ.ξομαι.π.γμαι.
Ordino.conſtituo.diſpono. ⌈beo.
Διατάσσω.μ.ξω.π.χα. p̃cipio.iu
Διατάττομαι.μ. ξομαι.π.γμαι.
diſpono.ordino. ⌈di no.cõſtituo.
Διατάττω.μ.ξω.π.χα.precipio or
Διατάχους. cito.velociter.
Διατείνω.μ.νω.ϖ.κα. aſſequor.at
tingo. ⌈κα.perſeuero.perficio.
Διατελέω.⁊ Διατελῶ.μ. σω.ϖ.
Διατεταγμένος.η.ον. preceptus.
ordinatus.a.um.
Διατεταχέναι.precepiſſe. iuſſiſſe.
Διατηρέω.⁊ Διατηρῶ.μ. σω.ϖ.
κα.conſeruo.retineo.
Διατί.Quare.cur.
Διατίθημι.μ.ησω.π.ηκα.diſpono.
Διατοῦτο. propter hoc.ideo.
Διατρέχω.μ.ουμαι.ϖ.ηκα. diſ=
curro.percurro. ⌈Maneo.
Διατρίβω.μ.ψω.π.φα. cõmoror.
Διατροφή.ης.ἡ.Alimentum.
Διαυγάζω.μ.σω.π.κα.Eluceſco.
Διαυγής.εος.ὁ.ἡ.p̃lucidus.a.um.
Διαφαίνομαι.μ.οῦμαι.π.μμαι
Appareo.
Διαφέρω.μ.οισω.ϖ.οχα.Diffe=
ro.Excello.ſupero .tranſfero. diſſe
mino.per diuerſas p̃tes fero. ⌈gio
Διαφεύγω.μ.ξουμαι.π.γα.Fu
Διαφημίζω.μ.σω.π.κα. diffamo.
Διαφθείρω.μ.ρῶ.π.κα.corrũpo.
Διαφθορά.ας.ἡ. corruptio.
Διαφορά.ας.ἡ.differentia.
Διάφορος.α.ον. diuerſꝰ.differẽs.
Διαφορώτερος.α.ον.differentior
Magis diuerſus.a.um.
Διαφύγω.Fugiam.fugerem.
Διαφυλάττω.μ.ξω.π.χα.ſeruo.
cuſtodio.
Διαχειρέομαι.⁊ Διαχειροῦμαι
μ.σομαι.π.ημαι.Occido.iterficio.
Διαχειρίζομαι. μ. σομαι. ϖ.ισ=
μαι.Occido.interficio.
Διαχέω.μ.ευσω.π.κα. diffundo.
Διαχωρίζω.μ.σω.ϖ.κα. ſcido. ſe
paro. ⌈ſurro. murmuro.
Διαψιθυρίζω.μ.σω.ϖ.κα. Su=
Δίγλωσσος.η.ον. Bilinguis.du
plici lingua. ⌈docere alios.
Διδακτικός.η.ον.doctor. qui amat
Διδακτός.η.ον.doctꝰ.a.ũ.docibile.
Διδασκαλία.ας.ἡ.doctrina.
Διδάσκαλος.ου.ὁ.Magiſter.
Διδάσκω.μ.ξω.ϖ.χα. doceo.
Διδαχή.ης.ἡ.doctrina.
Δίδομαι.dare.
Διδόω.⁊ Διδῶ.μ.σω.π.κα.do.as.
Δίδραχμα.τος. το. didrachma.
genus pecunie.
Δίδυμος.η.ον.Geminus.a.um.
Δίδωμι.μ.σω.ϖ.κα.do.
Διέβην.Tranſiui.
Διεβίβασα.pertranſire feci.
Διεβλήθην. diffamatꝰ accuſatꝰ ſuꝫ.

Διεγείρω.μ.ρω.π.κα.Excito.as.
Διεγνώριſα.cognoui.
Διεγόγγυζον.murmurabā.ant.
Διεγρηγορηſάμην.Vigilaui.
Διεδιδόμην.Diuidebar.diſtribuebar.
Διέδωκα.diuiſi.diſtribui.
Διέζωσα.precinxi.
Διεζωσάμην.precinxi me.pcinctus ſū.
Διεζωσμένος.η.ον.precinctus.a.ū.
Διεθέμην.diſpoſui.
Διεθρύβην.Sectus in minutas partes ſum.confractus ſum.
Διεῖλον.diuiſi.erunt.
Διεκρίθην.heſitaui.diſcret⁹ diudicatus ſū.
Διεκρινόμην.Heſitabam.dijudicabam.diſcernebam.ar.
Διέκρινον.Dijudicaui.erunt.bā.ant
Διεκώλυον.probibebā.vetabā.ant
Διελαλούμην.diuulgabar.colloquebar.
Διελάλουν.colloquebar.antur.
Διελεγόμην.diſputabā.differebaꝫ.
Διελέγχω.μ.ξω.π.χα.redarguo.reprehendo.corrigo.
Διελεύσομαι.Ambulabo.pertranſibo.Veniam.
Διελέχθην.diſputaui.
Διεληλυθώς.οτος.ὁ.poſtq̄ peruenit.ꝛ penetrauit.
Διελθεῖν.Intrauiſſe.tranſiſſe.veniſſe.perambulaſſe.
Διέλθω.trāſeā.pambulē.Veniam.
Διελθών.οντος.ὁ.Poſtq̄ tranſiuit pambulauit.
Διέλιπον.deſij.ceſſaui.rūt.
Διελογιζόμην.Cogitabam.
Διελύθην.diſſolutus.diſperſus ſuꝫ.
Διεμαρτυράμην.Teſtificatus.teſtatus ſum.
Διεμαρτυρόμην.Teſtificatus.teſtatus ſum.
Διεμαχόμην.pugnabam.
Διέμεινα.permanſi.perſeueraui.
Διέμενον.permanebā.pſeuerabā.ant
Διεμέριζον.Diuidebam.ant.
Διεμερισάμην.diuiſi.diuiſus ſum.
Διεμερίσθην.diuiſus fui.
Διενέγκω.Excellam.ſuperem.tranſferam.tranſferrem.ro.
Διενεχθῆναι.Superatum.tranſlatum.dilatum eſſe.
Διενθυμέομαι.ꝛ Διενθυμοῦμαι.μ.ησομαι.π.ημαι.Cogito.
Διενοήθην.Cogitaui.
Διεξάγαγε.Perfice.
Διεξάγω.μ.ξω.π.χα.Perficio.
Διεξελθών.οντος.ὁ.Poſtquā proceſſit.egreſſus eſt.
Διεξέρχομαι.μ.σομαι.π.ληλυθα.procedo.egredior.
Διέξοδος.ου.ἡ.exit⁹.trāſit⁹.decurſus.
Διεπέρασα.Tranſfretaui.tranſiui.
Διεπορευόμην.Ibaꝫ.iter faciebā.
Διεπραγματευσάμην.Negociatus ſum.mercaturam feci.
Διεπριόμην.diſſecabar.ſcindebar.
Διέπω.diſpono.guberno.
Διερευνάω.ꝛ Διερευνῶ.μ.σω.π.κα.Scrutor.
Διερμηνευτής.ου.ὁ.Interpres.
Διερμηνεύω.μ.σω.π.κα.iterptor.
Διερρηγνύμην.ſcidebar.rūpebar.
Διέρρηξα.Scidi.rupi.
Διέρχομαι.μ.ευσομαι.π.ηλυθα.Ambulo.trāſeo.venio.ptrāſeo.
Διεσάφησα.Narraui.
Διεσκίρτησα.exultaui.exilij pletitia
Διεσκόρπισα.Sparſi.diſperſi.
Διεσκορπίσθην.diſperſus ſum.
Διεσκορπισμένος.η.ον.diſperſus a.um.
Διεσπάρην.diſſeminat⁹ ſū.ꝛ diſpſus
Διεσπάσθαι.diſruptum fuiſſe.
Διέστειλα.diſtinxi.
Διεστειλάμην.Precepi.iuſſi.
Διεστελλόμην.precipiebā.iubebā.
Διέστην.diſceſſi.diſtaui.
Διέστησα.diſtaui.diſtare feci.
Διεστραμμένος.η.ον.puerſ⁹.a.uꝫ.
Διεστραμμένως.puerſe.iuerſe.aduerb.
Διέσχισα.Scidi.
Διεσωζόμην.Saluabar.
Διεσώθην.Saluatus ſum.
Διέταξα.Juſſi.ordinaui.
Διεταξάμην.Juſſi.ordiaui.diſpoſui.
Διεταράχθην.turbatus ſum.
Διετηρήθην.Seruatus ſum.
Διετήρουν.Seruabam.ant.
Διετής.εος.ὁ.ἡ.Res duorū annorū.
Διετία.ας.ἡ.Bienium.duo anni.
Διέτριβον.Commorabar.antur.
Διέτριψα.Commoratus ſum.
Διεφαινόμην.Apparebam.
Διεφερόμην.diſſeminabar.ferebar per varias partes.
Διεφήμισα.diffamaui.diuulgaui.
Διεφημίσθην.diffamat⁹ diuulgatus ſum.
Διεφθάρην.Corruptus ſum.perij.
Διεφθαρμένος.η.ον.corrupt⁹.a.ū
Διεφθάρμην.corrupt⁹ fuerā.pierā.
Διέφθειρα.corrupi.
Διεφθειρόμην.corrūpebar.occidebar.
Διεφύλαξα.cuſtodiui.
Διεφύλασσον.Seruabam.ant.
Διεχειρησάμην.Interfeci.
Διεχώρισα.diuiſi.ſeparaui.
Διεχωρίσθην.diuiſus ſciſſus ſum.
Διήγαγον.Trāſuexi.runt.
Διήγειρα.Excitaui.
Διηγειρόμην.Excitatus eram.ſurgebam.
Διηγέομαι.ꝛ Διηγοῦμαι.μ.ησομαι.π.ημαι.Narro.refero.
Διήγησις.εως.ἡ.Narratio.hiſtoria
Διηκόνησα.Miniſtraui.
Διηκόνουν.Miniſtrabam.ant.
Διηκριβωσάμην.diligens fui.
Διήκω.μ.ξω.π.χα.puado.puenio.
Διῆλθον.pertranſij.pertranſierunt.
Διηλλαγμένος.η.ον.Commutatus.variegatus.varius.a.um.
Διηνεκής.εος.ὁ.ἡ.cōtinu⁹ ppetu⁹.a.um.
Διήνοιγον.Aperui.erunt.
Διήνοιξα.Aperui.
Διηνοίχθην.Apertus ſum.
Διηπόρουν.Heſitabam.ant.
Διηρθρώθην.Per membra compoſitus ſum.formatus ſum.
Διηρμήνευον.Interpretabar.ātur.
Διηρχόμην.Perambulabaꝫ.
Διθάλασσος.η.ον.Bimaris.bimarin⁹.a.ū.circūdat⁹ duplici mari.
Δικνέομαι.ꝛ Δικνοῦμαι.μ.ιξομαι.π.ιγμαι.pertingo.penetro.
Δίιπταμαι.μ.σομαι.π.μαι.Tranſuolo.
Διΐστημι.μ.ησω.π.ηκα.diſto.diſtare facio.diuido.
Διισχυρίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι.Affirmo.
Δικαιοκρισία.ας.ἡ.Juſtū iudiciū.
Δίκαιος.α.ον.Juſtus.a.um.
Δικαιοσύνη.ης.ἡ.Juſtitia.
Δικαιόω.ꝛ Δικαιῶ.μ.ωσω.π.ωκα.Juſtifico.
Δικαίωμα.ατος.τό.Juſtificatio.
Δικαίως.Juſte.
Δικαίωσις.εως.ἡ.Juſtificatio.
Δικαστής.ου.ὁ.Judex.
Δίκη.ης.ἡ.Ultio.ſuppliciū.pena.
Δίκην.Adinſtar.
Δίκτυον.ου.τό.Rete.
Δίλογος.η.ον.Bilinguis.homo duplici ſermone.
Διό.Quamobrem.propter quod.

© Biblioteca Nacional de España

διοδεύω.μ.σω.π.κα. Iter facio. perambulo.
δίοδος.ου.ἡ.Tranſitus.
διοικέω. τ διοικῶ. μ. σω. π. κα. Diſpono.guberno.
διόλλυμι.μ.σω.π.κα. peo.pdo.
διόλου.per totum.
διοπετές.εος.τό.ſtatua e celo lapſa
διόρθωσις.εως.ἡ.Correctio. ⌈tor.
διορθωτής.ου.ὁ. director. eméda
διορύσσω.μ.ξω.π.χα. Effodio.
διορύττω.μ.ξω.π.χα. Effodio.
διός.Iouis.
διόσκουροι.ων.οἱ.caſtor τ pollux
διότι.Quia.
διπλάσιος.α.ον.Duplus.a.um.
δίπλοος.ου.ὁ.Duplex.
διπλότερος.α.ον.In duplo plus
διπλόω.τ διπλῶ. μ.σω.π.κα. Duplico.as.
δίς.Bis.
δισσός.η.ον.Duplex.
δισσῶς.Bifariam.dupliciter.
διστάζω.μ.ξω.π.χα.Dubito.
δίστομος.η.ον.ex vtraqꝫ pte ſcidēs
δισχίλιος.α.ον.Duo mille.
διυλίζω.μ.σω.π.κα.Excolo.as.
δίφρος.ου.ὁ.Sella.
δίχα.Abſqꝫ.
διχάζω.μ.σω.π.κα.ſepo.diuido.
διχομηνία.ας.ἡ.ſemiplena luna.
διχοστασία.ας.ἡ.ſeditio.diſcordia
διχοτομέω.τ διχοτομῶ.μ.σω.π.κα.Diuido. ⌈Sitio.
διψάω.τ διψῶ.μ.ησω.π.ηκα.
δίψη.ης.ἡ.Sitis.
δίψος.εος.τό.Sitis.
δίψυχος.η.ον.Duplex animo.
διωγμός.ου.ὁ.Perſecutio.
διώδευον.Iter faciebam.ant.
διώδευσα.Ambulaui.perābulaui.
διωδεύθην.Trāſuolaui.pertrāſiui.
διώκτης.ου.ὁ.perſecutor.
διώκω.μ.ξω.π.χα.Perſequor.ſequor.ſector.
διώλεσα.perdidi.perij.
διωλλύμην.peribam.
διωρθώθην.Directus ſum.
διώρυξ.ος.ἡ.Foſſa.foſſio.
δόγμα.ατος.τό.Edictum.ſtatutū.placitum.lex.ſanctio.
δογματίζομαι.μ.σομαι.π.μαι dogmata ſacio.ſtatuta τ leges cōdo
δοθείς.εντος.ὁ.Datus.
δοθῆναι.datum fuiſſe.

δοθήσομαι.dabor.
δοθῶ.Tradar.der.
δοκέω.τ δοκῶ.μ.ξομαι.π.γμαι. videor.exiſtimo.puto.
δοκιμάζω.μ.σω.π.κα.pbo.expior
δοκιμασία.ας.ἡ.probatio.
δοκιμή.ης.ἡ.probatio.experimētū.
δοκίμιον.ου.τό.pbatio. experimētū
δόκιμος.η.ον.probatus.a.um.
δοκός.ου.ἡ.Trabes.
δόλιος.α.ον.ſubdolꝰ.doloſus.a.ū
δολιότης.ητος.ἡ.Doloſitas
δολιόω.τ δολιῶ.μ.σω.π.κα.dolo ſe ago.
δόλος.ου.ὁ.Fraus.dolus.
δολόω.τ δολῶ.μ.σω.π.κα. Adultero.as.corrūpo.vitio aliquid.
δόμα τος.τό.datum.donum.
δόντες.οντων.οἱ.poſtꝙ dederunt
δόξα.ης.ἡ.Gloria.
δοξάζω.μ.σω.π.κα.glorifico.
δόξω.Videar.putem.exiſtimem.
δόρας.ατος.τό.Lignum.
δορκάς.άδος.ἡ.Dorcas animal.
δόρυ.ος.τό.Lancea.
δός.Dederis.dato.
δόσις.εως.ἡ.datio.donum.
δότε.dederitis.datote.
δότης.ου.ὁ.dator.qui aliquid dat
δότω.dederit.dato.
δοῦλα.ων.τα.gn̄e neutro ſerua.
δουλαγωγέω.τ δουλαγωγῶ.μ.σω.π.κα.In ſeruitutem redigo.
δουλεία.ας.ἡ.Seruitus.
δουλεύω.μ.σω.π.κα.Seruio.is.
δούλη.ης.ἡ.Serua.
δοῦλος.ου.ὁ.Seruus.
δουλόω.τ δουλῶ.μ.σω.π.κα Seruituti ſubijcio.
δοῦναι.dediſſe.
δούς.οντος.ὁ.poſtquam dedit.
δοχεῖον.ου.τό.receptaculum.
δοχή.ης.ἡ.acceptio.cōuiuiū.prādiū
δράκων.οντος.ὁ.draco.
δραμών.οντος.ὁ.poſtꝙ cucurrit.
δράσσομαι.μ.ξομαι.π.γμαι. Comprehendo.
δράττομαι.μ.σομαι.π.γμαι. Apprehendo.comprehendo.
δράω.τ δρῶ.μ.σω.π.κα.facio.
δρέπανον.ου.τό.Falx.
δρόμος.ου.ὁ.Curſus.
δρόσος.ου.ὁ.Ros.
δύνω.μ.σω.π.κα.occido.mergor.

δύναμαι.μ.σομαι.π.μαι.poſſū.
δύναμις.εως.ἡ.Potentia.virtus.
δυναστεία.ας.ἡ.potentia.
δυναστεύω.μ.σω.π.κα.ſubijcio.opprimo.
δυνάστης.ου.ὁ.Potens.
δυνατός.η.ον.potens.poſſibilis.
δυνατῶς.potenter.
δυνατώτερος.α.ον.potentior.
δυνήσομαι.potero.
δύο.duo.due.duo.
δυσάλυκτος.η.ον.Ineuitabilis ineſugibilis.e.
δυσβάστακτος.η.ον.Importabilis.difficilis portatu.
δυσδιήγητος.η.ον.ienarrabil'.e.
δυσγένεια.ας.ἡ.Ignobilitas.
δυσεντερία.ας.ἡ.dyſenteria.morbus inteſtinorum.
δυσερμήνευτος.η.ον.Ininterpretabilis.e.difficilis interpretatu.
δυσί.duobus.
δύσκολος.η.ον.difficilis.durus.a um.grauis.e.
δυσκόλως.difficulter.grauiter.
δυσμή.ης.ἡ.Occidens.
δυσνόητος.η.ον.difficilis itellectu
δυσφημία.ας.ἡ.Infamia.
δύσχρηστος.η.ον.Inutilis.e.
δύω.μ.σω.π.κα.occido.mergor.
δῶ.dem.largiar.
δώδεκα.duodecim.
δωδέκατος.η.ον.duodecimꝰ.a.ū.
δωδεκάφυλλον.ου.τό.duode
δώην.dem. ⌊cī tribus.
δῶμα.ατος.τό.domus.tectus.
δωρέα.ας.ἡ.donum.
δωρεάν.gratis.
δωρέομαι.τ δωροῦμαι.μ.σομαι.π.ημαι.dono.largior.
δώρημα.ατος.τό.donum.munus
δῶρον.ου.τό.donum.munus.
δωροκοπέω.τ δωροκοπῶ.μ.σω.π.κα.diminuo donum.
δώσω.dabo.
ἔα.Sine.permitte.
ἐάν.Si.cum.
ἑαυτῆς.ſui ipſius.femi.generis.
ἑαυτοῖς.ſibi ipſis.vobiſipſis.m.g.
ἑαυτούς.ſeipſos.voſipſos.
ἐάω τ ἐῶ.μ.άσω.π.κα.ſino.pmitto.
ἐβάθυνον.Profundaui.profundabam.ant.erunt.
ἔβαλλον.Cedebam.ant.proijciebam.ant.

© Biblioteca Nacional de España

ἔβαλον.Miſi.proieci.erunt.
ἐβαπτιζόμην.baptizabar.
ἐβάπτιζον.baptizabam.ant.
ἐβάϖτισα.baptizaui.
ἐβαπτισάμην.baptizaui.baptizatꝰ
ἐβαϖτίσθην.baptizatus ſuȝ.⌊ſum.
ἐβαρήθην.Grauatus ſum.
ἐβασανιζόμην.cruciabar.torq̃bar.
ἐβασάνιζον.cruciabam.ant.
ἐβασάνισα.cruciaui.
ἐβασανίσθην.tortus.cruciatus fui.
ἐβασίλευσα.Regnaui.
ἐβάσκηνα.Faſcinaui.
ἐβασταζόμην.ferebar.baiulabar.
ἐβάστασα.portaui.baiulaui.
ἐβδελυγμένος.η.ον.Abominatus.execratus.a.um.
ἐβδελυξάμην.abominatus ſum.
ἐβδομήκοντα.Septuaginta.
ἐβδομηκονταέξ.Septuaginta ſex.
ἐβδομηκονταϖέντε.ſeptuaginta quinqȝ.
ἐβδομηκοντάκις.ſeptuagies.
ἕβδομος.η.ον.ſeptimus.a.um.
ἐβεβαιώθην.confirmatus ſum.
ἐβεβήλωσα.Violaui.
ἐβεβλήμην.Jacuerã.piectꝰ fueram.
ἐβιάσθην.grauatus ſũ.oneratus fui.
ἐβλάστησα.germinaui.pullulaui.
ἐβλασφήμησα.blaſſemaui.⌊creui.
ἐβλασφήμουν.blaſſemabã.ant.
ἔβλεπον.vidi.erunt.videbam.ant.
ἐβλήθην.proiectus fui.
ἐβοήθησα.Auxiliatus ſum.
ἐβόησα.exclamaui.
ἐβουλευόμην.conſultabam.cogitabam.deliberabam.
ἐβουλευσάμην.cogitaui.deliberaui.conſultaui.
ἐβουλήθην.Volui.
ἐβουλόμην.Volebam.
ἐβόων.clamabam.ant.
ἑβραΐς.δος.ἡ.Jdioma hebraicum
ἑβραϊστί.Hebraice.
ἔβρεξα.rigaui.plui.
ἐβρόντησα.intonui.tonitru feci.
ἔβρυχον.ſtridebã dẽtibꝰ.rugiebã.ãt
ἐγάμησα.duxi vxorem.
ἐγάμουν.Ducebã vxorẽ.ant. ⌈a.ũ.
ἐγγεγραμμένος.η.ον.Inſcriptꝰ.
ἐγγίζω.μ.σω.π.κα.appropiquo.as
ἐγγράφω.μ.ψω.π.φα.Inſcribo.
ἐγγυάω.τ ἐγγυῶ.μ.σω.ϖ.κα.Spondeo.fideiubeo.
ἐγγύζω.μ.σω.π.κα.Appropiquo

ἐγγύη.ης.ἡ.fideiuſſio.ſponſio.
ἔγγυος.α.ον.pregnãs.grauida:ſpõ
ἐγγύς.prope. ⌊ſor.
ἐγγύτερον.propius.magis prope.
ἐγεγόνειν.factus fueram.
ἐγείρω.μ.ρῶ.π.κα.excito.ſuſcito.
ἐγέμισα.Jmpleui.
ἐγεμίσθην.Jmpletus ſum.
ἐγενήθην.factus ſum.
ἐγεννήθην.generatus.natus ſum.
ἐγέννησα.genui.generaui.
ἐγενόμην.factus ſum.
ἐγερθείς.εντος.ὁ.excitatꝰ.experrectus.
ἔγερσις.εως.ἡ.reſurrectio.
ἐγευσάμην.Guſtaui.
ἐγήγερμαι.excitatus fui.ſurrexi.
ἐγηγερμένος.η.ον.Excitatus.reſuſcitatus.a.um.
ἔγημα.Duxi vxorem.
ἐγινόμην.fiebam.eram.
ἐγίνωσκον.cognoſcebam.ant.
ἐγκάθετος.η.ον.Jnſidians.
ἐγκαθίζω.μ.σω.ϖ.κα.Jnſideo.
ἐγκαίνια.ων.τά.encenia.feſtũ iudeorum. ⌈nouo.
ἐγκαινίζω.μ.σω.π.κα.Jnnouo.re
ἐγκαλέω.τ ἐγκαλῶ.μ.σω.π.κα.Conqueror.accuſo.
ἐγκαμίζομαι.μ.σομαι.π.ισμαι.ducor vxor. ⌈iungo.
ἐγκαμίζω.μ.σω.π.κα.matrimõio
ἐγκαμίσκομαι.ducor vxor.
ἔγκατα.ων.τα.Jnteriora.
ἐγκαταλαμβάνω.μ.ηψομαι.π.ημμαι.Cõprehẽdo.indeprehẽdo.
ἐγκαταλείπω.μ.ψω.ϖ.φα.Relinquo.
ἐγκαταλίϖω.relinquaȝ deſeram.
ἐγκατελείφθην.Relictus ſum.
ἐγκατέλιπον.Reliqui.erunt.
ἐγκατοικέω.τ ἐγκατοικῶ.μ.σω.π.κα.Jnhabito.
ἐγκεκαίνισμαι.renouatꝰ inouatꝰſũ
ἐγκεντρίζω.μ.σω.ϖ.κα.Jnſero.
ἔγκιος.α.ον.pregnãs.grauidꝰ.a.ũ
ἔγκλημα.ατος.το.crimẽ.accuſatio
ἐγκομβόω.τ ἐγκομβῶ.μ.σω.π.κα.Jnſinuo.in ſinũ mitto.ãplector.
ἐγκοπή.ης.ἡ.ĩpedimẽtũ.offẽdiculũ.
ἐγκόπτω.μ.ψω.π.φα.Jmpedio obtundo.protraho.
ἐγκράτεια.ας.ἡ.continentia.
ἐνκρατής.εος.ὁ.ἡ.cõtinẽs.cõpos.
ἐγκρατεύομαι.μ.σομαι.ϖ.ευμαι.Continens ſum.

ἐγκρίνω.μ.νῶ.ϖ.κα.Jnſero. ⌈to.
ἐγκυλίω.μ.σω.π.κα.iuoluo.iuoluto.
ἐγλυκάνθην.dulcis factus fui.
ἔγλυψα.ſculpſi.
ἔγνωκα.cognoui.
ἐγνώκειν.cognoueram.
ἐγνωκώς.οτος.ὁ.poſtq̃ cognouit.
ἔγνων.cognoui.
ἐγνώρισα.notum feci.
ἐγνώσθην.cognitus fui.
ἔγνωσμαι.notus fui.
ἐγόγγυζον.murmurabam.ant.
ἐγόγγυσα.murmuraui.
ἐγράφην.ſcriptuȝ ſum.pictus ſum.
ἔγραφον.ſcribebã.ãt.ſcripſi.erunt.
ἔγραψα.Scripſi.
ἐγρηγόρησα.Vigilaui.
ἐγύρωσα.circuiui.
ἐγχρίω.μ.σω.π.κα.Jnungo.
ἐγώ.Ego.
ἐδάκρυσα.Jllachrymaui.
ἐδαφίζω.μ.σω.ϖ.κα.Deſolo.diruo a fundamentis.ſolo equo.
ἔδαφος.εος.το.pauimentũ.ſolum.
ἐδεδώκειν.Dederam.
ἐδεήθην.Rogaui.
ἐδέθην.Ligatus fui.
ἔδει.Oportebat.
ἐδειγμάτισα.exẽplũ feci.traduxi.
ἔδειξα.oſtendi.demonſtraui.
ἐδεξάμην.Accepi.
ἐδεόμην.ſupplicabã.orabam.
ἔδεσμα.ατος.το.Cibus.eſca.
ἐδεσμούμην.Ligabar.
ἐδευτέρωσα.Jteraui.repetiui.
ἐδεχόμην.Accipiebam.
ἐδήλουν.ſignificabã.dmõſtrabã.ãt
ἐδηλώθην.declaratus.oſtẽſus ſum
ἐδήλωσα.declaraui.manifeſtaui.
ἐδημηγόρουν.Orationeȝ publice habebã.ant.
ἔδηρα.percuſſi.Excoriaui.
ἔδησα.Ligaui.
ἐδίδαξα.Docui.
ἐδίδασκον.docebam.ant.
ἐδιδάχθην.Edoctus ſum.
ἐδίδουν.dabam.ant.
ἐδικαιώθην.Juſtificatus ſum.
ἐδικαίωσα.Juſtificaui.
ἐδίστασα.Dubitaui.
ἐδίψησα.Sitiui.
ἐδίωκον..Perſequebar.antur.
ἐδίωξα.perſecutus ſum.
ἐδόθην.Datus ſum.
ἐδοκίμασα.probaui.

© Biblioteca Nacional de España

ἐδόκουν.exiſtimabã.ãt.videbar.ant
ἐδολίουν.Doloſe agebam.ant.
ἔδομαι.μ.σομαι.π.μαι.mãduco
ἔδοξα.Uiſus ſum mihi.putaui.
ἐδόξαζον.Glorificabam.ant.
ἐδόξασα.Glorificaui.
ἐδοξάσθην.glorificatus fui.
ἐδούλευσα.Seruiui.
ἐδουλούμην.Captiuabar.in ſer
uitutem redigebar.
ἐδουλώθην.ſeruus factus ſum.
ἐδούλωσα.captiuaui.ſeruum feci.
ἐδραῖος.α.ον.Firmus.ſtabilis.
ἑδραίωμα.ατος.το.Firmamẽtuz
ἔδραμον.Cucurri.erunt.
ἔδυν.occidi.merſus ſum.
ἐδυνάμην.Poteram.
ἔδωκα.Dedi.
ἐδωρησάμην.donaui.
ἐζήλωσα.Emulatus ſuz.inuidi.imi
tatus ſum.zelaui.
ἐζημιώθην.Mulctatus ſum.detri=
mentum accepi.
ἔζησα.Uixi.
ἐζῆτε.Uiuebatis.viueretis.
ἐζήτησα.queſiui.
ἐζητησάμην.queſiui.q̃ſitus ſum.
ἐζητούμην.querebar.
ἐζήτουν.querebam.ant.
ἐζυμώθην.fermentatus ſum.
ἐζωγρημένος.η.ον.captus.a.um.
ἔζων.Uiuebam.ant.
ἐζώννυον.cingebam.ant.
ἐθαμβήθην.Miratus ſum.
ἐθαμβούμην.Stupebam.mirabar.
ἐθανατώθην.Mortificatus ſum.
ἐθαύμαζον.Mirabar.antur.
ἐθαύμασα.Miratus ſum.
ἐθαύμαστωσα.Admirari feci.
ἔθαψα.Sepeliui.
ἐθεάθην.Uiſus ſum.
ἐθεασάμην.Uidi.
ἐθελοθρησκεία.ας.ἡ.ſupſtitio.
ἐθελοκωφόω.τ ἐθελοκωφῶ.μ.
σω.ϖ.κα.Fingo me ſurdum eſſe.
ἐθέλω.μ.σω.π.κα.Uolo.
ἐθεμελιώθην.Fundatus fui.
ἐθεμελίωσα.Fundaui.
ἐθέμην.poſui.poſitus fui.
ἐθεραπεύθην.curat⁹.ſanatus.cul
tus ſum.
ἐθεραπευόμην.curabar.ſanabar.
ἐθεράπευσα.Curaui.colui.ſeruiui.
Lenificaui.
ἐθερίσθην.Meſſus ſum.

ἐθερμαινόμην.caleſiebam.
ἐθεωρήθην.Uiſus fui.
ἐθεώρησα.Uidi.
ἐθεώρουν.Uidebam.ant.
ἔθηκα.poſui.
ἐθήλασα.Suxi.
ἐθηριομάχησα.cũ beſtijs pugnaui
ἐθησαύρησα.Theſaurizaui.
ἐθίζω.μ.σω.π.κα.Conſueſco.Aſſu
efacio actiue.
ἐθισμός.ου.ὁ.Conſuetudo.
ἐθνάρχης.ου.ὁ.princeps gentis.
prepoſitus.
ἔθνησκον.Moriebar.antur.
ἐθνικός.η.ον.Ethnicus.gentilis.e.
ἐθνικῶς.Gentiliter.more gentilium.
ἔθνος.εος.το.Gens.
ἐθορύβουν.cõcitabã.turbabã.ant.
ἔθος.εος.τό.conſuetudo.mos.
ἔθρεψα.paui.alui.
ἐθρήνησα.Lamentatus ſum.
ἐθρήνουν.Lamentabar.antur.
ἐθρησκευόμην.colebar.adorabar.
ἐθρήσκευον.colebã.adorabam.ant.
ἐθυμώθην.Iratus ſum.
ἔθυον.Immolabam.ant.
ἔθυσα.Immolaui.ſacrificaui.
ἐθυσίαζον.Sacrificabam.ant.
ἔθω.μ.σω.π.ωθα.Conſueſco.
εἰ.Si.
εἶ.Es.ſecunda.perſona a ſum.
εἴασα.Siui.permiſi.
εἴγε.Si tamen.
εἰδεμή.Alioquin.
εἰδεμήγε.Alioquin.
εἰδέχθεια.ας.ἡ.deformitas.turpi=
tudo.   ſcio.
εἰδέω.τ εἰδῶ.μ.σω.ϖ.κα.Uideo.
εἴδησις.εως.ἡ.Scientia.cognitio.
εἶδος.εος.το.Species.pulchritudo
forma.Uultus.
εἴδω.μ.σω.π.κα.Uideo.ſcio.
εἰδωλεῖον.ου.το.Domus idolis
conſecrata.
εἰδωλόθυτος.η.ον.Quod idolis
immolatur.
εἰδωλολατρεία.ας.ἡ.idolorum
ſeruitus.
εἰδολολάτρης.ου.ὁ.Idolatra.
Idolorum cultor.
εἴδωλον.ου.τό.Idolum.ſimula
chrum.phantaſma.
εἰδώς.οτος.ὁ.Poſtq̃ ſciuit.
εἴην.Eſſem.
εἰθισμένος.η.ον.conſuetus.aſſueſa

ctus.a.um.
εἰκάζω.μ.σω.ϖ.κα.coniecto.as.
εἰκαί.Et ſi.quamuis.
εἰκῆ.Fruſtra.ſine cauſa.temere.
εἴκοσι.Uiginti.
εἰκοσιπέντε.vigintiquinqʒ.
εἰκοσιτέσσαρες.ων.οἱ.viginti=
quattuor.
εἰκοσιτρεῖς.ων.Uiginti tres.
εἴκω.μ.ξω.π.χα.obedio.cedo.pareo
εἰκών.ονος.ὁ.imago.figura.efigies
εἴληφα.Accepi.
εἰληφώς.οτος.ὁ.Poſtquã accepit
εἰλικρινής.εος.ὁ.ἡ.ſicer⁹.pur⁹.a.ũ
εἰλικρινεία.ας.ἡ.Sinceritas.veri
tas.puritas.iafectata manifeſtatio
εἷλκον.Abduxi.traxi.ebã.ãt.
εἵλκυσα.Eduxi.extraxi.
εἰλόμην.Elegi.
εἰμή.Niſi.
εἰμήτι.Niſi.
εἰμί.μ.σομαι.π.μην.Sum.
εἵνεκεν.Eo quod.ob id quod.
εἶπα.Dixi.
εἰπέ.Dic.
εἰπεῖν.Dicere.dixiſſe.
εἶπον.Dixi.erunt.
εἶπον.Dic.
εἴπω.Dicam.dixero.
εἰπών.οντος.ὁ.poſtq̃ dixit.
εἰργαζόμην.operabar.faciebam.
εἰργασάμην.operatus ſum.feci.
εἰργασμένος.η.ον.Factus.a.um.
εἴρηκα.Dixi.
εἰρήκειν.Dixeram.
εἴρημαι.Dictus ſum.
εἰρημένος.η.ον.Dictus.a.um.
εἰρηνεύω.μ.σω.π.κα.pacem ha=
beo.pacem agito.
εἰρήνη.ης.ἡ.pax.
εἰρηνικός.η.ον.Pacatus.a.um.pa
cificus.a.um.
εἰρηνοποιέω.τ εἰρηνοποιῶ.μ.
σω.ϖ.κα.pacifico.pacem ago.
εἰρηνοποιός.ου ὁ.pacificator.pa
εἰρκτή.ης.ἡ.carcer.   cificus.
εἴρω.μ.ρω.π.κα.dico.necto.
εἰς.In.prepoſitio ad locum.
εἷς.ενος.ὁ.Unus.
εἰσάγαγε.introduc.introduxeris.
εἰσαγαγεῖν.inducere.introduxiſſe.
εἰσαγάγω.Inducam.introducam
εἰσαγορέω.τ εἰσαγορῶ.μ.σω.
π.κα.Inuoco.   co.
εἰσάγω.μ.ξω.π.χα.iduco.itrodu

© Biblioteca Nacional de España

ἐισακούω.μ.σω.ϖ.κα.Exaudio.
ἐισδέχομαι.μ.ξομαι.π.γμαι.re
cipio ⌈currit.
ἐισδραμών.οντος.ὁ.poſtq̃ intro
ἔισειμι.intro.ingredior.
ἐισελεύσομαι.intrabo.
ἐισελήλυθα.intraui.
ἔισελθε.intra.ingredere.
ἐισελθεῖν.intrauiſſe.
ἐισέλθω.ingrediar.intrem.
ἐισελθών.οντος.ὁ.poſtq̃ igreſſꝰ ē
ἐισέμεγκαι.infer.immite.
ἐισεμέγκειν.introduxiſſe.immiſiſſe.
ἐισεμέγκω.inducam.inferam.
ἐισεπήδησα.Exilij.
ἐισεϖορευόμην.Introibam.
ἐισέρχομαι.μ.εύσομαι.π.ηλυ
θα.intro.ingredior.
ἐισήγαγον.induxi.introduxi.erũt.
ἐισηγορῆσθαι.inuocatum fuiſſe.
ἐισήειν.intraui.intraueram.
ἐισηκούσθην.exauditus fui.
ἐισῆλθον.intraui.erunt.
ἐισήνεγκα.intuli introduxi.
ἐισί.Sunt.
ἐισίασιν.introeunt.ingrediuntur.
ἐισιέναι.ingredi.intrare.
ἐισκαθείς.ſinguli.ſingulatim.
ἐισκαλέομαι.τ ἐισκαλοῦμαι.μ
σομαι.ϖ.μαι.Voco.inuoco.
ἔισοδος.ου.ἡ.introitus.ingreſſus.
ἐισϖηδάω.τ ἐισϖηδῶ.μ.ησω.
π.κα.inſilio.exilio
ἐισϖορεύομαι.μ.εύσομαι.ϖ.
ευμαι.Introeo.ingredior.
ἐιστήκειν.Steteram.
ἐιστοπαντελές.omnino. ⌈curro.
ἐιστρέχω.μ.οῦμαι.π.ηκα.itro=
ἐιστροϖή.ης.ἡ.Aggreſſio.
ἐισφέρω.μ.οισω.π.χα.Intro=
ἔιτα.poſtea. ⌊mitto.induco.
ἔιτε.Siue.
ἔιχον.habui.habuerũt.habebã.ant.
ἔιωθα.conſueui.
ἐιώθειν.conſueueram.
ἐιωθώς.οτος.ὁ.poſtq̃ aſſueuit.
ἔιων.ſinebam permittebam.ant.
ἐκ.ex prepoſitio.
ἐκαθάρισα.Mundaui.purgaui.
ἐκαθαρίσθην.mundatus fui.
ἐκαθεζόμην.Sedebam. ⌈erunt.
ἐκάθευδον.dormiebã.ãt.dormiui.
ἐκαθήμην.Sedebam.
ἐκάθισα.ſedi.ſedere feci.
ἐκαιόμην.ardebam.comburebar.

ἐκάκωσα.male tractaui.ad malũ in
ἐκάλεσα.vocaui. ⌊citaui.
ἐκάλουν.Vocabam.ant.
ἐκάλυψα.cooperui.
ἐκάμμυσα.clauſi oculos.
ἐκάμυσα.clauſi.compreſſi oculos.
ἔκαμψα.curuaui.flexi.
ἐκαρτέρησα.ſuſtinui.
ἕκαστος.η.ον.vnuſquiſqʒ.
ἑκάστοτε.frequenter.
ἑκατόν.Centum.
ἑκατονταέτης.ου.ὁ.Centenari
us.homo centum annorum.
ἑκατονταπλάσιον.ου.το.centu
plum. ⌈dux cẽtũ hoĩum.centurio.
ἑκατοντάρχης.ου.ὁ.p̃nceps vel
ἑκατόνταρχος.ου.ὁ.Centurio.
ἐκαυματίσθην.eſtuaui.cõbuſtus.to
ſtus ſum.
ἐκβαίνω.μ.ησομαι.π.κα.Euado
egredior.contingo.
ἐκβάλλω.μ.λῶ.π.κα.Eijcio.edu
co.profero.immito.
ἔκβασις.εως.ἡ.egreſſus.exitꝰ.finis
ἐκβεβλήκειν.eieceram.expuleram.
ἐκβιάζομαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.
diligenter facio.elaboro.
ἐκβληθείς.εντος.ὁ.eiectus.
ἐκβληθήσομαι.eijciar.
ἐκβολή.ης.ἡ.iactus.emiſſio.eiectio
ἐκγαμίζω.μ.σω.π.κα.Nuptui
trado.
ἐκγελάω.τ.ἐκγελῶ.μ.σω.ϖ.κα
Irrideo.
ἔκγονον.ου.το.nepos.poſterus.
ἔκγονος.η.ον.nepos.neptis.poſte
rus.a.um.
ἐκδαϖανάω.τ ἐκδαϖανῶ.μ.η=
σω.ϖ.κα.ſupinſumo.ſupimpẽdo.
ἐκδειματόω.τ ἐκδειματῶ.μ.
σω.ϖ.κα.Terreo.
ἐκδέχομαι.μ.ξομαι.ϖ.γμαι.
Suſcipio.expecto.
ἔκδηλος.η.ον.manifeſtus.a.um.
ἐκδημέω.τ ἐκδημῶ.μ.σω.π.κα.
Abſens a patria ſum.peregrinor.
ἐκδιδάσκω.μ.ξω.π.χα.doceo.
ἐκδίδομαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.Lo
co.as.colloco filiam marito. ⌈cio.
ἐκδίδωμι.μ.σω.π.κα.verſo.as.fa
ἐκδιηγέομαι.τ ἐκδιηγοῦμαι.μ
σομαι.π.μαι.enarro.expono.
ἐκδικέω.τ ἐκδικῶ.μ.σω.ϖ.κα.
Vindico.iuſ facio.vlciſcor.
ἐκδίκησις.εως.ἡ.Vindicta.

ἔκδικος.ου.ὁ.Vindex ⌈inſector.
ἐκδιώκω.μ.ξω.π.χα.perſequor.
ἔκδοτος.η.ον.traditus.a.um.
ἐκδοῦναι.verſauiſſe.feciſſe.
ἐκδοχή.ης.ἡ.Expectatio.
ἐκδύω.μ.σω.π.κα.Exuo.
ἐκδῶ.tradam.dedam.
ἐκδώσομαι.Locabo.
ἐκεῖ.ibi.illic.illuc.
ἐκεῖθεν.inde.illinc.
ἐκείμην.poſitus fui.
ἐκείνης.illac.illa parte.
ἐκεῖνος.η.ον.ille.a.ud.
ἐκεῖσε.illic.
ἐκέλευον.iubebam.ant.
ἐκέλευσα.Iuſſi.
ἐκένωσα.Exinaniui.Vilifeci.
ἐκέρασα.Miſcui.
ἐκέρδησα.Lucrifeci.
ἐκεφαλαίωσα.Abbreuiaui.com
prehendi.ſummaui.
ἐκζητέω.τ ἐκζητῶ.μ.ησω.π.κα.
Exquiro.
ἐκήρυξα.predicaui.
ἐκήρυσσον.Predicabam.ant.
ἐκηρύχθην.Predicatus ſum.
ἐκθαμβέω.τ ἐκθαμβῶ.μ.σω.ϖ.
κα.ſtupeo.admiror.
ἔκθαμβος.η.ον.ſtupefactus.a.um.
ἐκθαυμάζω.μ.σω.π.κα.admiror
ἔκθεσις.εως.ἡ.Expoſitio.
ἔκθετος.η.ον.Expoſitus.a.um.
ἐκθλίβω.μ.ψω.ϖ.φα.Opprimo
anguſtio.affligo,
ἐκινδύνευον.periclitabar.antur.
ἐκινδύνευσα.periclitatus ſum.
ἐκινήθην.Motus ſum.
ἐκκαθαίρω.μ.ρῶ.π.κα.emundo.
purgo. ⌈cendo.
ἐκκαίω.μ.αυσω.π.κα.Exuro.in=
ἐκκακέω.τ ἐκκακῶ.μ.σω.ϖ.κα.
Deficio.laſſor.
ἐκκαυθήσομαι.Ardebo.cõburar.
ἐκκαυθῶ.exurar.incendar.
ἐκκαύσω.Comburam.incendam.
ἐκκεντέω.τ ἐκκεντῶ.μ.σω.π.κα.
Pungo.compungo.
ἐκκέχυμαι.efuſus ſum.diffuſus ſuʒ.
ἐκκινέω.τ ἐκκινῶ.μ.σω.ϖ.κα.
Moueo.commoueo.conturbo.
ἐκκλάω.τ ἐκκλῶ.μ.σω.ϖ.κα.
Frango.efringo.
ἐκκλείω.μ.σω.π.κα.excludo.
ἐκκλησία.ας.ἡ.Eccleſia.Contio.
congregatio.conuocatio.

© Biblioteca Nacional de España

ἐκκλητος.η.ον. appellat⁹.vocatus a.um. ⌈declinare facio.
ἐκκλίνω.α.νῶ. π. κα. Declino.et
ἐκκολυμβάω.ꝛ ἐκκολυμβῶ.α σω.π.κα.enato.as.
ἐκκομίζω.α.σω.π.κα.educo.effero
ἐκκοπήσομαι.Exſcindar. erradicabor.euellar.
ἐκκόπτω.α.ψω.π.φα.Abſcindo. euello.
ἐκκρέμαμαι.Suſpenſus fui.
ἐκκτείνω.α.νῶ.π.κα.extendo.
ἐκκτίζω.α.σω.π.κα. condo. creo.
ἐκκτίσθην.creatus ſum.
ἔκλαιον.plorabam.ant.
ἐκλαλέω.ꝛ ἐκλαλῶ. α.ησω. πκα.Loquor.dico.
ἔκλαμπρος.α.ον. Coruſcus. fulgidus.a.um.
ἐκλάμπω.α.ψω.π.φα. Fulgeo. fulgere facio.
ἐκλανθάνομαι.α.ησομαι.π.μαι obliuiſcor.
ἔκλασα.fregi.
ἔκλαυσα.ploraui.fleui. ⌈go.
ἐκλέγομαι.α.ξομαι.π.γμαι. eli
ἐκλείπω.α.ψω.π.φα.deficio.
ἔκλεισα.clauſi.
ἐκλείσθην.clauſus fui.
ἐκλεκτός.η.ον.electus.a.um.
ἐκλέλησμαι. oblitus ſum.
ἔκλεψα.furatus ſum.
ἐκλήθην.vocatus ſum.
ἐκληροδότησα.tribui.dedi.
ἐκληρώθην.ſorte vocatus ſum.
ἐκλικμάω.ꝛ ἐκλικμῶ. α. σω.π. κα.contero.comminuo.diuido.
ἔκλινα.declinaui.verti in fugam.
ἐκλογή.ης.ἡ.electio.
ἐκλύομαι.α.σομαι.π.μαι.deficio laſſor. ⌈ſtergo.
ἐκμάσσω.α.ξω.π.χα.emundo ab
ἐκμάττω.α.ξω.π.χα.abſtergo.
ἐκμεμαχώς.οτος.ὁ. Poſtq̃ emũdauit.abſterſit.
ἐκμυκτηρίζω.α.σω.π.κα.derideo
ἐκνεύω.α.ευσω.π.κα. declino.
ἐκνήφω.α.ψω.π.φα.Sobrius ſuꝫ euigilo.reſipiſco.excito.
ἐκοιμήθην.dormiui.
ἐκοινώνησα.cõicaui. participaui.
ἐκόλασα.puniui.
ἐκολάσθην.punitus fui.
ἐκολάφισα.colaphis.percuſſi.
ἐκολλήθην.cõglutinat⁹ ſũ. adheſi.

ἐκολοβώθην.abbreuiatus ſum.
ἐκολόβωσα.abbreuiaui.
ἐκομισάμην.tuli.recepi.
ἐκόπασα.ceſſaui.
ἐκοπίασα.laboraui.
ἐκοπτόμην.Planxi.fecui.bar
ἐκοπτον.cedebã.ant.ſcindebaꝫ.ãt.
ἐκόσμησα.ornaui.
ἐκόσμουν.ornabam.ant.
ἑκούσιος.α.ον.Voluntarius.a.um
ἑκουσίως.Voluntarie.
ἐκούφιζον.alleuiabam.ant.
ἐκοψάμην.ſcidi.planxi.
ἔκπαλαι.quõdã.oliꝫ.a multo tẽpore
ἐκπειράζω.α.σω.π.κα.Tento.
ἐκπέμπω.α.ψω.π.φα.mitto.
ἐκπεπλήρωκα.cõpleui.adimpleui
ἐκπέπτωκα.excidi.decidi.
ἐκπεσεῖν.decidiſſe.
ἐκπέσω.decidam.incidam.
ἐκπετάννυμι.α.σω.π.κα. expando.extendo. ⌈extendo.
ἐκπεταννύω.α.σω.π.κα. expãdo.
ἐκπέφευγα.effugi.
ἐκπεφευγέναι.effugiſſe.
ἐκπίπτω.α.ουμαι.π.ωκα.decido
ἐκπλέω.α.ευσω.π.κα. Nauigo.
ἐκπληρόω.ꝛ ἐκπληρῶ. α. σω. π.κα.Adimpleo.compleo⌈pletio.
ἐκπλήρωσις.εως.ἡ.adĩpletio.cõ=
ἐκπλήσσομαι.α.ξομαι.π.γμαι admiror.ſtupeſio.
ἐκπλήσσω.α.ξω.π.χα. Stupefacio.admirari facio.
ἐκπλήττομαι.α.ξομαι.π.γμαι. Stupeſio.admiror.
ἐκπλήττω.α.ξω.π.χα.ſtupefacio
ἐκπνέω.α.ευσω.π.κα.Spiro.
ἐκποιέω.ꝛ ἐκποιῶ.α.σω.π.κα. Copiam.facio. ⌈exeo.procedo.
ἐκπορεύομαι.α. σομαι.π. μαι.
ἐκπορνεύω.α.σω.π.κα. fornico.
ἔκπρακτος.η.ον.venalis.e.
ἐκπρίζω.α.σω.π.κα. ſeco.ſcindo.
ἐκπρίω.α.σω.π.κα.ſeco. ſcindo.
ἐκπτύω.α.σω.π.κα. deſpuo. con
ἔκραζον.clamabam.bant. ⌊temno.
ἔκραξα.clamaui.
ἐκραταιούμην.confortabar.
ἐκράτησα.tenui.apprehendi.
ἐκρατούμην.tenebar.apprhẽdebar.
ἐκραύγασα.clamaui.
ἐκριζόω.ꝛ ἐκριζῶ.α.σω.π.κα.Er radico.euello a radice.
ἐκρίθην.iudicatus fui.

ἔκρινα.iudicaui.propoſui.
ἐκρινόμην.iudicatus eram. vel fui.
ἐκρύβην.abſconditus fui.
ἔκρυψα.abſcondi.
ἐκσεσοβημένος.η.ον.Expulſus.abactus.a.um.
ἐκσοβέω.ꝛ ἐκσοβῶ.α. σω.π.κα. abigo.expello.
ἔκστασις.εως.ἡ.ſtupor.admiratio.
ἐκστέφω.α.ψω.π.φα.corono.
ἐκστήσομαι. Admirabor.ſtupebo. extra me fiam.
ἐκσυρίζω.α.σω.π. κα.exſibilo.
ἐκταράσσω.α.ξω.π.χα.cõturbo concito. ⌈concito.
ἐκταράττω.α.ξω.π.χα.conturbo.
ἐκτησάμην.poſſedi.acq̃ſiui.cõpaui.
ἐκτεθείς.εντος.ὁ.expoſitus. a .um.
ἐκτείνω.α.νῶ.π.κα.extendo.
ἐκτελέω.ꝛ ἐκτελῶ.α.σω.π. κα. Perficio.conſumo.
ἐκτένεια.ας.ἡ.pſeuerãtia.conſtãtia.
ἐκτενέστερος.α.ον. plixior.cõſtãtior
ἐκτενής.εος.ὁ.ἡ. Continuus.aſſiduus.a.um. ⌈due.
ἐκτενῶς.ſollicite.attẽte. cõtinue. aſſi
ἐκτεταμένος.η.ον.extenſus.a.um.
ἐκτήκω.α.σω.π. κα. Liqueſcere ꝛ tabeſcere facio.liquefacio.conſumo.
ἐκτίθημι.α.σω.π.κα.expono.enarro
ἐκτιλέω.ꝛ ἐκτιλῶ.α. σω.π. κα. euello.
ἐκτινάσσω.α.ξω.π.χα. excutio.
ἔκτισα.condidi. creaui.feci.
ἐκτίσθην.cõdit⁹.factus. creatus ſuꝫ.
ἔκτισμαι.conditus.creatus ſum.
ἐκτισμένος.η.ον.cõdit⁹.creat⁹.a.ũ
ἕκτος.η.ον. Sextus.a.um.
ἐκτός.extra deforis.
ἐκτραπήσομαι. Aberrabo. auertar.diſcedam.
ἐκτραπῶ.Aberrem. Auertar. diſcedam.
ἐκτρέπομαι.α.ψομαι. π. μμαι. Euito.fugio.declino. ab vna re ad aliam conuertor.
ἐκτρέπω.α.ψω.π.φα. Conuerto inuerto.
ἐκτρέφω.α.ψω.π.φα.educo.nutrio.
ἐκτρίβω.α.ψω.π.φα. Tero.cõminuo.diſperdo.extermino.
ἔκτρωμα.τος.το.abortus.abortiu⁹
ἐκτύπωμα.ατος.το.figura.
ἐκύκλευσα.circundedi.circuiui.
ἐκύκλωσα.circundedi.circuiui.

© Biblioteca Nacional de España

ἐκυλιόμην.volutabar.
ἐκυλίσθην.Deuolutus.inuolutus.
volutatus fui.
ἐκφαίνω.μ.νῶ.π.κα.manifeſto.as
ἐκφέρω.μ.σω.π.χα.educo.effero.
ἐκφεύγω.μ.ξω.π.χα.effugio.
ἐκφοβέω ꝛ ἐκφοβῶ.μ.σω.π.κα.
exterreo.deterreo.
ἔκφοβος.η.ον.exterritus.a.um.
ἐκφυγεῖν.effugiſſe.
ἐκφύγω.fugiam.fugerem.
ἐκφυσάω ꝛ ἐκφυσῶ.μ.σω.π.κα
exſufflo.
ἐκφύω.μ.σω.π.κα.naſcor.
ἐκχέω.μ.ευσω.π.κα.effundo.dif
ἐκχεῶ.effundam. fundo.
ἐκχυθήσομαι.effundar.effluam.
ἐκχυθῶ.effundar.
ἐκχύνομαι.μ.οῦμαι.π.νμμαι
effundor.
ἔκχυσις.εως.ἡ.effuſio.
ἐκχωρέω.ꝛ ἐκχωρῶ.μ.σω.π.κα
diſcedo.
ἐκψύχω.μ.ξω.π.χα.Spiro.e=
mitto animam.
ἐκωλύθην.vetitus probibitus ſum.
ἐκώλυσα.vetui.probibui.
ἑκών.οντος.ὁ.libens.voluntarius.
ἔλαβον.accepi.erunt.
ἔλαθον.latui.runt.
ἐλαῖα.ας.ἡ.oliua.
ἔλαιον.ου.το.oleum. ruz.
ἐλαιών.ωνος.ὁ.oliuetũ.locꝰ oliua
ἐλάκησα.crepui.ſtrepui.
ἐλαλήθην.dictus ſum.
ἐλάλησα.locutus ſum.
ἐλάλουν.loquebar.antur.
ἐλάμβανον.accipiebam.ant.
ἔλαμψα.ſplendui.
ἐλάσσων.ονος.ὁ.ἡ.mioꝛ.deterioꝛ
ἐλατόμησα.Lapidem expoliui.in
lapide excuſſi.ex lapide feci.
ἐλατός.η.ον.ductilis.e.
ἐλάτρευσα.ſeruiui.
ἐλαττονέω.ꝛ ἐλαττονῶ.μ.σω.π
κα.Minus ſum.
ἐλαττόω.ꝛ ἐλαττῶ.μ.σω.π.κα.
minuo.diminuo.
ἐλάττωμα.ατος.το.imbecillitas.
diminutio.
ἐλάττων.ονος.ὁ.ἡ.minoꝛ.deterioꝛ.
ἐλάττωσις.εως.ἡ.diminutio.
ἐλαύνω.Impello.remigo.duco vt
prefectus.agito.cudo.inſequoꝛ.fa
brico.extendo.duco.imitto.inequito.

ἐλαφρία.ας.ἡ.agilitas.feſtinatio.
ἐλαφρός.α.ον.Leuis.velox.
ἐλάχιστος.η.ον.minimus.a.um.
ἐλαχιστότερος.α.ον.minimus.a.ũ
ἔλαχον.ſortitus fui.erunt.
ἐλάω.ꝛ ἐλῶ.μ.σω.π.κα.Impel=
lo.remigo. henſio
ἐλεγμός.ου.ὁ.Coꝛreptio.repre=
ἔλεγξις.εως.ἡ.coꝛreptio.
ἔλεγον.dicebam.ant.dixi.erunt.
ἔλεγχος.ου.ὁ.Redargutio.coꝛre
ptio.teſtis. ſtigo.
ἐλέγχω.μ.ξω.π.χα.coꝛripio.ca
ἐλεεινός.η.ον.miſerabilis.miſeran
dus.a.um.
ἐλεεινότερος.α.ον.miſerabilioꝛ.us
ἐλεέω.ꝛ ἐλεῶ.μ.σω.π.κα.miſeroꝛ
ἐλεημοσύνη.ης.ἡ.elemoſyna.
ἐλεήμων.ονος.ὁ.ἡ.miſericoꝛs.
ἐλειτούργησα.miniſtraui.
ἔλεος.εος.το.miſericoꝛdia.
ἐλευθερία.ας.ἡ.Libertas.
ἐλεύθερος.α.ον.liber.a.um.
ἐλευθερόω.ꝛ ἐλευθερῶ.μ.σω.
π.κα.libertate dono.liberum facio.
ἐλεύκανα.albefeci.dealbaui.
ἔλευσις.εως.ἡ.aduentus.
ἐλεύσομαι.veniam.
ἐλεφάντινος.η.ον.elephantinus.
eburneus.a.um.
ἐληλακώς.οτος.ὁ.poſtquam.im
pulit et remigauit.
ἐλήλυθα.veni.
ἐληλύθειν.veneram.
ἐληλυθώς.οτος.ὁ.poſtquã venit.
ἐλήφθην.acceptus fui.
ἦλθε.veni.
ἐλθεῖν.veniſſe.
ἔλθω.veniam.venero.
ἐλθών.οντος.ὁ.poſtq̃ venit.
ἐλιθάσθην.lapidatus ſum.
ἐλιθοβόλησα.lapidaui.
ἐλιθοβόλουν.lapidabam.ant.
ἑλίσσω.μ.ξω.π.χα.Muto.voluo.
ἕλκος.εος.τό.vlcus. verto.
ἑλκόω.ꝛ ἑλκῶ.μ.σω.π.κα.Vlce
ro.as.vlcus facio.
ἑλκύω.μ.σω.π.κα.Trabo.extra=
bo.educo.
ἕλκω.μ.ξω.π.χα.trabo.duco.
ἐλλειπός.η.ον.defectuoſus.a.um.
ἐλλείπω.μ.ψω.π.φα.deficio.
ἕλλην.ηνος.ὁ.grecus.
ἑλληνικός.η.ον.grecus.a.um.
ἑλληνίς.ιδος.ἡ.greca.

ἑλληνιστής.ου.ὁ.grecus.
ἑλληνιστί.grece.
ἐλλιπής.εος.ὁ.ἡ.defectuoſus.a.ũ
ἐλλογέω.ꝛ ἐλλογῶ.μ.σω.π.
κα.computo.imputo.
ἐλογιζόμην.cõputabã:cogitabam
ἐλογισάμην.cogitaui.
ἐλογίσθην.cõſuueratꝰ.reputatꝰ fui.
ἐλοιδόρησα.maledixi.conuitiatꝰ ſũ
ἑλόμενος.η.ον.poſtquã elegit.
ἐλπίζω.μ.σω.π.κα.ſpero.
ἐλπίς.ιδος.ἡ.ſpes.
ἐλύθην.ſolutus ſum.
ἐλυμαινόμην.vaſtabã.deſtruebã.
ἐλυόμην.ſoluebar.
ἔλυον.ſoluebam.ant.
ἐλυπήθην.contriſtatus ſum.
ἐλύπησα.triſtitia affeci.contriſtaui.
ἔλυσα.Solui.
ἐλυτρώθην.redemptus ſum.
ἐλυτρωσάμην.redemi.liberaui.
ἐμαθήτευσα.diſcipulus fui.
ἔμαθον.didici.erunt.
ἐμακάριζον.Beatificabam.beatuz
ducebam.ant.
ἐμακάρισα.beatificaui.btũz duxi.
ἐμάρανα.marcidũ feci.coꝛrupi.
ἐμαρτυρήθην.teſtimoniũ adeptꝰ ſũ
ἐμαρτύρησα.teſtimonium perbi=
bui.teſtificatus ſum.
ἐμαρτυρούμην.teſtimõiũ aſſeq̃bar
ἐμαρτύρουν.teſtimoniũ dabã.ãt.
ἐμασσώμην.mãdebã.mãducabaz.
ἐμαστιγώθην.flagellatus fui.
ἐμαστίγωσα.flagellaui.
ἐματαιώθην.euanui.vanꝰ fctũs fui.
ἐμαυτοῦ.mei ipſius.
ἐμαχόμην.pugnabam.litigabam.
ἐμβαίνω.μ.σομαι.π.κα.aſcendo.
ἐμβάλλω.μ.λῶ.π.ηκα.Iniicio.
immitto.
ἐμβάπτω.μ.ψω.π.φα.intingo
ἐμβάς.αντος.ὁ.poſtq̃ aſcendit.
ἐμβατεύω.μ.σω.π.κα.Ineo.itro.
ἐμβῆναι.aſcendiſſe. aſcendo.
ἐμβιβάζω.μ.σω.π.κα.Impono.
aſcendere cogo.
ἐμβίωσις.εως.ἡ.Conſuetudo.fa=
miliaritas.conuerſatio.
ἐμβλέπω.μ.ψω.π.φα.Aſpicio.
attendo.
ἐμβριμάομαι.ꝛ ἐμβριμῶμαι.
μ.σομαι.π.ημαι.cõminoꝛ.fremo.
ἐμβρώσιμος.α.ον.aptuſ ad comedẽ
dum.comeſtibilis.e.

© Biblioteca Nacional de España

ἐμέ.Me ipſum.
ἐμεγαλαύχησα.Superbiui. glo=
riatus ſum.
ἐμεγάλυνα.Magnificaui.
ἐμεγαλυνόμην.magnificatꝰ ſũ.bar
ἐμέθυσα.inebriaui.ipleui. ſaturaui.
ἐμεθύσθην.ebrius factus ſum.
ἔμεινα.Manſi.
ἐμελέτησα.meditatꝰ ſũ.exercui.
ἔμελλον.futurus erã.futuri erant.
ἐμεμνήμην.memineram.
ἐμεμψάμην.vituperaui. accuſaui.
ἔμενον.manebam. ant.
ἐμέρισα.diuiſi.
ἐμερίσθην.diuiſus ſum.
ἐμεσίτευσα.interpoſui.
ἐμέτρησα.mẽſuraui. menſus fui.
ἐμέω.⁊ ἐμῶ.μ.σω.ϖ.κα.vomo. e=
uomo.
ἐμήνυσα.ſignificaui.nũciaui.
ἔμιξα.Miſcui.
ἐμίσησα.odi.odio habui.
ἐμισθωσάμην.conduxi.
ἐμίσουν.oderam.ant.
ἐμμαίνομαι.μ.ουμαι.ϖ.μαι.
Inſanio.
ἐμμανής.εος.ὁ.ἡ.Inſanus. furi=
oſus.a.um. ⌈inuentio.
ἐμμελέτημα.τος.το. exercitatio.
ἐμμένω.μ.νῶ.π. κα.Immaneo.
permaneo.
ἔμμονος.η.ον. pſeuerãs:imanens.
ἐμνημόνευον.recordabar. antur.
ἐμνημόνευσα. memini.
ἐμνήσθην.Recordatus ſum.memo
ria habitus ſum.
ἐμοί.mihi.
ἐμοίχευσα.mechatꝰ ſũ.adulteraui.
ἐμόλυνα.maculaui.
ἐμολύνθην.inq̃natꝰ.cõtaminatꝰ ſũ.
ἐμός.η.ον.meus.a.um.
ἐμοσχοποίησα.vitulum feci.
ἔμϖαιγμα.ατος.το.illuſio.ludi=
brium. ⌈luſio.
ἐμϖαιγμός.ου.ὁ.Ludibrium.Il
ἐμπαίζω.μ.ξω.π.χα.irrideo.illudo
ἐμπαίκτης.ου.ὁ.illuſor.deriſor.
ἐμϖειρία.ας.ἡ.experientia.
ἐμϖεπλησμένος.η.ον.Satura=
tus.repletus.a.um.
ἐμπεριϖατέω.⁊ ἐμϖεριπατῶ.
μ.σω.ϖ.κα.Inambulo.
ἐμπεσεῖν.Incidiſſe.
ἐμπέσοιμι.incidam.inciderem.
ἐμϖεσοῦμαι.cadam.incidam.

ἐμϖέσω.cecidero.incidero.incidam.
ἐμϖεσών.οντος.ὁ.poſtq̃ incidit.
ἐμϖιϖλάω.⁊ ἐμπιϖλῶ.μ.σω.
ϖ.κα.Impleo. ⌈cido.
ἐμϖίπτω.μ.σοῦμαι.ϖ.ωκα.in
ἐμπιστεύω.μ.σω.ϖ.κα.credo.
ἐμϖλακείς.εντος.ὁ.iplicitꝰ.a.um
ἐμπλέκω.μ.ξω.ϖ.χα.Implico.
innecto.
ἐμϖλήθω.μ.σω.ϖ.κα.Impleo.
ἐμϖλοκή.ης.ἡ.Implicatio.innoda
tio.innexio.colligatio.
ἐμπνέω.⁊ ἐμπνῶ.μ.ευσω.π.κα.
Inſpiro.ſpiro.
ἐμποδίζω.μ.σω.π.κα.Prohibeo
abſtineo.
ἐμποιέω.⁊ ἐμποιῶ.μ.σω.π.κα.
Induco.innaſci facio.
ἐμπορεύομαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.
facio mercaturam. in aliena naui
mercaturam exerceo.
ἐμπορία.ας.ἡ.Negociatio. merca
tura. ⌈ciatio.
ἐμπόριον.ου.το.Mercatura nego
ἔμϖορος.ου.ὁ.negociator. merca
ἐμϖρήθω.μ.σω.ϖ.κα.icẽdo. ⌊tor.
ἔμϖροσθεν.coram.a parte ante.
ἐμϖτύω.μ.σω.ϖ.κα.deſpuo.
ἐμϖυρίζω.μ.σω.π.κα.exuro.
ἐμφανής.εος.ὁ.ἡ.mãifeſtꝰ.a.ũ.
ἐμφανίζομαι.μ.σομαι.ϖ.ισ=
μαι.Appareo.
ἐμφανίζω.μ.σω.π.κα.manifeſto.
demonſtro.ſignifico.
ἔμφοβος.η.ον.conterritus.a.um.
ἐμφραγμός.ου.ὁ.obturatio.
ἔμφυτος.η.ον.Implantatus.inſi=
tus.a.um.
ἐμφυσάω.⁊ ἐμφυσῶ.μ.σω.ϖ.
κα.inſufflo.
ἐμώρανα.Stultum feci.
ἐμωράνθην.Stultus factus ſum.
ἐν.in.prepoſitio in loco.
ἕν.Unum. ne.g.
ἕνα.Unum. accuſatiuus ſingularis.
maſ.gene.
ἐναγκαλίζομαι.μ.σομαι.π.μαι
complector:in vlnis accipio.
ἐνάλιος.α.ον.Marinus.a.um.
ἐναλλαγή.ης.ἡ.commutatio.
ἔναντι.Ante.coram.e regione.
ἐναντίον.coram.contra.e regione.
ἐναντιόομαι.⁊ ἐναντιοῦμαι.μ.
σομαι.π.μαι.Aduerſor.contradico.
ἐναντίος.α.ον.contrarius.a.um.

ἐναργής.εος.ὁ.ἡ.manifeſtus.a.uꝫ.
ἐναρίθμιος.α.ον.Annumeratus.
connumerabilis.e. ⌈incipio.
ἐνάρχομαι.μ.ξομαι.ϖ.γμαι.
ἔνατος.η.ον.Nonus.a.um.
ἐναυάγησα.naufragiũ paſſus ſum.
ἐνδεδεμένος.η.ον.colligatus.alli
gatus.a.um.
ἐνδεδυμένος.η.ον.Veſtitus.in=
dutus.a.um.
ἐνδεής.εος.ὁ.ἡ.egens.
ἔνδεια.ας.ἡ.Defectus. inopia.ne=
ceſſitas.indigentia.
ἔνδειγμα.ατος.το.Exemplum.
ἐνδείκνυμι.μ.ξω.π.χα.Demon=
ſtro.oſtendo. ⌈ſtro.oſtẽdo.
ἐνδεικνύω.μ.ξω.π.χα.Demon=
ἔνδειξις.εως.ἡ.demõſtratio.oſtẽſio.
ἐνδείξωμαι.demonſtrem.
ἕνδεκα.Undecim.
ἑνδέκατος.η.ον.vndecimus.a.um.
ἐνδελεχίζω.μ.σω.π.κα.aſſueſco.
aſſiduus ſum.
ἐνδελεχῶς.Aſſidue.
ἐνδελεχισμός.ου.ὁ.Aſſiduitas.
ἔνδεσις.εως.ὁ.ἡ.Ligatura.
ἐνδέχεται.lꝫ.poſſibile ẽ. facultas eſt.
ἐνδέω.μ.σω.π.κα.alligo.colligo.
ἐνδημέω.⁊ ἐνδημῶ.μ.σω.π.κα.
In patria ſum.in populo ſum.
ἐνδιδύσκομαι.Induor.
ἔνδικος.η.ον.Iuſtus.a.um.
ἔνδοθεν.abintus.
ἐνδόμησις.εως.ἡ.Structura.
ἐνδοξάζω.μ.σω.ϖ.κα.glorifico.
ἔνδοξος.η.ον.glorioſus.a.um.
ἔνδυμα.τος.το.veſtimẽtũ.
ἐνδυναμόω.⁊ ἐνδυναμῶ.μ.σω
ϖ.κα.conforto. ⌈ſubintro.
ἐνδύνω.μ.νῶ.π.κα.penetro.ſubeo
ἐνδύομαι.μ.σομαι.π.μαι.veſti=
or.induor.
ἔνδυσις.εως.ἡ.veſtitio. indutura.
ἐνδύω.μ.σω.ϖ.κα.induo.veſtio.
ἐνέβαλον.immiſi.immiſerunt.
ἐνέβην.aſcendi.
ἐνεβίβασα.impoſui. aſcendere feci.
ἐνέβλεπον.videbã.ãt.vidi.erunt.
ἐνέβλεψα.inſpexi. ⌈mui
ἐνεβριμησάμην.cõminatꝰ ſũ.ifre=
ἐνεβριμώμην.cõminabar.fremebã.
ἐνέγκας.αντος.ὁ.poſtquã tulit.
ἔνεγκον.Affer.adduc.
ἐνεδειξάμην.oſtendi.
ἐνεδιδυσκόμην.induebar.

© Biblioteca Nacional de España

ἐνέδρα.ας.ἡ.Inſidie.
ἐνεδρεύω.μ.σω.π.κα.inſidior.
ἔνεδρον.ου.το.inſidie [leſcebā.
ἐνεδυναμούμην.cōfortabar.cōua
ἐνεδυναμώθην.ꝯfortat⁹ ſū.cōualui
ἐνεδυνάμωσα.confortaui.
ἐνέδυσα.indui.
ἐνεδυσάμην.indutus ſum.indui.
ἐνείλισα.inuolui.
ἐνεῖχον.inſidiabar.antur.
ἕνεκα.propter.eo quod.
ἐνεκαίνισα.innouaui.
ἐνεκάλουν.accuſabam.ant.
ἐνεκάλεσα.accuſaui.
ἕνεκεν.propter.eo quod.
ἐνεκεντριζόμην.inſerebar.
ἐνεκεντρίσθην.inſertus ſum.
ἐνεκοπτόμην.impediebar.
ἐνέκοψα.impediui.
ἐνελίσσω.μ.ξω.π.χα.inuoluo.
ἐνέμεινα.permanſi.
ἐνεμήθην.paſtus ſum.
ἐνένευον.annuebā.Innuebā.ant.
ἐνενήκοντα.Nonaginta.
ἐνενηκονταεννέα.nonaginta nouē.
ἐνεξουσιάζομαι.μ.σομαι.π.μαι
poteſtatem habeo.
ἐνεξουσιάζω.μ.σω.π.κα.Poteſtatem do.in poteſtate colloco.
ἐνέπαιζον.illudebam.ant.
ἐνέπαιξα.illuſi.
ἐνεπαίχθην.illuſus fui.
ἐνεπίστευσα.credidi.
ἐνέπλησα.impleui.
ἐνεπλήσθην.impletus.repletus ſuꝫ.
ἐνεποίησα.induxi.innaſci feci.
ἐνέπρησα.combuſſi.incendi.
ἐνέπτυον.inſpuebam.ant.
ἐνέπτυσα.ſpui.deſpui.
ἐνέργεια.ας.ἡ.actus.opatio.virtus
ἐνεργέω.τ ἐνεργῶ.μ.σω.π.κα.
operor.facio.
ἐνέργημα.ατος.το.operatio.
ἐνεργής.έος.ὁ.ἡ.Efficax.aptus ad laborandum.potens.
ἐνέστηκα.inſtiti.inſtaui. [ſiſtitit.
ἐνεστηκώς.οτος.ὁ.poſtꝙ inſtauit.
ἐνεστώς.τος.ὁ.preſens.
ἐνετειλάμην.precepi.
ἐνετρεπόμην.reuerebar.
ἐνέτυλιξα.inuolui.
ἐνέτυχον.Interceſſi.rogaui.interpellaui.erunt.
ἐνευλογέω.τ ἐνευλογῶ.μ.ή=σω.π.κα.inbenedico.i.in alio benedico alium.
ἐνεφανιζόμην.oſtēdebar.appebaꝫ.
ἐνεφάνιζον.Declarabam.oſtende=bam.ant. [ſficaui.
ἐνεφάνισα.notū feci.declaraui.ſigni
ἐνεφανίσθην.apparui.
ἐνεφύσησα.inſufflaui.
ἐνέχομαι.μ.ξομαι.π.ημαι.con=tineor.comprehendor. [deportat⁹.
ἐνεχθείς.έντος.ὁ.Latus.delatus.
ἐνεχθῆναι.allatū.portatum fuiſſe.
ἐνέχω.μ.ξω.π.κα.Inſidior.
ἐνήργησα.operatus ſum.
ἐνηργούμην.operabar.
ἐνήργουν.operabar.antur.
ἐνθάδε.Hic.
ἔνθεν.Hinc.
ἐνθυμέομαι.τ ἐνθυμοῦμαι.μ.σομαι.π.μαι.Cogito.
ἐνθύμημα.ατος.το.cogitatio.
ἐνθύμησις.εως.ἡ.cogitatio.
ἔνι.eſt.
ἐνιαυτός.οῦ.ὁ.annus.
ἐνίκησα.Uici.
ἐνίοτε.interdū.aliquando. [ſurgo.
ἐνίσταμαι.μ.ησομαι.π.μαι.in
ἐνίστημι.μ.ησω.π.ηκα.inſto.as.
ἔνιψα.Laui.
ἐνιψάμην.Lotus ſum.laui.
ἐννέα.Nouem.
ἐννεός.α.ον.ſtupefactus.a.um
ἐννεύω.μ.ευσω.π.κα.Innuo.
ἐννοέω.τ ἐννοῶ.μ.σω.π.κα.Intelligo.
ἐννόημα.ατος.το.ſenſus.itellect⁹.
ἔννοια.ας.ἡ.cogitatio.itētio.ꝓpoſitū.
ἔννομος.η.ον.Legitimus.a.um.
ἔννυχος.η.ον.Nocturnus.a.ū
ἐνοικέω.τ ἐνοικῶ.μ.ησω.π.κα.Inhabito. [ſcio.
ἐνοικίζω.μ.σω.π.κα.ĩhabitare fa
ἐνομιζόμην.putabā.leges condebā.
ἐνόμιζον.putabā.āt.leges cōdebā.āt
ἐνόμισα.Leges condidi.putaui.
ἐνόντα.ων.τα.exiſtentia.que inſunt.
ἑνός.Unius.
ἐνόσευσα.egrotaui.
ἐνόσουν.egrotabam.ant.
ἐνοσφισάμην.fraudaui.ꝺfraudaui.
ἑνότης.ητος.ἡ.Unitas.vnio.
ἐνοχλέω.τ ἐνοχλῶ.μ.ησω.π.κα.Impedio.turbo.
ἔνοχος.η.ον.Reus.a.ū.
ἐνστήσομαι.Inſtabo inſurgam.
ἔνταλμα.ατος.το.Mandatum.
ἐνταφιάζω.μ.σω.π.κα.Sepelio.
ἐνταφιασμός.οῦ.ὁ.Sepultura.
ἐντελέω.τ ἐντελῶ.μ.σω.π.κα.Perficio.conſummo.
ἐντέλλομαι.μ.οῦμαι.π.αλμαι
iubeo.precipio.
ἔντερον.ου.το.inteſtinum.
ἐντέταλμαι.iuſſus ſum. [tus.a.um.
ἐντετυλιγμένος.η.ον.Inuolu=
ἐντετυπωμένος.η.ον.Impreſſus.
inſcriptus.ſculptus.a.um.
ἐντεῦθεν.Hinc.
ἔντευξις.εως.ἡ.interceſſio.
ἐντηεξῆς.die ſequenti.
ἔντιμος.η.ον.Honorabilis.precioſus.a.um.
ἐντιμότερος.α.ον.honoratior.Uenerabilior.
ἐντιναγμός.οῦ.ὁ.cōcuſſio.excuſſio
ἐντολή.ῆς.ἡ.mandatū.preceptum.
ἐντόπιος.α.ον.incola.indigena.
ἐντός.intus.
ἐντόσθιος.α.ον.intrinſecus.a.um.
ἐντραπήσομαι.verebor.reuerebor.
ἐντραπῶ.confundar.
ἐντρέπομαι.μ.ψομαι.π.μμαι.Uereor.reuereor.
ἐντρέπω.μ.ψω.π.φα.confundo.
ἐντρεχής.έος.ὁ.ἡ.Uelox.
ἔντρομος.η.ον.Tremens.tremebūdus.a.um.
ἐντροπή.ῆς.ἡ.reuerētia.verecūdia
ἐντρυφάω.τ ἐντρυφῶ.μ.σω.π.κα.Delitior.laſciuio.
ἐντυγχάνω.μ.ευξομαι.π.κα.intercedo.interpello.rogo.forte ſuꝫ
ἐντυλίττω.μ.ξω.π.χα.inuoluo.
ἐντυπόω.τ ἐντυπῶ.μ.σω.π.κα.imprimo.inſcribo.inſculpo.
ἐνυβρίζω.μ.σω.π.κα.Contumeli
ἔνυδρος.α.ον.aq̃tic⁹.a.ū [aꝫ facio.
ἔνυξα.pupugi.percuſſi.
ἐνυπνιάζω.μ.σω.π.κα.Somnio.
ἐνύπνιον.ου.το.Somnium.
ἐνύσταξα.dormitaui.
ἐνώκησα.inhabitaui.
ἐνώπιον.coram.in preſentia.
ἐνωτίζομαι.μ.σομαι.π.μαι.au
ἐξ.ex.prepoſitio. [ribus percipio.
ἕξ.Sex.
ἐξάγαγε.Educ.profer.
ἐξαγαγεῖν.educere.eduxiſſe.
ἐξαγαγών.όντος.ὁ.poſtꝙ eduxit
ἐξαγγέλλω.μ.λω.π.κα.nūcio.
ἐξαγοράζω.μ.σω.π.κα.redio [aꝫ.

© Biblioteca Nacional de España

ἐξάγω.μ.ξω.π.χα.Educo.
ἐξαιρέομαι.τ ἐξαιροῦμαι.μ. ἡ=
σομαι.ϖ.μαι.eripio.libero.eligo.
ἐξαιρέω.τ ἐξαιρῶ.μ.ησω.π.κα.
Eruo.eijcio.
ἐξαίρω.μ.ρω.π.κα.tollo.aufero.
ἐξαιτέω.τ ἐξαιτῶ.μ.ησω.ϖ.κα.
Exquiro.
ἐξαίφνης.Repente.ſubito.
ἐξακολουθέω.τ ἐξακολουθῶ.
μ.ησω.π.κα.Sequor.
ἐξακόσιος.α.ον.ſexcentus.a.um.
ἐξαλείφω.μ.ψω.π.φα.deleo.
ἐξαλλάττω.μ.ξω.ϖ.χα.immuto
commuto. ⌈Exilio.
ἐξάλλομαι.μ.ουμαι.ϖ.λμαι.
ἐξαμαρτάνω.μ.σομαι.π.κα.pec
co. ⌈rectio.
ἐξανάστασις.εως.ἡ.exſurrectio.ſur
ἐξαναστήσομαι.Exſurgam.
ἐξαναστήσω.excitem.excitabo.
ἐξαναστῶ.reſuſcitē.excitē.ſurgam.
ἐξανατέλλω.μ.λω.ϖ.κα.Exo=
rior.orior.
ἐξανέστην.ſurrexi.
ἐξανέτειλα.exortus ſum.
ἐξανίστημι.μ.ησω.π.κα.excito.ſu
ſcito. ⌈π.κα.ſeduco.decipio.
ἐξαπατάω.τ ἐξαπατῶ.μ.σω.
ἐξάπινα.ſtatim.confeſtim.
ἐξαπίνης.confeſtim.
ἐξαπορέομαι.τ ἐξαποροῦμαι.
μ.ησομαι.ϖ.μαι.tediū habeo.
tedet me.
ἐξαποστέλλω.μ.λῶ.ϖ.κα.Di
mitto.Mitto.
ἐξάπτω.μ.ψω.ϖ.φα.Accendo.
ἐξαρθῶ.Tollar.auferar.
ἐξαριθμέω.τ ἐξαριθμῶ.μ.σω.π.
κα.dinumero.numero.as.
ἐξαρτίζω.μ.σω.π.κα.pficio cōſumo
ἐξαρτύω.μ.σω.π.κα.cōdio.iſtruo
ἐξάρχομαι.μ.ξομαι.ϖ.γμαι.
Incipio.
ἐξάρω.Tollam.auferam.
ἐξαστράπτω.μ.ψω.ϖ.φα.Ful
guro.fulgeo.luceo.
ἐξαυτῆς.protinus.
ἐξέβαλον.eieci.runt. ⌈ui.
ἐξεβιασάμην.diligēter feci.elabora
ἐξεβλήθην.Eiectus ſum.
ἐξεγαμιζόμην.nuptui tradebar.
ἐξεγείρω.μ.ερω.ϖ.κα.Excito.
ἐξεδεχόμην.Expectabam.
ἐξεδίκησα.Vindicaui.
ἐξεδόμην.Locaui.
ἐξέδυσα.Exui.
ἐξεζήτησα.Exquiſiui.
ἐξεθαμβήθην.Stupefactus ſum.
ἐξεθέμην.expoſui.declaraui.
ἐξέθλιψα.afflixi.oppreſſi.
ἐξειλάμην.liberaui.eripui.abſtuli.
ἐξειλόμην.Liberaui.eduxi.
ἐξεῖλον.eduxi.abſtuli.runt.
ἔξειμι.egredior.proficiſcor.
ἐξεκαύθην.exarſi.
ἐξέκαυσα.Arſi.combuſi.
ἐξεκέντησα.pupugi.percuſſi.
ἐξεκινήθην.motus ſū.cōmotus fui.
ἐξεκλάσθην.Fractus ſum.
ἐξεκλείσθην.excluſ9.eiectus ſum.
ἐξέκλινα.declinaui τ decliare feci.
ἐξεκομιζόμην.educebar.efferebar.
ἐξεκόπην.exciſus ſum.
ἐξεκρεμάμην.Suſpenſus eram.
ἔξελε.erue.eijce.
ἐξελεγόμην.eligebam.elegi.
ἐξέλειπον.deficiebam.ant.
ἐξελεξάμην.elegi.electus ſum.
ἐξελέσθαι.liberauiſſe.liberatū fuiſſe.
ἐξελεύσομαι.egrediar.exibo.
ἐξελήλυθα.egreſſus ſum.exiui.
ἐξεληλύθειν.exieram.
ἐξεληλυθώς.οτος.ὁ.poſtꝙ exiuit
ἔξελθε.exi.egredere.exieris.
ἐξελθεῖν.exiſſe.
ἐξέλθω.exiero.exeam.
ἐξελθών.οντος.ὁ.poſtꝙ exiuit.
ἐξέλιπον.defeci.defui.runt.
ἐξέλκω.abſtraho.abduco.traho.
ἐξελοῦ.libera.eripe.aufer. ⌈bam
ἐξελοῦμαι.liberabo.eripiā.ſubtra=
ἐξέλωμαι.eripiam.eriperem.
ἐξέμαξα.abſterſi.
ἐξέμασσον.abſtergebam.ant.
ἐξεμυκτήριζον.Deridebā.ſubſana
bam.ant.
ἐξεναντίας.e regione.exaduerſo.
ἐξενέγκας.αντος.ὁ.Poſtquam e
duxit.extulit.
ἐξενεγκεῖν.eduxiſſe.extuliſſe.
ἐξένεγκον.profer.educ.
ἐξένευσα.declinaui.
ἐξένισα.hoſpitio ſuſcepi.hoſpitat9ſū
ἐξενοδόχησα.hoſpites recepi.hoſ
ἐξέπεμψα.Dimiſi. ⌊pitalis fui.
ἐξέπεσα.excidi.decidi.
ἐξέπεσον.excidi.decidi.cecidi.erunt
ἐξαπέστειλα.dimiſi.miſi.
ἐξεπέτασα.expandi.
ἐξεπιστέλλω.μ.λω.ϖ.κα.emit
to.mitto.ſcribo epiſtolam.
ἐξεπλάγην.admiratus ſum.
ἐξέπλεον.abnauigabam.ant.
ἐξέπλευσα.abnauigaui.
ἐξεπλησσόμην.admirabar.ſtupe
ἐξέπνευσα.Spiraui. ⌊bam.
ἐξεποίησα.copiam feci.
ἐξεπορευόμην.exibam.
ἐξεπόρνευσα.Fornicatus ſum.
ἐξέπτην.euolaui.
ἐξέπτυσα.deſpui.reſpui.
ἐξέραμα.ατος.το.vomitus.
ἐξερευνάω.τ ἐξερευνῶ.μ.σω.ϖ
κα.ſcrutor.exquiro.
ἐξερεύομαι.μ.σομαι.π.μαι.efū
do.eructo.
ἐξέρχομαι.μ.λευσομαι.π.ηλυ
θα.exeo.egredior.
ἐξεστακέναι.ſeduxiſſe.demētauiſſe.
ἐξέστην.obſtupui.extra me τ in exta
ἔξεστι.Licet. ⌊ſi fui.
ἐξέστραμμαι.ſubuerſus ſum.
ἐξετάζω.μ.σω.ϖ.κα.Interrogo
exquiro.
ἐξετάραξα.pturbaui.commoui.
ἐξέτασις.εως.ἡ.iterrogatio.inqſitio
ἐξετασμός.ου.ὁ.Interrogatio.
ἐξέτεινα.extendi. ⌊Inquiſitio.
ἐξέτεινον.extendi.erunt.extende=
ἐξετιθέμην.expoſui.enarraui.⌊bā.āt
ἐξετράπην.conuerſus ſum.
ἐξέτριψα.contriui.afflixi.
ἐξευρίσκω.μ.σω.π.κα.inuenio.
ἐξέφυγον.effugi.runt.
ἐξέχεα.effudi.
ἐξεχούμην.effundebar.
ἐξεχύθην.diffuſus.effuſus ſum.
ἐξέψυξα.ſpiraui.emiſi animā.
ἐξήγαγον.eduxi.erunt.
ἐξήγειρα.excitaui.
ἐξηγέομαι.τ ἐξηγοῦμαι.μ.σο=
μαι.ϖ.μαι.enarro.expono.
ἐξηγέρθην.exſurrexi.ſuſcitatus ſū.
ἐξήγησις.εως.ἡ.enarratio.expoſitō
ἐξηγόρασα.Redemi.
ἐξήειν.exiuerā.profectus fueram.
ἐξήκοντα.ſexaginta.
ἐξῆλθον.exiui.erunt.
ἐξηλλαγμένος.η.ον.imutat9.cō
mutat9.a.um.
ἐξήμαρτον.peccaui.runt.
ἐξηπάτησα.ſeduxi.decepi.
ἐξῆρα.abſtuli.amoui.
ἐξηράνθην.arui.exſiccatus ſum.

© Biblioteca Nacional de España

ἐξήραμον. Areſeci. erunt.
ἐξήραμμαι. arui.
ἐξηραμμένος. η. ον. Aridus. are=factus. a. um.
ἐξηρεύνησα. ſcrutatus ſum.
ἐξηρευξάμην. effudi. eructaui.
ἐξηρίθμησα. Dinumeraui.
ἐξηρτυμένος. η. ον. Inſtructus. cõditus. a. um.
ἐξηρχόμην. exibam.
ἐξῆς. Statim. poſtpaulo. immediate.
ἐξήτασα. examinaui. iterrogaui. exq
ἐξητησάμην. exquiſiui. petij. [ſiui.
ἐξηχέω. τ ἐξηχῶ. μ. σω. π. κα. Sono. as. ſonitum facio.
ἐξιέναι. proficiſci. exire.
ἐξ ἱκανοῦ. a multo tempore.
ἐξιλάσκομαι. μ. σομαι. π. μαι. Impetro veniam.
ἐξιλασμός. ου. ὁ. propiciatio.
ἐξισάζομαι. μ. σομαι. π. μαι. Adequor. [peo admiror extra me ſuz
ἐξίσταμαι. μ. σομαι. π. μαι. Stu=
ἐξιστάμην. Stupebam.
ἐξιστάω. τ ἐξιστῶ. μ. σω. π. κα. Demento. ſeduco.
ἐξίστημι. μ. σω. π. κα. Extra me ſũ. mẽte excido. in furorẽ vertor. recedo
ἐξισχύω. μ. σω. π. κα. poſſum.
ἐξιχνιάζω. μ. σω. π. κα. inueſtigo. inquiro.
ἐξιών. οντος. ὁ. Exiens. egrediens.
ἔξοδος. ου. ἡ. Exitus.
ἐξοίσω. Efferam. [pereo.
ἐξόλλυμαι. μ. ουμαι. π. λωλα.
ἐξολοθρεύω. μ. σω. π. κα. Extermino. eijcio.
ἐξολοῦμαι. Peribo.
ἐξομβρίζω. μ. σω. π. κα. Diſtillo. demitto ab alto quaſi pluuiam.
ἐξομολογέομαι. τ ἐξομολογοῦμαι. μ. ησομαι. π. ημαι. cõfiteor.
ἐξομολογέω. τ ἐξομολογῶ. μ. ησω. π. κα. confiteor. ſpondeo.
ἐξομολόγησις. εως. ἡ. confeſſio.
ἐξόν. Licitum. cum liceret.
ἐξορκίζω. μ. σω. π. κα. Adiuro.
ἐξορκιστής. ου. ὁ. exorciſta. piurator
ἐξορύττω. μ. ξω. π. χα. Effodio.
ἐξουδενόω. τ ἐξουδενῶ. μ. σω. π. κα. Nihili facio.
ἐξουθενέω. τ ἐξουθενῶ. μ. σω. π. κα. contemno. nihili facio.
ἐξουσία. ας. ἡ. poteſtas.

ἐξουσιάζω. μ. σω. π. κα. ptãtẽ hẽo.
ἐξοχή. ης. ἡ. principatus. eminentia.
ἐξυπνίζω. μ. σω. π. κα. Excito a ſomno. expergefacio. [a ſõno.
ἔξυπνος. η. ον. expgefact⁹. excitat⁹
ἐξυψόω. τ ἐξυψῶ. μ. σω. π. κα. Exalto. eleuo.
ἔξω. Foras. extra.
ἕξω. Habebo.
ἔξωθεν. Extrinſecus. deforis.
ἐξωθέω. τ ἐξωθῶ. μ. σω. π. κα. expello. impello. [alto tãquã pluuiaz.
ἐξώμβρισα. Diſtillaui. Demiſi ab
ἐξωμολόγησα. cõfeſſ⁹ ſũ. ſpopõdi.
ἐξῶσα. Expuli. impuli.
ἐξώτερος. α. ον. Exterior. us.
ἔοικα. Uideor. ſimilis ſum. [uor.
ἑορτάζω. μ. σω. π. κα. feſtũ ago. feſti
ἑόρτασμα. ατος. το. gaudiũ. feſtiui
ἑορτή. ης. ἡ. feſtuz. dies feſtus. [tas.
ἐπαγαγεῖν. induxiſſe. contraduxiſſe
ἐπαγάγω. Inducam. induxero.
ἐπαγγελία. ας. ἡ. Repromiſſio.
ἐπαγγέλλομαι. μ. λουμαι. π. μαι. promitto.
ἐπαγγέλλω. μ. λω. π. κα. Renũcio. nuncio. [pollicitatio.
ἐπάγγελμα. ατος. το. promiſſum
ἐπάγω. μ. ξω. π. χα. Induco. ſuperduco. affligo. percutio.
ἐπαγωγή. ης. ἡ. Inductio. ſuperinductio. afflictio. conuentus.
ἐπαγωνίζομαι. μ. σομαι. π. μαι. propugno. ſupercerto. defendo.
ἔπαθον. paſſus ſum. erunt.
ἐπαθροίζω. μ. σω. π. κα. congrego
ἐπαιδεύθην. eruditus. doctus ſum.
ἐπαίδευον. Erudiebam. ant.
ἐπαινέω. τ ἐπαινῶ. μ. σω. π. κα.
ἔπαινος. ου. ὁ. Laus. [Laudo.
ἐπαίρω. μ. ρῶ. π. κα. Extollo. eleuo.
ἔπαισα. percuſſi.
ἐπαισχύνομαι. μ. οῦμαι. π. μαι Erubeſco. [mendico. as.
ἐπαιτέω. τ. ἐπαιτῶ. μ. σω. π. κα.
ἐπαίτησις. εως. ἡ. mẽdicatio. mendicitas.
ἐπακολουθέω. τ ἐπακολουθῶ. μ. σω. π. κα. ſequor. ſubſequor.
ἐπακούω. μ. σω. π. κα. exaudio.
ἐπακροάομαι. τ ἐπακροῶμαι. μ. σομαι. π. μαι. Audio.
ἔπαλξις. εως. ἡ. propugnaculum. pinna. pinnaculum.
ἐπάν. poſtquam.

ἐπανάγαγε. abduc. ſduc. reuertere
ἐπαναγαγεῖν. abduxiſſe. deduxiſſe reuerſum eſſe.
ἐπάναγκες. Ex neceſſitate.
ἐπανάγω. μ. ξω. π. χα. Tranſgredior. reuertor. reduco. abduco.
ἐπαναμιμνήσκω. μ. σω. π. κα. reduco in memoriam.
ἐπαναπαύομαι. μ. σομαι. π. μαι. Requieſco.
ἐπαναστήσομαι. Inſurgam.
ἐπανίσταμαι. μ. σομαι. π. μαι. Inſurgo.
ἐπανελθεῖν. rediſſe. reuerſuz fuiſſe.
ἐπανέρχομαι. μ. λεύσομαι. π. λυθα. redeo. reuertor.
ἐπανήκω. μ. ξω. π. χα. reuertor. redeo. [ſio.
ἐπάνοδος. ου. ἡ. Reditus. Reuer
ἐπανόρθωσις. εως. ἡ. Correctio.
ἐπάνω. Supra. ſuper. [Caſtigatio.
ἐπαοιδός. ου. ὁ. Incantator.
ἐπαπέστειλα. cõtramiſi. immiſi.
ἐπαποσταλήσομαι. Immittar. cõtramittar.
ἐπαποσταλμένος. η. ον. Immiſſus. contramiſſus. a. um.
ἐπαποστέλλω. μ. λω. π. κα. immitto. contramitto.
ἐπάρας. αντος. ὁ. poſtq̃ eleuauit extulit. [auxilior. opem fero.
ἐπαρκέω. τ ἐπαρκῶ. μ. σω. π. κα.
ἔπαρον. Eleua. extolle.
ἐπαρρησιαζόμην. Loquebar cuz fiducia τ audacter. fidebam.
ἐπαρρησιασάμην. Fiſus ſum. fiduciam habui. audacter locutus ſũ
ἐπαρχία. ας. ἡ. prouincia.
ἔπασχον. patiebar. antur.
ἐπάταξα. percuſſi.
ἐπατήθην. calcatus ſum.
ἔπαυλις. εως. ἡ. cõmoratio. ſuburbiũ
ἐπαύριον. craſtinus dies. dies ſeq̃ns
ἐπαυσάμην. ceſſaui. quieui.
ἐπαυτοφόρω. In ipſo crimine.
ἐπαφρίζω. μ. σω. π. κα. Deſpumo.
ἐπαχύνθην. incraſſatus ſum.
ἐπέβαλον. inieci. runt. immiſi. rũt.
ἐπέβην. ambulaui. ingreſſus ſum.
ἐπεβίβασα. impoſui. aſcendere feci.
ἐπέβλεψα. Reſpexi.
ἐπεγεγράμμην. inſcriptus fueram
ἐπεγείρω. μ. ερῶ. π. κα. excito. contra excito.
ἐπεγίνωσκον. cognoſcebam. ant.

© Biblioteca Nacional de España

ἐπεγνωκέναι.cognouiſſe.
ἐπεγνωκώς.οτος.ὁ.poſtq̄ cognouit
ἐπέγνων.cognoui.
ἐπεγνώσθην.cognitus fui.
ἐπέδειξα.oſtendi.demonſtraui
ἐπεδίδουν.Dabam.porrigebam.creſcebam.ant.
ἐπεδόθην.traditus.datus ſum
ἐπέδωκα.tradidi.dedi.
ἐπεζήτησα.Exquiſiui.
ἐπεθέμην.Impoſui.impoſitus fui.
ἐπεθύμησα.Cupiui.
ἐπεθύμουν.cupiebam.ant.
ἐπεί.poſtquam.quoniam.
ἐπειδή.poſtquam.quoniam.
ἐπειδήπερ.quoniam.poſtquam.
ἐπεῖδον.reſpexi.runt.
ἐπείδω.μ.σω.π.κα.reſpicio.
ἐπειθόμην.Perſuadebar.perſuaſus fui.obediebam.
ἔπειθον.Perſuaſi.ſerunt.Obediui.runt.obediebam.ant.
ἔπειμι.p̄curro.vado.aduenio.aggredior.
ἐπείνασα.Eſuriui.
ἐπείπερ.quoniam.poſtq̄.
ἐπείραζον.Tentabam.ant.
ἐπείρασα.Tentaui.
ἐπειράσθην.tētat⁹ ſuꝫ.expertus ſum.
ἐπειρώμην.tentabam.experiebar.
ἔπεισα.perſuaſi.
ἐπεισαγωγή.ῆς.ἡ.introductio.
ἐπείσθην.perſuaſus ſum.
ἔπειτα.Deinde.poſt.
ἐπεῖχον.Intendebam.ant.
ἐπεκάθισα.Impoſui.ſedere feci.
ἐπεκαλεσάμην.Inuocaui.
ἐπεκαλύφθην.Tectus ſum.
ἐπεκάλυψα.Cooperui.
ἐπεκείμην.Inſtabam.
ἐπέκεινα.Ultra.Supra.trans.
ἐπεκλήθην. Uocatus inuocatus fui.cognominatus fui.
ἐπέκρινα.Iudicaui.ſententiam tuli.
ἐπελαβόμην Apprehendi.
ἐπέλαβον.apprehēdi.runt.
ἐπελαθόμην.Oblitus fui.
ἐπελανθανόμην.obliuiſcebar.
ἐπελθεῖν.Superueniſſe.
ἐπέλθω.ſupueniā.ſuperuenero.
ἐπελθών.οντος.ὁ.poſtq̄ ſupuenit
ἐπελεύσομαι.ſuperueniam.
ἐπελήσθην.obliuioni traditus ſum.
ἐπέλυον.Enarrabam.exponebam.ant.dimittebam.ant.
ἐπέλυσα.dimiſi.expoſui.declaraui.
ἐπεμαρτυράμην.Teſtificatus teſtatus ſum.
ἐπέμεινα.Manſi.
ἐπεμελήθην.curaui.curam habui.
ἐπέμενον.perſeuerabam.ant.
ἐπέμφθην.Miſſus fui.
ἔπεμψα.Miſi.
ἐπενδύτης.ου.ὁ.Tunica.
ἐπενδύω.μ.σω.π.κα.ſuꝑinduo.
ἐπενεγκεῖν.Intuliſſe.
ἐπένευσα.annui.conceſſi.
ἐπένθησα.luxi.planxi.ploraui.
ἐπενοήθην.Inuentus fui.
ἐπενόησα.Intellexi.inueni.excogitaui
ἐπεξένωσα.Hoſpitio ſuſcepi.Hoſpes fui.Hoſpitaliter cōuerſatus ſū.
ἐπεξέρχομαι.μ.σομαι.π.θα.Inuehor.caſtigo.punio.
ἐπέπεσον.Incidi.irrui.runt.
ἐπέπλησα.Impleui.adimpleui.
ἐπεποίθειν.Fiſus fueram.
ἐπεπόνθειν.paſſus fueram.
ἐπερίσσευον.abundabam.ant.
ἐπερίσσευσα.abundaui.
ἐπέρχομαι.μ.λεύσομαι.π.ληλυθα.Superuenio.
ἐπερωτάω.τ ἐπερωτῶ.μ.σω.π.κα.Rogo.interrogo.
ἐπερώτημα.ατος.τό.īterrogatio
ἔπεσα.cecidi.
ἐπεσκέφθην.Uiſitatus fui.
ἐπεσκεψάμην.Uiſitaui.
ἐπεσκίασα.obumbraui.
ἔπεσον.Cecidi.runt.
ἐπεσπασάμην.aſſumpſi.attraxi.
ἐπέστειλα.miſi.ſcripſi epiſtolam.
ἐπέστην.abſtiti.ſuperſtiti.apparui.
ἐπεστήριξα.confirmaui.firmaui.
ἐπέστησα.conſtitui.p̄poſui.iſtiti.
ἐπεστράφην.conuerſatus ſum.
ἐπέστρεψα.cōuerſus.reuerſus fui.
ἐπέσχον.permanſi.runt.
ἐπέσχε.Attende.
ἐπέταξα.p̄cepi.
ἐπέτειος.α.ον.annu⁹.a.um.ad annum tantum.
ἐπετετάμην.ſuperextenſus fuerā.
ἐπετήδευσα.exercui.colui.
ἐπετίθουν.imponebam.ant.
ἐπετίμησα.Improperaui.
ἐπετίμων.improperabam.ant.
ἐπετράπην.p̄miſſus.cōmiſſus ſuꝫ.
ἐπέτρεψα.permiſi.
ἐπέτυχον.aſſecutus ſum.runt.
ἐπεφάνην.Apparui.
ἐπέφερον.deferebā.īferebā.ant.
ἐπεφώνουν.Acclamabam.contra clamabam.magis clamabā.ant.
ἐπέφωσκον.illuceſcebam.ant.
ἐπεχείρησα.conatus ſū.dedi opaꝫ
ἐπεχείρισα.conatus ſum.tentaui.in manus tradidi.
ἐπεχείρουν.conabar.antur.
ἐπέχρισα.Unxi.
ἐπέχω.μ.ξω.π.κα.Intendo.alludo.remaneo.
ἐπήγαγον.Induxi.contraduxi.ꝑcuſſi.afflixi.runt.
ἐπηγγειλάμην.p̄miſi.p̄miſſ⁹ ſuꝫ
ἐπήγγελμαι.p̄miſſi.p̄miſſus ſuꝫ.
ἐπήγειρα.excitaui.
ἐπηκολούθησα.ſubſecutus ſum.
ἐπήκουσα.audiui.
ἐπηκροώμην.Audiebam.
ἐπῆλθον.Superueni.runt.
ἐπῄνεσα.Laudaui.
ἔπηξα.Fixi.affixi.
ἐπῆρα.Leuaui.ſuſtuli.
ἐπηρεάζω.μ.σω.π.κα.Calumnior.accuſo.
ἐπήρθην.Sublatus ſum.
ἐπήρκεσα.auxiliat⁹ ſum.opem tuli.
ἐπηρώτησα.Rogaui.interrogaui.
ἐπηρώτων.Interrogabam.ant.
ἐπί.Sub.in.contra.
ἐπίασα.Apprehendi.
ἐπιάσθην.captus.apprehēſus ſum.
ἐπιβαίνω.μ.σομαι.π.ηκα.Ingredior.aſcendo.
ἐπιβάλλω.μ.λῶ.π.κα.Immitto adiicio.repeto.ꝑtigo.attineo.iniicio
ἐπιβαρύνω.μ.νῶ.π.ηκα.Aggrauo.onero.
ἐπιβαρῶ.aggrauē.oneroſus ſim.
ἐπιβάς.αντος.ὁ.Poſtq̄ ingreſſus eſt.aſcendit.
ἐπίβασις.εως.ἡ.greſſus.inceſſus.
ἐπιβεβηκώς.οτος.ὁ.Poſtquam.aſcendit.ingreſſus eſt.
ἐπιβῆναι.aſcendiſſe.
ἐπιβιβάζω.μ.σω.π.κα.impono.
ἐπιβλέπω.μ.ψω.π.φα.reſpicio.
ἐπίβλημα.ατος.τό.immiſſio.adiectio.
ἐπιβοάω τ ἐπιβοῶ.μ.ησω.π.κα.acclamo.vociferor.inuoco.
ἐπιβουλή.ῆς.ἡ.inſidie
ἐπίβουλος.ου.ὁ.inſidiator.
ἐπιγαμβρεύω.μ.σω.π.κα.Deſponſo.as.

© Biblioteca Nacional de España

ἐϖιγεγραμμένος.η.ον. Inſcriptus ſuperſcriptus.a.um.
ἐϖίγειοσ.α.ον.terrenus.a.um.
ἐϖιγίνομαι.μ.σομαι.ϖ.ημαι. aduenio.contingo.euenio.ſupuẽio
ἐϖιγινώσκω.μ.σομαι.ϖ.κα. Cognoſco.
ἐϖιγενόμενος.η.ον. Poſtq̃ aduenit.ſuperuenit.contigit. ſuit.
ἐϖιγνούς.οντος.ὁ.poſtq̃ cogno
ἐϖιγνῶ.cognoſcã.cognouero.
ἐϖίγνωθι.Scito.
ἐϖιγνῶναι.cognouiſſe.cognoſcere.
ἐϖίγνως.cognoſce.
ἐπιγνωσθήσομαι.cognoſcar.
ἐϖιγνωσθῶ.cognitus fuero.
ἐϖίγνωσις.εως.ἡ.notitia.
ἐϖιγνώσομαι.cognoſcam.ar.
ἐϖιγραφή.ης.ἡ.inſcriptio.
ἐϖιγράφω.μ.ψω.π.φα.iſcribo.
ἔϖιδε.aſpice.reſpice.
ἐϖιδεής.εος.ὁ.ἡ.indigens.inops.
ἐϖιδεικνύω.μ.ξω.π.χα.Oſtendo.demonſtro.
ἐϖιδεῖξαι.oſtendiſſe.demõſtrauiſſe.
ἐϖιδέομαι.μ.ησομαι.ϖ.μαι.rogo.indigeo.
ἐϖιδημέω.τ ἐπιδημῶ.μ.σω.ϖ.κα.in patria.in populo ſum.
ἐϖιδιατάσσομαι.μ.ξομαι.ϖ.γμαι.ſuperordino.
ἐπιδιατάττομαι.μ.ξομαι.ϖ.γμαι.ſuperordino.
ἐϖιδίδωμι.μ.σω.ϖ.κα.Do.porrigo.creſco.
ἐπιδιορθόω.τ ἐπιδιορθῶ.μ.σω.π.κα.corrigo.dirigo.
ἐϖίδοξος.η.ον.glorioſus.a.um.
ἐϖιδύω.μ.σω.π.κα.Mergor.occido.ſubruor.induo.
ἐϖιδῶ.creuero.profectum fecero.
ἐϖιδώσω.dabo.porrigã.augebor.
ἐϖιείκεια.ας.ἡ.Modeſtia.ꝓbitas.Officioſitas.
ἐϖιεικής.εος.ὁ.ἡ.Modeſtus.moderatus.a.um.
ἐϖιζητέω.τ ἐπιζητῶ.μ.σω.π.κα inquiro.quero.
ἐϖιθανάτιος.α.ον.Deſtinatus morti.a.um.
ἐϖιθεῖναι.Impoſuiſſe.ſuperpoſuiſſe.appoſuiſſe.
ἐϖιθείς.εντος.ὁ.Poſtquam impoſuit.ſuperpoſuit.appoſuit.
ἐϖίθες.impone.ſuperpone.appone.
ἐϖίθεσις.εως.ἡ.Impoſitio.ſuperpoſitio.appoſitio.
ἐϖιθήσαιμι.Imponam.ſuperponam.apponam.
ἐϖιθήσομαι.Apponam.apponar.imponam.ſuperponam.ar.
ἐϖιθήσω.iponã.ſupponã.apponaȝ.
ἐϖιθυμέω.τ ἐϖιθυμῶ.μ.σω.ϖ.κα.opto.deſidero.
ἐϖιθύμημα.ατος.το.deſideriuȝ.
ἐϖιθύμησις.εως.ἡ.cõcupiſcentia.deſiderium.
ἐϖιθυμητής.ου.ὁ.Concupitor.deſiderator.
ἐϖιθυμητός.η.ον.deſiderabilis.e.
ἐϖιθυμία.ας.ἡ.cõcupiſcẽtia.deſiderium. ſuperpoſuero.
ἐϖιθῶ.imponã.ipoſuero.appoſuero.
ἐϖικάθημαι.inſideo.
ἐϖικαθίζω.μ.σω.ϖ.κα.Sedere facio.ad ſedendum pono.
ἐϖικαλέομαι.τ ἐϖικαλοῦμαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.iuoco.appello.
ἐϖικαλέω.τ ἐϖικαλῶ.μ.σω.ϖ.κα.inuoco.cognomino.
ἐϖικάλυμμα.τος.το.Cooperimentum.veſtimentum.
ἐϖικαλύπτω.μ.ψω.ϖ.φα.Cooperio.veſtio.
ἐϖικατάρατος.η.ον.maledictꝰ.a.ũ
ἐϖίκειμαι.μ.σομαι.ϖ.μαι.irruo.incumbo.imponor.
ἐπικέκλημαι.inuocaui.Appellaui.inuocatus appellatus ſum.
ἐϖικεκλήμην.inuocaueram.appellaueram.appellatus τ inuocatus fueram.
ἐϖικερδής.εος.ὁ.ἡ.Lucroſuȝ.queſtuoſus.a.um.
ἐπικληθείς.εντος.ὁ.Cognominatus.inuocatus.a.um.
ἐπικοινωνόω.τ ἐπικοινωνῶ.μ.σω.π.κα.Communico.
ἐϖικούρειος.α.ον.epicureꝰ.a.um.
ἐπικουρία.ας.ἡ.auxiliũ.adiumẽtũ.
ἐϖικράνθην.exacerbatus fui.
ἐπικρίνω.μ.νω.π.κα.Judico.ſententiam fero.
ἐπικροάω.τ ἐπικροῶ.μ.σω.π.κα Audio.
ἐπικροτέω.τ ἐπικροτῶ.μ.σω.π.κα.collido.complodo.cõpulſo.
ἐπικρυφαῖος.α.ον.obſcurꝰ.latẽs.
ἐπιλαβέσθαι.appħẽdiſſe.adheſiſſe.
ἐπιλαβόμενος.η.ον.Poſtquaȝ apprehendit.adheſit.
ἐπιλαβοῦ.apprehende.adhere.
ἐπιλάβωμαι.appħẽdero.adheſero
ἐπιλαθέσθαι.oblitum fuiſſe.
ἐπιλάθωμαι.obliuiſcar.
ἐπιλαμβάνομαι.μ.ψομαι.ϖ.μμαι.apprehendo.adhereo.
ἐπιλαμβάνω.μ.ψομαι.π.μμαι.apprehendo.accipio.
ἐπιλανθάνομαι.μ.λησομαι.ϖ.ησμαι.obliuiſcor.
ἐπιλέγομαι.μ.ξομαι.ϖ.γμαι.Eligo.cognominor.
ἐπιλείπω.μ.ψω.π.φα.Deſero.relinquo.
ἐπιλέλησμαι.Oblitus fui.
ἐϖιλελησμένοσ.η.ον.oblitus.a.ũ
ἐπιλησθήσομαι.Obliuioni tradar obliuionem accipiam.
ἐπιλησθῶ.obliuioni tradar.
ἐπιλησμονή.ης.ἡ.obliuio.
ἐπίλοιπος.η.ον.reliquus.a.um.
ἐπίλυσις.εως.ἡ.ſolutio.iterptatio.
ἐπιλύω.μ.σω.ϖ.κα.Expono.declaro.dimitto.
ἐπιμαρτυρέω.τ ἐπιμαρτυρῶ.μ.σω.ϖ.κα.teſtor.conteſtor.
ἐπιμαρτύρομαι.μ.ουμαι.ϖ.μαι.teſtificor.teſtor.
ἐπιμέλεια.ας.ἡ.diligentia.cura.
ἐϖιμελέομαι.τ ἐπιμελοῦμαι.μ.σομαι.π.μαι.curo.curam habeo.
ἐπιμελῶς.diligenter. ro
ἐπιμένω.μ.νω.π.κα.ꝑmaneo.ꝑſeue
ἐπιμίξ.Mixtim.
ἐϖιμονή.ης.ἡ.aſſiduitas.iduſtria.
ἐπίμοχθος.η.ον.laborioſus.a.um.
ἐπινεύω.μ.σω.π.κα.annuo.innuo
ἐπινοέω.τ ἐπινοῶ.μ.σω.π.κα.Excogito.comminiſcor.
ἐπίνοια.ας.ἡ.Cogitatio.prouidentia.exquiſitio.excogitatio.
ἔπινον.bibebam.ant.
ἐπιξενόω.τ ἐπιξενῶ.μ.σω.π.κα.Hoſpitio ſuſcipio.Hoſpes ſum.hoſpitaliter conuerſor.
ἔϖιον.bibi.biberunt.
ἐϖιορκέω.τ ἐπιορκῶ.μ.σω.ϖ.κα.peiero.iuro falſo.
ἐπιορκία.ας.ἡ.periurium.
ἐπίορκος.ου.ὁ.periurus.
ἐϖιοῦσα ης.ἡ.Sequẽs.veniẽs.f.g.
ἐϖιούσιος.α.ον.Quottidianus.ſuperſubſtantialis.e.
ἐπιπέμπω.μ.ψω.π.φα.Contra

© Biblioteca Nacional de España